

Tilinpäätös 2019

Kaupunginvaltuusto 11.6.2020

SISÄLLYS

1	Toimintakertomus	3
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	3
1.1.2	Kaupungin hallinto	5
1.1.3	Kuntatalous ja porvoon kaupungin taloudellinen kehitys	8
1.1.4	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	11
1.1.5	Kaupungin henkilöstö	11
1.1.6	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	14
1.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	16
1.1.8	Ympäristötekijät	18
1.1.9	Koronaviruksen vaikutukset Porvoon talouteen	20
1.2	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	21
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	23
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
1.3.2	Toiminnan rahoitus	26
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	27
1.5	Kokonaistulot ja –menot	29
1.6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	30
1.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	30
1.6.2	Konsernin Talous ja toiminnan ohjaus	30
1.6.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
1.6.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	34
1.6.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
1.6.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
1.7	Tilikauden tuloksen käsittely	38
2	Talousarvion toteutuminen.....	39
2.1	Käyttötalousoosan toteutuminen	39
2.1.1	Käyttötalousosa yhteensä	39
2.1.2	Konsernihallinto	40
2.1.3	Sosiaali- ja terveystoimi.....	53
2.1.4	Sivistystoimi	64
2.1.5	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	74
2.1.6	Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	79
2.1.7	Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	80
2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	81
2.3	Investointiosan toteutuminen.....	83
2.4	Rahoitusosan toteutuminen	90

	2.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	91
3	Tilinpäätöslaskelmat	92
	3.1 Tuloslaskelma	92
	3.2 Rahoituslaskelma	93
	3.3 Tase	94
	3.4 Konsernituloslaskelma	96
	3.5 Konsernin rahoituslaskelma	97
	3.6 Konsernitase	97
4	Tilinpäätöksen liitetiedot	99
	4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	99
	4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	99
	4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	100
	4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	101
	4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	104
	4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	108
	4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahoja koskevat liitetiedot	111
5	Eriytetyt tilinpäätökset	113
	5.1 Taseyksikkö Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	113
	5.2 Liikelaitos Porvoon vesi	118
	5.3 Liikelaitos Kuninkaantien työterveys	125
	5.4 Liikelaitos Porvoon tilapalvelut	130
	5.5 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen	137
6	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	142
7	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	144

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Porvoon kaupungin toimintavuosi 2019 oli monella tapaa myönteinen. Tilinpäätös osoittaa, että kaupunki toteuttaa Unelmien Porvoon 2030 -kaupunkistrategiaa, jonka tavoitteena on olla suosituin kotikaupunki, paras arkenakin ja ilmastotyön edelläkävijä sekä tarjota sykkivää kaupunkielämää porvoolaisille.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet ja palvelujen laatu kyettiin eri toimialoilla ja kaupunkikonsernissa saavuttamaan. Tavoitteenamme on kasvava, viihtyisä ja vetovoimainen kaupunki, jossa arki on turvallista ja vaivatonta ja palvelut toimivat kahdella kielellä. Alueella asuu menestyviä yrittäjiä ja taloutta hoidetaan vastuullisesti.

Kaupungin väkiluku kasvoi edelleen, vaikka alentunut syntyvyys vaikuttaa koko maan väestökehitykseen. Porvoon asukasmäärän kasvua jatkossa ei voida enää pitää itsestäänselvyytenä, vaan kaupungin tulee lunastaa oma paikkansa kasvavana kaupunkina jokainen vuosi uudelleen. Tämä edellyttää kaupungilta uusiutumiskykyä, viisaita valintoja ja kohdennettuja investointeja, tiedolla johtamista sekä osaavaa ja sitoutunutta henkilöstöä.

**Kaupungin
väkiluku kasvoi
edelleen, vaikka
syntyvyys
alentui**

Tilastokeskuksen syyskuussa julkaiseman väestöennusteen mukaan Porvoon väkiluku kasvaa jonkin verran 2020-luvun alkuvuosina, mutta asukasluku kääntyy tänä päivänä jälkeeseen laskuun. Ennusteen mukaan vuonna 2030 porvoolaisia olisi vähemmän kuin tänä päivänä. Erityisen vahvasti muutos näkyisi lasten ja nuorten määrässä. Ennuste on arvio, johon voi ja tulee vaikuttaa eri toimenpitein. Ennuste tulee kuitenkin ottaa huomioon, kun investoinneista, maankäytöstä ja palveluista tehdään pitkävaikutteisia päätöksiä.

Talous pidettävä terveellä pohjalla

Kaupungin talous on tällä hetkellä edelleen kohtuullisessa pitkän aikavälin tasapainossa. Vuosikate on kohtuullinen, ja kaupungin talous on lievästi ylijäämäinen.

Kaikilta osin kaupungin talous ei kuitenkaan ole kestävällä pohjalla. Lainakanta kasvaa edelleen, menojen kasvu on kiihtynyt, ja talous on tasapainossa lähinnä poikkeuksellisten yhteisöverotuottojen ansiosta.

Yhteisövero tuotti kaupungille yli 32 miljoonaa euroa vuonna 2019, kun tyypillinen tuotto on ollut noin 15 miljoonaa euroa 2010-luvun alkuvuosina. Ilman korkeita

yhteisöveron tuottoja kaupungin tulos olisi merkittävästi alijäämäinen ja sopeutustarve olisi ilmeinen.

Kaupungin toimintamenot vuonna 2019 kasvoivat peräti 6,2 prosenttia, mikä ei ole pitkällä aikavälillä kestävä. Menoihin sisältyy muutamia kertaluonteisia eräjä ja esimerkiksi kiky-sopimuksesta johtuvia vertailukelpoisuutta hankaloittavia tekijöitä, mutta silti menojen kasvu on aivan liian voimakasta.

**Toimintamenojen
kasvu ei ole
pitkällä aikavälillä
kestävää**

Vuonna 2019 erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menot kasvoivat selvästi, noin 4,9 prosenttia. Tiedetään, että väestön ikääntyminen aiheuttaa tulevinakin vuosina erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menoihin kasvupainetta, mutta näiden menojen kasvuvauhtia on kyettävä hillitsemään.

Vastaavasti sivistystoimen palveluissa ja kaupungin muissa palveluissa palvelutarve kasvaa lähinnä väestönkasvun ja syntyvyyden suhteessa, joten näissä palveluissa menokasvun tulee olla maltillista.

Kaupungin talous on pidettävä terveellä pohjalla ja palvelutarve mitoitettava sellaiseksi, että kaupungin talous on tasapainossa tulevinakin vuosina.

Kohdennettuja investointeja

Kaupungin investointimenot vuonna 2019 olivat yhteensä noin 45 miljoonaa euroa, kun pitkällä aikavälillä tarkasteltuna kaupungilla on varaa investoida noin 25–30 miljoonaa euroa vuosittain. Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli noin -17 miljoonaa euroa, kun sen pitäisi olla pitkällä tähtäimellä positiivinen.

Kohdennettuja investointeja on kuitenkin tarpeen tehdä, myös tulevinakin vuosina. Kaupunki on viime vuosina panostanut yli 120 miljoonaa euroa koulu- ja päiväkotirakennuksiin. Vuonna 2019 valmistui kolme koulurakennusta; Grännäs skola, Eklöfska skolan sekä Strömborgska skolan. Jokilaakson koulun hankinta siirtyi vuodelle 2020 hankintaoikaisun vuoksi ja päiväkotitoimen hankeaikataulu on viivästynyt siten, että rakennustyöt alkavat vuonna 2020.

Kaupungin velkamäärä kasvoi noin 8,6 miljoonalla eurolla, ja lainakanta vuoden 2019 lopussa oli noin 172 miljoonaa euroa. Velka on kasvanut voimakkaasti viime vuosina, kun vielä vuonna 2015 lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa.

Kaupunki voi jatkossakin tehdä kohdennettuja investointeja ja tarpeellisia korjauksia, mutta ne tulee priorisoida voimakkaammin ja suhteuttaa väestön kasvuun ja palvelutarpeen muutoksiin. Kaupungin lainakannan kasvu tulee pysäyttää ja kääntää laskuun tulevina vuosina.

Muuttaako sote-uudistus toimintaympäristön?

Kaupungin toimintaympäristö voi muuttua nopeasti valtakunnallisten tai alueellisten hankkeiden toteutumisen myötä. Mahdollinen sote-uudistus tai Uudenmaan erillISRatkaisu mullistaisivat kaupungin palvelutuotannon sekä rahoituksen.

Toteutuessaan uudistus vähentäisi kaupungin verorahoitusta merkittävästä, ja tulevat investoinnit tulisi toteuttaa pienemmällä rahoituspohjalla. Samalla kaupungin talouden sopeutuspaine siirtyisi vahvemmin sivistystoimen sekä kaupunkikehityksen palveluihin.

Tässä vaiheessa ei ole kuitenkaan tarkempia arvioita maan hallituksen sote-uudistuksen etenemisaikataulusta tai sen taloudellisista vaikutuksista Porvoon kaupungin talouteen.

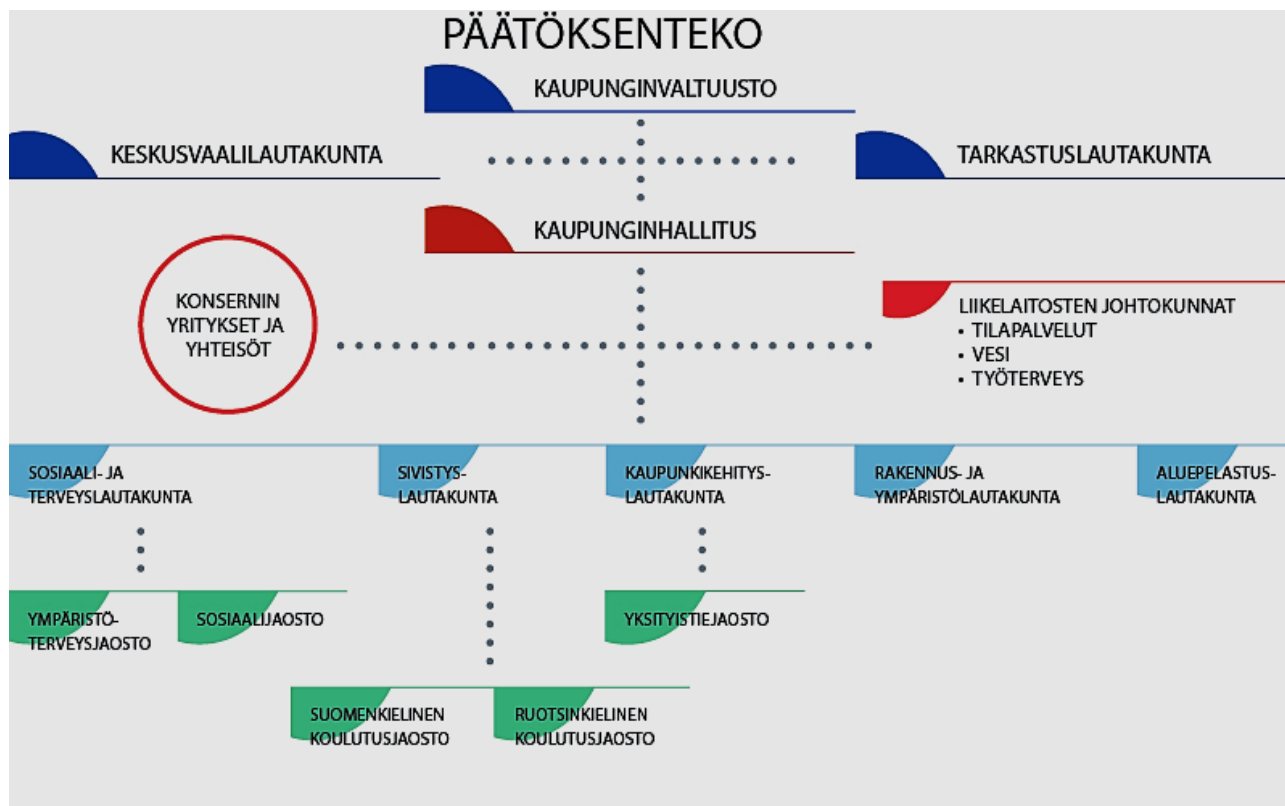
Haasteista huolimatta kaupungin lähtökohdat myönteiset

Haasteista huolimatta kaupungin lähtökohdat tuleville vuosille ovat myönteiset. Porvoolaiset saavat laadukkaita palveluita ja fyysinen kaupunkiympäristö kehittyy. Suunnittelu- ja kehitystyö etenee Länsirannalla, torin ympäristössä ja Läntisen Mannerheiminväylän alueella, ja Kulloon yritysalueen rakentaminen on käynnistymässä. Kaupunki panostaa kehittämisohjelmien myötä vahvasti myös elinkeinoelämän, uuden asuntotuotannon, ilmastotyön, digitalisaation ja liikunnan edistämiseen.

Jukka-Pekka Ujula

Kaupunginjohtaja

1.1.2 KAUPUNGIN HALLINTO

Kaupunginvaltuusto, 51 jäsentä

Puheenjohtaja Mikaela Nylander RKP, 1. varapuheenjohtaja Matti Valasti SDP, 2. varapuheenjohtaja Jere Riikonen KD 31.5. asti, 1.6. alkaen Tuuli Hirvilammi VIHR.

Kaupunginvaltuuston voimasuhteet 2019: Ruotsalainen kansanpuolue 16, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 12, Vihreä liitto 8, Kansallinen Kokoomus 7, Suomen Keskusta 3, Perussuomalaiset 2, Suomen Kristillisdemokraatit 1, Vasemmistoliitto 1, Yhtenäisyysryhmä 1.

Kaupunginhallitus, 13 jäsentä

Puheenjohtaja Jaakko Jalonen SDP (varajäsen Tapani Eskola), 1. varapuheenjohtaja Johan Söderberg RKP (Björn Sundqvist), 2. varapuheenjohtaja Anna-Stiina Lundqvist VIHR (Tuuli Hirvilammi) 31.5. asti, 1.6. alkaen Markku Välimäki KOK (Nea Hjelt), jäsenet Elin Blomqvist-Valtonen (Hanna Lönnfors), Bodil Lund (Laura Karén), Anders Rosengren (Christer Andersson), Pehr Sveholm (Patrik Björkman), Outi Lankia (Anne Korhonen), Nina Uski (Silja Metsola), Anette Karlsson (Markus Hammarström), Mirja Suhonen, (Marianne Korpi), Jari Oksanen (Tuomas Green), Anna-Stiina Lundqvist (Jaakko Westerlund).

Konsernihallinnon johtavat viranhaltijat: kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujula, apulaiskaupunginjohtaja Fredrick von Schoultz, hallintojohtaja Roope Lenkkeri, rahoitusjohtaja Raija Vaniala 31.5. asti, 1.6. alkaen Henrik Rainio, henkilöstöjohtaja Anu Kalliosaari, toimitilajohtaja Börje Boström 30.9. asti, 1.10. alkaen vs. Tony Lökfors.

Tarkastuslautakunta, 9 jäsentä

Puheenjohtaja Sirpa Hanska VIHR (varajäsen Paula Teinonen-Lahti), varapuheenjohtaja Tuomas Kanervala KESK (Mauri Leiramo), jäsenet Ulf Lindholm (Mats Rosqvist), Juha Elo (Edvard Rehnstrand), Maj-Louise Wilkman (Janette Englund), Tuomas Jakovesi (Timo Simos), Juha Kittilä (Kari Mervasto), Tiina Sundqvist (Riitta Lahtela-Mällinen), Hanna Kähkönen (Paula Ojala-Ruuth).

Ammattitilintarkastuksesta vastasi KPMG Julkistarkastus Oy: Vastuullinen tilintarkastaja Outi Koskinen (KHT, JHT), muut tilintarkastajat Topi Katajala (JHT).

Keskusvaalilautakunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Leila Nurmilaakso VIHR, varapuheenjohtaja Eero Henttala, Kim Metso, Tuula Martin, Jamal Jamil (varajäsenet Jussi Taulo, Heidi Hernetkoski, Mikael Sonck, Raimo Järvelä, Jussi Saari).

Kaupunkikehityslautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Kristel Pynnönen RKP 23.5. alkaen, (Sara Tallsten), varapuheenjohtaja Jarmo Grönman 23.5. alkaen KOK (Zacharias Smouni), jäsenet Patrik Björkman (Pehr Sveholm), Laura Karén (Ingalill Tuomolin), Christer Andersson (Jerker Grönqvist), Mikko Valtonen (Juhani Pessala), Riitta Ahola (Päivi Mountraki), Tom Ingelin (Anita Spring), Camilla Antas (Jaana Koskenniemi), Ritva Kilpirinne (Petter Punnonen), Mika Varpio (Tuomas Green).

Rakennus- ja ympäristölautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Anita Spring SDP 23.5. alkaen (varajäsen Annamari Larke), varapuheenjohtaja Elisabeth Svaetichin RKP 23.5. alkaen (Marina Uddström), jäsenet Frida Sigfrids (Sara Tallsten), Patrick Nyholm (Niklas Grönroos), Petri Pasanen (Ove Blomqvist), Tuula Virkki (Satu Leinonen), Tom Blomqvist (Oskari Kauppi), Hilikka-Leena Orava (Hilikka Knuuttila), Misin Opoja (Ville Strandvall), Tuuli Hirvilammi (Markus Keskitalo), Jussi Impiö (Tatu Chanth 27.2. asti, Hannu Ahola 28.2. alkaen).

Sosiaali- ja terveystalautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Tapani Eskola SDP (varajäsen Joni Villanen), varapuheenjohtaja Björn Sundqvist RKP (Sebastian Sjöholm), jäsenet Gia Mellin-Kranck (Annette Forsblom), Jacqueline Utujije-Habiyakare (Charlotta Fagerberg), Stig Bäcklund (Sebastian Ekblom), Eila Kohonen (Ritva Hagström), Vesa Kettunen (Marko Peitsoma), Irmeli Hoffrén (Reijo Mokka), Marianna Sorvali (Soili Koskelainen), Pasi Siltakorpi (Arthur van der Knaap), Ulla Raitimo (Anne Wetterstrand).

Sosiaali- ja terveysjohtaja Ann-Sofie Silvennoinen, tehtäväaluepäälliköt Salla Paavilainen (sosiaali- ja terveystoimen johto), Kati Liukko (terveyspalvelut), Kirsi Oksanen (vanhus- ja vammaispalvelut), Maria Andersson (lapsi- ja perhepalvelut).

Sivistyslautakunta, 11 jäsentä

Puheenjohtaja Catharina von Schoultz RKP (varajäsen Cecilia Björkskog), varapuheenjohtaja Markus Hammarström SDP (Juha Jokinen), jäsenet Hanna Lönnfors (Emillia Mattsson), Mikael Kulju (Henrik Nymalm), Thomas Svedberg (Magnus Björklund), Marianne Korpi (Amani Bakri), Janne Ranta (Srba Lukic), Nea Hjelt (Hilkka-Leena Orava), Anne Korhonen (Eija Quinlan), Pete Lattu (Klaus Martin), Sanna Kivineva (Riikka Aapalahti).

Sivistysjohtaja Hilding Mattsson 31.8. asti, vs. sivistysjohtaja Jari Kettunen, tehtäväaluepäälliköt Markku Antinluoma (suomenkieliset koulutuspalvelut), Rikard Lindström (ruotsinkieliset koulutuspalvelut), Leila Nyberg (varhaiskasvatuspalvelut), Merja Kukkonen (kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut).

Itä-Uudenmaan aluepelastuslautakunta, 8 jäsentä

Puheenjohtaja Ulf Backman Porvoo (varajäsen Malin Häggqvist), varapuheenjohtaja Camilla Koskivaara Askola (Timo Kraufvelin 25.9. asti, Hannu Vihreäluoto 26.9. alkaen), jäsenet Lotta Holopainen Lapinjärvi (Juha Westerlund), Leif Skogster Loviisa (Mia Aitokari), Toivo Hämäläinen Porvoo (Silja Collanus), Satu Lindgren Myrskylä (Niko Fabritius), Ari Vatanen Pukkila (Päivi Eskola) Birgitta Forsström Sipoo (Kari-Matti Syrjäläinen).

Pelastusjohtaja Peter Johansson.

Liikelaitos Porvoon veden johtokunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Marianne Korpi SDP (varajäsen Ritva Hagström), varapuheenjohtaja Anne Sjöström (Alicia Bärlund), jäsenet Markus Keskitalo (Anne Wetterstrand), Oscar Lökfors (Leif Stenström), Reijo Mokka (Timo Kouki).

Toimitusjohtaja Elina Antila.

Liikelaitos Kuninkaantien työterveyden johtokunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Ulla Raitimo VIHR (varajäsen Marko Kangas) varapuheenjohtaja Lissa Leinonen Porvoo (Eila Kohonen), jäsenet Magnus Björklund Porvoo (Oscar Lökfors), Christer Silén Sipoo (Maria Forss), Suvi Vuoksenranta Sipoo (Ari Oksanen).

Toimitusjohtaja Heidi Räihä.

Liikelaitos Porvoon tilapalveluiden johtokunta, 5 jäsentä

Puheenjohtaja Torolf Bergström SDP (Ove Blomqvist), varapuheenjohtaja Niklas Grönroos (Stig Bäcklund), jäsenet Jaana Koskenniemi (Tanja Lähdeaho), Markku Mikkola (Leila Nurmilaakso), Eija Saarela (Hanna Karlsson).

Toimitusjohtaja Annika Malms-Tepponen.

1.1.3 KUNTATALOUS JA PORVOON KAUPUNGIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Kuntalouden kriisi jatkui

Suomen talous kehittyi myönteisesti vuoden 2019 aikana, vaikka korkeasuhdanteen huippu onkin jäämässä vaisuksi. Suomen BKT:n kasvoi noin 1,5 prosenttia, työllisyysaste nousi noin 73 prosenttiin ja palkkasumma kasvoi noin 3,4 prosenttia.

Koko maan suotuisa talouskehitys ei kuitenkaan näkynyt kuntien taloudessa, vaan kuntatalous kokonaisuutena heikkeni vuonna 2019.

Ennakkotietojen mukaan 225 kuntaa Manner-Suomessa teki negatiivisen tuloksen vuonna 2019. Suurimmista kaupungeista ainoastaan Helsingin tulos oli selvästi positiivinen, ja käytännössä kaikkien muiden kaupunkien tulos oli huomattavasti heikompi.

Heikkojen tulosten taustalla on toimintamenojen kasvu sekä verorahoituksen heikko kehitys. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 3,9 prosenttia, kun taas verotulot kasvoivat vain 2,6 prosenttia ja valtionosuudet 2,1 prosenttia.

Erityisesti sote-menot kasvussa koko maassa

Erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menot kasvoivat suurimmissa osassa kuntia voimakkaasti väestön ikääntymisen seurauksena. Tyypillinen sote-menojen kasvuprosentti kunnissa oli noin 3-5 prosenttia.

Syntyvyyden alentuminen ja lasten määrän vähentyminen näkyy sisvistystoimen menoissa siten, että toimialan menot kunnissa kasvoivat tyypillisesti noin 1-3 prosenttia vuonna 2019.

Syntyvyyden alentuminen ja lasten määrän vähentyminen näkyy sisvistystoimen menoissa siten, että toimialan menot kunnissa kasvoivat tyypillisesti noin 1-3 prosenttia vuonna 2019.

Verotulojen kasvua hidasti verokorttiuudistuksen ja Tulorekisterin käyttöönoton aiheuttama tilitysvaje. Kuntaliitto on arvioinut, että kunnilta on jäänyt saamatta vuonna 2019 noin 350 - 400 miljoonaa euroa. Tilitysvajeen pitäisi korjaantua tulevien vuosien aikana.

Haasteet kuntataloudessa eivät ole hellittämässä

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka eri ennusteiden mukaan kasvaa lähivuosina.

Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menolisäykset.

Vuonna 2020 verotulojen ja valtionosuuksien odotettiin ennen koronaviruksesta johtuvaa kriisiä kasvavan edellisvuosia voimakkaammin, ja täten tasapainottavan kuntien käyttötaloutta.

Koronaviruksen aiheuttamat toimenpiteet ja öljyn hinnan voimakas vaihtelu ovat aiheuttaneet merkittäviä epävarmuuksia maailmantaloudelle, ja todennäköisesti myös Suomen talouden näkymät ovat heikkenemässä voimakkaasti.

Kuntien vuosikate
-13,4 %

Erityisesti kuntien yhteisöveron odotetaan heikenevän voimakkaasti, ja myös kunnallisvero on alenemassa selvästi. Samanaikaisesti sote-menot kasvavat entistäkin voimakkaammin ja asiakasmaksuja jää saamatta.

Kuntien tulopohjan heikkenemisen lisäksi tiedetään, että väestön ikääntyminen ja muuttoliike heikentävät kuntataloutta entistä voimakkaammin tulevana vuosina.

Kuntien tilinpäätösten ennakkotiedot 2019 :

- Yhteensä 225 kunta teki negatiivisen tuloksen. C-21 kaupungeista ainoastaan Helsinki teki selkeästi positiivisen tuloksen.
- Vuosikate heikkeni 13,4 prosenttia. Toimintamenot kasvoivat 3,9 prosenttia, verotulot 2,6 prosenttia ja valtionosuudet 2,1 prosenttia.
- Investoinnit kasvoivat 8,7 prosenttia. Yli 60 prosenttia investoinneista tehdään C21-kaupungeissa.
- Kuntien lainakanta kasvoi noin 1,6 miljardia euroa, mikä on enemmän kuin kertaakaan 2000-luvulla.

Porvoo tasapainossa - yhteisöveron ansiosta

Porvoon kaupungin talous vuonna 2019 oli lievästi ylijäämäinen, ja kaupungin talous säilyi edelleen pitkän aikavälin tasapainossa.

Menojen kasvu oli kuitenkin voimakasta, lainakannan kasvu jatkui ja kaupungin talous pysyi vuonna 2019 tasapainossa pitkälti hyvän yhteisöverokertymän ansiosta.

Kaupungin talous olisi ollut selvästi alijäämäinen ilman yhteisöveron merkittävää kasvua.

Verorahoitus kasvoi tilityshäiriöistä huolimatta

Kaupungin verorahoitus, eli verot ja valtionosuudet, kasvoivat yhteensä noin 17,6 miljoonaa euroa, eli noin 6,3 prosenttia edellisvuodesta. Verotulot yhteensä kasvoivat noin 6 prosenttia ja valtionosuudet noin 7,6 prosenttia.

**Yhteisöveron
tuotto kasvoi
59 %**

Kunnallisveron tuotto kasvoi vain 0,6 prosenttia, yhteensä noin 193,6 miljoonaa euroon. Kuntien verotilitykset viivästivät Verohallinnon verokortti-uudistuksen sekä Tulorekiste-

riin liittyvien ongelmien takia. Tästä johtuen arviolta noin 2 miljoonaa euroa kunnallisveroa jäi Porvoolta saamatta vuoden 2019 aikana.

Yhteisövero tuotti kaupungille noin 32,4 miljoonaa euroa, mikä on 59 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Yhteisövero on hyvin suhdanneherkkä, joten kaupungin pysyvää menotasoa ei voi rakentaa yhteisöveron varaan.

Menot kasvoivat voimakkaasti

Kaupungin toimintamenot kasvoivat yhteensä noin 20,4 miljoonaa euroa, eli noin 6,2 prosenttia edellisvuodesta.

Menojen kasvu johtuu pääosin palvelujen ostoista sekä henkilöstömenojen kasvusta. Palvelujen ostot kasvoivat noin 11,6 miljoonaa euroa ja henkilöstömenot noin 5,5 miljoonaa euroa.

Keskeisimmistä toimialoista sosiaali- ja terveystoimen menot kasvoivat noin 4,9 prosenttia, ja sivistystoimen menot noin 2,8 prosenttia.

Menoihin sisältyy 2 miljoonan euron pakollinen varaus, joka johtuu Mätäjärven kaatopaikan kunnostusvastuun uudesta kustannusarviosta.

Tulos heikkeni, velka kasvoi

Kaupungin tulos heikkeni vuonna 2019 edellisvuoteen verrattuna. Tilikauden ylijäämä oli noin 2,1 miljoonaa euroa, kun edellisvuonna se oli noin 2,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin vuosikate heikkeni noin 13 prosenttia, yhteensä 25,3 miljoonaa euroon. Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja.

Kaupungin investointimenot vuonna 2019 olivat yhteensä noin 45 miljoonaa euroa.

Kaupungin lainakanta kasvoi noin 8,6 miljoonaa euroa. Lainakanta vuoden 2019 lopussa oli noin 171,7 miljoonaa euroa, eli noin 3 400 euroa porvoolaista kohden. Lainakannan kasvu on viime vuosina ollut voimakasta.

Porvoon keskeiset tunnusluvut 2019:

VIOSIKATE

-13 %

**TILIKAUDEN
YLIJÄÄMÄ**

2,1 MILJ. €

VEROTULOT

+ 6,0 %

VALTIONOSUUEET

+ 7,6 %

TOIMINTAMENOT

+ 6,2 %

SOTEMENOT

+ 4,9 %

**SIVISTYSTOIMEN
MENOT**

+ 2,8 %

**LAINAKANTA
YHTEENSÄ**

172 MILJ. €

Talouden strategiamittarit

Kaupungin talouden strategiamittarit kuvaavat kaupunkistrategian vastuulliseen talouden tavoitteita.

Kaupungin strategian tavoitteena on saada talous tasapainoon siten, että velan kasvu pysähtyy ja uudet investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella. Kaupungin vuosikatteen tulee säilyä hyvällä tasolla ja verotuksen kilpailukykyisenä.

Tavoitetaso saavutetaan, kun mittarit ovat vihreällä eli hyvällä tasolla.

Vuonna 2019 talouden strategiamittarit heikentyivät kauttaaltaan edellisvuodesta. Vuosikate ei aivan riittänyt poistoihin ja asukaskohtainen lainakanta kasvoi edelleen.

Strategiamittarit osoittavat, että kaupungin investointitahti ja velan kasvu ovat liian voimakasta tulorahoitukseen nähden.

Myös kaupungin tuloksentekokyky on jonkin verran heikentynyt vuonna 2019, eikä vuosikate enää riittänyt poistoihin.

Talousmittari	2015	2016	2017	2018	2019
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	96,03	117,82	120,75	111,5	95,3
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	115,36	80,83	53,42	54,70	56,5
Omavaraisuusaste, % (omapääoma/ koko pääoma) Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	44,4	44,8	41,5	39,6	38,1
Kaupungin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 3052 € Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < kriisikuntakriteeri, 4578 €	2305	2351	2891	3243	3408
Konsernin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 6299 € Tyydyttävä 6299 € - 9471 € Heikko < kriisikuntakriteeri, 9471 € (Suluissa vuokra- ja leasingvastuut)	5606 (2356)	5873 (2361)	6633 (2290)	7202 (2655)	7376 (2254)
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 edelliseltä vuodelta, milj. € Hyvä > 10 milj. € Tyydyttävä 0 - 10 milj. € Heikko < 0	23,6	10,0	-10,7	-52,4	-64,3
Kunnallisverotuksen tuloveroprosentti Hyvä < Uudenmaan kuntien keskiarvo 18,66 Tyydyttävä 18,66 - 19,97 Heikko > koko maan keskiarvo 19,97	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75

Vihreä = Hyvä

Keltainen = Tyydyttävä

Punainen = Heikko

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Valtionhallinnon valmisteleman sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu lopetettiin ennen huhtikuun 2019 eduskuntavaaleja. Valmistelua kuitenkin jatkettiin ensin pääministeri Rinteen ja sitten pääministeri Marinin hallitusten toimesta. Uudistuksen valmistelu on kuitenkin edistynyt hitaasti, eikä tiedossa vielä ole tarkempaa esitystä tai sen taloudellisia vaikutuksia.

Porvoo on osaltaan osallistunut aktiivisesti Uudenmaan sote- ja maakuntauudistusvalmisteluun sekä erillisratkaisun valmisteluun. Osa kaupungin johtavista viran- ja toimenhaltijoista on ollut valmistelutyössä mukana.

Koulutuskuntayhtymien rakennejärjestelyt jatkuivat suunnitellusti. Vuoden alussa toimintansa aloitti Careeria Oy, jolle siirtyi koulutuskuntayhtymä IUKKY:n järjestämisoikeus. Koulutuskuntayhtymä IUKKY purettiin 31.8.2019. Careeria kuuluu kaupungin tytäryhtiöihin noin 60 prosentin omistusosuudella. Muut omistajat ovat

Itä-Uudenmaan kuntia. Inveonin koulutustoiminnot luovutettiin Practicum Ab:lle laaditun sopimusluonnoksen mukaisesti.

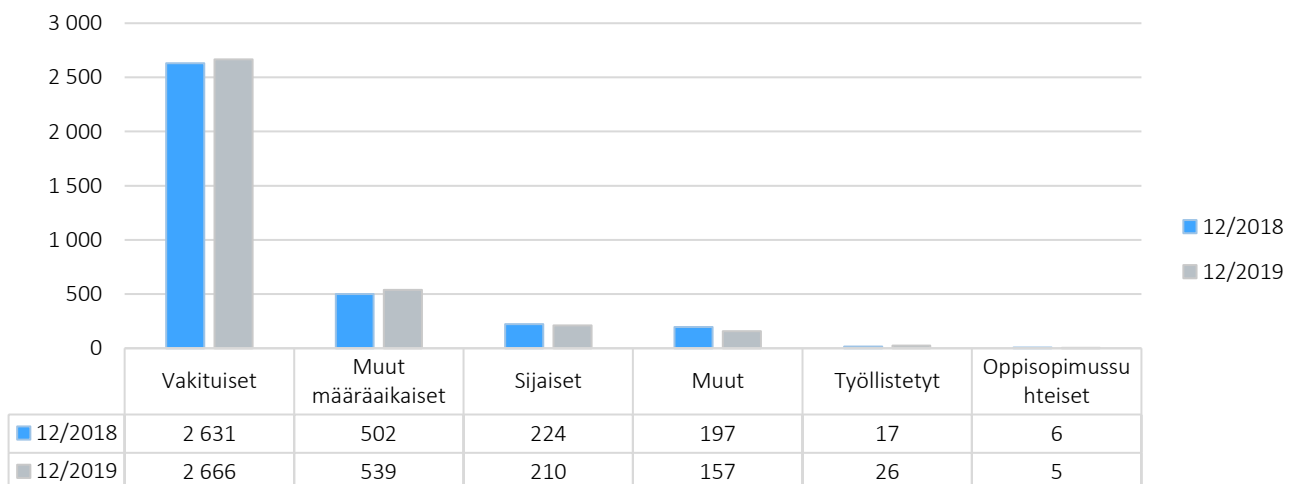
Kaupunki on myynyt suunnitellusti asunto- ja kiinteistöomistuksiaan, jotka eivät kuuluu kaupungin ydintoimintaan. Kaupunki myi vuoden aikana yhteensä 59 asunto-osaketta sekä kaksi kiinteistöä (Valtimontalo ja Teatteritalo).

Kaupungin yhteisöveron jako-osuudeksi vahvistettiin vuoden 2019 alussa 1,79 prosenttia, kun edellisenä vuotena kaupungin jako-osuus oli 1,12 prosenttia. Jako-osuuden korotus kasvatti kaupungin yhteisöverotuloja noin 12 miljoonalla eurolla vuonna 2019. Jako-osuuden korotus perustuu Kilpilahden yritysklusterin hyvään tulokehitykseen, joka vaikuttaa kahden vuoden viiveellä kaupungin jako-osuuteen.

1.1.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Henkilöstösuunnitelman mukaan kaupungin vakanssit kasvoivat yhteensä 9,5 vakanssilla yhteensä 2979 vakanssiin. Lisäykset suuntautuivat pääosin palvelutarpeen kasvuun sosiaali- ja terveystoimessa ja strategian mukaisiin panostuksiin digitalisaatioon ja moderneihin tietojärjestelmiin. Vuoden viimeisen päivän palvelussuhteiden määrä kasvoi 26 palvelussuhteella yhteensä 3603 palvelussuhteeseen. Vakansseja ja palvelussuhteita ei voi suoraan verrata keskenään, koska yhtä vakanssia kohtaan voi olla useita palvelussuhteita. Henkilöstön osalta laaditaan myös erillinen henkilöstöraportti.

Vakituiset palvelussuhteet lisääntyivät 33 palvelussuhteella, kun määräaikaiset palvelussuhteet (sijaiset ja muut määräaikaiset) vähenivät 13 palvelussuhteella. Työllistettyjen määrä lisääntyi yhdeksällä ja oppisopimussuhteiden määrä aleni kolmella. Vakinaisten palvelussuhteiden määrän lisääntyminen johtuu uusien tehtävien lisäksi siitä, että palvelutarpeen vakiintuessa määräaikaisia tehtäviä on vakinaistettu. Vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 54 henkilöä ja muille eläkkeille 32 henkilöä.

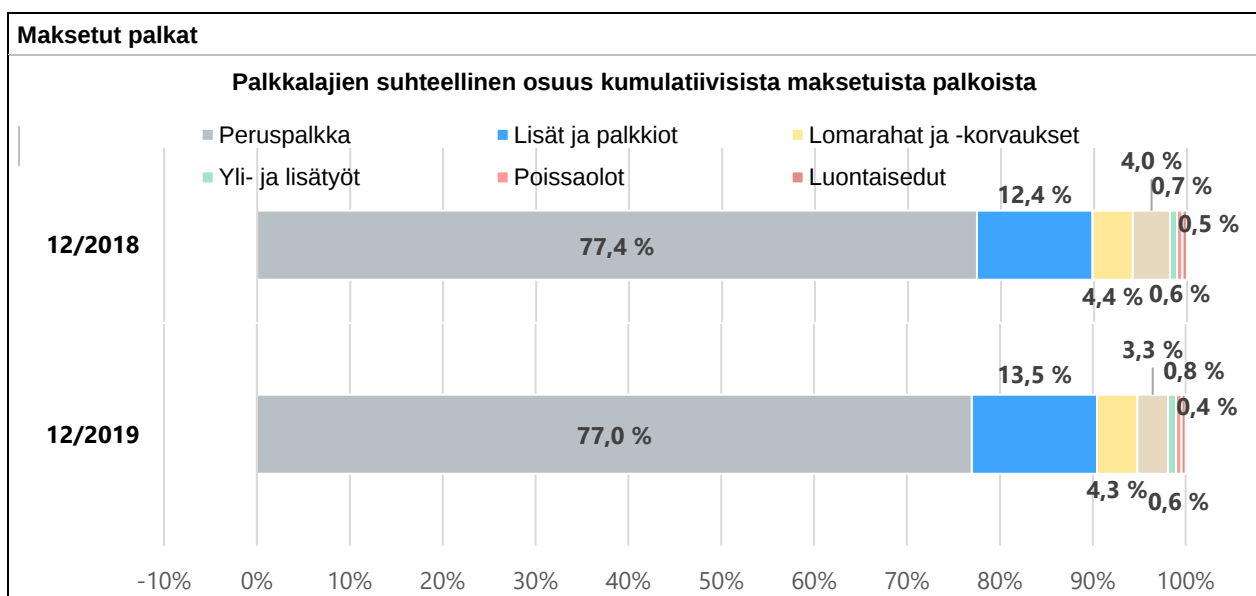

Kuukauden viimeisen päivän tilanne	12/2018	%	12/2019	%	Muutos
Vakituiset	2 631	73,6 %	2 666	74,0 %	1,3 %
Miehet	545	15,2 %	573	15,9 %	5,1 %
Naiset	2 086	58,3 %	2 093	58,1 %	0,3 %
Muut määräaikaiset	502	14,0 %	539	15,0 %	7,4 %
Miehet	155	4,3 %	150	4,2 %	-3,2 %
Naiset	347	9,7 %	389	10,8 %	12,1 %
Sijaiset	224	6,3 %	210	5,8 %	-6,3 %
Miehet	68	1,9 %	62	1,7 %	-8,8 %
Naiset	156	4,4 %	148	4,1 %	-5,1 %
Muut	197	5,5 %	157	4,4 %	-20,3 %
Miehet	38	1,1 %	23	0,6 %	-39,5 %
Naiset	159	4,4 %	134	3,7 %	-15,7 %
Työllistetyt	17	0,5 %	26	0,7 %	52,9 %
Miehet	8	0,2 %	13	0,4 %	62,5 %
Naiset	9	0,3 %	13	0,4 %	44,4 %
Oppisopimussuhteiset	6	0,2 %	5	0,1 %	-16,7 %
Miehet	1	0,0 %	2	0,1 %	100,0 %
Naiset	5	0,1 %	3	0,1 %	-40,0 %
Yhteensä	3 577	100,0 %	3 603	100,0 %	0,7 %

Perhe- ja omaishoitajat, sopimuspalokunnat ja poliittiset luottamushenkilöt jäävät raportoinnin ulkopuolelle, koska eivät ole palvelussuhteessa kuntaan. Henkilöä ei ilmoiteta määräaikaiseksi, jos hänellä on määräaikaisen tehtävän ohella vakinainen virka- tai työsuhde samassa kuntaorganisaatiossa.

Maksetut palkat ovat kasvaneet 4,5 % (5,4 miljoonaa euroa). Lisääntyneiden palvelussuhteiden lisäksi palkkakustannusten nousu perustuu kunnalliseen palkkaratkaisuun (3,5 %), joka sisälsi sekä paikallisesti neuvoteltavan erän, yleiskorotuksen että kertaluontoisen tuloksellisuuserän. Porvoossa kohdennettiin työ- ja virkaehtosopimustenmukaisten erien lisäksi ylimääräinen noin

40 000 euron kuukausittainen summa (n. 670 000 €/v) varhaiskasvatuksen tehtäväkohtaisten palkkojen korotuksiin. Kun suuri osa lisistä maksetaan prosentuaalisina, korottaa palkkaratkaisu myös muita maksettavia korvauksia. Tuloksellisuuserä korottaa maksettujen liisien ja palkkioiden määrää.

Kumulatiiviset maksetut palkat, 1 000 €	12/2018	%	12/2019	%	Muutos
Peruspalkka	94 088	77,4 %	97 769	77,0 %	3,9 %
Lisät ja palkkiot	15 106	12,4 %	17 084	13,5 %	13,1 %
Lomarahat ja -korvaukset	5 290	4,4 %	5 512	4,3 %	4,2 %
Työaikalisät	4 848	4,0 %	4 236	3,3 %	-12,6 %
Yli- ja lisätyöt	896	0,7 %	1 056	0,8 %	17,9 %
Poissaolot	727	0,6 %	753	0,6 %	3,6 %
Luontaisedut	590	0,5 %	571	0,4 %	-3,3 %
Yhteensä	121 545	100,0 %	126 981	100,0 %	4,5 %
Maksetuissa palkoissa näytetään ennakonpidätyksen alaiset palkat (esim. henkilösivukulut ja verottomat korvaukset on rajattu henkilöstökertomuksen ulkopuolelle).					

Virka- ja työehtosopimus lomanmääräytymisvuosien 2016–2017, 2017–2018 ja 2018–2019 lomarahasta oli edelleen voimassa. Sen perusteella lomanmääräytymisvuoden 2018–2019 osalta ansaittavaan lomarahaan sovelletaan kilpailukykysovimusta, jonka mukaan kunnan

lomarahoja vähennetään 30 prosentilla nykyisestä tasosta. Vähennys koskee 2017–2019 päättyvien lomanmääräytymisvuosien aikana ansaittuihin vuosilomiin liittyviä lomarahoja.

1.1.6 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kaupungin talous heikkenemässä

Kaupungin talous on eri mittareiden valossa pääsääntöisesti tasapainossa. Kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää, vuosikate riittää lähes poistoihin ja kaupungin velkamäärä on koko maan tasolla lähes kuntien keskiarvoa.

Kaupungin taloustilanne on kuitenkin heikkenemässä. Kaupungin taloussuunnitelman 2020–2022 mukaan tulos on painumassa 10-15 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuosina 2021 ja 2022. Heikentyvä kehitys johtuu useasta tekijästä.

Vuoden 2020 keväällä koronaviruksesta ja öljyn hinnan vaihteluista alkanut merkittävä talouden epävarmuus heijastuu myös Suomen talouskasvuun ja kuntien verotuloihin. Todennäköisesti kaupungin verotulot kehittyvät heikommin kuin taloussuunnitelmassa on arvioitu.

Sote-menoissa kasvupainetta

Kaupungin menot ovat kääntyneet viime vuosina voimakkaaseen kasvuun, kun esimerkiksi kilpailukykysojimus on päättynyt. Vuonna 2019 menot kasvoivat noin 6,2 prosenttia, mikä ei ole pitkällä aikavälillä kestävä taso.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutarve kasvaa voimakkaasti väestön ikääntymisen seurauksena. Pelkätään väestön ikääntymisestä johtuva kustannusten kasvupaine on arviolta noin 1,5-2 %. Sosiaali- ja tervystoimen kustannukset muodostavat noin 42 prosenttia kaupungin menoista, joten sote-menojen kehitys vaikuttaa merkittävästi koko kaupungin talouden kehitykseen.

Syntyvyyden aleneminen vähentää lasten määrää tulevaisuudessa, vaikka muuttovoitto jonkin verran paikkaa syntyvyyden alenemaa. Sivistystoimen palveluissa ei siten lähtökohtaisesti ole vastaavaa kustannuspainetta kuin sosiaali- ja terveystoimen palveluissa.

Investointeja priorisoitava

Kaupunki kasvaa ja investointeja on edelleen tehtävä lähivuosina. Kaupunki on kuitenkin viime vuosina investoinut mittavasti koulu- ja päiväkotiverkkoon, jonka takia kaupungin lainakanta on kasvanut voimakkaasti.

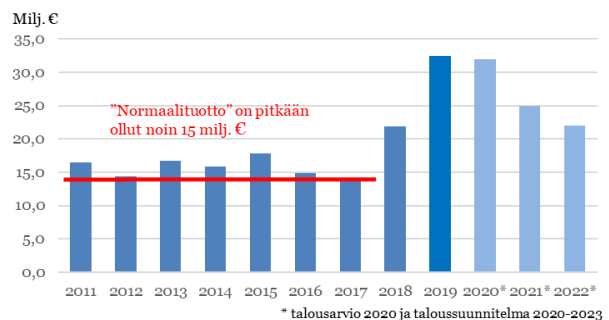
Kaupungin taloussuunnitelmassa on kuitenkin edelleen lukuisia investointeja. Vuodelle 2020 investointeja kohdistuu noin 27 miljoonan euron edestä, mutta vuosille 2021 ja 2022 investointeja on kohdistettu yhteensä noin

90 miljoonaa euroa. Kaupungin vuotuinen kestävä investointitaso on pitkällä aikavälillä noin 25-30 miljoonaa euroa.

Yhteisöveron kehitys riippuu suhdanteista

Kaupungin yhteisveron tuotto on noussut jo yli 32 miljoonaan euroon vuonna 2019, kun 2010-luvun tyypillinen tuotto on ollut noin 15 miljoonaa euroa. Kaupunki hyötyykin merkittävästi Kilpilahden alueen yritysten hyvästä suhdannekehityksestä.

Porvoon kaupungin yhteisöveron tuotto ja ennuste*

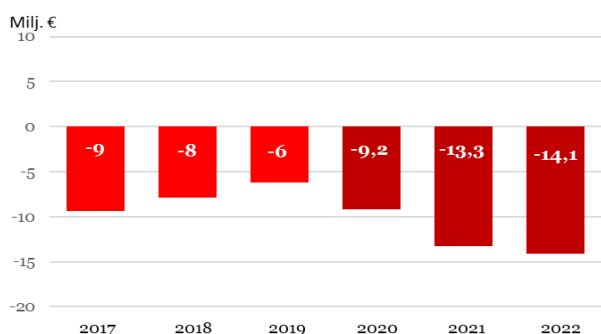

Yhteisöveron tuotto voi kuitenkin muuttua nopeasti suhdanteiden mukaan. Koska kuntakohtainen jako-osuus lasketaan viiveellä ja kahden vuoden keskiarvona, tullee Porvoon yhteisöveron tuotto säilymään suhteellisen hyvänä vielä vuosina 2020 ja 2021, ellei koko maan yhteisöveron tuotto alene merkittävästi.

Valtionosuustulot vähenemässä

Kaupungin valtionosuustulot vähenevät valtionosuuksiin sisältyvän tasausvähennyksen takia. Porvoon valtionosuuksia vähennettiin vuonna 2019 noin 6 miljoonaa euroa kuntien välisen valtionosuuksien tasausjärjestelmän takia. Tasausvähennys lasketaan viiveellä, joten tässä vaiheessa on tiedossa, että Porvoon tasausvähennys vuonna 2020 tulee olemaan noin 9 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 yli 13 miljoonaa euroa.

Porvoon valtionosuuksiin sisältyvä tasausvähennys

Valtion toimenpiteet lisäävät epävarmuutta

Hallitusohjelmaan sisältyvä sote-uudistus mullistaisi kaupungin talouden kokonaisuudessaan. Vielä ei kuitenkin ole olemassa minkäänlaisia tarkempia vaikutusarvioita uudistuksen taloudellisista vaikutuksista.

Lisäksi maan hallitus valmistelee useita uudistuksia, jotka vaikuttavat kuntien talouteen. Esimerkiksi oppivelvollisuusiän laajenus, hoitajamitoitus ja sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksujen alennus vaikuttavat merkittävästi kaupungin talouteen.

1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Riskillä tarkoitetaan haitallista tekijää tai tapahtumaa, jonka toteutuessa kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita. Riski voi toteutuessaan aiheuttaa tapioita tai menetyksiä, tai se voi vaarantaa kuntakonsernin toimintaa tai sen jatkuvuutta. Riski voi olla myös menetetty mahdollisuus.

Strategiset riskit

Strategiset riskit ovat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteita ja niiden kannalta olennaisia menestystekijöitä uhkaavia riskejä.

Meneillään oleva koronavirusepidemia on osoittanut, että yksittäinen riskitekijä voi sekoittaa koko globaalisuutteen ja verkottuneen yhteiskunnan vain muutaman kuukauden aikana. Tällä hetkellä ei ole tietoa miten suomalaisen yhteiskunta selviää meneillään olevasta koronavirusepidemiasta ja sen seurannaisvaikutuksista.

Kaupungin tulevan kehityksen ennustaminen on tällä hetkellä haasteellista omistakin lähtökohdista. Kuntatalous on meneillään olevan sote-uudistuksen johdosta suuren muutoksen edessä ja muutoksen vaikutukset tulevat vaikuttamaan kuntien taloudelliseen asemaan useiden vuosien ajan eri tavoin. Riskinä on, että jäljelle jäävän kaupungin vakavaraisuus sekä kyky kasvaa ja investoida heikkenevät.

Asukasmäärän kasvattamiseen liittyvä tavoite on keskeinen alueen elinkeinoelämän ja kehittymisen kannalta. Porvoon asukasmäärä kasvaa tällä hetkellä pääasiassa maahanmuuton ansiosta, tosin kuntien välinen nettomuutto vaihtelee vuosittain. Väestön ikärakenteeseen liittyy riski, kun yli 65-vuotiaiden osuus työikäisestä väestöstä tulee entisestään kasvamaan.

Koko maata koskeva syntyiden voimakas alentuminen vaikuttaa jatkuessaan Porvoonkin lasten määrään, ja tätä kautta koko palveluverkkoon sekä pitkän aikavälin strategisiin tavoitteisiin.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kaupungin talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen. Koko julkisen talouden riskit ovat kasvaneet merkittävästi koronaviruksen ja öljyn hinnan voimakkaan vaihtelun seurauksena.

Keskeinen Porvoota koskeva taloudellinen riski liittyy yhteisöveron kehitykseen. Kaupungin yhteisöverotuotot ovat muuttamassa vuodessa kaksinkertaistuneet, mutta

silti kaupunki ei tee vastaavan tasoista ylijäämäistä tulosta. Yhteisövero riippuu suhdanteista ja Porvoon osalta voimakkaasti yhden toimialaklusterin kehityksestä. Kaupunki ei voi rakentaa pysyvää menoatasoa nykyisen yhteisöverotuoton varaan.

Taloudellisen toimintaympäristön liittyvä merkittävä riski liittyy edelleen investointitarpeiden hallintaan ja velkaantumiseen. Ennakoitu vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen ja rahoitusvaje joudutaan kattamaan lainanotolla. Investoinnit on toisaalta nähtävä kuitenkin myös riskienhallintatoimenpiteenä, jolla parannetaan omaisuuden arvoa ja saatetaan korjausvelka hyvälle tasolle.

Korkoriski syntyy vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen muutoksista. Riskiä hallitaan kiinteäkorkoisilla lainoilla ja tarvittaessa koronvaihtosopimuksilla. Noin puolet kaupungin lainoista on vaihtuvakorkoisia lainoja, ja lainasalkun keskikorko suojaukset huomioden on alle 0,5 prosenttia.

Likviditeettiriski realisoituu, mikäli kaupunki ei suoriudu maksuistaan ajallaan. Likviditeettiriskiä hallitaan ylläpitämällä riittävää maksuvalmiusvarantoa ennakoituihin kassavirtoihin nähden.

Luottoriski liittyy siihen, että vastapuoli ei suoriudu velvoitteestaan maksun erääntyessä. Vastapuoliriskiä hallitaan hajauttamalla rahoituslähteitä ja käyttämällä eri rahoitusmuotoja. Saamisiin liittyviä merkittäviä luottotappioita ei ole tiedossa. Sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä periaatteita.

Valuuttariskiä ei kaupungin toiminnoissa ole. Maksuliikenne on lähes kokonaan euromääräistä ja kaikki lainat ovat euromääräisiä.

Konserniyhteisöomistuksiin liittyy riskejä, joilla voi olla merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Konserniohjauksen ja -valvonnan menettelyitä pyritään toteuttamaan ja edelleen kehittämään siten, että merkittäviä riskejä ei toteudu ja omistusten arvo säilyy.

Konserniohjauksesta puhuttaessa on olennaista tunnistaa myös erilaisin sopimuksin järjestettyyn toimintaan liittyvät riskit. Näitä riskejä hallitaan systemaattisella sopimusvalvonnalla, reagoimalla poikkeamiin sekä erilaisilla raportointivelvoitteilla.

Tilinpäätöshetkellä taloudellisia riskejä liittyy KHO:ssa Porvoon kaupungille määrätyn Mätäjärven kaatopaikan kunnostusvastuuseen. Porvoon kaupunki on päivittänyt

kunnostushankeen kustannusarviota vuoden 2019 aikana. Päivitetyt arvion mukaan Mätäjärven kaatopaikan kunnostusvastuun arvioidaan olevan noin 5 miljoonaa euroa. Tämän vuoksi tilinpäätökseen 2019 tehtiin aiempien pakollisten varausten lisäksi 2 miljoonan euron pakollinen varaus, jolla varaudutaan kunnostushankkeen tuleviin kustannuksiin.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen ja riippuvuuksiin, henkilöstön toimintaan, organisaation riittämättömiin sisäisiin prosesseihin ja resursseihin, järjestelmiin, sopimuksiin ja myös väärinkäytöksiin ja muuhun lain vastaiseen toimintaan.

Operatiivisen toiminnan häiriötilanteet hallitaan pääsääntöisesti normaalistikin johtovastuussa olevan henkilöstön toimesta. Häiriötilanne voi toisinaan vaatia tehostamaan viranomaisten yhteistoimintaa, johtamista ja tiedottamista. Kaupungin johtoryhmä kehittää näihin tilanteisiin varautumista ja osallistuu säännöllisesti valmiuskoulutuksiin.

Osaavan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet ovat kasvaneet sote-uudistuksen tuoman epävarmuuden vallitessa. Suuri rakenteellinen muutos vaikuttaa myös työhyvinvointiin ja aiheuttaa epävarmuutta kaupungin henkilöstön keskuudessa. Ylipäätään henkilöstön jaksamista työssä pyritään tukemaan toimenpiteillä, joilla vähennetään ammattitauteja, työn henkistä kuormittavuutta, työuupumusta, työtapaturmia ja sairastavuutta.

Tietojärjestelmien toimivuus ja erilaiset ICT-riskit kuuluvat olennaisesti kaupungin riskiympäristöön. ICT:n toi-

mivuuteen liittyvän haavoittuvuuden lisäksi tietoturvariskit ovat kasvaneet paitsi kaupungilla, myös maailmalla. Riskejä hallitaan monin tavoin, mm. ohjeistuksella ja koulutuksella sekä teknisin keinoin.

Merkittäviä tunnistettuja riskejä liittyy suuriin asukasryhmiin kohdistuviin palveluihin kuten kaupungin vesihuoltoon sekä ruokapalveluihin. Näiden riskien toteutumisen todennäköisyys on pieni, mutta toteutuessaan niillä saattaa olla merkittävät vaikutukset esim. kuntalaisten terveydelle. Näiden riskien varalta on olemassa omat riskienhallintamenettelynsä sekä toimintamallit tilanteissa, joissa riski realisoituu.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä voi aiheutua odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoutuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Vahinko- ja vastuuriiskejä rajataan vakuuttamalla. Kaupungin uusi vakuutus sopimussopimus astui voimaan vuoden 2018 alussa. Kilpailutuksen yhteydessä vakuutettavat riskit käytiin kattavasti läpi ja vakuutusturvaan tehtiin tarvittavat päivitykset.

Kiinteistöihin tai rakennettuun kaupunkiympäristöön kohdistuvat vahinkoriskit muodostuvat harvoin merkittäviksi kaupungin talouteen nähden. Merkittäviä vahinkoriskejä ei toteutunut myöskään vuonna 2020.

Työsuojeluriskit arvioidaan säännöllisesti. Esimiehiä ja muuta henkilöstöä koulutetaan työturvallisuudesta monin eri tavoin.

1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Yhdeksi merkittävimmistä ympäristökysymyksistä on noussut ilmastomuutos. Se on globaali ilmiö, jonka vaikutukset ovat havaittavissa myös Porvoossa. Vuoden keskimääräisissä lämpötiloissa, sademäärissä ja muissa sääilmiöissä saavutetaan usein poikkeuksellisia lukemia pitkäaikaisiin keskiarvoihin verrattuna ja sään ääri-ilmiöihin törmätään yhä useammin. Muutokset paikallisessa säässä ja ilmastossa aiheuttavat kustannuksia, hankaloittavat kunnossapitoa ja vaikuttavat muun muassa eroosioon, rannikkovesien tilaan, rakennettuun ympäristöön, hulevesien hallintaan ja tulvariskiin.

Hiilineutraali kaupunki vuoteen 2030 mennessä

Porvoon kaupunki on asettanut tavoitteekseen olla vuoteen 2030 mennessä hiilineutraali kaupunki, joka tukee asukkai-

den kestävästä arkea ja edistää kiertotaloutta. Tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi laadittiin toimialarajat ylittävässä yhteistyössä vuonna 2019 kaupungin ensimmäinen varsinainen ilmasto-ohjelma, jonka kaupungin hallitus hyväksyi viime syksynä. Ilmasto-ohjelma sisältää n. 50 toimenpidettä, jotka liittyvät muun muassa hankintoihin, energiatehokkuuteen, liikkumiseen, kiertotalouteen, matkailuun ja tietoisuuden lisäämiseen. Myös hiilinelut, päästökompensaatio ja ilmastomuutokseen sopeutuminen on huomioitu ohjelmassa. Vuonna 2019 laadittiin myös Porvoon oma kiertotalouden tiekartta, jossa Porvoon painopistealueet ovat uusiomateriaalien käyttö maa- ja pohjarakentamisessa, energiatehokkuus sekä yhdyskuntajärjestelmien kierrätysasteen nosto.

Ilmastotyön edelläkävijän rooli edellyttää myös asukkaiden osallistamista ja tietoisuuden lisäämistä. Porvoon kaupunki on vuosina 2018 ja 2019 osallistunut niin kutsuttuun Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö -hankkeeseen, johon porvooolaisilla kotitalouksilla on mahdollisuus hakea mukaan. Hankkeessa kullekin kotitaloudelle laaditaan tiekartat maapallon kantokykyyn pohjautuvaan elämäntapaan ja kokeillaan elää kestävästä arkea kuu-kauden ajan. Porvoon kaupunki saa hankkeessa mukana olevilta kotitalouksilta arvokasta tietoa kaupungin kehittämiseen niin, että kestävä arjen valinnat ovat mahdollisia.

Toimenpiteet Ilmastotekojen Porvoo -verkkosivulla

Tietoa kestävä arjen valinnoista sekä myös kaupungin toimenpiteistä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi löytyy myös kaupungin Ilmastotekojen Porvoo -verkkosivustolta, joka julkaistiin vuonna 2019.

Verkkosivustolta löytyy myös Porvoon ilmastositoumus, jonka tarkoituksena on kannustaa asukkaita miettimään omia valintojaan. Ilmastositoumus julkaistiin keuhkokuume 2019 ja sen on allekirjoittanut noin 600 henkilöä.

Uusia ajatuksia ja tukea ilmastotyölle haetaan verkostoista, joissa myös jaetaan Porvoon omaa osaamista. Porvoon kaupunki toimii aktiivisesti Kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostossa, CIRCWASTE – kohti kiertotaloutta ja CANEMURE (Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia) -hankkeissa sekä on Climate Leadership Coalition (CLC) -yhdistyksen jäsen.

Porvoon ympäristön tila on pääsääntöisesti vakaa, mutta siinä näkyvät asumisen, liikenteen, maatalouden ja teollisuuden kuormituksen jäljet. Ilmanlaatu Porvoossa on keskimäärin melko hyvä. Huonoin ilmanlaatu on keskustan pääkatujen ja valtatie 7:n lähistöllä, jossa myös melutasot ovat koholla. Liikennepäästöjen pienentämiseksi kaupungin dieselkäyttöisissä ajoneuvoissa käytetään biopohjaista polttoainetta ja kaupungin käyttöön on päätetty hankkia lisää sähköautoja. Puun pienpoltolla on ilmanlaatuun suuri paikallinen vaikutus, koska päästöt purkautuvat matalalta. Tiiviisti rakennetuilla pientaloalueilla, joilla poltetaan runsaasti puuta, voi siksi esiintyä lämmityskaudella ajoittain korkeita hiukkasten ja polysyklisen aromaattisten hiilivetyjen pitoisuuksia. Kilpilahden alueen raskas teollisuus ja siihen liittyvä energiantuotanto päästävät ilmaan huomattavat määrät typenoksideja, rikkidioksidiä, VOC-yhdisteitä ja hiukkasia. Ajoittain päästöt heikentävät Kilpilahden lähi-alueen ilmanlaatua. Kaukokulkeuma vaikuttaa huomattavasti sekä pienhiukkasten että otsonin pitoisuuksiin.

Porvoon vesistöjen veden laadussa ei tapahtunut vuonna 2019 aikana suuria muutoksia. Maa- ja metsätalous kuormittivat edelleen eniten vesistöjä, mikä näkyy jokien, rannikkovesien ja monien pienten järvien sameutena ja rehevöitymisinä. Itämeren vedenlaadussa aikaisemmin havaittu myönteinen kehitys ei jatkunut vuonna 2019. Tähän ovat syynä mm. aikaisempaa laajemmat hapettomat syvänteet, joissa pohjaan sedimentoituneesta liejusta liukenee fosforia veteen, mikä lisää leväkukintoja ja rehevöitymistä. Yhdyskuntajätevesien vesistökuormitus on vähentynyt laajentuneen viemäriverkon ja kiinteistökohtaisen jätevesienkäsittelyn tehostumisen ansiosta. Virtavesien kunnostuksessa on Porvoossa saatu hyviä tuloksia ja mm. taimen on saatu lisääntymään monissa puroissa.

Porvoossa on käytössä paikallista, hyvälaatuista pohja- ja tekopohjavettä. Veden määrä on toistaiseksi ollut riittävä. Tarve on tulevaisuudessa kuitenkin kasvussa ja pohjavesialueilla on riskejä. Pohjavesiin kohdistuvien riskien kartoitustyö (Water Safety Project, WSP) aloitettiin Porvoon veden johdolla vuonna 2018 ja työ valmistui vuonna 2019. Porvoon veden yhteistyötahoina ovat olleet ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu, kaupunkisuunnittelu ja kuntateknikka. Porvoon vesi on kunnostanut vedenottamoiden kaivoja ja muita rakenteita sekä suojannut niitä aidoilla ja puomeilla. Etelä-Suomen

aluehallintovirasto antoi 2019 päätöksen tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevan Mätäjärven vanhan kaatopaikan kunnostamisesta ja jälkihoidosta.

Virvikin linnustوسلویص valmistui konsulttityönä. Selvitys käsitti kaupungin Virvikissä omistaman metsä-alueen. Kilpilahden-Mickelsbölen ja keskeisten alueiden osayleiskaava-alueiden luontoselvitysten laadintaa jatkettiin osin ympäristönsuojelun omana työnä, osin konsulttityönä.

Kuntatekniikka ja ympäristönsuojelu ovat toteuttaneet vieraslajien torjuntaa kaupungin omilla alueilla.

TUNNUSLUKUJA	2016	2017	2018	2019
Liikennemäärä Mannerheiminkadun ja Aleksanterinkadun sillalla, ajoneuvot /vrk, yhteensä	31 932	30 906	33 399	39 467
Tilapalvelujen hallinnoimien kiinteistöjen				
sähkönkulutus kWh	18 062 678	22 536 600	24 900 000	24 260 000
öljynkulutus litraa	273 059	261 200	279 000	276 467
Kevyen liikenteen väylän pituus, km	124	125,5	127	130

1.1.9 KORONAVIRUKSEN VAIKUTUKSET PORVOON TALOUTEEN

Koronaepidemia heikentää Porvoon taloutta selvästi vuonna 2020. Vaikutusten suuruuteen vaikuttaa täysin se, missä laajuudessa ja kuinka kauan poikkeusolot kestävät, ja miten yritystoiminta sekä kuluttajien luottamus palautuva kriisistä. Myös kaupungit omat sopeutustoimet vaikuttavat lopputulokseen.

Tässä vaiheessa koronakriisin vaikutuksia on arvioitu Porvoon osalta parhaalla mahdollisella käytettävissä olevalla tiedolla. Arvioinnin oletuksena on, että kriisin paihin vaihe kestää noin 3 kuukautta.

Yhteisöveron tuotto on romahtamassa

Yhteisöveron tuotto tulee alenemaan selvästi. Monien alojen yritysten kysyntä on pysähtynyt kuin seinään, eikä menoja ei voida sopeuttaa vastaavasti. Vuosina 2008–2009 yhteisöveron tuotto lähes puolittui finanssikriisin takia. Tässä vaiheessa karkea arvio on, että yhteisöveron tuotto alenee tänä vuonna noin 20 %, mikä heikentää Porvoon kaupungin taloutta noin 6-7 miljoonalla eurolla.

Kunnallisveron tuotto heikkenee

Kunnallisveron tuotto alenee, kun yritykset lomauttavat ja irtisanovat henkilöstään, pienyritystensä oma ansiotulokertymä heikkenee, eikä tulospalkkiota tai vastaavia makseta entiseen tapaan. Kunnallisveron tuoton odotetaan alenevan vähintään noin 2-3 % verrattuna talousarvioon. Tämä heikentäisi kaupungin taloutta noin 4-6 miljoonaa euroa.

Asiakasmaksutuotot alenevat

Asiakasmaksutuotot tuleva vähentymään. Porvoon on jo alentanut varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja, jos lapsia pidetään kotona koronavirusepidemian aikana. Lisäksi uimahallit, tilavuokrat, liikuntatilat yms. aiheuttavat maksutuottojen menetyksiä. Porvoon osalta asiakasmaksujen odotetaan alenevan noin 2-3 % talousarvioon verrattuna, mikä tarkoittaisi noin 1 miljoonan euron menetystä.

Menot kasvavat

Sosiaali- ja terveystoimen menot tulevat kasvamaan huomattavasti, kun tarvitaan muun muassa lisää henkilökuntaa, sijaisjärjestelyjä ja hoitotarvikkeita. Kaupungin

omien sote-menojen on alustavasti arvioitu kasvavan karkeasti noin 2 % koronaepidemian takia, mikä tarkoittaisi kaupungille noin 3-4 miljoonan euron lisämenoja. Lisäksi erikoissairaanhoidon menot tulevat kasvamaan selvästi.

Pelastuslaitos on arvioinut, että pahimpien skenaarioiden myötä, ylityökustannukset kasvaisivat selvästi. Koronavirus vaikuttaa merkittävästi sivistystoimeen, kun koulujen ja päiväkotien toimintaa järjestellään uudelleen. Kaupungin henkilöstömenot kasvavat, kun kaupungin oma henkilöstö sairastaa. Työttömyyden kasvaessa työllistämistoimien kustannukset kasvavat. Lisäksi yhteiskunnan eri toimijoilla on tuen tarvetta.

Samanaikaisesti kaupungin monet kehitysprojektit ja tapahtumat yms. ovat jäissä, joista tulee myös välillisiä kustannuksia. Kaupungin muiden kuin sote-menojen arvioidaan koronaepidemian vuoksi karkeasti ottaen kasvavan noin 2-4 miljoonaa euroa vuonna 2020.

Valtion toimenpiteet

Valtio ei ole esittänyt konkreettisia toimenpiteitä, joilla koronavirusepidemian taloudellisia vaikutuksia kunnille korvattaisiin. Valtio on ainoastaan ilmoittanut kompensoivansa sellaiset yhteisöveron menetykset, jotka aiheutuvat siitä, kun valtio antaa yrityksille lykkäyksiä yhteisöverojen maksuissa. Maan hallitus on kertonut arvioivansa kriisin vaikutuksia kuntatalouteen, ja mahdollisesti kehysriihen yhteydessä on tulossa kuntataloutta aidosti vahvistavia toimia.

Yhteenveto

Koronavirusepidemia on ensimmäisten arvioiden mukaan heikentämässä Porvoon kaupungin taloutta noin 15-20 miljoonalla eurolla vuonna 2020. Summa vastaa noin kahden tuloveroprosentin tuottoa. Arvio on tehty parhaalla käytettävissä olevalla tiedolla, mutta näissä olosuhteissa tiepohjaan ja oletuksiin kohdistuu merkittäviä epävarmuuksia. C24 -kaupunkien arviot ovat kuitenkin samansuuntaisia kuin Porvoon arviot. Kaupungin taloutta tulee sopeuttaa useilla käytettävissä olevilla keinoilla, kuten henkilöstöjärjestelyillä sekä investointien vahvemmalla priorisoinnilla.

1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kuntalain 14 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Vuonna 2015 vahvistetut perusteet koskevat kaupunkikonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea toimintaa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan organisointia ja vastuita koskevat määräykset on sisällytetty lisäksi hallintosääntöön kaupunginhallituksen, lautakuntien ja kaupunginjohtajan tehtäviin ja päätösvaltaan sekä erikseen hallintosääntöön 39 §:än.

Selonteko perustuu toimialojen ja liikelaitosten tekemään itsearviointiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan eri osa-alueiden toteutumisesta.

Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Jokaisen toimialan johtamisjärjestelmä, oma sisäinen valvonta ja sisäiset kontrollit ovat ensisijainen keino toiminnan laillisuuden, oikeellisuuden ja tuloksellisuuden varmistajana. Toimialat tuottavat oman toimintaympäristön vaatimat toimintaa ohjaavat ohjeet ja käytännöt. Johto seuraa lakien, ohjeiden ja päätösten noudattamista sekä mm. hyvän hallintotavan noudattamista strategisella tasolla. Toimialan esimiehet puolestaan valvovat käytännön tasolla alaistansa toimintaa.

Organisaation tehtävät ja päätösvalta on vahvistettu hallintosäännössä. Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa ohjaa kaupunginhallituksen vahvistama vuosikello. Tehtäväalueiden tavoitteet on asetettu talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan kaupungin johtoryhmässä sekä toimialojen johtoryhmissä ja esimiestapaamisissa. Toimintaa ja taloutta koskevista tavoitteista raportoidaan valtuustolle seurantaraporttien yhteydessä kaksi kertaa vuoden aikana sekä tilinpäätöksessä. Kaupunginhallitus saa raportin taloustilanteesta kuukausittain. Talouden seuranta ja analysointi toimialoilla on jatkuvaa, jotta poikkeamiin on mahdollista reagoida riittävän ajoissa.

Kaupunkikonsernin yhteisiä ja toimialojen omia ohjeita päivitetään aina lainsäädännön ja toiminnan vaatimusten muuttuessa. Henkilöstön työhön liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja päätösten noudattamisen tuntemusta varmistetaan johtoryhmätyöskentelyyn, esimieskokousten ja infojen, työpaikkakokousten sekä muun sisäisen viestinnän keinoin. Muutostilanteissa kuten henkilöiden vaihtuessa ohjeiden läpikäyntiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Henkilöstöä koskevat tavoitteet ja päämäärät sisältyvät strategiaan perustuvaan henkilöstöohjelmaan. Uusi henkilöstöohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 22.5.2019 ja se valmisteltiin yhdessä toimialojen, henkilöstön edustajien ja henkilöstöjohtajan kanssa. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan henkilöstökyselyiden avulla. Työturvallisuutta johdetaan linjaorganisaation vastuiden mukaisesti. Koko kaupunkia koskevat työturvallisuusohjeet ja -prosessit on kehitetty ja laadittu keskitetysti.

Riskienhallinnan järjestäminen ja riskien arviointi

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa toimintaan, talouteen, henkilöstöön ja omaisuuteen kohdistuvia uhkia ja mahdollisuuksia sekä hallitsemaan riskien seurauksia. Jatkuva riskienarviointi sisältyy toimintaprosesseihin toimialoilla ja kokonaisvaltaisen riskienarvioinnin toteutuminen on tavoitteena kaikessa toiminnassa. Kaupungin toimintaympäristöön ja toiminnan organisointiin liittyviä riskejä arvioidaan kaupungin johtoryhmässä koko kaupungin tasolla mm. muodostettaessa kantaa ulkoihin ja sisäisiin muutoksiin tai muutossuhtiin. Systemaattinen, kaupunkitason riskien arviointi on sisällynyt strategian valmistelun yhteydessä tehtyyn toimintaympäristöanalyysiin. Strategisten riskien tilannearvio ja hallinta toteutuu osana strategian sekä toiminnan ja talouden seurannan prosessia.

Riskienhallintaprosessi on kuvattu valtuuston vahvistamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa. Toimialoille ulottuvan, kaupunkitason riskienhallintaprosessin toteutumiseksi tulee edelleen jatkaa yhteisten toimintamallien kehittämistä ja jalkauttamista. Toimialoilla ja liikelaitoksilla on vahvaa riskienhallintaan liittyvää osaamista ja hyviä käytänteitä on mahdollista hyödyntää toimintatapojen parantamisessa eri puolilla organisaatiota.

Työsuojeluriskit arvioidaan työpaikoilla kolmen vuoden välein ja tarvittaessa useammin. Tapahtuneista työtapa-turmista ja vaaratilanteista raportoidaan eteenpäin, jotta vastaavat tilanteet voidaan välttää jatkossa.

Kaupungin vakuutettavat riskit arvioitiin uudelleen vakuutuslaskutuksen yhteydessä v. 2017. Vakuutusturvan kattavuuden arviointi on jatkuvaa ja päivitykset vakuutusturvaan tehdään tarpeen mukaan.

Valvontatoimet

Valvontatoimilla tarkoitetaan organisaation toimintaprosesseihin ja työruutuihin kytkeytyviä kontrolleja. Johto

ja esimiehet vastaavat oman vastualueensa osalta riittävien valvontatoimien määrittelemisestä ja niiden toteutumisesta mm. seuranta ja poikkeama-analyyysien avulla.

Keskitetysti ohjattuja ja läpi organisaation toteutuvia kontroleja ovat muun muassa taloushallinnon prosessit sekä ostamiseen, hankintoihin, maksamiseen, sopimushallintaan, tietoturvaan ja omaisuuden ja varojen valvontaan liittyvät ohjeiden mukaiset menettelyt. Vaaralliset työyhdistelmät pyritään tunnistamaan ja tehtävät järjestetään siten että niitä ei toteudu. Sopimusten toteutusta valvotaan sopimusvalvonnan keinoin, kuten tekemällä suunniteltuja valvontakäyntejä palveluntuottajana toimiviin yksiköihin sekä seuraamalla mm. sopimusten taloudellisten vaikutusten poikkeamia.

Informaatio ja viestintä

Eri tietolähteistä saadaan toimintaa, taloutta tai olosuhteita koskevaa tietoa toiminnan johtamiseksi ja ohjaamiseksi. Tietoa toiminnasta ja taloudesta tarvitaan myös päättäjille, kuntalaisille, viranomaisille sekä muille sidosryhmille.

Kaupunkikonsernin toimintaa pyritään tukemaan luotettavien, nykyaikaisten ja tarkoituksenmukaisten ICT-ratkaisujen avulla. Tiedolla johtamisen kehitystyötä on edelleen vuonna 2019 jatkettu tavoitteena automatisoida ja yhtenäistää ratkaisuja valmisteluun, päätöksentekoon ja toiminnan ohjaamiseen tarvittavan tiedon tuottamisessa. Kaupungin tiedolla johtamisen ja digitaalisten ratkaisujen kehittämisestä ja ohjaamisesta vastaa vuonna 2019 aloittanut digitaalisten palveluiden kehittämisyksikkö.

Kaupungin viestintää johtaa ja valvoo kaupunginhallitus. Operatiivisesta viestinnän ohjaamisesta ja koordinoimisesta vastaa viestintäyksikkö. Viestintä tiedottaa myös kaupungin johdon ja konsernijohdon toiminnasta sekä kaupunginhallituksen ja valtuuston päätöksistä. Toimialoille on nimetty omat viestintävastaavat, jotka ohjaavat viestinnän toteuttamista omilla toimialoillaan.

Organisaation sisäinen viestintä koostuu muun muassa johtoryhmä-, esimies- ja työpaikkakokouksista, henkilöstön koulutuksista ja infoista, intran viestinnästä ja viikkokirjeistä. Vuonna 2019 käyttöön otettu ja organisaatiolle koulutettu O365-kokonaisuus työkaluineen on parantanut mm. ajantasaisen ja joustavan sisäisen viestinnän toteutumista.

Valtuuston, hallituksen, lautakuntien ja jaostojen esityslistat sekä niiden liitteet julkaistaan ennen kokousta kaupungin nettisivuilla. Pöytäkirjat julkaistaan verkossa niiden valmistuttua. Viranhaltijapäätökset lähetetään tiedoksi asianosaisille ja ne asetetaan julkisesti nähtäville.

Seuranta ja kehittäminen

Toimialat ovat avainroolissa sisäisen valvonnan kehittämiskohteiden tunnistamisessa ja parannustoimenpiteiden toteuttamisessa. Rahoitusjohdon controllertoiminto avustaa tässä tehtävässä ja valmistelee tarvittaessa koko kaupungin yhteisiä toimintamalleja. Varsinaisen sisäisen tarkastuksen vahvistamiseksi käytetään harkinnan mukaan myös ulkopuolisia resursseja.

Sivistystoimen oman sisäisen valvonnan keinoin on havaittu tarvetta parantaa talousseurannan ja maksatusten prosesseja sekä sopimushallintaa. Havaittujen puutteiden johdosta sivistystoimi on sitoutunut tekemään selkeät toimintaohjeet ja parantamaan prosesseja vuoden 2020 aikana ja raporttoimaan kehitystoimenpiteistä rahoitusjohdolle.

Sosiaali- ja terveystoimessa tehtiin vuonna 2019 kattava valvontakierros kunnan alueella toimiviin sosiaalihuollon ympärivuorokautisiin yksiköihin. Lisäksi tehtiin lastensuojelun sijaishuollon valvontakäyntejä yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Valvontakäynneillä on tarkastettu erityisesti asiakasdokumentointia ja tietosuojaa, lääkehoitoa ja henkilökunnan ammattipätevyyttä. Jokaisen yksikön omavalvontasuunnitelmat on koottu yhteen ja ne on laitettu näkyviin kaupungin internetsivuille.

Konsernihallinnon osalta vuonna 2019 seurattiin ja raporttoitiin säännöllisesti kaupunginhallitukselle mm. kiinteistöjen ylläpidon järjestelmään toteutetun auditoinnin kehitystoimenpiteiden etenemistä.

Kehittämistyötä toimintayksikköjen tiedolla johtamisen, päätöksenteon ja raportoinnin tukemiseksi jatketaan edelleen vuonna 2020. Vuonna 2020 käynnissä ovat sekä tiedolla johtamisen BI-raportoinnin että uuden, taloushallinnon työprosesseja yhtenäistävän järjestelmäkokonaisuuden käyttöönotto. Talousarvion seuraamiseen otetaan vuoden 2020 alusta käyttöön keskitetysti ohjattu kuukausiseurannan työkalu, jolla pyritään parantamaan mm. kuluvan vuoden talousarvioon kohdistuvien ylityspaineiden parempaa ennustamista.

Kaupunkikonsernin yhtiöiden ohjaus ja valvonta on osa sisäistä valvontaa. Konserniohjeen päivitys eteni päätöksentekovaiheeseen vuoden 2019 lopussa. Konsernijohtamisen toimintatapojen kehittäminen on jatkuvaa.

Sisäisellä valvonnalla on tavoitteena estää myös epäeettistä toimintaa ja väärinkäytöksiä sekä parantaa tällaisen toiminnan havaitsemista ja käsittelyä. Väärinkäytöstopauksista raportointi, työnjohdolliset toimenpiteet ja mm. tutkintapyyntöjen käynnistäminen toteutetaan normaalia virkatietä. Organisaation tuntemusta oikein toimimisen kulttuurista on tarpeellista vahvistaa säännöllisesti mm. koulutuksin.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Vuosikate ja tulos heikkenivät

Tilikauden 2019 tulos on laadittu siten, että varsinaiseen kaupunkiorganisaatioon on yhdistelty samaan organisaatioon kuuluvat liikelaitokset ja taseyksikkö. Tuotoista ja kuluista on eliminoitu toimijoiden väliset sisäiset erät.

Tilikauden yhdistelty tulos oli 1,3 miljoonaa euroa alijäämäinen ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilinpäätös osoittaa oli 2,1 miljoonaa euroa ylijäämää, kun edellisvuonna ylijäämä oli noin 2,4 miljoonaa euroa.

**Toimintakate
heikkeni
21,5 milj. €**

Kaupungin toimintakate heikkeni noin 21,5 miljoonalla eurolla 274 miljoonaan euroon, koska menot kasvoivat voimakkaasti.

Vuosikate liikelaitokset mukaan lukien oli noin 25 miljoonaa euroa, mikä on noin 4 miljoonaa euroa heikompi kuin edellisenä vuonna.

Tilinpäätöksen asukaskohtainen vuosikate oli 502 euroa ja edellisenä vuonna 580 euroa.

Tilikauden menojen, tulojen ja rahoituserien rakenne pysyi tilikaudella pääosin ennallaan. Merkittävin muutos oli kaupungin yhteisöveron osuuden voimakas kasvu.

Tilinpäätös sisältää noin 3,2 miljoonaa euroa maanhankintarahaston purkua. Muut tilinpäätössiirrot ovat rahastojen sääntöjen mukaisia siirtoja ja pelastuslaitoksen investointi- ja poistoerovarauksia.

Toimintamenot kasvoivat 20,4 miljoonaa euroa

Kaupungin kokonaismenot vuonna 2019 olivat noin 375 miljoonaa euroa, josta ulkoiset toimintamenot olivat yhteensä noin 347 miljoonaa euroa ja loppuosa pääosin poistoja ja rahoituskustannuksia. Ulkoiset toimintamenot kasvoivat noin 6,2 prosenttia edellisvuodesta, yhteensä yli 20 miljoonalla eurolla.

Sosiaali- ja terveystoimen menot olivat yhteensä noin 173 miljoonaa euroa, ja muodostivat noin 42 prosenttia kaupungin toimintamenoista. Sosiaali- ja terveystoimen menot kasvoivat yhteensä noin 8 miljoonaa euroa edellisvuodesta, eli noin 4,9 prosenttia.

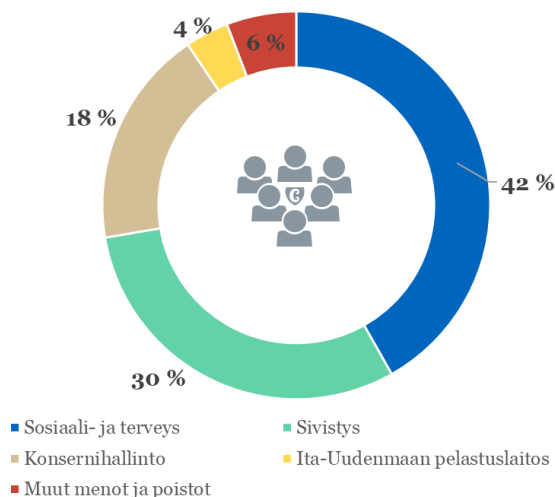
Sivistystoimen menot olivat yhteensä noin 123 miljoonaa euroa, ja muodostivat noin 30 prosenttia kaupungin toimintamenoista. Sivistystoimen menot kasvoivat yhteensä noin 3 miljoonaa euroa, eli noin 2,8 prosenttia.

Konsernihallinnon menot olivat yhteensä noin 73 miljoonaa euroa, ja muodostivat noin 18 prosenttia kaupungin toimintamenoista. Konsernihallinnon menot kasvoivat yhteensä noin 10 miljoonaa euroa. Konsernihallinnon menoihin sisältyy 2 miljoonan euron pakollinen varaus, joka johtuu Mätäjärven kaatopaikan kunnostusvastuun päivitetystä kustannusarviosta

Menojen kasvu johtuu pääosin palvelujen ostoista sekä henkilöstömenojen kasvusta. Palvelujen ostot kasvoivat noin 11,6 miljoonaa euroa, eli noin 9,3 prosenttia edellisvuodesta. Henkilöstömenot kasvoivat noin 5,5 miljoonaa euroa, eli noin 3,7 prosenttia edellisvuodesta.

Toimialojen toimintatuottoihin ja toimintakuluihin sisältyy noin 36 miljoonaa euroa sisäisiä eriä, jotka ovat pääosin sisäisiä vuokria ja sisäisiä palveluostoja hallintopalvelukeskukselta. Kaupungin sisäisiä liiketapahtumia ovat myös ostot liikelaitoksilta ja taseyksiköiltä, jotka olivat 27 miljoonaa euroa.

Kaupungin kokonaismenot, noin 374,9 milj. €

Verorahoitus kasvoi 17,6 miljoonaa euroa

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2019 olivat noin 374 miljoonaa euroa. Verorahoitus, eli verotulot ja valtionosuudet, muodostivat noin 75 prosenttia kaupungin kokonaistuloista. Kunnallisverotuksen tai kiinteistöverotuksen veroprosentteja ei muutettu.

Kaupungin verotulot yhteensä olivat noin 243 miljoonaa euroa, mikä on noin 6 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kunnallisveron tuotto oli noin 193,6 miljoonaa euroa, mikä oli vain noin 0,6 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Kuntien verotilitykset viivästyivät Verohallinnon verokorttiuudistuksen sekä Tulorekisteriin liittyvien ongelmien takia. Tämän takia arviolta noin 2 miljoonaa euroa kunnallisveroa jäi Porvoolta saamatta vuoden 2019 aikana.

Yhteisöveron tuotot

32,4 milj. €

Yhteisövero tuotti kaupungille noin 32,4 miljoonaa euroa, mikä on peräti 59 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Kilpilahden yrityskeskittymän hyvä suhdannekehitys selittää kaupungin kasvaneita yhteisöverotuloja. Yhteisöveron kuntakohtainen jako-osuus lasketaan kahden vuoden viiveellä.

Kiinteistöveron tuotto oli noin 17 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisvuoden tasoa.

Kertaluonteiset erät kasvattivat valtionosuuksia

Kaupungin valtionosuustulot olivat noin 54,3 miljoonaa euroa, mikä on noin 7,6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Valtionosuuksien kasvu selittyy pitkälti kertaluonteisilla erillä ja valtionosuuksien jaksotuksista johtuvista syistä.

Valtio päätti syksyn 2019 budjettiriihessä aikaistaa osittain valtionosuuksien maksatusta siten, että osa vuoden 2020 valtionosuuksista maksettiin jo vuoden 2019 puolella. Tämä kasvatti Porvoon kaupungin valtionosuuksia noin 2 miljoonalla eurolla.

Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä kuntien välinen valtionosuuksien tasaus lasketaan kahden vuoden viiveellä. Porvoon tasasuvähennys aleni vuodelle 2019 noin 2 miljoonalla eurolla verrattuna edellisvuoteen.

Toimintatuotot alenivat hieman

Kaupungin toimintatuotot yhteensä vuonna 2019 olivat noin 71,8 miljoonaa euroa, eli noin 19 prosenttia kaupungin kokonaistuloista. Toimintatuotot alenivat noin 1,5 prosenttia edellisvuodesta.

Myyntituotot kasvoivat noin 2,3 miljoonaa euroa ja maksumuutokset alenivat noin 0,9 miljoonaa euroa. Muut toimintatuotot alenivat noin 2,5 miljoonaa euroa.

Poistot kasvoivat, arvonalentumiset vähäisiä

Suunnitelman mukaiset poistot olivat vuonna 2019 noin 26,5 miljoonaa euroa, mikä on noin 2,2 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Poistojen kasvu johtuu siitä, että kaupungin viime vuosien voimakas investointitahti alkaa näkymään entistä suurempina poistoina.

Arvonalentumiset olivat yhteensä noin 62 000 euroa.

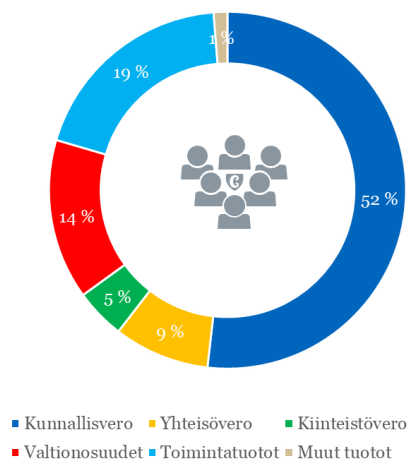
Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotaso on ollut pitkään matala. Lyhyiden ja pitkien markkinakorkojen noteeraukset ovat olleet miinusmerkkisiä jo muutaman vuoden ajan. Korkokulut kasvoivat noin 0,1 miljoonaa euroa, koska kaupungin lainakanta kasvoi edelleen. Rahoitustuotot olivat noin 3,2 miljoonaa euroa.

Korkotaso
edelleen
matala

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä korkokuluihin on kirjattu johdannaisopimuksen tilinpäätöshetken negatiivinen 36 634 euron markkina-arvo. Markkina-arvo muuttuu jatkossa positiiviseksi, jos korkotaso nousee. Etupainoinen korkokirjaus perustuu kirjanpitolautakunnan ohjeeseen.

Kaupungin kokonaistulot, noin 373,7 milj. €

TULOSLASKELMA	2019	2018
Sisältää liikelaitokset	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	71 773	72 902
Valmistus omaan käyttöön	1 474	1 464
Toimintakulut	-347 488	-327 090
Toimintakate	-274 241	-252 724
Verotulot	242 953	229 152
Valtionosuudet	54 307	50 465
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	46	61
Muut rahoitustuotot	3 153	2 952
Korkokulut	-874	-738
Muut rahoituskulut	-37	-12
Vuosikate	25 307	29 156
Poistot ja arvonalentumiset	-26 567	-26 157
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	-1 260	2 999
Tilinpäätössirrot	3 343	-567
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 083	2 432

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	20,7	22,4
Vuosikate / Poistot, %	95,3	111,5
Vuosikate, € / asukas	502	580
Asukasmäärä	50 380	50 262

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoitus esitetään rahoituslaskelmassa. Nettoinvestointeihin käytettiin liikelaitokset mukaan lukien noin 45 miljoonaa euroa. Koko kaupungin investointitaso ylittää noin 20 miljoonalla eurolla vuosikatteen tason eli tason, jolla kaupungin talous voitaisiin pitää tasapainossa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin -17 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirtaa seurataan viiden vuoden periodeissa. Rahavirran tulee olla positiivinen, jotta se on tyydyttävällä tasolla kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta viideltä edelliseltä vuodelta oli noin -64 miljoonaa euroa.

Viiden vuoden rahavirta on jo kolmatta vuotta peräkkäin negatiivinen, ja tilanne on jatkuvasti heikentynyt.

Tulevina vuosina kaupungin investointeja on priorisoida voimakkaammin, jotta kaupungin rahoitusasema saadaan tasapainoon.

Vuoden 2019 aikana uusia pitkäaikaisia lainoja otettiin 32 miljoonaa euroa. Vanhoja lainoja lyhennettiin noin 23 miljoonaa euroa ja nettolainanotto oli siten lähes 9 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 nettolainanotto vastaa noin yhden tuloveroprosentin tuottoa.

Antolainojen nettomuutos oli noin 3 miljoonaa euroa. Liikelaitos Porvoon vedelle myönnettiin 4 miljoonan euron laina investointien rahoittamiseen.

Kaupungin kassavarat olivat vuoden päättyessä noin 27 miljoonaa euroa. Kassan riittävyys oli vuoden päättyessä 24 päivää.

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Sisältää liikelaitokset	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	25 307	29 156
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-5 508	-9 513
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 231	-53 528
Rahoitusosuudet investointimenoihin	437	248
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 009	8 438
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 986	-25 199
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-21	-133
Antolainasaamisten vähennykset	322	4 836
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000	40 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 377	-21 951
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 720	4 782
Rahoituksen rahavirta	13 644	27 534
Rahavarojen muutos	-3 342	2 335
Rahavarat 31.12.	27 408	30 751
Rahavarat 1.1.	30 750	28 416

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta milj. €	-64,33	-52,40
Investointien tulorahoitus, %	56,5	54,7
Lainanhoitokate	1,1	1,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,4
Kassan riittävyys, pv	24	28

Tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulorahoitus, %

$= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitusprosentti osoittaa, kuinka suuri osa investoinneista on rahoitettu vuosikatteella.

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, jos tunnusluku arvo on yli 1. Lainanhoitokate on tyydyttävä tunnusluvun arvoilla 1-2 ja heikko, jos arvo on pienempi kuin 1.

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lyhennysten maksuun (korolliset lainat jaettuna kahdeksalla). Lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, jos tunnusluku arvo on yli 2. Lainanhoitokate on tyydyttävä tunnusluvun arvoilla 1-2 ja heikko, jos arvo on pienempi kuin 1.

Kassan riittävyys, pv

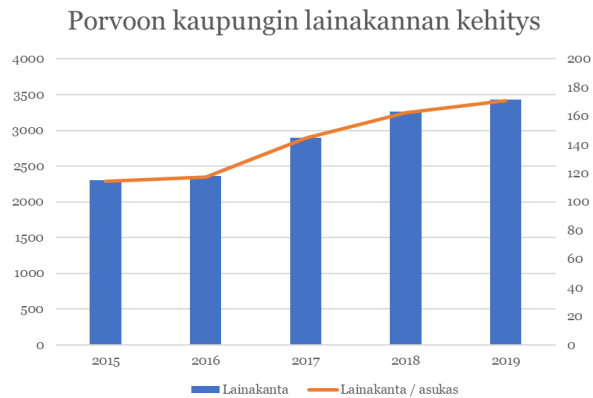
$= 365 \times \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kassan riittävyys ilmaisee kuinka monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Pitkääikaisten lainojen määrä oli vuoden 2019 päättyessä lähes 172 miljoonaa euroa, joka on noin 3 400 euroa asukasta kohti. Vuotta aikaisemmin lainakanta oli noin 163 miljoonaa euroa ja asukaskohtainen lainakanta noin 3 200 euroa.

Velka on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vielä vuonna 2015 lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa. Kaupunkistrategian mittareissa tavoitellaan, että kaupungin lainakanta ei ylitä koko maan keskiarvoa.

Porvoon kaupunkistrategiassa tavoitellaan vastuullista taloudenhoitoa ja omistajapolitiikkaa. Tasapainotamme kaupungin taloutta 2020-luvun alkuvuosina. Kaupungin velan kasvu pysähtyy ja uudet investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella.

Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna kaupungilla on varaa investoida korkeintaan noin 25–30 miljoonaa euroa vuosittain, jotta kaupungin talous säilyy pitkällä aikavälillä tasapainossa.

Taseen tunnusluvut heikkenivät kauttaaltaan vuonna 2019, joten kaupunkistrategian tavoitteet eivät tältä osin ole täyttymässä.

Investointien tulorahoitusprosentti eli vuosikatteen osuus nettoinvestoinneista oli 56,5 prosenttia, kun se oli edellisenä vuonna 54,7 prosenttia.

Omavarasiusaste oli 38,1 prosenttia, kun se edellisenä vuotena oli 39,6 prosenttia. Lainanhoitokatetta kuvaava suhdeluku oli 1,1 ja edellisenä vuonna 1,3.

Taseen tunnuslukujen kehityksessä näkyy se, että kaupunki on velkaantunut voimakkaasti, ja kaupungin velkataso on korkea verrattuna kaupungin tulorahoitukseen tai omaisuuteen.

Tulevina vuosina investointeja on priorisoitava voimakkaammin, jotta kaupungin rahoitusasema saadaan tasapainoon ja kaupunkistrategian mukainen tavoitetaso saavutetaan. Kaupungin talousarvion mukaan investointitaso vuonna 2020 on kohtuullinen, mutta taloussuunnitelman mukaan investoinnit ovat kääntymässä voimakkaaseen kasvuun vuosina 2021 ja 2022.

	2015	2016	2017	2018	2019
Lainakanta, euroa	115 000 000	118 000 000	145 000 000	163 000 000	171 700 000
Lainakanta / asukas, euroa	2 305	2 351	2 891	3 243	3 408

TASE, VASTAAVAA		2019	2018	TASE, VASTATTAVAA		2019	2018
		1 000 €	1 000 €			1 000 €	1 000 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	346 185	329 040	A	OMA PÄÄOMA	147 558	148 658
I	Aineettomat hyödykkeet	3 269	2 743	I	Peruspääoma	83 655	83 655
	1. Aineettomat oikeudet	433	159	IV	Muut omat rahastot	6 639	9 822
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 836	2 584	V	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	55 181	52 749
II	Aineelliset hyödykkeet	293 988	276 698	VI	Tilikauden yli-/alijäämä	2 083	2 432
	1. Maa- ja vesialueet	31 374	27 266	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VA-			
	2. Rakennukset	141 302	141 205	B	RAUKSET	2 615	2 776
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	86 083	82 126		1. Poistoero	1 865	2 276
	4. Koneet ja kalusto	8 795	10 512		2. Vapaaehtoiset varaukset	750	500
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	41	41	C	PAKOLLISET VARAUKSET	5 228	3 508
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	26 393	15 548		2. Muut pakolliset varaukset	5 228	3 508
III	Sijoitukset	48 928	49 599	D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 139	10 823
	1. Osakkeet ja osuudet	45 475	45 846		2. Lahoitusrahastojen pääomat	10 487	10 020
	2. Muut lainasaamiset	2 683	3 005		3. Muut toimeksiantojen pääomat	652	803
	4. Muut saamiset	770	748	E	VIERAS PÄÄOMA	230 564	217 619
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 515	10 060	I	Pitkäaikainen	163 752	153 180
	2. Lahoitusrahastojen varat	10 463	9 996		2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	149 990	140 204
	3. Muut toimeksiantojen varat	52	64		3. Lainat julkisyhteisöiltä	154	218
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	40 404	44 284		7. Liittymismaksut ja muut velat	13 608	12 758
I	Vaihto-omaisuus	392	339	II	Lyhytaikainen	66 812	64 439
	1. Aineet ja tarvikkeet	339	339		2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 464	21 564
II	Saamiset	12 604	13 195		3. Lainat julkisyhteisöiltä	64	1 062
	Pitkäaikaiset saamiset	0	0		5. Saadut ennakot	3 026	1 176
	3. Muut saamiset				6. Ostovelat	19 360	16 470
	Lyhytaikaiset saamiset	12 604	13 195		7. Muut velat	3 053	4 552
	1. Myyntisaamiset	5 783	5 666		8. Siirtovelat	19 845	19 615
	3. Muut saamiset	3 517	2 432				
	4. Siirtosaamiset	3 304	5 097				
III	Rahoitusomaisuusarvopaperit						
	4. Muut arvopaperit						
IV	Rahat ja pankkisaamiset	27 408	30 750				
VASTAAVAA YHTEENSÄ		397 104	383 384	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		397 104	383 384

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	38,11	39,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,7	61,4
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	57 264	55 181
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	1 137	1 098
Lainakanta 31.12, 1000 €	171 672	163 048
Lainakanta 31.12., € / asukas	3 408	3 243
Velat ja vastuut prosentti käyttötuloista	79,9	83,1
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	239 110	259 482
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 746	4 765
Lainasaamiset, 1000 €	2 683	3 005
Asukasmäärä 31.12.	50 380	50 262

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste, %
 $= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä omavaraisuusasteena pidetään 70 %. Jos omavaraisuusaste on 50 % tai sitä alempi merkitsee se kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuusaste, %
 $= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan toimintatuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Lainakanta 31.12.
 $= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtosaamiset} + \text{Muut velat})$
Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainakanta/asukas
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta vuoden lopun asukasmäärällä.

1.5 KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma kuvaa rahanlähteitä ja rahan käyttöä. Laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, joista huomioidaan vain ulkoiset tulot ja ulkoiset menot sekä ulkoiset rahoitustahtumat. Laskelmaan on yhdistelty liikelaitokset ja taaseyksiköt.

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	71 773	Toimintakulut	347 488
Verotulot	242 953	Valmistus omaan käyttöön	-1 474
Valtionosuudet	54 307	Korkokulut	874
Korkotuotot	46	Muut rahoituskulut	37
Muut rahoitustuotot	3 153		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-3 788	Pakollisten varausten muutos	1 720
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	437	Investointimenot	45 231
Pysyvien vastaavien myyntituotot	8 009		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	322	Antolainasaamisten lisäykset	21
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	23 377
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	409 212	Kokonaismenot yhteensä	417 274
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot =			-8 062
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos =			-8 062

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Kunnan, joka muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään konsernitase, konsernituloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma sekä niiden liitetiedot.

Kunnan konsernitilinpäätös laaditaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä niiden kuntayhtymien, joissa kunta on jäsenenä, tilinpäätösten yhdistelmänä. Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi konserniyhteisöjen

omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yhteensä 19 yhteisöä. Porvoon kaupunkikonserniin kuului 10 tytäryhteisöä, 4 osakkuusyhteisöä ja 5 kuntayhtymää. Luettelo konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä sisältyy tilinpäätöksen liitetietoihin.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt	10	
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muut yhtiöt	1	
Säätiöt	1	
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt	4	
Yhteensä	19	0

1.6.2 KONSERNIN TALOUS JA TOIMINNAN OHJAUS

Vuosikate vahvistui, tulos heikkeni

Kuntakonsernin toimintakate vahvistui hieman edellisvuodesta, ja vuosikate parani noin 2 miljoonalla eurolla. Konsernin vuosikate vuonna 2019 oli noin 56,5 miljoonaa euroa, mikä riitti kattamaan noin 49 miljoonan euron poistot. Konsernin talous oli siten tasapainossa.

Konsernin tilikauden tulos oli noin 7 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä noin 9,4 miljoonaa euroa. Edellisvuoden verrattuna tulos heikkeni, mutta tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä kasvoi.

Tuloksen heikentyminen johtui pääosin kaupungin tuloksen heikentymisestä, kun taas kaupungin tytäryhtiöiden tulokset kehitys oli tasaisempaa. Tytäryhtiöiden tuloksesta valtaosa muodostuu Porvoon Energia -yhtiöiden tuloksesta.

Lainakanta kasvoi lähes 10 miljoonaa euroa

Konsernin lainakanta kasvoi 371,7 miljoonaan euroon, mikä on lähes 10 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Lainakannan kasvu johtui pääosin kaupungin lainakannan kasvusta. Konsernilainaa oli vuoden 2019 lopussa melkein 7 400 euroa porvoolaista kohti.

Konsernin lainakannasta kaupungin osuus oli noin 46 prosenttia, eli noin 172 miljoonaa euroa. A-yhtiöiden osuus oli noin 28 prosenttia, eli noin 103 miljoonaa euroa. Porvoon Energia -yhtiöiden osuus puolestaan oli noin 15 prosenttia, eli noin 56 miljoonaa euroa.

Taseen tunnusluvut eivät juuri muuttuneet konsernitilillä edellisvuodesta. Omavaraisuusaste oli 25,4 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 24,8 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus heikkeni hieman.

Konserniohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallinto- ja toimintasäännössä määrätty viranhaltijat. Konsernijohto vastaa kuntalain mukaisesti kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden yleisestä johtamisesta. Talousarviossa vuodelle 2019 tytäryhteisöille asetettiin omistajapolitiikkaan liittyvät sitovat tavoitteet, jotka on raportoitu kappaleessa 2.1.7

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Porvoon Energia -yhtiöt

Porvoon Energia Oy:n toiminta muodostuu kaukolämpötoiminnasta, energiantuotannosta, sähkönmyyntitoiminnasta ja konsernipalveluista. Tytäryhtiö Porvoon Sähköverkko Oy vastaa sähköverkkotoiminnasta. Porvoon kaupunki omistaa Porvoon Energia Oy:stä 100 prosenttia.

Vuosi 2019 oli astepäivälukuna mitattuna 2 % lämpimämpi edellisvuoteen verrattuna, mikä näkyi kulutusluvuissa siten että sähkönkulutus laski 1,3 %. Porvoossa lämmönkulutus laski 1 % ja Loviisassa lämmönkulutus pysyi ennallaan.

Sähkön markkinahinta näyttää pitkän aikavälin tarkastelussa tasaantuneen johtuen kivihiilen ja päästöoikeuksien hintakehityksestä. Mikäli talouskasvu jatkuu, hintakehitys pysynee samana. Sähkön markkinahinta laski 2,8 eur / MWh eli 6 %:lla hintaan 44,0 eur/MWh.

Vuoden aikana otettiin uusi sähköasema käyttöön ja toimistokiinteistön myynti jatkui.

Uudisrakennustoiminta alueella on edelleen heikkoa. Uusien sähköliittymien määrä oli 109, kun edellisvuonna sähköliittymien määrä oli 134.

Kaukolämmön kysyntä on edelleen suurta sekä uusilla että vanhoilla alueilla. Kaukolämpö on ympäristötietoinen valinta ja myös edullinen ja vaivaton verrattuna muihin lämmitysmuotoihin. Kaukolämpöverkkoa rakennetaan täysin ulkopuolisin alihankkijoita käyttäen. Porvoon alueella rakennettiin yhteensä 4,1 km uutta kaukolämpö

verkkoa, vanhaa saneerattiin 0,5 km. Uusia lämpösopimuksia tehtiin 46 kpl. Loviisassa rakennettiin yhteensä 0,1 km uutta kaukolämpöverkkoa ja uusia lämpösopimuksia tehtiin 6 kpl.

Tuotantolaitokset ovat toimineet suunnitelmien mukaisesti.

Porvoon Sähköverkko Oy:n tulos vastasi asetettuja tavoitteita. Panostus sähkön toimitusvarmuuteen on vastannut suunnitelmaa. Porvoon sähköverkko asensi yli 100 km maakaapelia ja vuoden 2019 loppuun mennessä oli maakaapeloinnin osuus 43 % sähköverkosta. Tavoitteena on, että vuoden 2028 mennessä 60 % sähköverkosta on maakaapeloitu.

Konsernin alustavan tilinpäätöksen mukaan liikevaihto oli 72,1 milj. euroa (edv 70,6 milj.). Myyntikate oli 31,7 milj. euroa (edv 29,3 milj.) käyttökate 17,2 milj. (edv 15,4 milj.). Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 10,1 milj. euroa (edv 9,7 milj. euroa), jonka jälkeen liikevoitto oli 7,1 milj. euroa (edv 5,7 milj. euroa). Tulos ennen veroja oli 6,1 milj. euroa (edv 4,4 milj. euroa). Investointeja tehtiin 14,0 milj. eurolla (edv 17,5 milj.). Investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella ja lainalla. Rahalaitoslainojen yhteismäärä vuoden lopussa oli 55,8 milj. euroa (edv 58,6 milj.) ja leasingrahoituksen määrä 27,9 milj. euroa. Mak-suvalmius oli hyvä.

Konsernin vakituisen henkilöstön määrä 31.12.2019 oli 70 henkilöä.

Porvoo Event Factory Oy Ab

Yhtiön toimialana on Porvoon Taidetehtaan kulttuuri-, kongressi- ja liiketilojen hallinta ja vuokraus vuokrasopimuksen nojalla. Yhtiö myy ja markkinoi kokous-, seminaari-, kongressi- ja muita tapahtumatiloja sekä kehittää ja tuottaa näihin liittyviä palveluja ja tuotteita.

Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana 7 työntekijää. Tapahtumien cateringpalveluista vastasi Fazer Food Services Oy maaliskuun loppuun asti ja Kanresta Oy vuoden loppuun asti. Äänitekniikka vuokrattiin tekniseltä pääyhteistyökumppanilta tapahtumakohtaisesti. Muut oheispalvelut tuotettiin yhteistyökumppaniverkostolla.

Taidetehtaan hallinto rakentuu nelikantayhteistyöhön. Toimijat ovat yhtiön lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikapalve

lut, matkailu- ja markkinointiyksikkö ja Porvoon Taidetehtaan säätio. Taidetehtaan toimijoiden yhteinen strategia tähtää asiakasvirtojen kasvattamiseen, tunnettuuden lisäämiseen, aluetaloudellisten vaikutusten kasvattamiseen ja kilpailukyvyn varmistamiseen. Yhtiön strategia tähtää tuloksen parantamiseen isoilla tilaisuuksilla, erinomaisella asiakaspalvelulla, palvelutarjonnan lisäämisellä ja vastuullisella toiminnalla.

Yhtiön toimialalla suhdanteet vaikuttavat vahvasti sekä yritys- että kulttuuritapahtumatilamyntiin. Vuoden aikana suhdanteet olivat edulliset.

Taidetehtaan toiminnan kannalta tärkeän hankkeen eli alueelle suunnitellun hotelli- ja päivittäistavara-kauppa-kiinteistön kaavamutosta koskeva valitusprosessi tuli

päätepiisteeseensä vuonna 2019, mutta rakennusprojekti ei ole vielä käynnistynyt.

Yritystapahtumien henkilömäärä kasvoi 23 %:lla ja ne järjestettiin edellisvuotta useammin tapahtumasaleissa. Kulttuuritapahtumien määrä tapahtumasaleissa laski edellisvuoteen verrattuna 10 %:lla mutta kulttuuritapahtumat houkuttelivat näytöskohtaisesti suuremman yleisön, keskimääräinen lipunmyyntiaste nousi 15 %:lla edellisvuoteen nähden. Yritystilaisuuksien (kokoukset, seminaarit, juhlat, kaupalliset yleisötapahtumat) osuus liikevaihdosta on 75 % ja Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kulttuuritapahtumien osuus 25 %.

Tapahtumasalien 65 %:n käyttöastetavoite saavutettiin. Liiketilojen vuokrausaste jäi 98 %:iin tavoitteen ollessa 100 %, koska yksi liiketila oli vuokraamatta 5 kk.

Konsernijohtoon yhtiölle asettama taloudellinen tavoite tilikaudelle saavutettiin. Tulokseen sisältyy kuitenkin suunniteltua korkeampi toiminta-avustus 1,1 milj. eur (tav. 1,05 milj. eur). Tilikauden tulos oli 16 teuroa (edv

38 teur). Liikevaihto oli 1,2 milj. euroa ja kokonaistulot 2,3 milj. euroa sisältäen toiminta-avustuksen ja liiketoiminnan muut tuotot. Läpilaskutettavat tarjoilutulot pois lukien liikevaihto kasvoi n. 5 %. Lyhytaikaiset tilavuokratulot laskivat edellisvuodesta 4 %. Henkilöstökulut olivat edellisvuotta korkeammat. Liiketoiminnan muut kulut olivat edellisvuoden tasolla. Poistojen osuus oli 0,1 milj. euroa.

Yhtiön maksuvalmius oli vuoden aikana hyvä.

Vuoden 2020 tähtäin on Taidetehtaan palveluiden ja tilojen viihtyvyyden lisäämisessä, esitysteknisen laatu- ja korottamisessa sekä toimintojen tarkastelussa pitkällä tähtäimellä. Ensimmäinen muutoksiin liittyvä toimenpide on Taidetehtaan kahden ravintolan toimintojen keskittäminen Nordic Ravintolat Oy:lle 1.2.2020 alkaen. Pitkän tähtäimen suunnittelu- ja kehittämistyö ja mahdolliset investoinnit asettavat taloudellisia haasteita tulevalle vuodelle.

Asuntoyhtiöt

A-yhtiöiden vuoteen 2024 ulottuva konsernistrategia valmistui vuoden 2019 aikana.

A-asunnot -konsernin hankkeista Karhupolun asuntolan hanke eteni sisätyövaiheeseen. Kårkulla Samkommun ottaa tilat käyttöön toukokuussa 2020. Vuoden aikana yhtiöllä oli käynnissä hankkeet myös Peipontie 2:ssa ja Perttelintie 20:ssa.

A-konsernin henkilöstön määrä vuoden 2019 lopussa oli 30 henkilöä.

A-asuntojen huoneistojen käyttöaste oli 99,29 % (tav. 99,7 %). Varsinaista vuokralaisten vaihtumisesta aiheutuvaa tyhjäkäyntiä ei ole. A-asunnoilla oli velkaa 868,08 eur / m². Lainojen yhteismäärä vuoden lopussa oli 102,7 milj. euroa (edv 103,9 milj.).

Porvoon Vuokra-asunnot Oy suunnitteli vuoden 2019 aikana Suolaketie 7:n julkisivusaneerausta, joka käynnistyy 2020. Muilta osin toiminta jatkui normaalina vuokraus- ja ylläpitotoimintana.

Porvoon Vuokra-asunnot Oy:lla on omistuksessaan tontti Wittenbergin kadulla, jossa on käyttämätöntä rakennusoikeutta. Yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa yhtiö on ollut kehittämässä alueen kaavaa. Kaavamuutos koskee aluetta kokonaisuutena. Käyttämätöntä rakennusoikeutta yhtiöllä on myös omistamallaan Itäisen Pitkätien tontilla.

Porvoon Vuokra-asunnot Oy:llä ei ole palkattua henkilökuntaa.

Huoneistojen käyttöaste oli 98,8 % (tavoite 99,7%). Velkaa oli 116,95 eur / m². Rahalaitoslainojen yhteismäärä vuoden lopussa oli 1,2 milj. eur (edv 1,4 milj. eur).

Muut asunto- ja kiinteistöyhtiöt

Porvoonseudun asuntosäätiön toiminta on jatkunut säädekirjan mukaisesti. Tilikauden päättyessä säätiön omistuksessa oli 167 vuokra-asuntoa.

Myöskään muissa asuntoyhtiöissä ei ole merkittäviä poikkeamia normaalitoiminnasta.

Careeria-konserni

Vuosi 2019 oli Careerian ensimmäinen varsinainen toimintavuosi. Careeria syntyi, kun Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän ja Oy Porvoon International College

Ab:n henkilöstö siirrettiin uuden perustetun yhtiön palvelukseen. Kuntayhtymän kaikki omaisuus (15,2 milj. euroa) luovutettiin apporttina uudelle yhtiölle. Myös Point Collegen omaisuus (2,6 milj. euroa) lahjoitettiin Careerialle. Kuntayhtymä purettiin vuoden 2019 aikana.

Konsernin emoyhtiö Careerian tehtävänä on toimia valtionosuuskouluttajan ja CareeriaPlus toimii markkinaehtoisten koulutusten toteuttajana. Konserniin kuuluu lisäksi kiinteistöosakeyhtiö Edupolis ja keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Loviisan Amisto, jotka hallinnoivat Vantaalla ja Loviisassa sijaitsevia kiinteistöjä. Porvoon omistus yhtiöstä on 65,64 %. Muut omistajakunnat ovat Loviisa, Sipoo, Askola ja Lapinjärvi.

Toimintavuotta kokonaisuutena voidaan pitää onnistuneena. Vuoden merkittävimpiä tehtäviä oli Careerian markkinaosuuden ja brändin vahvistaminen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisen vakiinnuttaminen. Imagotyön rakentaminen vaati taloudellista panostusta ja sen arvioitiin onnistuneen hyvin, sillä oppilaitoksen opiskelijamäärä säilyi suhteellisen hyvänä. Työ tunnettuuden, uusien oppimisympäristöjen ja mm. alueellisen

elinkeinoelämän yhteistyön eteen jatkuu edelleen, jotta pystytään vastaamaan kilpailuun pienenevistä ikäluokista ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen välillä.

Careerian vuoden 2019 tulos oli -0,28 milj. euroa. Tavoite oli +0,2 milj. euroa. Careeria Oyn tärkein tulonlähde on ammatillisen koulutuksen valtionosuudet. Lisäksi tuloja saadaan avustuksina hankkeisiin sekä oppisopimuskoulutusten myynnistä muille koulutuksen järjestäjille.

Vuonna 2019 yhtiön tuotot olivat yhteensä 30,3 milj. euroa (tav. 31 milj.). Ensimmäiseen toimintavuoteen sisältyi merkittävästi uuden oppilaitoksen rakentamisvaiheeseen liittyviä ylimääräisiä kustannuksia. Toteutuneet henkilöstökulut olivat 18,9 milj. euroa (tav 18,7 milj.), materiaali- ja palveluostot 1,9 milj. euroa ja liiketoiminnan muut kulut 7,8 milj. euroa. Poistoja tehtiin 1,8 milj. eurolla.

Ammatillisen koulutuksen reformi toi mukanaan toiminnan rahoituksellisen ennakoimattomuuden. Rahoituksen muutoksiin pyritään varautumaan mm. toimintaa tehostamalla.

Yhtiön palveluksessa vuoden lopussa oli 375 henkilöä.

Muut yhtiöt

Kokonhallissa suoritettiin vuoden aikana rakenteellisen turvallisuuden arviointi. Raportin mukaan halli on ikäänsä nähden hyvässä kunnossa ja turvallinen. Kokonhalli on kuitenkin peruskorjauksen tarpeessa. Peruskorjaukseen on varattu määräraha kaupungin talousarviossa vuodelle 2022. Osana Kokonniemen alueen kokonaissuunnitelmaa toteutetaan myös liikuntakeskusten kehittämissuunnitelma vuonna 2020.

Tällä hetkellä yhtiön tulot riittävät kattamaan toiminnan juoksevat kulut, mutta eivät riitä kattamaan vuosikorjauskustannuksia. Yhtiön tilikauden tulos oli 65 teuroa tappiollinen.

Muissa yhtiössä ei ole vuonna 2019 ollut merkittäviä poikkeamia normaalitoimintaan.

1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kaupungin omistusosuus konserniyhtiöistä on vakaa. Merkittävimmät tytäryhtiöt ovat kokonaan kaupungin omistuksessa.

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tulevaisuuden kehittämistavoitteet on määritelty omistajapolitiikassa. Konsernijohtoon tiedossa ei ole ennustettuja poikkeamia kaupunkikonserniin sisältyvien yhteisöiden tulevaisuu-

dennäkymissä vaan ne vastaavat pääosin aiempaa kehityssuuntausta. Konsernirakenteeseen ei ole suunnitella merkittäviä muutoksia.

Kaupunkikonsernin suurimmilla yhtiöillä ei ole tilinpäätöshetkellä tai lähitulevaisuudessa pääomitustarvetta omistajan taholta. Porvoo EventFactory Oy:n toimintaa kaupunki rahoittaa säännöllisesti ja rahoitustarve jatkuu myös tulevaisuudessa.

1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupungin konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallinto- ja toimintasäännössä määrätty viranhaltijat. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna kaupungin muita toimielimiä ja viranhaltijoita.

Porvoon kaupungin tytäryhteisöjen ohjaus on määritelty hallintosäännössä sekä kaupunginhallituksen hyväksymässä konserniohjeessa. Konserniohjeen lisäksi konsernia ohjataan kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokousedustajille annettavien ohjein ja valitsemalla kaupungin edustajat yhtiön hallituksen jäseniksi.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Ohjeet kaupungin edustajille kannan ottamiseksi yhtiökokouksessa antaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, rahoitusjohtaja ja toimitusjohtaja. Ohjeet annetaan yhtiökokousedustajille ennen kokousta ja tarvittaessa muissa yhteyksissä.

Ohjeiden anto vuonna 2019 on konsernijohtoon näkemyksen mukaan ollut toimivaa ja riittävää.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Vuodelle 2019 kaupunginvaltuusto asetti sitovia tavoitteita keskeisille tytäryhteisöille omistajapolitiikan linjausten mukaisesti. Tavoitteiden toteutuminen on raportoitu kappaleessa 2.1.7.

Omistajapolitiikkaa tarkastellaan käynnissä olevalla strategiaudella säännöllisesti. Lähtökohta on, että valtuusto tarkistaa omistajapolitiikan periaatteet valtuustokausittain ja että kaupunginhallitus tarkistaa vuosittain omaisuusjärjestelmät linjaukset vuosittain omistajapolitiikan yhteydessä. Tavoitteiden asettamisessa pyritään jatkossa yhä vuorovaikutteisempaan prosessiin yhtiöiden

kanssa jo varhaisessa vaiheessa talousarvion valmistelua. Yhteisöjä koskevien päätösten valmistelun yhteydessä tarkistetaan aina päätösesityksen vastaavuus omistajapolitiikan linjauksiin.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman arviointi

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan voimassa olevan konserniohjeen mukaan. Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä ja lisäksi tytäryhteisöt antavat osavuosisiraportit neljännesvuosittain. Tytäryhteisön tulee myös raportoida välittömästi, mikäli toimintaan liittyy olennaisia poikkeamia kaupungin määrittämistä tavoitteista. Kaupunginhallitus tai konsernijohto voi myös pyytää harkintansa mukaan selvityksiä yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Vuoden 2019 aikana tytäryhteisöt antoivat osavuosisiraporttinsa neljä kertaa eikä niiden johdosta tehty huomautuksia. Osavuosisiraportoinnin lisäksi keskeisten yhtiöiden toimitusjohtajat ovat käyneet raportoimassa yhtiöiden tilanteesta kaupunginhallitukselle.

Osavuosisiraportoinnin tietosisällön ja muun konsernin tiedonkulun parantaminen sekä ohjeidenmukaisuuden varmistaminen oli painopisteenä konserniohjauksen kehittämisessä vuonna 2019. Uudistettuun konserniohjeeseen täsmennettiin yhtiöltä edellytettävien osavuosittain sisäisiä ja aikataulua. Vuonna 2020 ryhdytään lisäksi koostamaan konsernin yhteenlasketun kokonaisuuden seuraamiseksi tarvittavia keskeisiä tunnuslukuja jo vuoden aikana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja raportointi konsernijohtolle

Kaupunginvaltuusto päättää kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Tytäryhteisön hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tytäryhteisön sisä-

sestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä niistä raportoisesta. Uuteen konserniohjeeseen on tehty tarkennuksia yhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksia koskevien tietojen sisältöä.

Vuonna 2019 yhtiöiden riskienhallinnastaan raportoitien tietojen perusteella ei konsernijohtoon tiedossa ole seikkoja, joiden johdosta konserniyhtiöiden toimintaa tai taloutta uhkasi erityisiä toimenpiteitä vaativia riskejä.

Asuntorakentamisen uudis- ja peruskorjaushankkeiden arvioimiseksi on katsottu tarpeen laatia erikseen konserniohjeita täydentävä menettelytapaohje. Menettelytapaoista on tärkeää sopia, jotta omistajan on mahdollista täyttää kuntalain mukaiset velvoitteensa konsernin valvonnan ja riskienhallinnan varmistamiseksi erityisesti hankkeissa, joissa konsernivelelän määrä kasvaisi merkittävästi. Täydentävä ohje tuotetaan vuoden 2020 aikana.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen tulee hankkia etukäteen kaupunginhallituksen ennakkokäsitys ohjeessa määritellyistä toimenpiteistä. Näitä ovat mm. tytäryhteisön perustaminen, yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen, merkittävien sopimusten muutokset, toiminnan ja pääomarakenteen muutokset sekä investoinnit. Kaupunginhallituksen ennakkokäsitys tytäryhteisöjen toimenpiteistä on kuluneen vuoden aikana selvitetty konserniohjeen mukaisesti.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Tavoitteita ja periaatteita tytäryhteisöjen hallitustyöskentelylle, sen arvioimiselle sekä hallitusten nimittämisprosessille on kehitetty vuodesta 2017 alkaen kuntalain mu-

kaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten nimittämistä, hallitustyöskentelyä ja kokoonpanoa koskevat määräykset on sisällytetty uudistettuun konserniohjeeseen.

Konserniohjauksen kehittäminen

Uudistettu konserniohje valmistui vuoden 2019 aikana ja siitä on tehty päätökset helmikuussa 2020. Konserniohje valmisteltiin yhdessä tytäryhteisöjen kanssa. Uusi konserniohje astuu voimaan seuraavan valtuustokauden alussa vuonna 2021. Uusia toimintamalleja otetaan käyttöön soveltuvien osin jo vuonna 2020.

Konserniohjauksen keskeisenä kehityskohteena on parantaa konserniraportoinnilla kerättävän tiedon sisältöä ja muotoa sekä kytkeä se aikaisempaa paremmin kaupungin talouden seurantaan ja analyysiin. Tavoitteena on muodostaa selkeä kokonaiskuva koko kaupunkikonsernin talouden kehityksestä, tulevaisuuden suunnasta ja muista konsernin riskienhallinnan kannalta olennaisista asioista. Yhtiöiden tavoitteet asetetaan koko konsernin etu ja strategiset päämäärät arvioiden.

Porvoo on mukana 16 kaupungin, FCGn ja Kuntaliiton yhteisessä Toimintakykyiset kuntakonsernit -verkostohankkeessa, jossa jaetaan verkoston kesken mm. konsernijohtamisen ja omistajaohjauksen kehittämiseen liittyvää tietoa ja osaamista. Ensimmäinen Porvoon työpäjäpäivä pidettiin marraskuussa ja toinen on suunnitteilla maaliskuulle 2020.

1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Kaupunkikonsernin menot ja tulot kasvoivat voimakkaasti vuonna 2019. Toimintakate vahvistui noin 1 prosentin verran ja vuosikate vahvistui noin 4 prosenttia.

Koko konsernin tulos tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 9,4 miljoonaa euroa, mikä oli noin miljoona euroa parempi kuin vuotta aikaisemmin.

Konsernin lainakanta on 371,7 miljoonaa euroa, mikä on noin 9,7 miljoonaa euroa edellisvuotta korkeampi. Lainaa vuoden lopussa oli 7 376 euroa asukasta kohti.

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2019 milj. €	2018 milj. €
Toimintatuotot	280,8	243,0
Toimintakulut	-521,4	-485,9
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	0,7	0,9
Toimintakate	-239,9	-242,0
Verotulot	243,0	229,1
Valtionosuudet	55,6	69,4
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,6	0,9
Korkokulut	-2,4	-2,9
Muut rahoituskulut	-0,6	-0,5
Vuosikate	56,4	54,1
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-49,0	-39,9
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-0,4	-2,1
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	7,0	12,1
Tilinpäätössiirrot	2,3	-3,6
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuudet	0,1	-0,1
Tilikauden ylijäämä /alijäämä	9,4	8,4

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	54	50
Vuosikate/Poistot, %	115	136
Vuosikate, euro/asukas	1 120	1 076
Asukasmäärä 31.12.	50 380	50 262

Investointien tulorahoitus, %

=100* Vuosikate/Investointien omahankintameno
(=investoinnit - rahoitusosuudet)

Lainanhoitokate

=(Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/ (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, päiviä = 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksumaksut tilikaudella

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2019 milj. €	2018 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	56,4	54,2
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjauserä	-6,6	-12,4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-74,4	-85,2
Rahoitusosuudet investointi menoihin	0,5	0,3
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	8,9	13,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15,2	-29,3
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-0,1
Antolainojen vähennykset	0,3	0,1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	59,3	71,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-50,8	-43,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2,4	2,4
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-5,3	-0,7
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-0,1	-0,1
Vaihtomaisuuden muutos	0,2	-0,3
Saamisten muutos	0,4	-3,3
Korottomien velkojen muutos	1,6	10,9
Rahoituksen rahavirta yhteensä	8,0	36,6
Rahavarojen muutos	-7,2	7,3
Rahavarat 31.12	46,2	51,3
Rahavarat 1.1.	53,4	44,0
Muutos	-7,2	7,3

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, milj. €	-93,8	-91,6
Investointien tulorahoitus, %	76,4	63,9
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,2
Lainanhoitokate	1,1	1,2
Kassan riittävyys, pv	26	30

KONSERNIN TASE VASTAAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	605 084	573 957
Aineettomat hyödykkeet	10 927	8 687
Aineettomat oikeudet	2 129	1 058
Muut pitkävaikutteiset menot	8 798	7 628
Ennakkomaksut	0	1
Aineelliset hyödykkeet	565 030	537 651
Maa- ja vesialueet	49 238	46 099
Rakennukset	283 176	280 350
Kiinteät rakenteet ja laitteet	160 478	154 530
Koneet ja kalusto	26 159	27 806
Muut aineelliset hyödykkeet	255	353
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	45 724	28 513
Sijoitukset	29 127	27 619
Osakkuusyhteisöosuudet	7 529	16 601
Muut osakkeet ja osuudet	19 706	9 736
Joukkovelkakirjalainasaamiset	200	200
Muut lainasaamiset	708	2
Muut saamiset	984	1 080
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 845	10 534
VAIHTUVAT VASTAAVAT	84 297	89 283
Vaihto-omaisuus	3 329	3 528
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	45	37
Lyhytaikaiset saamiset	34 774	34 443
Rahoitusarvopaperit	13	44
Rahat ja pankkisaamiset	46 136	51 231
VASTAAVAA YHTEENSÄ	700 226	673 774

KONSERNIN TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	25,4	24,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	87	91
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	58 578	50 660
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 163	1 008
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	371 697	361 969
Konsernin lainat, €/asukas	7 378	7 202
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12.	485 279	495 373
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	9 632	9 856
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	908	202
Kunnan asukasmäärä	50 380	50 262

KONSERNIN TASE VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
OMA PÄÄOMA	170 638	165 125
Peruspääoma	83 656	83 656
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	50	50
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	28 354	30 760
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	49 151	42 236
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 427	8 423
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 275	1 502
PAKOLLISET VARAUKSET	6 669	5 281
Eläkevaraukset	29	34
Muut pakolliset varaukset	6 640	5 247
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 473	11 299
VIERAS PÄÄOMA	505 171	490 567
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	331 906	314 493
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	55 850	53 107
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	39 792	47 476
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	77 623	75 491
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	700 226	673 774

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainakanta 31.12

= $\text{Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma} + \text{Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma}$

Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Konsernin lainasaamiset 31.12

= $\text{Sijoituksiin merkityt muut lainasaamiset}$

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käsittelemiseksi

Tilinpäätöksen tulos vuodelta 2019 on 2 083 170,73 euroa, joka muodostuu seuraavista eristä:

Kaupunki ilman erillisyyksiköitä	1 424 089,45 €
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	141 378,01 €
Liikelaitos Porvoon vesi	1 023 671,38 €
Liikelaitos Porvoon tilapalvelut	-620 799,31 €
Liikelaitos Kuninkaantien työterveys	114 831,20 €

Kaupunginhallitus ehdottaa tilikauden 2019 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Maanhankintarahastosta tuloutetaan sääntöjen mukaisesti 3 182 785,86 euroa
- Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tulokseen lisätään 410 559,79 euron poistoeromuutos ja vähennetään 250 000 euron varausten muutos.
- Tilikauden ylijäämä 2 083 170,73 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

2.1.1 KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ

(ilman liikelaitoksia)

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT						
Konsernihallinto	52 890 500		52 890 500	59 108 657	111,8	6 218 157
Sosiaali- ja terveystoimi	16 719 579		16 719 579	17 133 749	102,5	414 170
Sivistystoimi	9 487 200	-150 000	9 337 200	10 383 430	111,2	1 046 230
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	15 090 494		15 090 494	15 244 551	101,0	154 057
Toimintatuotot yhteensä	94 187 773	-150 000	94 037 773	101 870 387	108,3	7 832 614
Valmistus omaan käyttöön	1 060 000		1 060 000	890 057	84,0	-169 943
TOIMINTAKULUT						
Konsernihallinto	-65 491 717	-349 538	-65 841 255	-73 182 916	111,2	-7 341 661
Sosiaali- ja terveystoimi	-165 716 574	-2 352 820	-168 069 394	-172 942 967	102,9	-4 873 573
Sivistystoimi	-119 223 532	-2 648 772	-121 872 304	-122 867 496	100,8	-995 192
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	-14 395 494	-198 870	-14 594 364	-14 406 930	98,7	187 434
Toimintakulut yhteensä	-364 827 317	-5 550 000	-370 377 317	-383 400 309	103,5	-13 022 992
TOIMINTAKATE	-269 579 544	-5 700 000	-275 279 544	-280 639 865	101,9	-5 360 321
Verotulot	235 000 000	7 000 000	242 000 000	242 952 920	100,4	952 920
Valtionosuudet	52 000 000	2 100 000	54 100 000	54 307 451	100,4	207 451
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	100 000		100 000	168 403	168,4	68 403
Muut rahoitustuotot muilta	3 100 000		3 100 000	3 756 272	121,2	656 272
Korkokulut	-1 500 000		-1 500 000	-874 449	58,3	625 551
Muut rahoituskulut	-100 000		-100 000	-37 020	37,0	62 980
VUOSIKATE	19 020 456	3 400 000	22 420 456	19 633 712	87,6	-2 786 744
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 000 000		-20 000 000	-21 349 779	106,7	-1 349 779
Arvon alentumiset				-61 811		-61 811
TILIKAUDEN TULOS	-979 544	3 400 000	2 420 456	-1 777 878	-73,5	-4 198 334
Poistoeron muutos				410 560		410 560
Varausten muutos				-250 000		-250 000
Rahastojen muutos				3 182 786		3 182 786
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-979 544	3 400 000	2 420 456	1 565 468	64,7	-854 988

2.1.2 KONSERNIHALLINTO

KONSERNIHALLINTO	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	52 890 500		52 890 500	59 108 657	111,8	6 218 157
Valmistus omaan käyttöön	1 060 000		1 060 000	890 057	84,0	-169 943
Toimintakulut	-65 491 717	-349 538	-65 841 255	-73 182 916	111,2	-7 341 661
Toimintakate	-11 541 217	-349 538	-11 890 755	-13 184 203	110,9	-1 293 448

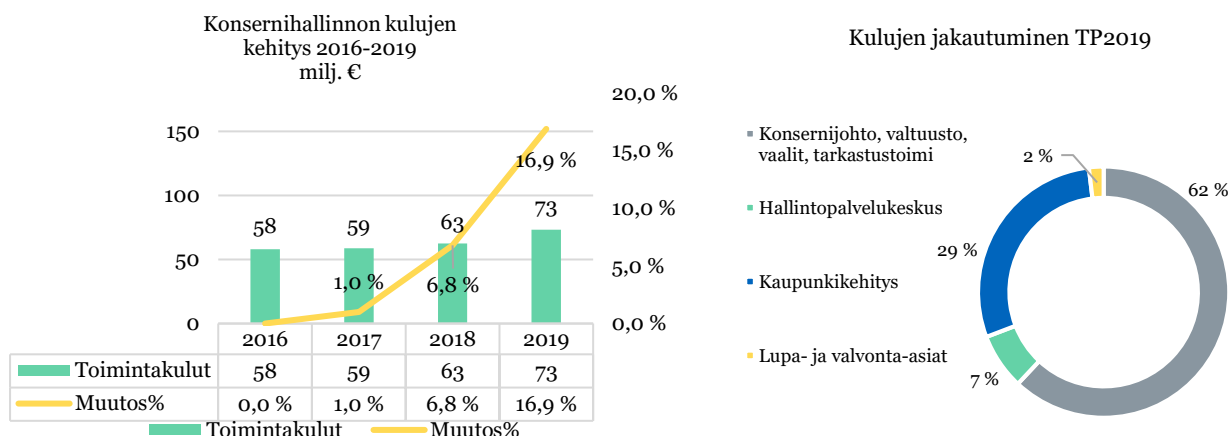
Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi konsernijohtoon 2 160 000 ja kaupunkikehitykseen 500 000 euron lisämäärärahan.

Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin toimialoille 2 601 804 euroa, josta konsernihallinnon osuus 291 342 euroa.

Ylitysoikeus:

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää konsernihallinnolle 1 300 000 euron ylityksen.

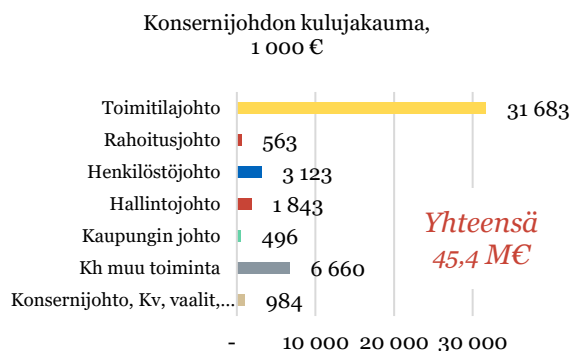
Konsernijohto

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2018 tilinpäätöksen, talouden ja toiminnan seurantaraportit sekä vahvisti vuoden 2020 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2022. Valtuusto vahvisti vuoden 2020 kunnallisverotuksen tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentit. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lukuisia Unelmien Porvoon 2030 kaupunkistrategiaan liittyviä ohjelmia ja ohjasi aktiivisesti strategian jalkauttamista. Valtuusto hyväksyi mittariston strategian toteutumisen seuranta varten. Valtuusto päätti Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän purkamisesta. Valtuusto valitsi sivistysjohtajan. Kaupunginvaltuusto kokoontui 9 kertaa ja käsitteli 66 asiaa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus kokoontui 33 kertaa vuonna 2019 ja käsitteli 390 asiaa.

Kaupunginhallitus päätti valita Kuninkaantien työterveyden toimitusjohtajan ja hyväksyi pelastusjohtajan johtajasopimuksen, päätti käynnistää Hinthaaran sivistyskeskuksen, Jokilaakson koulun sekä päiväkotia Metsätähden hankesuunnittelun, päätti hyväksyä toimintatavan ja resursoinnin Kokkonimen urheilupuiston kehittämiseksi ja päätti, että Porvoon kaupunki vuokraa Kiinteistöosakeyhtiö Porvoon Valtimontalo nimiselle yhtiölle tontin sekä 585 m² :n suuruisen alueen samassa korttelissa olevasta tontista

Kaupungin johto

Toimintavuoden aikana edistettiin kaupunkistrategian toteutumista, ja luotiin kaupunkistrategialle omat mittarit. Kaupungin johto toimi prosessimistajan roolissa ja edisti tiedolla johtamista koko kaupunkikonsernissa.

Talousarviovuoden aikana jatkettiin keskeisten valtakunnallisten hankkeiden, kuten mahdollisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja maakuntauudistuksen, valmistelua. Loppuvuodesta kaupunginjohto osallistui erityisesti Helsingin ja Uudenmaan erillisratkaisun valmisteluun.

Lisäksi kaupunginjohto osallistui Porvoon kannalta keskeisten erillishankkeiden toteutukseen, kuten raidehankkeiden kehittämiseen.

Kaupungin johto edisti talousarviovuoden aikana edunvalvontaa suhteessa keskeisiin valtion, kaupunkien, maakunnan, elinkeinoelämän, koulutusorganisaatioiden sekä kansainvälisiin toimijoihin.

Hallintojohto

Hallintojohto huolehtii kuntalaisten osallistumisoikeuden, keskitetyn asiakaspalvelun, kaupungin yleisen hallinnon ja asiakirjahallinnon järjestämisestä ja kehittämisestä, keskitetystä viestinnästä sekä lakiasioista. Hallintojohdossa valmistellaan ja pannaan täytäntöön kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätökset, koordinoidaan kaupungin päätöksentekoprosessia ja tuetaan luottamushenkilöiden toimintaa. Henkilöstön määrä hallintojohdossa oli 18 henkeä. Hallintojohtoon rekrytoitiin asiakirjahallinnon suunnittelija sekä viestinnän suunnittelija. Toimitilajohdossa työskennellyt viestinnän suunnittelija siirrettiin hallintojohtoon.

Hallintojohto huolehtii myös vaalien järjestämisestä. Vuonna 2019 järjestettiin eduskunta- ja europarlamenttivaalit.

Uusi Office365-pohjainen intranet otettiin käyttöön toukokuussa. Uuteen kokonaisuuteen kuuluu viestinnällinen intranet, ryhmätyötilat sekä sisäinen sosiaalinen media. Intraudistuksen myötä O365-ympäristöstä otettiin käyttöön myös muita sovelluksia, jotka kehittävät työyhteisöviestintää ja tukevat uuden intranetin käyttöä. Porvoo.fi -palvelun uudistus käynnistyi loppuvuodesta esiselvitysprojektilla. Uudistuksen tavoitteena on, että asukkaat, matkailijat ja yrittäjät pystyvät asioimaan helposti, nopeasti ja luotettavasti kaupungin kanssa Porvoo.fi-palvelun sekä muiden digitaalisten palvelujen ja viestintäkanavien kautta. Uudistuksessa huomioidaan myös uusi lainsäädäntö ja valtakunnalliset velvoitteet, kuten saavuttavuuden, tietoturvan ja kansallisen palvelutietovarannon (PTV) vaatimukset. Lisäksi käynnistettiin viestinnän toiminnan uudelleen organisointi niin, että viestinnän suunnittelijat pystyvät tukemaan ja ohjamaan

toimialojen viestintää entistä paremmin. Kaupunki viesti aikaisempaa aktiivisemmin mm. sosiaali- ja terveystoimen asioista.

Tietohallintoyksikkö muutettiin vuoden alussa digitaalisten palvelujen kehitysyksiköksi. Kehitysyksikön keskeisinä tehtäväalueina ovat tiedolla johtamisen ja sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen. Digitaalisten palvelujen kehitysyksikkö valmisteli strategisia tavoitteita toteuttavan digiohjelman, ict-asoiden käsittelymalli otettiin käyttöön ja tiedolla johtamisen edellytyksiä tukevien rakenteiden kartoitus tehtiin. Sähköistä asiakaspalvelua tukevan asiakkuudenhallintajärjestelmän (Dynamics 365) käyttöä laajennettiin edelleen ottamalla uusia palveluja järjestelmän piiriin. Järjestelmä mahdollistaa asiakkaiden palautteiden ja palvelupyyntöjen ja vastausten välittymisen verkkosivulta oikealle toimijalle ja takaisin asiakkaalle. Kesällä mahdollistettiin myös valtuustoaloitusten luominen ja seuranta palvelun kautta.

Tiedonohjaussuunnitelman laadinta on edennyt. Sen laatiminen on edellytys uuden asianhallintajärjestelmän käyttöön ottamiselle. Asianhallintajärjestelmän käyttöön ottaminen on välttämätöntä voimaan tulleen tiedonhallintalain asettamien velvoitteiden mukaan. Hallintojohto ohjaa työtä, johon osallistuu koko organisaatio aikaisemmasta poiketen myös sosiaali- ja terveystoimea ja pelastuslaitosta myöten.

Henkilöstöjohto

Kaupungin uutta kaupunkistrategiaa myötäilevä henkilöstöohjelma ja työsuojelun toimintaohjelma vuosille 2019–2022 hyväksyttiin

**Osaamisen
ohjelma
käynnistettiin**

kaupunginhallituksessa 13.5.2019. Henkilöstöohjelmaa toteutetaan toimenpiteillä ja hankkeilla, joista keskeisimpinä käynnistettiin osaamisen ohjelma osaamisen kehittämisen ja osaamistarpeiden määrittelemiseksi. Projektissa päivitettiin rekrytointiin liittyvä ohjeistus ja suunnitelmat sekä hankittiin koulutusten ja osaamisen hallintaan OSKU-järjestelmä, joka tulee mm. osaamistarpeiden määrittelyä. Henkilöstöhallinnon tiedolla johtaminen paranee myös HPK:n hankkiman Kuntari-raportointijärjestelmän käyttöönotolla. Kuntari saadaan myös käyttöön vuoden 2020 alkupuolella.

Vaikuttavalla työkykyjohtamisella voidaan vähentää työkyvyttömyyden kustannuksia, lisätä tuottavuutta ja pidentää työuria. Työkykyjohtaminen osaksi arkijohtamista -projektin päätyttyä 2018 työkykykoordinaattorin toimi vakinaistettiin. Työkykykoordinaattoritapaamisia oli 124 henkilön kanssa. Näistä 104 henkilöä oli uudelleensijoittamis- ja työhönpaluuolosuhteissa. Aktiivisen tuen toimintamallin juurrutusta kuitenkin jatkettiin esimiehille suunnatuin kertaustilaisuuksin. Pitkittyneiden sairaus-

poissaolojen katkaisemiseen sekä työkokeilujen järjestämiseen on aktiivisesti panostettu. Työkykyjohtamiseen panostaminen näkyy siinä, että terveysperusteiset poissaolot ovat säilyneet edelleen kuntasektorin keskimääräisiä poissaoloja alempana ja sitovaan tavoitteeseen päästiin.

Kaupungin työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman tehtiin vuoden 2017 työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella. Kehittämissuunnitelman loppuraportit käsiteltiin yhteistyötoimikunnassa kevään aikana. Kaupunkitason toimenpiteistä johtamisen kehittämistä jatketaan vielä seuraavina vuosina. Muilta osin toimenpiteet on tehty. Henkilöstöohjeita on päivitetty säännöllisesti. Intraan, ja ohjeista ja ajankohtaisista aiheista on tiedotettu esimiesinfoissa. Keväällä aloitettiin uusi puolitoista vuotta kestävä lähiesimiesten Esko-koulutus. Siihen osallistuu 27 henkilöä eri toimialoilta. Otettiin käyttöön O365-sovellukset. Sen myötä järjestettiin lukuisia tutustumis- ja koulutustilaisuuksia, myös suoraan työyksiköille. Intra- ja työtilat -koulutuksia järjestettiin myös paljon. Esimiehiä on myös koulutettu tunnistamaan työssä esiintyviä psykososiaalisia kuormitustekijöitä ja arvioimaan niiden riskejä.

Työttömyysvakuutusrahastolta on saatu koulutuskorvausta 135.002 euroa. Summa vähennettiin kaupungin maksettavaksi tulleesta työttömyysvakuutusmaksusta.

Työn vaativuuden arviointiin perustuvat palkkausjärjestelmät (TVA-järjestelmät) on laadittu kattavasti. Ajan tasalla olevat TVA-järjestelmät helpottivat vuoden alusta jaettavan paikallisen järjestelyrjän kohdentamista. Varhaiskasvatuksen rekrytointihaasteiden johdosta kaupunki kohdensi ylimääräisen noin 40 000 euron erän varhaiskasvatuksen tehtäväkohtaisten palkkojen korottamiseen.

Työsuojelutoimikunta ja yhteistyötoimikunta eriytettiin. Työsuojelutoimikunta kokoontui viisi (5) kertaa ja käsiteli muun muassa työsuojelun toimintasuunnitelmaa, työtapaturmien seurantaraportteja, työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa, työterveyshuollon kustannusten korvaushakemusta henkilöstökyselyn 2019 tuloksia ja aluehallintoviraston (Avi) tarkastuskertomuksia. Työterveyshuollon tekemät työpaikkaselvitykset toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Lähes kaikilla työpaikoilla tehtiin työsuojeluriskienarviointit vuoden 2019 aikana. Kokonaisriskikerroin on 3,8 (asteikolla 1-25) eli vähäisen riskin tasolla, jolloin tilannetta tulee seurata, jotta riskit pysyvät hallinnassa. Yhteistyötoimikunta kokoontui kuusi kertaa ja käsiteli mm. talousarviota, henkilöstösuunnitelmaa, tilinpäätöstä, henkilöstökyselyä ja sen tuloksia, työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmia, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, koulutussuunnitelmia ja erilaisia ohjeita.

Johtavien viranhaltijoiden ja työtekijöiden vaihtuvuus on ollut edelleen suurta. Rekrytointimarkkinointia on tehty yhteistyössä kaupunkimarkkinoinnin kanssa. Osaamisen kehittämisen hankkeen yhtenä osaprojektina on ollut työnantajamielikuvan ylläpitäminen ja kehittäminen. Projektia jatketaan yhteistyössä Haaga-Helian opiskelijoiden kanssa.

Kaupungin koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöpaikkoja haki 561 nuorta sähköisen KuntaRekry-ohjelman kautta. Työpaikkoja tarjottiin sadalle, iältään 15–23-vuotiaalle nuorelle. Yritykset käyttivät 130 kesätyöseteliä nuoren palkkaamiseen.

Henkilöstön liikuntatapahtumista vastaa liikuntapalveluiden Voi Hyvin-koordinaattori. Lisäksi henkilöstön omaehtoista liikkumista tuettiin liikuntaseteleillä, joita myytiin 26 440 kappaletta. Virkistystapahtumiin osallistuttiin 324 kertaa. Lisäksi järjestettiin koko henkilökunnan pikkujoulut, joihin myytiin 972 lippua. Mökkejä henkilökunnan käytössä oli viime kesänä 6 Sondbyn Skepparsissa. Vuoden 2018 hyvän taloudellisen tuloksen johdosta jaettiin henkilökunnalle ilmaiseksi yhteensä 3260 elokuvallippua ja 1780 liikuntaseteliä. Henkilö sai joko neljä liikuntaseteliä tai kaksi elokuvalippua käyttöönsä, jos palvelussuhde oli ollut voimassa viikolla 22 vuonna 2019.

Rahoitusjohto

Rahoitusjohto vastaa keskitetyistä talouden ohjauksen, varainhallinnan, rahoituksen, talouden ja toiminnan suunnittelun, talouden seurannan ja hankintatoimen palveluista sekä kaupungin controller-toiminnasta.

Rahoitusjohton tavoitteena on varmistaa, että kaupungin talous on tasapainossa ja rahat riittävät investointeihin pitkällä aikavälillä

**Uutta lainaa
nostettiin
32 milj. €
ja vanhoja mak-
settiin takaisin
23,3 milj. €**

Talouden kuukausiraportit on raportoitu kuukausittain kaupunginhallitukselle. Laajemmat talouden ja toiminnan seurantaraportit ja ennusteet on laadittu huhtikuun ja elokuun toteutumien perusteella ja esitetty kaupunginvaltuustolle. Koko

vuoden toiminta ja talous esitetään tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Konserniyhtiöiden neljännesvuosiraportit ja tilinpäätökset on esitetty koosteina kaupunginhallitukselle. Konserniyhtiöt esitetään myös konsernitalinpäätöksessä, jossa kaupungin ja tytäryhteisöjen keskinäiset erät on eliminoitu.

Talouden seurantaraportteja ja talousarviokirjaa on kehitetty visuaalisesti selkeämmän näköisiksi ja pyritty hyödyntämään tiedolla johtamisen mahdollisuuksia talouden osalta.

Kaupungin talousjärjestelmien uudistustyö käynnistettiin vuoden 2019 aikana siten, että yhteistyösopimukset valitun kumppanin kanssa on tehty, ja talousjärjestelmät uudistetaan vaiheittain vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Rahoitusjohdon työnjakoa on selkiytetty siten, että tehtävänimikkeitä virtaviivaistettiin, ja talouden osalta vastualueet on jaettu selkeämmin toimialakohtaisesti. Painopisteena vuonna 2019 oli syventää toimialojen kanssa tehtävää yhteistyötä talouden seurannassa ja kustannustehokkuden edistämiseksi.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen tarkastuksen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintasuunnitelma on käsitelty kaupunginhallituksessa. Konsernivalvontaa on kehitetty FCG:n toimintakykyiset kuntakonsernit -verkostohankkeen avulla. Vuoden aikana valmisteltiin konserniohjeen päivitystä.

Kaupungin hankintoja on kehitetty siten, että pienhankintojen seurantaa on parannettu ottamalla myös niissä käyttöön sähköinen järjestelmä. Hankintaohjeen päivitys ja hankintalinjausten valmistelu on käynnistetty. Hankintatoimi on ollut mukana muiden kaupunkien ja valtionhallinnon Keino-akatemiassa, jossa julkisia hankintoja, niiden strategisia hyötyjä ja seurantaa kehitetään.

Puitesopimuksia suositaan niin palvelu- kuin tavarahankinnoissa. Tyypillisesti puitesopimukseen valitaan useita toimittajia. Sopimuskausi on yleisesti kaksi vuotta, jonka jälkeen tilaajalla on niin halutessaan mahdollisuus jatkaa sopimusta kahdella optiovuodella. Kaupunki on mukana myös yhteishankintayksiköiden (Sarastia Oy, Hansel Oy ja Kuntien Tiera Oy) kilpailuttamissa hankintasopimuksissa.

Hankintailmoituksia julkaistiin HILMA-ilmoituskannassa yhteensä 44 kpl, joista kansallisen kynnysarvon

**EU-kynnys-
arvon ylittäviä
hankintoja
19 kpl**

ylittäviä oli 25 kpl ja EU-kynnysarvon ylittäviä 19 kpl. Keskitettyjä voimassa olevia hankintasopimuksia on 29 kpl ja niiden arvo vuonna 2019 oli noin 10 miljoonaa euroa.

Toimitilajohto

Toimitilajohdon tehtävänä on turvata rakennusomaisuuden arvon säilyminen sekä järjestää toimivia ja turvallisia toimitiloja kaupungin varsinaiselle ydintoiminnalle. Toimitilajohdon tehtäviin kuuluu lisäksi hankkia toimialoille tarvittavat uudet toimitilat. Toimitilajohto vastaa myös kiinteistöjen ja osakkeiden myymisestä sekä konserniin kuuluvien asunto- ja kiinteistöyhtiöiden omistushajauksesta

Porvoon tilapalvelut vastaa kiinteistönhoidosta toimitilajohdon ja tilapalveluiden sopimuksen mukaisesti. Toimitilajohto vastaa ylläpitokorjauksista ja sellaisista töistä, joita tehdään ulkopuolisia urakoitsijoita käyttäen. Kiinteistökorjaukset tilataan ulkopuolisilta urakoitsijoilta. Elinkaarikohteiden kiinteistöhoito-, siivous- ja kiinteistökorjauspalvelusta huolehtivat palvelujen tuottajat. Toimitilajohto valvoo elinkarisopimuksen noudattamista.

Investointihankkeiden osalta vuoden aikana valmistui kolme koulurakennusta; Grännäs skola, Eklöfska skolan sekä Strömborska skolan. Jokilaakson koulun hankinta siirtyi vuodelle 2020 hankintaoikaisun vuoksi ja päiväkot Metsätähden hankeaikataulu on viivästynyt siten, että rakennustyöt alkavat vuonna 2020.

Vuoden aikana keskeisimmät sisäilmakorjauskohteet olivat Pääskytien koulu, Linnajoen koulu, Kvarnbackens skola, Hinthaaran sivistyskeskus ja Keskuskoulu. Lisäksi useissa rakennuksissa tehtiin pienempiä korjauksia ja muita sisäilmaa parantavia toimenpiteitä.

Vuoden aikana on myyty kaksi kiinteistöä (Valtimontalo ja Teatteritalo), ja 59 asunto-osaketta. Yhteenlaskettu myyntiarvo on 7 469 522 euroa ja myyntivoittoa on tilinpäätökseen kirjattu 2 332 342 euroa. Kaupungin omituksessa on edelleen tyhjiä kiinteistöjä, jotka vaikuttavat negatiivisesti toimitilajohdon tulokseen.

**Vuonna 2019
myytiin
59
asunto-osaketta**

Kiinteistöjen tietoyhteyksien parantamista jatkettiin rakentamalla langattomia järjestelmiä kouluihin ja päiväkoteihin ja lisäämällä kiinteistöihin valokuituliittymiä.

Energian käytön vähentämiseen panostetaan kaupunkikonsernin kiinteistökannassa investoinneissa, peruskorjauksissa ja tilojen käytössä. Toimitilajohto ohjaa myös hankinta- ja vuokrasopimuksilla hankkeiden toteuttamista energiatehokkaasti.

Vuonna 2019 käynnistettiin Canemure-energiansäästöhanke, jossa selvitetään uusia muotoja säästää energiaa kaupungin kiinteistöissä. Hankkeen tavoitteena on saada investoinnit kuoletettua energiasäästöillä enintään 10 vuodessa. Energiasäästöinvestoinnit vaikuttavat myös alentavasti kiinteistövelkaan, joka uhkaa tulevina vuosina nousta.

Merkittävimpiä purkukohteita olivat Point Collegen koulurakennus ja talonmiehen asunto, Kerkkoon koulun keittiörakennus ja Grännäs skolan vanha päärakennus.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Laaditaan selvitys Kokonhalli Oy:n toimintaedellytyksistä	Toteutuu osana Kokoniemen kokonaissuunnitelmaa
Hankintakalenteria ylläpidetään kaupungin nettisivuilla	Toteutunut
Terveysperusteisia poissaoloja on vuoden lopussa enintään 13 kalenteripäivää palvelussuhdetta kohden.	12,8 kalenteripäivää/palvelussuhde (lähde eHRMInfo)
Tiedonohjaussuunnitelma valmistuu	Valmistuu vuonna 2020
Myydään vähintään 10 asuntoa	Myyty 41 asuntoa + Aravatalo (18 asuntoa)
Säästetään 2 % ostoenergian kulutuksessa neliötä kohden	Toteutunut

Muut tavoitteet	Toteutuminen
Uusi O365-pohjainen intranetpalvelu julkaistaan ja otetaan käyttöön vuonna 2019	Toteutunut
Sähköisen asiainnin CRM käytön laajentaminen ja kehittäminen	Toteutunut

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Nopeiden kokeilujen lukumäärä	-		3	3
Kompassin asiakastytyväisyysskyselyn tulos	-		3,7	ei toteutettu
Internetpalvelu, käyntejä vuodessa	1 800 000	1 941 000	1 900 000	2 125 380
Mediatiedotteiden määrä/vuosi	547	568	500	699
Aloitteiden määrä/vuosi	67	68	60	33
Kirjatut asiat/vuosi	1237	1230	1250	1004
Ostettujen työterveyspalvelukontaktien määrä vuosittain	12877	12897	13000	12321
Työterveyspalveluista KL I osuus (vähintään %)	74 %	67 %	60 %	67 %
Keskitettyjen koulutustilaisuuksien määrä keskimäärin/vuosi	46	110	50	166
Keskitettyihin koulutustilaisuuksiin osallistujat vähintään vuodessa	1200	1772	1300	2969
Järjestettyihin virkistystapahtumiin osallistujien määrä/vuosi	1127	304	600	324
Myytyjen liikuntasetelien määrä (kpl)	21 895	23 555	22 000	23 245
Mökkien käyttöaste kesäkaudella, %	94	96	93	97 %

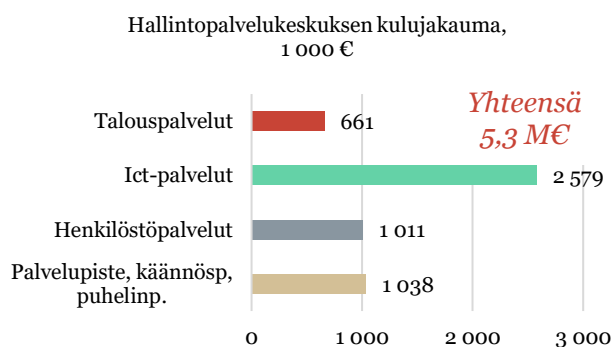
Hallintopalvelukeskus

Vuoden aikana rekrytoitiin useampi uusi työntekijä ensisijaisesti eläköitymisistä johtuen mutta myös pitkät poisolot ovat osatekijänä. Rekrytoinneissa onnistuttiin hyvin mutta perehdyttäminen ja valtakunnalliset muutokset esim. verotuksen osalta aiheuttivat työruuhkia ja uusia haasteita henkilöstöpalveluissa.

Tietohallintopäällikkö ja tietohallintotehtävät siirtyivät hallintopalvelukeskukseen.

Työnjaon ja roolien selkeyttäminen on työllistännyt vuoden aikana, sen lisäksi projekteja ja pakollisia muutoksia on ollut runsaasti, mikä on selkeästi näkynyt kuormituksessa sekä tietohallinnossa että it-palveluissa. Kuitenkin olemme pystyneet ylläpitämään ja toteuttamaan asiakaspalvelua hyvin.

**Päätettiin
taloushallinto-
järjestelmien
uusimisesta**

Talousjärjestelmän uusiminen on saatu projektin käynnistysvaiheeseen vuoden lopulla, varsinainen käyttöönotto on vuonna 2020. Henkilöstöraportointi järjestelmän uusiminen aloitettiin kesällä ja se on saatu toimimaan, esimiesraportoinnin käyttöönotto tapahtuu keväällä 2020.

Henkilöstökyselyn tulokset osoittivat työkuormittuvuuden olevan hälyttävän korkealla, toimenpiteisiin on ryhdytty ja tilannetta seurataan jatkuvasti. Myös määrä-aiakasta ja vakituista lisäresursointia on saatu purkamaan tilannetta.

Asiakastytyväisyyskyselyssä hallintopalvelukeskus sai 71%:lta hyvän arvion ja monta kymmentä hyvää kehitys-idea. Näistä seurataan ja kerrotaan asiakkaille ja miten niitä on pystytty ottamaan käyttöön intrassa.

Tavoitteiden osalta saavutettiin suurimmilta osin, muuttaman tavoitteen osalta viivästyminen johtuu toimittajien ruuhkista. Käyttömenojen osalta talousarvio on toteutunut suunnitellusti.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Työsuhteen elinkaaren hallinnoinnin prosessin sujuvoittaminen asiakkaan näkökulmasta, mm. prosesseja automatisoimalla	Henkka-HR-ohjelmassa otettu käyttöön herätteitä hyväksymättömiin poissaoloihin, ja muita lomakkeita on automatisoitu. Tammi-kuussa 2020 valmistuu poissaolopäätösten automaattinen sähköinen tiedoksianto. Täyttölupaprosessin sähköistäminen ja siirtäminen Kuntarekryyn valmisteltiin syksyllä, käyttöönotto 2020

Muut tavoitteet	Toteutuminen
Henkka-Flexim-liittymän käyttöönotto, kevät-talvi	Toteutuu Q1/ 2020
Talousjärjestelmän kilpailutus tavoitteena prosessien sähköistäminen ja datan tehokas hyödyntäminen, kevät 2019	Toteutunut
Työvuorosuunnitteluohjelmiston kilpailuttaminen tavoitteena prosessien sähköistäminen, kesä-syysy 2019	Resurssipulan takia toteutuu 2020, työ aloitettu 12/2019
KV-hallinta päivitetään versioon 8.	Toteutunut
Otetaan käyttöön IT-shop käyttäjätunnusten hallinnointiin.	Toteutunut

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Ostolaskut, kpl	75 057	76 868	75 000	77 400
Sähköisten ostolaskujen osuus %	71 %	77 %	75 %	83 %
Viennit	705 048	730 425	730 000	736 596
Palvelussuhteiden määrä	19 108	17 877	17 000	18 535
Henkka-virheet % palkkasihteerien peruuttamat kaikista työsopimuksista	8 %	9 %	7 %	8 %
Käännetyt sivut, kpl/kk	369	364	350	376
Kaupungin toimintojen häiriöttömyys, palvelimien ja verkkoyhteyksien käytettävyyys %	99,7 %	99,7	> 99 %	99,9

Kaupunkikehitys

Elinkeinot, matkailu ja markkinointi

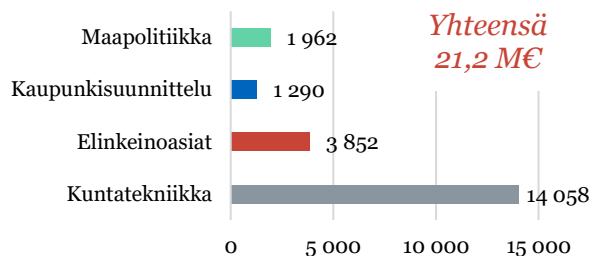
Elinkeinoasiat tulosityksikkö huolehtii elinkeinoelämän kehittämisestä sekä matkailu- ja markkinointiasioista.

Elinkeinoasioissa toimitaan tilaaja-tuottajaperiaatteen mukaisesti neuvonta-, kehittämis- ja hankepalvelujen ostajana. Yksikkö vastaa elinkeino- ja kilpailukykyohjelman toimeenpanosta, verkostojen luomisesta ja ylläpidosta yhteistyökumppaneihin sekä elinkeinopoliittisesta viestinnästä ja markkinoinnista. Vuonna 2019 valmistui

Elinkeino ja kilpailukyky-ohjelma valmistui

Porvoon elinkeino- ja kilpailukyky-ohjelma vuosille 2019–2022. Tärkein yhteistyökumppani on Kehitysytio Posintra Oy, nykyinen palvelusopimus on voimassa 30.6.2021 saakka.

Kaupunkikehityksen kulujakauma, 1 000 €

Matkailu- ja markkinointiyksikkö on kuluneen vuoden aikana markkinoinut Porvoota asukkaille ja vierailijoille, tuottanut ja edistänyt strategisia tapahtumia sekä uusia kumppanuuksia Porvoossa ja kehittänyt matkailua yhdessä elinkeinon kanssa. Yksikkö on vastannut myös Porvoon matkailuneuvonnasta. Yksikössä on hoidettu

myös kulttuuri- ja kongressikeskus Taidetehtaan markkinointiviestintään liittyviä tehtäviä.

Markkinointia on suunnattu kohderyhmille kaupungin omissa kanavissa sekä ostetussa mediassa niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Markkinoinnin myötä on vahvistettu Porvoon kiinnostavuutta ja vetovoimaa strategian kärkien teemojen ohjaamana. Markkinoinnin visuaalista ilmettä on kehitetty ja kaupungin graafinen ohjeistus uudistettu. Ostetun median kanavina on käytetty mm. vaikuttajamarkkinointia, ulkomainontaa, digitaalista, printti ja tv-mainontaa sekä suorapostitusta (potentiaaliset paluumuuttajat). Ilmastotyötä nostettiin esiin Ilmastokeskus-kampanjassa

Yksikön edustajat ovat olleet aktiivisesti mukaan erilaisissa matkailun työryhmissä kuten Visit Finlandin rannikko- ja Helsingin alueen suuraluetyöryhmässä sekä Uudenmaan liiton matkailutyöryhmässä. Porvoo valittiin Visit Finlandin kestävän matkailun Sustainable Travel Finland -ohjelman pilotti-kohteeksi. Vuoden aikana on järjestetty koulutuksia ja infotilaisuuksia kestävään matkailuun liittyen sekä oltu aktiivisesti yhteydessä alueen matkailutoimijoihin. Kestävän matkailun merkityksestä on kerrottu myös matkailu- ja markkinointiyksikön vieraina Porvoossa käyneille kymmenille matkanjärjestäjille sekä median edustajille. Matkailun palvelujen digitalisointia edistettiin ottamalla käyttöön elämyspalvelujen tarjoamisen mahdollistava Doerz- palvelu sekä Porvoon matkailutoimijoiden yhteinen digialusta Pomadi. Matkailuneuvonta on toiminut ympärivuotisesti Taidetehtaan ostopalveluna Event Factory oy:ltä. Kesäinfo Kappalaisentalossa Vanhassa Porvoossa oli avoinna 3.6.–1.9.2019. Kesäinfossa työskentelivät Porvoo Helvit, jotka palvelivat matkailijoita myös liikkueissa eri puolilla kaupungin keskusta-alueita.

Tapahtumasuunnittelija aloitti työnsä tammikuussa 2019. Matkailu- ja markkinointiyksikkö tuotti Kansallisen kaupunkipuiston vuosipäivän, Pike Masters -tapahtuman, Pii Poo Legotapahtuman, uuden vuoden tapahtuman sekä ammattirakentajille suunnatun sidosryhmätapahtuman. Kansallisen kaupunkipuiston tapahtumaan tuotettiin lapsille suunnattu Kansallisen kaupunkipuiston seikkailu -puuhakirja.

Joulupukisäätiön kanssa solmittiin kumppanuussopimus, jonka myötä kaupunki on käyttänyt Hyvän tahdon kaupunki -statusta joulun ajan markkinoinnissa. Kumppanuuksien myötä kaupunki on ollut mahdollistamassa useita tapahtumia kuten ruokafestivaali SMAKU, Kummitusten yö, Vanhan Porvoon joulunavaus, Taidetehtaan joulumarkkinat ja elektronisen musiikin festivaali Dreams.

Matkailu- ja markkinointiyksikkö on tuottanut Taidetehtaan markkinointimateriaaleja sekä kuluttaja- että yritys-

asiakkaille ja osallistunut Event Factory Oy:n myynti-työskentelyn kanssa myyninedistämistapahtumiin. Uudistettu Taidetehtas.fi -sivusto avattiin matkailu- ja markkinointiyksikön tuottamana heinäkuussa 2019.

Kaupunkisuunnittelu

Kaavoitus keskittyi kaupunkirakenteen tiivistämiseen ja täydentämiseen. Keskustan kehittämishankkeen kärkiä olivat torin asemakaavaluonnos, Porvoon puistokadun kaavarunko ja korttelin 23 idealuonnos. Puistokadun varren ensimmäinen asemakaavahanke ABC ja liityntäpysäköinti eteni luonnosvaiheeseen. Porvoon energian asuntokaava eteni ehdotusvaiheeseen. Muita asuntojen täydennysrakentamiseen tähtäviä hankkeita olivat mm. entisen Point Collegen tontti, jonka suunnittelu käynnistettiin, ja kaupungin omistuksessa oleva Aleksanterinkadun itäpäättien alue, jonka asemakaava oli luonnoksena nähtävillä.

Keskustassa neuvoteltiin aktiivisesti yksityisten maanomistajien kanssa hankkeiden käynnistämisestä. Ströhö:n kiinteistön kehittämistä varten tilattiin tulevan kaavoituksen tueksi korjausrakentamiseen perehtyvä kannanotto rakennuksen tulevaisuuden käyttömahdollisuuksista.

Länsirannalla Taidetehtaan rantakorttelit -kaava tuli voimaan ja toteutusneuvottelut käynnistettiin. Lisäksi puukorttelikilpailu ratkaistiin ja sen pohjalta laadittu asemakaavaluonnos asetettiin nähtäville. Länsirannan kulttuurin- ja vapaa-ajan rannan toteuttamiseksi järjestettiin konseptikilpailu ja neuvottelut tarjoajien kanssa käynnistettiin. Länsirannan taideohjelman toteuttaminen jatkui. Kokkonien liikuntakeskuksen kehittäminen päätettiin hankkeistaa ja konseptin laatimistyö kilpailutettiin.

Kulloon yritysalueen asemakaava voimaan

Kulloon yritysalueen asemakaava tuli voimaan ja alueen kehittäminen eteni toteutusvaiheeseen. Ölstens pohjoisen -asemakaava yritys- ja omakotitontteineen hyväksyttiin. Kräkelsundetin ideasuunnitelma tilattiin kilpailutuksen kautta ja työ käynnistyi loppuvuonna.

Keskeisten alueiden osayleiskaavatyö eteni osallistumis- ja arviointisuunnitelman, perusselvitysten ja rakennemallien valmistelulla. Kulloo-Mickelsböle osayleiskaavatyö ja Fagersta-Voolahti-Grännäs-Gäddrag kyläalueiden osayleiskaavatyöt etenivät asukasosallistamisen ja selvitysten sekä luonnosten valmistelulla. Kilpilahden-Kulloon alueen osayleiskaavatyö eteni asukasosallistamisen ja selvitysten sekä luonnoksen valmistelulla. Kau-

Torin asema-kaavaluonnos esiteltiin

punkisuunnitteluyksikkö osallistui myös aktiivisesti käynnissä olevien ratahankkeiden ja erityisesti itäradan selvityksiin ja hankkeiden edistämiseen.

Asunto-ohjelman valmistelutyö käynnistyi kaupunkisuunnittelun valmistelussa ja koko kaupunkikehityksen ja kaupunkikonsernin yhteistyönä.

Yhteistyö Aalto-yliopiston kanssa käsitti keväällä Possible Citys studion, jossa Porvoo oli suunnittelukohteena Lohjan kanssa. Käynnistynyt Porvoon torin historiallinen selvitys on samalla lopputyö Helsingin yliopistolle. Kaupunkisuunnittelu tilasi lisäksi kaksi diplomityötä, joissa tutkitaan valittujen keskustan kortteleiden kehittämistä.

Maapolitiikka

Maapolitiikan tulossyksikkö valmistelee maankäyttösopimukset, luovuttaa tontteja ja hankkii maata, vastaa kiinteistöjen muodostamisesta, kiinteistörekisterin pidosta, karttojen laatimisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvontamittausten suorittamisesta, suunnitelmien maastoon merkitsemisestä sekä maaperätietojen tuottamisesta suunnittelua ja rakentamista varten.

Maa-alueita ostettiin vapaaehtoisin kaupoin n. 76 ha. Kaupunki käytti etuusto-oikeuttaan 84 hehtaarin kauppaa. Kaupunki sai yhteensä noin 160 hehtaaria raakamaata pääosin tulevilta työpaikka-alueilta. Sitovan tavoitteen mukaan maata tuli hankkia 35 hehtaaria. Maanhankintaan käytettiin n. 3 500 000 euroa. Katualueiden haltuunottosopimuksia tehtiin 10 kpl.

Vuonna 2019 kaupungille maksettiin maankäyttösopimuskorvauksia yhteensä n. 1,275 miljoonaa euroa rahakorvauksina, lisäksi saatiin 860 000 euron arvosta maata. Uusia maankäyttösopimuksia solmittiin 19 kpl.

Omakotitontteja markkinoitiin 131 kpl

Omakotitontteja markkinoitiin yhteensä 131 kpl, joka ylitti markkinoitujen tonttien määrätavoitteen (100 kpl). Kokonaan uusia tontteja saatiin

markkinoitiin 55 kpl. Tontteja markkinoitiin osana kaupunkimarkkinointia, verkkopalveluissa, tontti-infotilaisuus järjestettiin tonttihaun yhteydessä. Porvoon tontteja esiteltiin 3-päiväisillä omakotimessuilla Vantaalla sekä 2 päiväisillä Raksa Porvoo- messuilla. Ammattirakentajille järjestettiin tonttien esittelyilta Taidetehtaalla.

Omakotitontteja luovutettiin yhteensä 35 kpl. Luovutetuista omakotitontteista vuokrattiin 40 %. Vuokralla olleita omakotitontteja myytiin 11 kappaletta. Kerrostalotontteja luovutettiin Toukokuu- vuorosta 3 kpl. Kaksi tontista myytiin Ara-tuotantoon. Yritystontteja luovutettiin Tolkkisista 1 kpl ja Kaupunginhaasta 1 kpl. Lisäksi myytiin 5 aiemmin vuokralla ollutta yritystonttia.

Maa-alueiden myynnistä saatiin myyntivoittoa n. 4,78 miljoonaa euroa. Vuokratonttien määrä on noin 1 380 kappaletta. Maanvuokratuloja (tontinvuokrat ja peltovuokrat) saatiin kaikkiaan n. 2,4 miljoonaa euroa, joka ylittää talousarvion n. 200 000 eurolla.

**Maan myynnistä
voittoa
4,8 milj euroa,
maanvuokratulot
2,4 milj eur**

Sitovia tonttijakoja hyväksyttiin asemakaavojen yhteydessä 17 kortteliin, erillisiä tonttijakoja laadittiin neljään kortteliin. Kiinteistönmuodostustoimituksilla ja -toimenpiteillä muodostettiin 61 tonttia ja 8 yleistä aluetta.

Ilmakuvaus ja laserkeilaus teetettiin kaavoituksen pohjakartan ajantasaistamista sekä ortokuvien ja pistepilviaineiston tuottamista varten yhtenäisellä 480 hehtaarin alueella Gammelbackassa ja Peippolassa. Droonikuvauksen käyttöä pieneköiden alueiden pohjakartta-, ortokuva- ja pistepilviaineiston päivittämiseen testattiin vuokratulla laitteella ja todettiin menetelmä hyvin soveltuvaksi. Omana työnä kuvattiin droonilla 14 eri aluetta, yhteensä 522 hehtaaria, tuotettiin niistä ortokuvat ja pistepilviaineistot sekä päivitettiin pohjakarttaa. Lisäksi pohjakarttaa ajantasaistettiin maastomittausten avulla 11 alueella yhteensä 87 hehtaaria. Asemakaavoituksen pohjakartan päivitystyö digitoimalla, yhteensä 783 hehtaaria, tehtiin kokonaan omana työnä. Rakennusvalvontamittausten määrä oli 404 kpl. Maaperätutkimuskohteita oli 7 kpl ja kairauspiteitä 148.

Kaupungin kuntarekisterijärjestelmässä ylläpidettiin koko kaupungin osalta rakennus-, väestö-, kiinteistörekisteri-, lainhuuto- ja sijaintitietoja. Kuntarekisteriohjelmistolla ylläpidettiin myös kaupungin osoitejärjestelmä, kaupungin maaomaisuus- ja maanvuokraustiedot sekä tiedot rakennusvalvontamittauksista.

Kuntatekniikka

Kuntatekniikka vastaa asemakaava-alueilla katu-, liikenne- ja muiden yleisten alueiden sekä viheralueiden ja leikkikenttien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Osasto huolehtii myös kaupungin metsien hoidosta, satama- ja toritoiminnoista sekä pysäköinninvalvonnasta. Kaupungin konevarikon ylläpito sekä yksityisteihin liittyvä avustus- ja viranomastehtävät kuuluvat osaston toimenkuvaan, samoin kuin liikenneturvallisuusasiat, joukkoliikenneasiat ja pilaantuneiden maa-alueiden puhdistustyöt.

Kuntatekniikan henkilöstö aloitti lean-toimintamallin mukaisen kouluttautumisen. Toimintamallissa pyritään poistamaan prosesseista turha työ, hukka, ja sitä kautta tehostamaan toimintaa. Lean toimintamalliin kuuluu myös jatkuva työn kehittäminen. Kuntatekniikan työmai-

den ympäristöturvallisuutta kehitettiin kouluttamalla henkilöstöä ja hankkimalla mm. öljyntorjuntavälineistöä. Kuntatekniikka antoi asiakaspalautusjärjestelmän (CRM) kautta vuoden 2019 aikana 1985 ratkaistua vastausta kuntalaisten jättämiin palautteisiin. Sähköisen Lupapiste.fi kautta yleisten alueiden vuokrauksia ja katulupia on myönnetty 518 kappaletta. Yksitysteiden hoitoon kaupunki antoi avustuksia 224 tiekunnalle yhteensä 458 kilometrille. Vuoden 2019 aikana kuntatekniikka haki 500 000 euron lisämäärärahan käyttömenojen kattamiseksi. Talousarvion ylitykset johtuivat haastavasta talvesta 2018–2019, sekä rakennus- ja kunnossapitopalvelujen kustannustason noususta. Domargårdin jätealueen II alueen sulkemiskustannukset lisäsivät toimintakuluja. Pienempikokoisia pilaantuneita kohteita puhdistettiin eri puolella Porvoota pääasiassa uusilla kaava-alueilla rakentamisen ja tontinmyynnin vuoksi. Ulkopuolisille tehtyä urakointia tehtiin talousarvioon nähden noin kaksinkertainen määrä. Pysäköinti- ja pysäköintivirhemaksujen tulot olivat arvioidun suuruiset.

Vuonna 2019 pääosa Porvoossa toimivasta joukkoliikenteestä toimi markkinaehtoisesti ilman yhteiskunnan tukea. Ely-keskuksen tekemiin, kuntarajat ylittäviin täydentäviin hankintoihin on osallistuttu tapauskohtaisesti. Kuntatekniikka on saanut hankerahoituksia (mm. kevyen liikenteen opastuksen parantaminen/Liikennevirasto, sähköavusteisen liikkumisen edistäminen kouluissa/Trafi sekä Kylä-kyyti-hanke/Sitra). Kyläkyty jatkuu edelleen, nyt ELY-keskuksen tuella.

Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen on panostettu mm. päällysteiden uusimisella ja muutamien kohteiden esteettömyyden parantamisella. Kaupunkipyöräjärjestelmää kehitettiin hyvällä menestyksellä, ja toiminta vakiintuu käyttöön.

**Kaupunkipyörät
otettiin
käyttöön**

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Energiatehokas yhdyskuntarakenne, uusista omakotitaloista kaava-alueille rakennettavien osuus: vähintään 75 %	69 %
Turvataan tonttutuotannon edellytyksiä lisäämällä kaupungin maanomistusta yleispiirteisten kaavojen mukaisilla kasvusuunnilla: vähintään 35 ha	160 ha
Ylläpidetään kerros- ja rivitalotonttien osalta asuntopoliittisen ohjelman mukaista tonttivarantoa: vähintään 20 000 k-m ²	66 000 k-m ²
Tarjotaan rakennettavaksi vähintään 100 omakotitonttia	131 tonttia.

Muut tavoitteet	Toteutuminen
Hyvinvoinnin lisäämiseksi toteutamme esteettömiä ja viihtyisiä asuinalueita	Asuinalueiden suunnittelussa ja mitoituksessa painotettu kevyen ja joukkoliikenteen toimivuutta sekä turvallisuutta lisääviä ratkaisuja.
Parannamme kuntatekniikan kustannustietoutta kehittämällä jälki-seurantaa	Rakennushankkeiden toiminnot on eroteltu toisistaan erittely- tai toimintonumeroin. Kustannuksia seurataan Infra Ryl:n litteroinnin mukaisesti.
Aktiivinen yhteistyö matkailuyritysten kanssa	Järjestetty aamukahvitapaamisia sekä vierailtu yrityksissä. Sustainable Travel Finland -ohjelman puitteissa järjestetty koulutuksia ja tapaamisia.

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Sijoitus Suomen matkailukaupunkien joka toinen vuosi tehtävässä mielikuivatutkimuksessa	2	-	1-3	2
Matkailuyrittäjille tehtävän asiakastytytvyyskyselyn tulos 1-5			vähintään 4	4,38
Kansainvälisten kävijöiden määrä Visitporvoo.fi –sivustolla	62 104	96 028	88 000	107 203
Turvaamme asemakaavoituksen edellytykset huolehtimalla pohjakartoista. Asemakaavoituksen pohjakarttojen laatiminen tai ajantasaistaminen vuosittain, vähintään ha	1295	1990	800	783
Raakamaan hankinta, vähintään ha	81	6	30	160
Luovutetut omakotitontit	37	39	100	35
Tonttivaranto, kerros- ja rivitalotontit, k-m ²			53000	66 300
Kiinteistönmuodostukset, kpl	136	76	130	69
Rakennusvalvontamittaukset, kpl	360	396	400	405
Kaavareservi:				
Omakotitontit (AO) kpl	181	210	200	207
Kerros- ja rivitalotontit (AK ja AR) k-m ²	111 000	97 000	60 000	93 000
Yritystontit (K, T, TKL yms) vähintään k-m ²	202 000	196 000	70 000	272 000
Katujen ja kaavateiden kunnossapito, km	226	232	229	230
Yksityistiet, km	480	454	613	538
Yksityistietuki, €/km	564	568	570	806
Rakennetut puistot, ha	95	96	99	105
Venepaikat, kpl	826	848	850	836
Joukkoliikennetuki, €	473 000	397 600	550 000	520 500
Pysäköintituotot €/paikka	1 342	1 315	1 300	1 370

Lupa- ja valvonta-asiat

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta ohjaa ja valvoo rakentamista Porvoon kaupungissa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti. Ohjauksen merkitys kasvaa jatkuvasti ja rakennusvalvonnan tehtäväkenttä kattaakin laajempia alueita kuin pelkät viran-omaistehtävät. Rakennusvalvonta osallistuu omalta osaltaan neuvojana tontti-markkinointiin ja kaavojen toteutuksen asiantuntijana kaavoituksen prosesseihin. Laadukkaan, turvallisen, terveellisen ja viihtyisän ympäristön syntyminen vaatii yhteistyötä viranomaistahojen (terveydensuojelu, ympäristönsuojelu, pelastuslaitos), kaavoituksen, kaupunkimittauksen ja maanhankinnan ja luovutuksen kanssa.

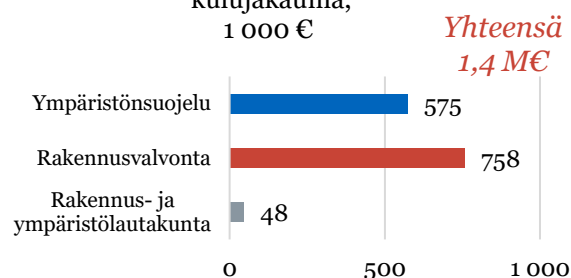
Tontinsaajainfon ja tonttikohtaisen ohjauksen lisäksi ennakko ohjausta jatkettiin yhden illan mittaisella tietopaketilla, ns. rakentajakoululla, jossa alan asiantuntijat kertoivat tärkeimpiä kaikkia kertarakentajia koskevia asioita tontinhan-kinnasta valmiin rakennuksen ylläpitoon. Tätä rakentajakoulua tullaan pitämään jatkossakin.

790
rakennuslupaa

Rakennuslupien käsittelyajat ovat pysyneet lautakuntaan menevien lupien osalta 4-6 viikossa. Viranomaisten lupakäsittely on pari viikkoa lyhempi. Rakennusvalvon-

nassa lupia ja toimenpiteitä myönnettiin yhteensä 790 kpl, joista 28 lupaa päätti rakennus- ja ympäristölautakunta.

Lupa- ja valvonta-asiat, kulujakauma, 1 000 €

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu vastaa toimialaansa kuuluvien lupien sekä päätöstä tai rekisteröintiä edellyttävien ilmoitusten käsittelystä ja lausuntojen antamisesta.

Ympäristönsuojelu valvoo päätösten toteutumista ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista yleisesti. Ympäristönsuojelu seuraa ympäristön tilaa, edistää kestävän kehityksen toteutumista ja palvelee kuntalaisia ympäristöasioihin liittyvissä kysymyksissä.

Vuonna 2019 ympäristönsuojelu teki 212 valvontatarkastusta ja antoi 178 lausuntoa tai vastinetta. Yritysten ja hankkeiden ympäristövaikutusten seuranta- ja tarkkailuraportteja tarkastettiin 20 kpl. Vuoden 2019

212
valvonta-
tarkastusta

aikana on myönnetty yksi ympäristölupa ja yksi yhdistelmä lupa sekä tehty päätös yhden lupapäätöksen raukeamisesta. Lisäksi vuonna 2019 on tehty ympäristölupatarpeen arviointia. Rekisteröintiä koskevia ilmoituksia käsiteltiin ympäristönsuojelulain nojalla viisi ja jätelain nojalla yksi. Meluilmoituksista tehtiin 15 päätöstä. Yksikössä oli vuoden 2019 aikana henkilöstövajausta noin 0,75 henki-lötyövuotta.

Kaupungin omistamia luontopolkuja ja lintutorneja on kunnostettu, ja luonnonsuojelualueilta on poistettu vieraslajistoa. Ympäristönsuojelu on osallistunut Porvoon veden jätevesien riskienhallintasuunnitelman (SSP) laadintaan, joka jatkuu vuonna 2020. Ilmanlaadun alueellinen tarkkailu jatkui kuten myös jokien kunnostamiseen tähtäävä Jokitalkkarit-projekti.

Porvoon luontokoulun kiertävään ja kaksikieliseen toimintaan osallistui 89 ryhmää ja yhteensä noin 1 950 lasta ja aikuista. Lapsiryhmille suunnattujen luontokoulupäivien lisäksi myös opettajille ja muille kasvattajille on tarjottu koulutusta ulkona opettamisesta, ilmastonmuutoksesta ja kestävästä kehityksestä sekä yhteistyössä WWF:n kanssa luonnon monimuotoisuudesta. Syyslukaudella luontokoululla oli työharjoittelussa yksi henkilö. Porvoon luontokoulu on ollut aktiivisesti mukana Suomen ja Pohjoismaiden luontokoulujen yhteistyöverkoissa.

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Rakennuslupien käsittelyaika enintään, viikkoa	5	5	5	5
Ympäristölupapäätökset / käsittelyaika, kk	12	6-12	4-12	6-12
Meluilmoitukset / käsittelyaika enintään, viikkoa	4	4	4	4
Rakennuslupien määrä	791	831	800	790
Ympäristönsuojelun suorittamat tarkastukset, lkm	251	250	250	212
Ympäristönsuojelun antamat viranhaltijalausunnot	126	150	150	178
Luontokouluopetuksessa mukana, henkilöluku	2 250	2000	2000	1950

KONSERNIHALLINNON TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2019

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Vaalit						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	264 000		264 000			-264 000
Tuet ja avustukset				167 691		167 691
Toimintatuotot yhteensä	264 000		264 000	167 691	63,5	-96 309
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-204 826		-204 826	-196 145	95,8	8 681
Palvelujen ostot	-48 600		-48 600	-14 495	29,8	34 105
Aineet, tarvikkeet	-2 100		-2 100	-5 824	277,3	-3 724
Vuokratulot	-9 200		-9 200	-9 105	99,0	95
Muut toimintakulut	-310		-310	-195	63,0	115
Toimintakulut yhteensä	-265 036		-265 036	-225 764	85,2	39 272
Toimintakate	-1 036		-1 036	-58 073	5 605,5	-57 037
Kaupunginvaltuusto						
Toimintatuotot						
Vuokratulot	1 000		1 000	320	32,0	-680
Toimintatuotot yhteensä	1 000		1 000	320	32,0	-680
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-100 500		-100 500	-83 502	83,1	16 998
Palvelujen ostot	-106 400		-106 400	-105 995	99,6	406
Aineet, tarvikkeet	-1 100		-1 100	-386	35,1	714
Vuokratulot	-102 500		-102 500	-92 100	89,9	10 400
Muut toimintakulut	-1 300		-1 300	-1 092	84,0	208
Toimintakulut yhteensä	-311 800		-311 800	-283 074	90,8	28 726
Toimintakate	-310 800		-310 800	-282 754	91,0	28 046
Tarkastustoimi						
Toimintatuotot						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-15 000		-15 000	-14 617	97,4	383
Palvelujen ostot	-67 800		-67 800	-49 515	73,0	18 285
Aineet, tarvikkeet				-2		-2
Vuokratulot	-400		-400	-1 657	414,1	-1 257
Toimintakulut yhteensä	-83 200		-83 200	-65 790	79,1	17 410
Toimintakate	-83 200		-83 200	-65 790	79,1	17 410
Konsernijohto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	389 000		389 000	368 529	94,7	-20 471
Maksutuotot	60 000		60 000	71 288	118,8	11 288
Tuet ja avustukset	500 000		500 000	1 024 085	204,8	524 085
Vuokratulot	33 097 300		33 097 300	35 474 593	107,2	2 377 293
Muut toimintatuotot	1 005 500		1 005 500	2 648 492	263,4	1 642 992
Valmistus omaan käyttöön	400 000		400 000	402 000	100,5	2 000
Toimintatuotot yhteensä	35 451 800		35 451 800	39 988 986	112,8	4 537 186
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 638 644	2 517 049	-4 121 595	-4 044 835	98,1	76 760
Palvelujen ostot	-19 694 300	-2 000 000	-21 694 300	-23 697 620	109,2	-2 003 320
Aineet, tarvikkeet	-4 780 900		-4 780 900	-5 012 079	104,8	-231 179
Avustukset	-276 000		-276 000	-295 998	107,2	-19 998
Vuokratulot	-8 465 100		-8 465 100	-10 830 639	127,9	-2 365 539
Muut toimintakulut	-569 700	-160 000	-729 700	-896 599	122,9	-166 899
Toimintakulut yhteensä	-40 424 644	357 049	-40 067 595	-44 777 769	111,8	-4 710 174
Toimintakate	-4 972 844	357 049	-4 615 795	-4 788 784	103,7	-172 989

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Hallintopalvelukeskus						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 566 900		5 566 900	5 415 137	97,3	-151 763
Maksutuotot				2 894		2 894
Tuet ja avustukset				7 205		7 205
Toimintatuotot yhteensä	5 566 900		5 566 900	5 425 236	97,5	-141 664
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 370 083	-46 084	-2 416 167	-2 505 386	103,7	-89 219
Palvelujen ostot	-2 640 200		-2 640 200	-2 515 548	95,3	124 652
Aineet, tarvikkeet	-101 700		-101 700	-48 497	47,7	53 203
Vuokratulot	-153 900		-153 900	-206 691	134,3	-52 791
Muut toimintakulut	-7 300		-7 300	-11 834	162,1	-4 534
Toimintakulut yhteensä	-5 273 183	-46 084	-5 319 267	-5 287 956	99,4	31 311
Toimintakate	293 717	-46 084	247 633	137 280	55,4	-110 353
Kaupunkikehitys						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	972 000		972 000	1 761 262	181,2	789 262
Maksutuotot	1 517 000		1 517 000	1 726 130	113,8	209 130
Tuet ja avustukset	70 000		70 000	231 373	330,5	161 373
Vuokratulot	3 209 500		3 209 500	3 569 447	111,2	359 947
Muut toimintatuotot	5 414 300		5 414 300	6 020 346	111,2	606 046
Valmistus omaan käyttöön	660 000		660 000	488 057	73,9	-171 943
Toimintatuotot yhteensä	11 842 800		11 842 800	13 796 613	116,5	1 953 813
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 200 014	-140 001	-7 340 015	-7 368 005	100,4	-27 990
Palvelujen ostot	-5 738 900	-380 000	-6 118 900	-6 459 525	105,6	-340 625
Aineet, tarvikkeet	-1 920 400	-120 000	-2 040 400	-2 039 688	100,0	712
Avustukset	-1 494 500		-1 494 500	-1 443 240	96,6	51 260
Vuokratulot	-1 165 600		-1 165 600	-1 519 247	130,3	-353 647
Muut toimintakulut	-155 000		-155 000	-2 331 807	1 504,4	-2 176 807
Toimintakulut yhteensä	-17 674 414	-640 001	-18 314 415	-21 161 512	115,5	-2 847 097
Toimintakate	-5 831 614	-640 001	-6 471 615	-7 364 899	113,8	-893 284
Lupa- ja valvonta-asiat						
Toimintatuotot						
Myyntituotot				803		803
Maksutuotot	824 000		824 000	618 273	75,0	-205 727
Tuet ja avustukset				792		792
Toimintatuotot yhteensä	824 000		824 000	619 868	75,2	-204 132
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 054 390	-20 502	-1 074 892	-1 060 579	98,7	14 313
Palvelujen ostot	-264 500		-264 500	-199 434	75,4	65 066
Aineet, tarvikkeet	-33 400		-33 400	-19 849	59,4	13 551
Vuokratulot	-92 600		-92 600	-87 044	94,0	5 556
Muut toimintakulut	-14 550		-14 550	-14 141	97,2	409
Toimintakulut yhteensä	-1 459 440	-20 502	-1 479 942	-1 381 047	93,3	98 895
Toimintakate	-635 440	-20 502	-655 942	-761 179	116,0	-105 237
KONSERNIHALLINTO						
Toimintatuotot	53 950 500		53 950 500	59 998 714	111,2	6 048 214
Toimintakulut	-65 491 717	-349 538	-65 841 255	-73 182 916	111,2	-7 341 661
Toimintakate	-11 541 217	-349 538	-11 890 755	-13 184 203	110,9	-1 293 448

2.1.3 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

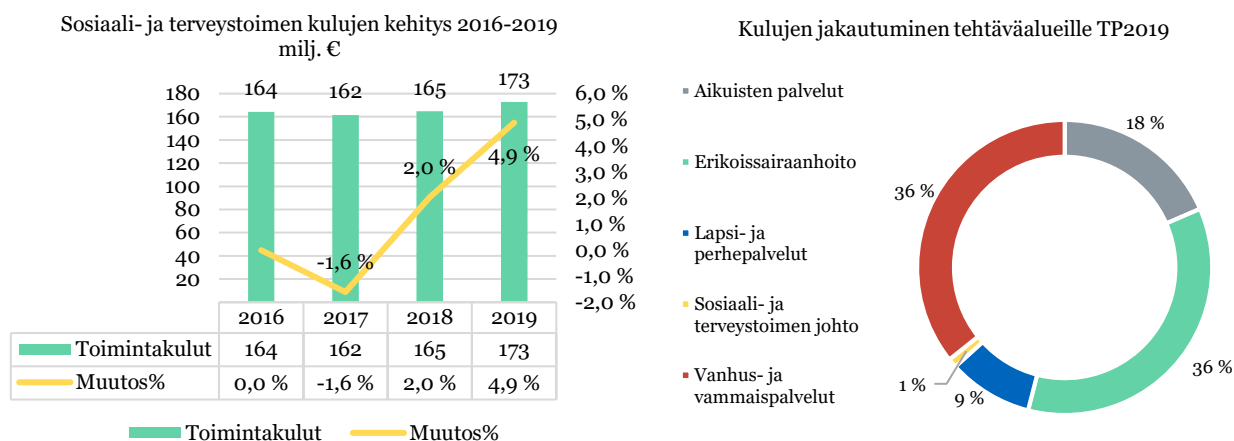
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	16 719 579		16 719 579	17 133 749	102,5	414 170
Toimintakulut	-165 716 574	-2 352 820	-168 069 394	-172 942 967	102,9	-4 873 573
Toimintakate	-148 996 995	-2 352 820	-151 349 815	-155 809 218	102,9	-4 459 403

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi sosiaali- ja terveystoimen johdon ja vanhus- ja vammaispalvelujen menoihin 1 440 000 euron lisämäärärahan. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin sosiaali- ja terveystoimeen 912 820 euroa.

Ylitysoikeus:

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää sosiaali- ja terveystoimelle 4 600 000 euron ylityksen.

Sosiaali- ja terveystoimen johto

Sosiaali- ja terveystoimen johton ylitti talousarvion noin 140 000 eurolla. Tämä johtuu pääosin asiantuntija-palveluiden ostoista, potilasasiainhoitotoiminnasta sekä sisäisistä ja ulkoisista IT-palveluista. Koko toimialan talousarvioon ylitys on noin 4,5 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystoimessa jatkettiin palveluiden laadun kartoittamista ja kehittämistä sekä panostettiin henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin. Tavoitteenamme ovat sujuvat, asiakaslähtöiset ja moniammatilliset palvelut.

Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät 250 päivällä

Itä-Uudenmaan kunnat ovat jatkaneet tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisessä. Olemme olleet mukana valmistelemassa Porvoon sairaalan yhteyteen suunniteltua alueellista kotisairaala.

Kotisairaalan suunnittelu täydentyi loppuvuodesta alueellisen palliatiivisen keskuksen suunnittelulla, kun joulukuussa julkaistiin uusi palliatiivisen hoidon suositus. Alueellisia erityistason palliatiivisia osastopaikkoja suunnitellaan Näsin

osastolle 3. Lisäksi suunnittelutyö on käynnissä alueellisen apuvälinekeskuksen, yhteisten sairaansijojen sekä alueellisen päivystyksellisen monialaisen yksikön "Valvomon" osalta.

Uudellamaalla on suunniteltu tulevaan sote-uudistukseen liittyen viiden alueen malliin perustuvaa erillisratkaisua. Porvoo on ollut valmistelutyössä aktiivisesti mukana ja osallistunut valmistelun työryhmätyöskentelyyn. Alkuvuodesta Porvoo osallistui myös Uudenmaan kuntien yhteiseen palveluseteliverkostoon. Vammaispalveluiden järjestämistä selvitettiin Itä-Uudenmaan kuntien yhteistyönä ja selvitysraportti valmistui. Raportin johtopäätöksiin perustuvia muutoksia lähdetään viemään käytäntöön vuoden 2020 aikana.

Potilastietojärjestelmä Terveys-Effican päivittäminen uuteen LifeCare-versioon eteni. Käyttöönottokoulutukset ja päivitystä varten tarvittavat muutostyöt ja testaukset saatiin valmiiksi loppuvuodesta. Käyttöönotto kuitenkin siirtyi tammikuulle 2020. Sosiaalihuollon Kanta-hanke saatiin päätökseen ja yhdeksän yksikköä on siirtynyt arkistomaan kansalliseen sähköiseen arkistoon. Kaupunginjohtaja nimitti työryhmän suunnittelemaan asiakas- ja potilastietojärjestelmän tulevaisuutta ja selvittämään Apotti Oy:n osakkaaksi liittymistä. Päätös

mahdollisesta Apottiin liittymisestä tehdään vuoden 2020 alussa.

Lähiökehitystyö ja poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työskentely eteni suunnitelmien mukaisesti. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma sekä ohjelma maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi valmistuivat alkuvuodesta. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma laadittiin syksyn aikana. Itä-Uudenmaan turvallisuusohjelman toimenpideoasio valmistui.

Sähköisten palveluiden kehittämistä jatkettiin ja Omaolo-oirearviot lanseerattiin käyttöön helmikuussa. Kaikkiaan vuoden aikana saatiin käyttöön 15 oirearviota, joita asiakkaat täyttivät 189 kertaa. Ikääntyneiden digiopastukseen ja vapaaehtoistyön kehittämiseen panostettiin vahvasti.

Toimistosuhteet keskitettiin syksyllä sosiaali- ja terveys-toimen johtoon toimistovastaavan alaisuuteen.

Syksyn aikana toimialan projektinhallintaa ja tiedolla johtamista on kehitetty ja uuden sähköisen projektitaulun käyttöä jatkettu.

Vuoden 2019 aikana kilpailutettiin vammaisten henkilökohtainen apu, konsulttipalvelut, palvelusetelien asiointi- ja hallinnointipalvelu, suun terveydenhuollon instrumentit, pienlaitteet ja aputuolit, pyörätuolit ja invahissit sekä aloitettiin vuodelle 2020 suunniteltujen noin kahdenkymmenen kilpailutuksen valmistelu.

Hoitotarvikeprosessia on tehostettu ja haavahoitotuotteita yhtenäistetty. Tehostamista jatketaan edelleen. Laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden seuraamiseksi on laadittu valvontasuunnitelma, jonka mukaan valvontaa on toteutettu. Teimme valvontakäynnit kaikkiin tehostetun palveluasumisen yksiköihin kevään 2019 aikana valtakunnallisen vanhustenhoitoon liittyvän keskustelun jälkeen. Yhteistyötä ostopalveluyksiköiden kanssa tiivistettiin entisestään ja valvonnan ohella järjestettiin mm. yhteisiä keskustelu- ja koulutustilaisuuksia. HUS Porvoon sairaalan ja itäisen Uudenmaan muiden kuntien kanssa on lisätty yhteistyötä hoitotyön osalta palliatiivisen potilaan hoidossa ja kaatumisten ehkäisyssä.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Lisäämme henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista suunnitelmallisesti. Vähennämme sairauspoissaoloja tukemalla työkykyä. Sosiaali- ja terveystoimi on houkutteleva työpaikka alan asiantuntijoille.	Koko toimialan sairauspoissaolot vähenivät 250 päivällä.
Tuemme tehtäväalueita palvelujen saatavuuden, laadun ja tuottavuuden parantamisessa. Asukkailla on käytössä 24/7 digitaalisia palveluja ja palveluihin saa yhteyden sujuvasti puhelimitse sekä paikan päällä asioimalla.	Uusia digitaalisia palveluita on otettu käyttöön. Omaolo-oirearvioita on otettu käyttöön 15 kappaletta. Suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön sähköinen ajanvaraus 1,5-vuotiaiden ryhmätarkastuksissa.
Vahvistamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita ja toimintaa Porvoossa. Työllä tarjoamme hyvän elämän edellytyksiä porvoalaisille ja ehkäisemme eriarvoisuutta.	Uudelleen järjestäytyneet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmät ovat toimineet aktiivisesti.

Muut tavoitteet	Toteutuminen
Edistämme materiaalivirtojen tehokasta käyttöä, jätteen synnyn ehkäisyä ja materiaalien kierrätystä. Teemme ympäristötoimenpiteitä vähintään kolmessa asiakasvolymiltaan merkittävässä yksikössä ja osallistumme aktiivisesti CIRCWASTE-hankkeeseen.	Hoitotarvikevarastojen yhdistämistä suunniteltiin. Muovinkeräys on aloitettu Näsissä seitsemässä keräyspisteessä

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Sairauspoissaolot pv/koko henkilöstö	10	10	8	9,7
Vakinaisten osuus henkilöstöstä %	73	82	80	75
Työtapaturmien lukumäärä	114	87	70	91
Vaaratilanneilmoitusten lukumäärä	149	157	140	204

Lapsi- ja perhepalvelut

Lapsi- ja perhepalvelut ylittivät talousarvion noin 250 000 eurolla. Ylitys johtuu sosiaalihuoltolain mukaisen palveluiden asiakasmäärän kasvusta, loppuvuoden lisääntyneistä lastensuojelun sijoituksista, jälkihuoltanuorten tukitarpeista sekä Itä-Uudenmaan perheoikeudellisten palveluiden ja Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystyksen henkilöstömenoista. Toimintatuottoja tulee vielä vuodelle 2019 sekä valtiolta että muilta I-U kunnilta.

Uuden perhekeskuksen toiminta asettui uusiin tiloihin ja yhteistyö perhekeskuksen eri toimijoiden kanssa tiivistyi niin, että asiakkaat saivat sujuvia ja kokonaisvaltaisia palveluita. Lapsiperheiden ilman ajanvarausta toteutettavaa palveluneuvontaa on kehitetty ja laajennettu. Asiakkaiden hyvinvointia lisättiin ja terveyttä edistettiin vahvistamalla ennaltaehkäiseviä palveluja mm. terveystieteiden toiminnalla. Ennaltaehkäisevä maksuton 1-5 käynnin kotipalvelu alle 1-vuotiaiden lasten perheille otettiin käyttöön helmikuussa.

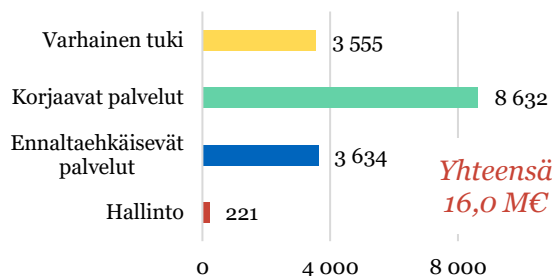
Raskaana olevia äitejä ja vauvaperheitä ohjattiin perheneuvolan tuen piiriin varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseksi. Perheneuvolassa ja äitiys- ja lastenneuvolassa luotiin säännölliset konsultaatiokäytännöt. Neuvolan suosittu Perhepolku -ryhmäneuvolatoiminta käynnistyi kuuden kuukauden ikäisten lasten perheille. Parisuhdetukea lisättiin Solmuja parisuhteessa -vastaanotoilla. Äitiysneuvolassa vakiinnutettiin tupakoimattomuutta edistäviä käytäntöjä. Lasten ja nuorten mielenterveyden tunnistamista ja hoitoa vahvistettiin koulutuksilla, uusilla työkäytännöillä sekä palveluketjun päivittämisellä. Digitaalisen terveystarkastuksen ansiosta riskissä olevat opilaat pääsivät nopeammin vastaanotolle.

Palvelutarpeenarviointiprosessia on kehitetty sujuvammaksi. Sosiaalihuoltolain mukaisen asiakkuuksien määrä on jatkanut kasvua, ja loppuvuodesta kasvoivat myös uudet lastensuojelun asiakkuudet. Itä-Uudenmaan perheoikeudellisen yksikön toimiviin asiakasprosesseihin on panostettu ja palvelut ovat olleet asiakkaille helposti saatavilla. Perheiden tapaamispaikassa järjestetty-

**Sosiaalihuoltolain
mukaisten
asiakkuuksien
määrä
on jatkanut kasvua**

jen valvottujen tapaamisten määrä on kasvanut huomattavasti kärkeäjoikeuden päätösten ja lastenvalvojen vahvistamisen sopimusten mukaisesti.

Lapsi- ja perhepalveluiden kulujakauma,
1 000 €

Lapsiperheiden parissa työskentelevä konsultoiva lastenpsykiatri aloitti helmikuussa muun muassa perheneuvolassa yhtenä päivänä kuukaudessa. Ennaltaehkäisevää ja /tai täydentävää toimeentulotukea sai vuoden aikana 367 lapsiperhettä.

Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystyksen asiakkuudet nousivat 43 %:lla asiakastarpeiden ja hätäkeskuksen uuden tehtäväkäsittelyohjelmaan myötä. Itä-Uudenmaan sosiaalipäivystyksen toiminnan ja resurssien laajentamista valmisteltiin koskien myös virka-aikaista akuuttia kriisi-työtä. Ylikunnallinen MARAK-toiminta (moniammatillinen riskinarviointikokous) käynnistyi alkuvuodesta. Porvoon MARAK-työryhmän ylikunnalliset edustajat toimivat nyt myös Loviisan, Sipoon ja Askolan MARAK-työryhmien jäseninä.

Uusien lastensuojelun asiakkuuksien määrä lisääntyi loppuvuodesta ja myös kiireellisten sijoitusten tarve kasvoi. Asiakkuuksien tavallisimpia syitä olivat päihde- ja mielenterveysongelmat sekä erilaiset vuorovaikutuksen ongelmat. Jälkihuollon nuoret tarvitsivat enemmän tukea ja sijoitusten jatkamista vielä täysi-ikäistymisen jälkeen. Sijaishuollon valvontaa on kehitetty yhdessä Uudenmaan kuntien kanssa. Valvonnan tehostamisen avulla on pystytty varmistamaan entistä laadukkaammat palvelut sijoitetuille lapsille. Alva-talossa nuorten paikat ovat olleet täynnä ja monta perhettä on saanut perhekuntoutusta.

Toiminnassa näkyi henkilöstöhaasteena vaikeutunut rekrytointitilanne mm puheterapeuttien, psykologien ja sosiaalityöntekijöiden kohdalla.

Henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu systemaattisesti mm koulutuksilla, valmennusjaksoilla, työnohjauksella ja työhyvinvointitoiminnalla.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Kehitämme perhekeskusta valtakunnallisten suositusten ja määrittysten mukaisesti	Perhekeskusta on kehitetty tavoitteiden mukaisesti yhdistämällä palveluita yhteisiin tiloihin sekä vahvistamalla moniammatillista asiakastyötä.
Ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen palveluja kehitetään ja vahvistetaan jolloin korjaavien palveluiden tarve vähentyy edelleen	Palvelujen kehittäminen on toteutunut suunnitelmien mukaisesti, mutta lastensuojelun tarve kasvoi loppuvuodesta. Raskauden aikaiset ennaltaehkäisevät kotikäynnit ja ennaltaehkäisevä kotipalvelu tuovat nopean tuen ja avun perheille.
Moniammatillista palvelutarpeenarviota kehitetään ja palveluja tuotetaan asiakkaiden tarpeiden mukaisesti	Palvelutarpeen arviointeja on laadittu yhä enemmän moniammatillisesti perhekeskuksen yksiköiden yhteistyönä. Tämä on nopeuttanut asiakasprosessia.
Sujuvoitamme asiakkaiden prosesseja ja lisäämme asiakkaille arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa oikea-aikaisesti. Välitön asiakastyö lisääntyy.	Asiakkaiden prosesseja on parannettu niin, että asiakkaat saavat kokonaisvaltaisempaa palveluita. Systeemisen lastensuojelun mallin mukaista työskentelyä on jatkettu ja perheterapeutin läsnäoloa asiakasta-paamisissa on lisätty. Opiskeluholloissa on lisätty yhteisiä asiakasta-paamisia.
Uudenmaan Lape-hankkeessa kehitettyjä uusia toimintatapoja juurrutetaan ja vahvistetaan asiakkaiden osallisuutta	Porvoon Lape-hankkeen juurruttamisen suunnitelman toimenpiteitä on toteutettu johdonmukaisesti.

Muut tavoitteet	Toteutuminen
Toiminnan kehittäminen tähtää myös henkilöstön voimavarojen ja osaamisen tarkoituksenmukaiseen ja tehokkaaseen käyttöön. Tavoitteena on työhyvinvoinnin paraneminen ja sitä kautta sairauspoissaolojen väheneminen.	Tehtäväalueella on systemaattisesti panostettu henkilöstön työhyvinvointiin mm. koulutuksilla työmenetelmien kehittämällä, työohjauksella ja tyhy-toiminnalla. Sairauspoissaolot eivät ole vähentyneet.
Toteutamme toimivia ja kustannustehokkaita palveluja	Ennaltaehkäiseviin ja varhaisiin palveluihin panostaminen näkyy sekä asiakkaiden palveluiden laadussa että kustannustehokkuudessa.

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Neuvolan laajat terveystarkastukset, % tarkastettavista ikäluokista	75,5 %	56,0 %	90,0 %	76,0 %
Pikkulasten rokotuskattavuus	94,1 %	96,0 %	100,0 %	96,0 %
Raskauden keskeytykset alle 25-vuotiaat (HUS)			15	16
Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaat, asiakkaiden määrä			1500	1256
Yhteydenotot lapsiperheiden sosiaalityöhön	14	1213	1080	1372
Laaditut shl palvelutarpeen arvioinnit	396	443	460	411
SHL asiakkaat yhteensä	234	331	370	397
Kotipalvelua saaneiden perheiden määrä			600	129
Uudet lastensuojeluasiakkuudet	58	28	60	93
Lastensuoj. avohuol. tukitoimien piirissä 0-17-vuotiaita vuoden aikana, % vast.ikäisistä	3,2 %	2,6 %	2,8 %	2,60 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,96 %
Vahvistetut sopimukset lasten huollosta ja tapaamisesta	467	592	500	618
Alva-koti, nuorten hoitovuorokaudet + nuorten kriisivuorokaudet	2735	2184	2400	2349
Alva-koti, perhekuntoutuksen hoitovuorokaudet	531	370	650	548
Nuotta, hoitovuorokaudet	1106	791	1200	467
Lastensuojelun laitos- ja perhehoidon nettokustannukset, €/asukas	84	77	76	78,8
Turvakodin hoitovuorokaudet	3478	3526	4500	3094
I-U Sos yhteydenotot lkm	1624	3812*	2000	3456

* mittaustapa muuttunut

Aikuisten palvelut

Aikuisten palvelut ylittivät talousarvioin noin 1 175 000 eurolla. Ylitys johtuu pääosin mielenterveys- ja päihdepalvelujen asumis- ja ostopalveluista, hoitotarvikkeista sekä työmarkkinatuen kuntaosuudesta. HUS muutti mielenterveys- ja päihdepalveluja avohuoltopalnotteiseksi, mikä näkyi lisääntyneenä kysyntänä perustason mielenterveys- ja päihdepalveluissa sekä asumis- palveluissa.

Aikuisten palvelujen kehittämisen tavoitteena oli, että asiakas saa laadukasta ja kokonaisvaltaista palvelua. Henkilöstön työhyvinvointiin panostettiin ja sairauspoissaolot vähentyivät vuoteen 2018 verrattuna 814 päivällä. Työhyvinvointia parannettiin mm. järjestämällä ryhmätyönohjausta sekä panostamalla säännöllisiin työpaikkakokouksiin ja esimiesten läsnäoloon työpaikoilla.

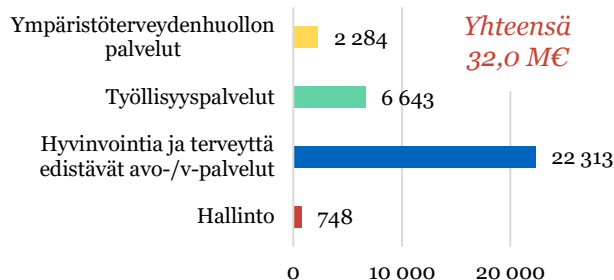
Terveysasemien keskittämistä Näsiin valmisteltiin ja muutostyöt käynnistyivät syksyllä 2019. Uudistuvissa tiloissa tavoitteena on palvella asiakasta aiempaa sujuvammin sekä lisätä tilojen tehokkuutta. Terveysasemapaikaluissa ja suun terveydenhuollossa käyntimäärät vähentyivät, koska yhdellä käynnillä hoidetaan useampi asia kerrallaan.

Terveysaseman kiirevastaanotolle potilaat pääsivät keskimäärin noin tunnissa ja lapset puolessa tunnissa. Terveysaseman puhelinpalvelun tavoitettavuus parantui. Asiakkaita ohjattiin suoraan oikeisiin palveluihin ja omahoitoon mm. kehittämällä puhelinpalvelun hoidon tarpeen arviota ja sähköisillä Omaolo-oirearvioilla. Kiireettömien hoitoaikojen odotusajat olivat edelleen tavoitetasoa pidemmät. Terveysasemalla laajennettiin hoitajien vastaanottoa sekä käynnistettiin matkailijoiden terveysneuvonta ja rokotuspalvelu. Tämän lisäksi suunniteltiin uuden asiakasohjausjärjestelmän käyttöönottoa, jotta odotusaikaa vastaanotoille saadaan lyhennettyä.

**Terveysaseman
kiirevastaanotolle
potilaat pääsivät
keskimäärin noin
tunnissa**

Suun terveydenhuollossa Sujuva suu -klinikan kehittämistyön ansiosta asiakas saa yhä useammin hoidettua yhden käynnin aikana useampia asioita ja hoitojaksot lyhenivät. Odotusaika vastaanotolle on edelleen tavoitetta pidempi. Pop-up-toimintaa laajennettiin aloittamalla 1,5-vuotiaiden Naperoneuvola Perhekeskuksessa. Sähköinen ajanvaraus otettiin käyttöön alle kouluikäisten suun terveystarkastuksissa.

Aikuisten palveluiden kulujakauma,
1 000 €

Aikuisten sosiaalipalvelut keskitettiin WSOY-talolle, ja asiakas saa yhä useammin tarvitsemansa palvelut samasta toimipisteestä tai lähietäisyydeltä. Aikuisten sosiaalipalvelut ja työllisyyspalvelut toimivat syksystä alkaen yhden palvelupäällikön alaisuudessa, mikä lisäsi asiakslähtöistä yhteistyötä.

Työllisyyspalveluissa koettiin mittavia henkilöstövaihdoksia. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste laski. Pitkäaikaistyöttömien määrä pysyi vuoden 2018 tasolla. Syksyn aikana tehostettiin työllistämistä ja palveluja kehittämällä työllisyyspalvelujen toimintoja. Porvoo haki mukaan työllistymisen kuntakokeiluun, mutta ei tullut valituksi. Hakemukseen sisältyneitä ideoita hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

**Pitkäaikais-
työttömien
määrä pysyi
vuoden 2018
tasolla**

Uusi aikuissosiaalityön ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiantuntijatiimi ohjasi asiakkaita aiempaa suunnitelmallisempiin palveluihin. Konsultaatiokäytäntöjä erikoissairaanhoidon sekä muihin palveluihin kehitettiin. Asumisyksikkö Koivulassa kehitettiin edelleen kuntouttavaa työtä sekä luovuttiin epävirallisen ensisuojan käytöstä. Terveysneuvontapiste Vinkki moninkertaisti asiakasmääränsä vuoden 2019 aikana.

Ympäristöterveydenhuolto tiivisti alueellista yhteistyötä Uudellamaalla. Valtakunnallisen valvontajärjestelmän käyttöönotto haittasi toimintaa merkittävästi. Suoritteiden määrä ei sen vuoksi ole vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin nähden. Palvelun määrä ja maksutuotot lisääntyivät kuitenkin vuoteen 2018 verrattuna. Eläinlääkärivastaanotoilla kehitettiin lakisääteistä toimintaa.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Toteutamme aikuisten palveluiden toimivan ja kustannustehokkaan palveluverkon, jonka pohjana ovat sujuvat, asiakaslähtöiset prosessit.	Terveyspalveluja keskitettiin Näsiin, sosiaalipalveluja WSOY-taloon ja työllisyyspalvelujen pajatoimintoja Tarmolaan. Loviisan eläinlääkäri-vastaanotto muutti uusiin tiloihin.
Sujuvoitamme asiakkaiden prosesseja ja lisäämme asiakkaille arvoa tuottavaa aikaa ja toimintaa. Panostamme erityisesti moniammatillisuuden hyödyntämiseen eri asiakasprosesseissa, jossa asiakas pidetään mukana keskiössä aktiivisena toimijana.	Prosesseja sujuvoitettiin kaikissa yksiköissä ja lisäksi kehitettiin monialaisia asiakasprosesseja sekä kirjaamista. Sähköinen ajanvaraus otettiin käyttöön suun terveydenhuollossa ja eläinlääkäripalveluissa. Terveysasemalla otettiin käyttöön yhteensä 15 Omaolo-oirearviota. Ympäristöterveydenhuollossa kehitettiin laadunhallintaa.
Parannamme aikuisten palveluiden kehittämistyön läpinäkyvyyttä toimintasuunnitelman avulla.	Aikuisten palveluihin laadittiin toimintasuunnitelma, joista kaikki yksiköt ovat laatineet henkilöstön kanssa oman, yksityiskohtaisemman toimintasuunnitelman. Suunnitelmilla kehitettiin palveluja yhdessä ja suunnitelmien toteutumista seurattiin kehityskeskusteluissa, johtoryhmissä sekä kaupungin vuosikellon mukaisessa raportoinnissa.
Panostamme kaikessa toiminnassamme ja hankinnoissamme materiaalien kierrätykseen sekä energian kulutuksen vähentämiseen. Lisäämme henkilöstömme ympäristötietoisuutta ja haastamme heidät kehittämään yhdessä palvelutuotantomme materiaali- ja energiatehokkuutta	Jätteiden kierrätystä ja lajittelua on lisätty yksiköissä ja se on keskeisessä osassa tilamuutoksien suunnittelussa. Ympäristöterveydenhuollon leasing-auton vaihdon yhteydessä tilattiin sähköauto. Laskutuksessa siirryttiin laskuhotellipalveluihin ja enenevissä määrin sähköiseen laskutuksen. Yksiköissä lisättiin etättyötä ja etäkokouksia.
Toiminnan kehittäminen tähtää myös henkilöstön voimavarojen tarkoituksenmukaiseen ja tehokkaaseen käyttöön. Tavoitteena on työhyvinvoinnin paraneminen ja sitä kautta sairauspoissaolojen väheneminen.	Henkilökunnan osaamista hyödynnettiin aiempaa monipuolisemmin, mm. toteuttamalla liikkuvia vastaanottoja moniammatillisesti. Työnohjausta ja sparrausta käytettiin lisäämään työhyvinvointia. Tämä näkyy selkeästi sairauspoissaolojen vähenemisenä. Henkilöstön osaamista hyödynnetään toimialan hyte-työssä, mm. ravitsemus- ja uniohjaus sekä teemapäivien järjestämisessä.

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Ta lääkärikäynnit	29 962	32 352	33 000	31 519
Ta hoitajakäynnit	44 708	48 259	48 000	46 911
Ta T3 lääkäri/vrk	42	38	10	42
Ta T3 hoitaja/vrk	42	39	10	42
Sth käynnit hammaslääkäreillä	35 525	40 237	40 000	38 935
Sth käynnit hoitajilla	1 705	2 438	1 800	1 316
Sth käynnit suuhygienisteillä	8 062	11 108	9 500	10 134
Sth 7-vuotiaiden ikäryhmästä tarkastettu %	?	54*	95	98,8
Sth T3 hammaslääkäri/vrk	37	80	7	84
Sth T3 suuhygienisti/vrk	37	46	7	46,5
Terveysturvallisuuden valvontasuoritteet	2 836	2 573	2 700	1017*
Elintarvikevalvonnan suoritteet	2 751	2 353	2 700	1271*
Eläinlääkintähuollon suoritteet	7227	5 592	7 100	6 162
Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ka/kk		348	350	337
Toimeentulotuen bruttokustannukset €/asukas	29	18	18	20,86
Aikuissosiaalityössä asioineet vuoden aikana	898	872	1 300	**
Aikuissosiaalityön asumispalveluasiakkaat	122	122	110	137
Aikuissosiaalityön asumisen palveluohjauksen asiakkaat	204	260	150	512*
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaat	1 288	1 170	1 500	1 512
Käynnit mielenterveys ja päihdepalveluissa	14 233	12 989	15 000	13 926
Päihdetyön nettokustannukset €/ asukas	34,2	32,8	36	43,2
Koivulan asiakkaiden määrä (asiakaspaiikkoja 48)	71	68	80	67
Koivulasta pois muuttaneet	21	21	17	20
Pakolaisasiakkaat	282	291	200	327
Työllisyyspalveluiden aktivointitoimenpiteisiin osallistuneiden asiakkaiden määrä keskimäärin / kk	303	295	330	253
Pitkäaikaistyöttömät / kk / keskimäärin	893	720	700	714

* mittauksista muuttunut

Vanhus- ja vammaispalvelut

Tehtävälueen talousarvio ylittyi 2 390 000 eurolla. Ylitys johtui pääosin kehitysvammaisten erityishuollon ja vaikeavammaisten ostopalveluiden ja henkilöstökulujen ylittymisestä.

Henkilöstön työhyvinvointia parannettiin muun muassa järjestämällä työnohjausta, säännöllisiä henkilöstön kehittämiskokouksia sekä panostamalla yksikön säännöllisiin kokouksiin. Sairauspoissaolojen määrä säilyi tehtävälueella edellisen vuoden tasolla.

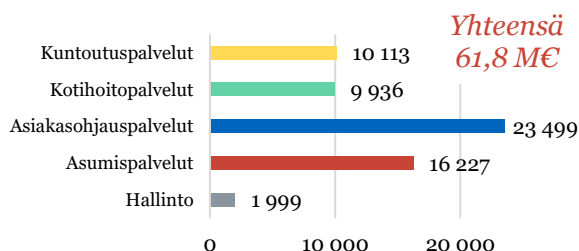
Asiakasohjauspalveluiden tavoitteena on kuntalaisten ja asiakkaiden tukeminen ja varhainen palvelutarpeen tunnistaminen. Painopisteenä oli moniammatillisen palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen yhteistyössä terapiapalveluiden, aikuissosiaalityön, kotihoidon ja kotiutustiimin kanssa. Omaishoitajien ja kolmannen sektorin toimijoiden verkostotoimintaa tiivistettiin toimintoja yhteen sovitamalla ja lisäämällä omaishoitajien tiedottamista. Ikäihmisten palveluneuvonta Ruoriin tehdyt yhteydenotot lisääntyivät 500 kontaktilla vuoteen 2018 verrattuna. Porvooseen avattiin kaksi uutta yksityistä asumispalveluyksikköä vaikeaa ja kehitysvammaisille. Asiakasohjauspalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä ohjaamassa ja valvomassa toiminnan aloitusta. Yksikön toiminnalle aiheutui haasteita henkilökunnan vaihtuvuudesta vuoden aikana.

Kuntoutuspalveluissa tavoitteena oli mahdollistaa turvallinen kotiutuminen ja kotona asuminen toimintakykyisenä. Uusi lyhytaikaishoidon yksikkö Wilhelmina aloitti toimintansa vuodenvaihteessa. Yksikkö tarjoaa lyhytaikaishoitoa eri muodoissaan ja päivätoimintaa. Uutena palveluna aloitettiin omaishoitajille kohdennettu tuntihoito yksikössä ja tuntihoito kotiin.

Näsin Kuntoutuskeskuksen osastoilla kehitettiin asiakkaan turvallista ja sujuvaa kotiutumista moniammatillisesti yhdessä eri toimijoiden kanssa. Hoitajamitoitusta ja sairaanhoitajien määrää vahvistettiin osastoilla 1 ja 2 viime vuosien asiakasmäärien kasvun johdosta turvaamaan asiakaslähtöinen ja turvallinen hoito.

**Yhteydenotot
Ruoriin kasvoivat
500
kontaktilla**

Vanhus- ja vammaispalveluiden kulujakauma,
1 000 €

Terapiapalveluissa otettiin käyttöön asiakaslähtöinen tavoitteenasettelumenetelmä GAS. Tavoitteena oli edelleen asiakkaan roolin vahvistaminen terapian suunnittelussa, tavoitteiden asettamisessa sekä toteutuksessa. Vuoden aikana otettiin käyttöön Omaolo-oirearviokysely, jonka perusteella polvi-, olkapää- tai alaselkäoireinen asiakas ohjautuu fysioterapiaan.

Kotihoito siirtyi yhteisiin toimitiloihin Palomäen palvelutaloon. Uuden reittioptimointijärjestelmän käyttöönottoa suunniteltiin ja se otettiin käyttöön osalla kotihoidon reiteillä loppuvuodesta. Koko kotihoito siirtyi reittioptimointin piiriin kevään 2020 aikana. Vuoden aikana ostettiin yksityisiltä palveluntuottajilta lisäresurssia tukemaan kotihoidon omaa palvelutuotantoa. Kotihoidon työhyvinvointia on kehitetty usein toimenpitein yhteistyössä työterveyshuollon ja henkilöstön edustajien kanssa.

Asumispalveluissa kehitettiin edelleen yksilöllistä ja asiakaslähtöistä hoitoa, tehostamalla yhteistyötä omaisten ja eri yhteistyötahojen kanssa. Yksityisten palvelukotien kanssa vahvistettiin yhteistyötä yhteisten tapaamisten ja koulutusten muodossa. Osana laadunvalvontaa tehtiin omiin tehostetun palveluasumisen yksiköihin sekä ostopalveluksiköihin valvontakäynnit. Kaupungin omien ja yksityisten yksiköiden hoidon ja palvelun laatu auditoitiin ulkopuolisen auditoijan toimesta. Asumispalveluiden käyttöaste nousi 1,95 % ollen 99,5 %. Vanhainkotihoito päättyi ja uusi tehostetun palveluasumisen yksikkö Pääskypellon palvelukoti avattiin tammikuussa.

**Asumispalveluiden
käyttöaste nousi
1,95 %
ja oli 99,5 %
vuonna 2019**

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Kehitetään ikäihmisten kotona-asumisen tukimuotoja ja lisätään palvelutarjontaa laajentamalla päivätoimintaa, tarjoamalla tuntiperusteista lyhytaikaishoitoa sekä omaishoitajien lomitusta kotiin.	Wilhelmia-yksikkö aloitti toimintansa, ja uudet palvelut ovat käytössä.
Kehitetään edelleen sujuvaa ja turvallista kotiutumista.	Sujuvaa ja turvallista kotiutumista on työstyetty moniammatillisessa työryhmässä läpi vuoden. Työ jatkuu vuonna 2020. Osallistimme HUS:n alueellisen päivystyspotilaan kotiutusprosessin kehittämiseen. Kotiutustiimille aloitettiin lääkäripalvelut.
Kehitetään henkilökohtaisen avun arviointimenetelmiä ja palveluprosessia.	Palvelutarpeen arvioinnin moniammatillisia menetelmiä kehitettiin. Henkilökohtaisen avun palvelut kilpailutettiin.
Panostamme kaikessa toiminnassamme ja hankinnoissamme materiaalien kierrätykseen sekä energian kulutuksen vähentämiseen. Lisäämme henkilöstömme ympäristötietoisuutta ja haastamme heidät kehittämään yhdessä palvelutuotantomme materiaali- ja energiatehokkuutta	Yksiköiden hoitotarviketilauksia ja -varastoja on keskitetty. Toimistotarvikkeiden tilaus on keskitetty. Muovinkeräys on aloitettu Näsin kuntoutuskeskuksen kaikissa yksiköissä loppuvuodesta.

Muut tavoitteet	Toteutuminen
Toiminnan kehittäminen tähtää myös henkilöstön voimavarojen tarkoituksenmukaiseen ja tehokkaaseen käyttöön. Tavoitteena on työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden paraneminen ja sairauspoissaolojen väheneminen.	Osassa yksiköitä on tehty henkilöstön osaamiskartoitus, jonka perusteella on järjestetty täydennyskoulutusta. Useammassa yksikössä on järjestetty työhyvinvointiprojekteja. Kotihoito muutti yhteisiin tiloihin Palomäkeen. Kotihoidon sairaanhoitajien työnkuvaa on kehitetty.
Edistämme tervettä ja toimintakykyistä ikääntymistä.	Omenamäen kuntosalin laitteet uudistettiin ja toimintaa laajennettiin. Liukuesteitä jaettiin yli 75-vuotiaille. Varaudu vanhuuteen -mesut järjestettiin lokakuussa.

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet, % 75 vuotta täytäneistä (STM:n laatusuosituksen tavoitetaso 13–14)	12,4	11,5	13,7	10,9
Omaishoidon tuen 75 v täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, %	3,2	3,1	4,5	3
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % 75 vuotta täyttäneistä (STM:n laatusuosituksen tavoitetaso 5-6, v:sta 2017 eteenpäin 6-7 %)	6,2	5,2	6,0	6,2
Yli 75-vuotiaiden osuus koko väestömäärästä, %	7,8	8,3	8,6	8,7
Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiakkaat / 100 000 asukasta	1198	1275	1160	1403
Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun asiakkaat (vuoden aikana) / 100 000 asukasta	403	497	400	578
Vammaishuollon laitospalvelujen nettomenot asukasta kohti, väkiluku 31.12, €	16,3	17,3	23	28
Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen hoitojaksojen määrä	1343	1398	1500	1285
Näsin kuntoutuskeskuksen osastojen keskim. hoitoaika, vrk	16	17	15	19

Erikoissairaanhoito

Palvelusuunnitelman mukaisten ostojen ennakkosummaa korotettiin HUS:n palvelusuunnitelman mukaisesti 1/2019 alkaen. Korotetun palvelusuunnitelman mukaiset ostot ovat ylittyneet 510 000 eurolla. HUS:n kustannusten kasvu on vuositasona ollut jo useamman vuoden 6-7,5 %. Kokonaiskustannusten kasvu vuodesta 2018 vuoteen 2019 oli 6,8 %.

Porvoolaisten kalliin hoidon kustannukset ovat vuonna 2019 alittaneet ennakkoon arvioidun tason.

Yhteispäivystyksen kustannukset ovat toteutuneet arvioitua pienempinä. Myös yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon käynnit ovat vähentyneet vuodesta 2018

yhteensä n. 1500 käyntiä, mikä kertoo siitä, että terveyskeskuksen kiirevastaanotto on onnistunut hoitamaan porvoolaiset potilaat tehokkaammin niin, ettei heidän ole tarvinnut hakeutua sairaalan yhteispäivystykseen.

Erikoissairaan-
hoidon lähetteet
12 625
kpl

Myös ensihoidon kustannukset ovat alittuneet. Erikoissairaanhoidon kustannusten ja käyntien seurantaan on panostettu. Erikoissairaanhoidon kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä, jotta hoitoketjut saadaan sujuviksi ja päällekkäinen työ poistuu. Tämä toiminnan kehittäminen jatkuu edelleen hyvässä yhteistyössä.

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
ESH konsultaatiot	607	1 306	700	1 096
Terveyskeskuksen ESH konsultaatiot	602	1 022	700	1 089
ESH lähetteet	12 402	10 672	12 000	12 625
Terveyskeskuksen esh lähetteet	7 613	6 502	7 600	8 151
ESH avohoitokäynnit asukasta kohti	2	2	2	2
ESH vuodeosaston hoitopäiviä asukasta kohti	0	0,5	0	0
ESH psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät	4 172	4 702	3 000	4 211
ESH tehtäväalueen menot asukasta kohti	1 166	1 093	1 223	1 218
ESH yhteispäivystyksen käynnit/yleislääketieteen potilaat	14 428	9 096	5 000	7 716
Sairaankuljetusten määrä yht.	5 920	6 340	6 500	6 180
Kiireettömien sairaankuljetusten määrä (D)	1 858	2 025	2 000	768
Laboratoriotutkimukset	261 291	248 670	280 000	226 489
Röntgentutkimukset	7 791	8 198	9 000	7 975
Ultraäänitutkimukset	1 427	1 629	1 500	1 603

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2019

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Sosiaali- ja terveystoimen johto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot				29 497		29 497
Tuet ja avustukset	59 800		59 800	32 009	53,5	-27 791
Muut toimintatuotot	3 000		3 000	2 987	99,6	-13
Toimintatuotot yhteensä	62 800		62 800	64 493	102,7	1 693
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-925 085	-157 109	-1 082 194	-1 083 868	100,2	-1 674
Palvelujen ostot	-340 234		-340 234	-495 587	145,7	-155 353
Aineet, tarvikkeet	-7 300		-7 300	-17 621	241,4	-10 321
Avustukset	-20 400		-20 400	-13 900	68,1	6 500
Vuokrakulut	-89 000		-89 000	-96 734	108,7	-7 734
Muut toimintakulut	-65 622		-65 622	-37 609	57,3	28 013
Toimintakulut yhteensä	-1 447 641	-157 109	-1 604 750	-1 745 319	108,8	-140 569
Toimintakate	-1 384 841	-157 109	-1 541 950	-1 680 826	109,0	-138 876
Aikuisten palvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 319 000		2 319 000	2 439 129	105,2	120 129
Maksutuotot	2 991 000		2 991 000	2 722 146	91,0	-268 854
Tuet ja avustukset	712 000		712 000	837 343	117,6	125 343
Vuokratulot	180 000		180 000	188 563	104,8	8 563
Muut toimintatuotot	20 000		20 000	32 406	162,0	12 406
Toimintatuotot yhteensä	6 222 000		6 222 000	6 219 587	100,0	-2 413
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-14 281 503	-277 702	-14 559 205	-14 035 282	96,4	523 923
Palvelujen ostot	-7 451 370		-7 451 370	-8 408 856	112,8	-957 486
Aineet, tarvikkeet	-1 649 500		-1 649 500	-2 040 609	123,7	-391 109
Avustukset	-4 764 400		-4 764 400	-5 042 647	105,8	-278 247
Vuokrakulut	-2 289 500		-2 289 500	-2 297 030	100,3	-7 530
Muut toimintakulut	-102 650		-102 650	-164 185	159,9	-61 535
Toimintakulut yhteensä	-30 538 923	-277 702	-30 816 625	-31 988 608	103,8	-1 171 983
Toimintakate	-24 316 923	-277 702	-24 594 625	-25 769 021	104,8	-1 174 396
Erikoissairaanhoito						
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 135 200		-1 135 200	-1 126 631	99,2	8 569
Palvelujen ostot	-59 746 500		-59 746 500	-60 265 775	100,9	-519 275
Toimintakulut yhteensä	-60 881 700		-60 881 700	-61 392 405	100,8	-510 705
Toimintakate	-60 881 700		-60 881 700	-61 392 405	100,8	-510 705
Lapsi- ja perhepalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	830 464		830 464	1 003 186	120,8	172 722
Maksutuotot	2 000		2 000	628	31,4	-1 372
Tuet ja avustukset	844 965		844 965	961 064	113,7	116 099
Vuokratulot	19 600		19 600	6 955	35,5	-12 645
Muut toimintatuotot	237 000		237 000	215 412	90,9	-21 588
Toimintatuotot yhteensä	1 934 029		1 934 029	2 187 245	113,1	253 216
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 322 052	-142 372	-7 464 424	-7 618 245	102,1	-153 821
Palvelujen ostot	-5 894 100		-5 894 100	-6 202 343	105,2	-308 243
Aineet, tarvikkeet	-272 000		-272 000	-319 711	117,5	-47 711
Avustukset	-707 500		-707 500	-713 091	100,8	-5 591
Vuokrakulut	-1 154 200		-1 154 200	-1 133 928	98,2	20 272
Muut toimintakulut	-45 400		-45 400	-54 449	119,9	-9 049
Toimintakulut yhteensä	-15 395 252	-142 372	-15 537 624	-16 041 767	103,2	-504 143
Toimintakate	-13 461 223	-142 372	-13 603 595	-13 854 523	101,8	-250 928

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Vanhus- ja vammaispalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 628 000		2 628 000	2 869 563	109,2	241 563
Maksutuotot	3 718 400		3 718 400	3 668 986	98,7	-49 414
Tuet ja avustukset	3 600		3 600	16 682	463,4	13 082
Vuokratulot	2 059 000		2 059 000	1 975 076	95,9	-83 924
Muut toimintatuotot	91 750		91 750	132 118	144,0	40 368
Toimintatuotot yhteensä	8 500 750		8 500 750	8 662 424	101,9	161 674
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-24 416 003	-475 637	-24 891 640	-25 831 887	103,8	-940 247
Palvelujen ostot	-26 596 325	-1 300 000	-27 896 325	-29 285 657	105,0	-1 389 332
Aineet, tarvikkeet	-1 330 700		-1 330 700	-1 503 036	113,0	-172 336
Avustukset	-1 572 000		-1 572 000	-1 567 481	99,7	4 519
Vuokrakulut	-3 474 530		-3 474 530	-3 451 309	99,3	23 221
Muut toimintakulut	-63 500		-63 500	-135 497	213,4	-71 997
Toimintakulut yhteensä	-57 453 058	-1 775 637	-59 228 695	-61 774 867	104,3	-2 546 172
Toimintakate	-48 952 308	-1 775 637	-50 727 945	-53 112 443	104,7	-2 384 498
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI						
Toimintatuotot	16 719 579		16 719 579	17 133 749	102,5	414 170
Toimintakulut	-165 716 574	-2 352 820	-168 069 394	-172 942 967	102,9	-4 873 573
Toimintakate	-148 996 995	-2 352 820	-151 349 815	-155 809 218	102,9	-4 459 403

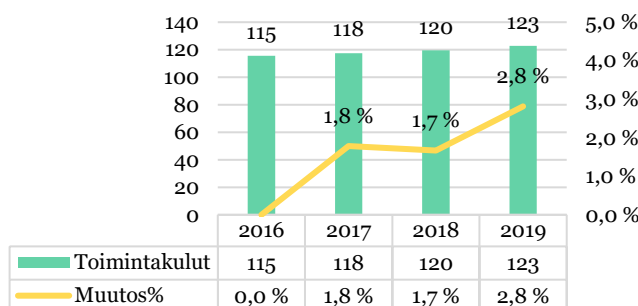
2.1.4 SIVISTYSTOIMI

SIVISTYSTOIMI	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	9 487 200	-150 000	9 337 200	10 383 431	111,2	1 046 231
Toimintakulut	-119 223 532	-2 648 772	-121 872 304	-122 867 495	100,8	-995 191
Toimintakate	-109 736 332	-2 798 772	-112 535 104	-112 484 065	100,0	51 039

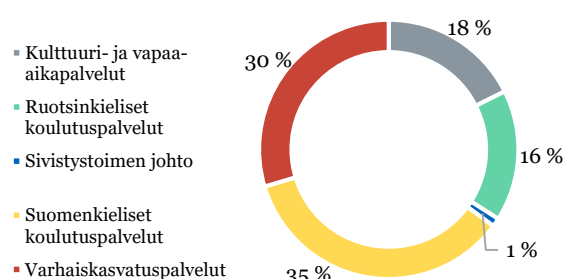
Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi suomenkielisiin ja ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin sekä varhaiskasvatuspalveluihin 1 600 000 euron lisämäärärahan. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin sivistystoimeen 1 198 772 euroa.

Sivistystoimen kulujen kehitys 2016-2019
milj. €

Kulujen jakautuminen tehtäväalueille TP2019

Sivistystoimen johto

Sivistystoimen painopisteet toiminnassa ovat edelleen olleet lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen, asiakkaiden osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen ja palveluverkon toimivuuden edistäminen.

Sivistystoimen johdon toimintaa on kehitetty niin että tehtäväalueen hallinnollinen ja taloudellinen toiminta on tukenut toimialan palvelutuotantoa. Sivistystoimen henkilöstön työhyvinvointitoimintaa on tuettu ja ohjattu ja työyksiköitä on kannustettu työhyvinvointia edistävien toimintojen toteuttamiseen. Henkilöstökyselyn tulokset on analysoitu ja tukitoimenpiteen käynnistetty. Työtapa-turmien ja vaaratilanteiden määrää on seurattu säännöllisesti. Toimiala on panostanut kehittämistyön koordinointiin ja hallinnointiin. Toiminnan ja palveluiden kehittämisessä on kuultu asiakkaita.

Porvoo on mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallissa

Palveluverkon yksityiskohtaisempaa selvitystyötä on jatkettu vuonna 2018 valmistuneen verkkoselvityksen pohjalta. Sivistystoimen yksiköiden lan-

gattomien tietoverkkojen rakentamistyö on jatkunut samoin henkilöstölle tiedottaminen ajankohtaisista asioista. Kaupungin myöntäminen yhdistys- ym. avustusten koordinointi on jatkunut.

Vuoden aikana saatiin lisättyä koululaisten iltapäivätoiminnan avustusten ja kulttuuripalveluiden yleisavustusten ja museoavustusten haku CRM-järjestelmään. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutus on jatkunut koko kaupungin tasolla. Toteutusta on koordinoitu sivistystoimen johtama lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä Hyvis. Lasten ja nuorten hyvinvointia tukevan monialaisen yhteistyöverkoston kaikki työryhmät ovat vuoden aikana toimineet aktiivisesti kehittäen lasten ja nuorten hyvinvointityötä.

Porvoon koulut ja oppilaitokset osallistuivat THL:n keväällä 2019 toteuttamaan kouluterveyskyselyyn. Valtakunnalliset, kuntakohtaiset ja koulu/ oppilaitoskohtaiset tulokset saatiin syksyllä 2019. Tulosten käsittely on käynnistynyt Porvoon yhteisen toimintamallin mukaisesti kouluilla ja oppilaitoksissa sekä lasten ja nuorten parissa toimivien ammattilaisten yhteistyöryhmissä. Kyselyn pohjalta nousivat keskeisiksi kehittämiskohteiksi yhteisöllisyyden vahvistaminen, mielen hyvinvoinnin tukeminen ja ruokailutottumukset. Koulujen ja oppilaitosten kehittämissuunnitelmat valmistuvat keväällä 2020.

Porvoon kaupungin hakeutumista Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin valmisteltiin sivistystoimen johdolla. Unicefin ilmoitti marraskuussa hyväksyvänsä Porvoon mukaan mallin toteutukseen. Työ käynnistyy syksystä 2020.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutus, vähintään 10 toimenpide-ehdotuksen toteutus etenee	Toteutunut
Tehdään selvitys kansainvälisestä koulutustarpeesta	Toteutunut

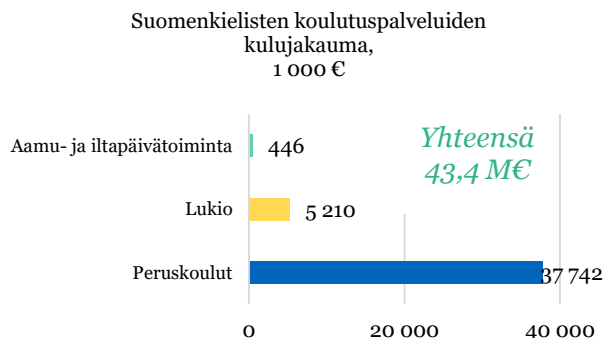
Suomenkieliset koulutuspalvelut

Suomenkielisissä koulutuspalveluissa opetussuunnitelma uudistuksen käyttöönottoa on jatkettu yläluokilla ja arviointikäytäntöjä kehitettiin vuoden 2019 aikana. Varhennetun kieltenopetuksen opetussuunnitelma valmistui ja sen opetus käynnistettiin syksystä. Yhteisopettajuuden kehittämistä ja erilaisia joustavia ja ketteriä kokeiluja tuettiin. Laadukkaan opetuksen varmistamiseksi arvioimme vuonna 2019 oman äidinkielen ja matematiikan opetuksen laatua ja oppimistuloksia. Hanke- ja kehittämistoiminnassa priorisoimme koulutukselliseen tasa-arvoon, terveelliseen- ja liikunnalliseen elämäntapaan, hyvinvointiin sekä digitalisaation kehittämiseen liittyviä hankkeita. Koulutuspalvelut osallistuivat aktiivisesti ympäristö- ja ilmastotavoitteiden edistämiseen omassa toiminnassaan. Lisäksi erityisopetusjärjestelyjen ja kuraattori- ja psykologipalveluiden toimintamallien kehittämistä jatkettiin tavoitteena syrjäytymisen ja eriarvoistumisen ennaltaehkäisy.

Koulutuspalvelut käynnistivät tieto- ja viestintätekniikan opetuksen kehittämisohjelman laadintatyön alkuvuodesta 2019 ja siihen liittyvä nykytila-analyysi valmistui vuoden 2019 lopussa. Opetussuunnitelman toteuttamiseksi on vuosina 2019–2020 hankittava oppilasta ja opiskelijakäyttöön tietokoneita ja muita laitteita. Tavoitteena oli edelleen, että vuonna 2020 kaikilla perusopetuksen ja lukiodien oppilailla on tietokone käytössä. Lisäksi koulutuspalveluissa panostettiin digitaalisten oppimateriaalien uudistamiseen sekä teknologian hyödyntämiseen opetuksen apuna.

Vuoden 2019 aikana on käynnistetty suunnittelu uuden lukiolain ja lukion opetussuunnitelmauudistuksen tuomien velvoitteiden toteuttamiseksi. Opetussuunnitelmatyön resursoinnin lisäksi kartoitettiin mahdolliseen lisäresursointiin tarvetta opiskelijoiden ohjaukseen, erityiseen tukeen sekä korkeakouluhyteistyöhön. Suomenkielisessä koulutuspalveluissa jatkettiin vuonna 2018 käynnistynyttä aikuisten perusopetuksen järjestämistä Linnankosken lukion aikuislinjan alaisuudessa. Toiminta arvioidaan lukuvuoden 2019–2020 lopussa.

**Porvoossa on
14
suomenkielistä
peruskoulua**

Koulutuspalveluiden toiminnan kehittämisen rakenteita uudistettiin 2019 aikana. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena keskittyä toimenpiteisiin, joilla lapsen oppiminen edistyy. Painopisteenä oli varmistaa riittävät suunnittelu toiminnot ja tuki, että uudistuksen läpivienti onnistuisi ja opettajien koulutusta ja osaamista voidaan vahvistaa. Nykyistä koulujen ja koulutuspalveluiden johtamisjärjestelmää arvioitiin ja sen kehittämistä aluemallin mukaisesti jatketaan edelleen.

Henkilöstön työhyvinvointia on arvioitu työyhteisökyselyn ja riskien kartoitusten avulla. Näistä saadut tulokset on otettu kunkin koulun työyhteisön ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisen pohjaksi. Osassa kouluissa käynnistyi kyselyn perusteella työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteitä, joiden suunnitteluun on osallistunut koko henkilöstö.

Koulujen kuntokartoituksia tehtiin useiden koulujen osalta vuoden 2019 aikana. Niihin perustuen Hinthaaran alueen koulutilojen ratkaisut ja Itäisen koulutuspalveluiden järjestämisen suunnitelut käynnistettiin vuoden 2019 aikana. Porvoon pohjaisosiin perustettiin 1.8.2019 toimintansa aloittava Joki-laakson koulu, joka korvaa alueella aikaisemmin toimineet Tuorilan ja Kerkkoon koulut.

**Suomenkielisissä
peruskouluissa on
noin 3892 ja
lukiossa 668
oppilasta**

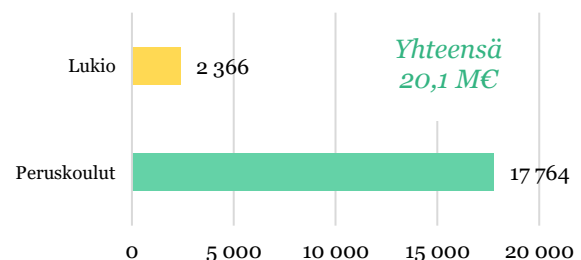
Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Vähintään 99 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan	Toteutunut 99,1 %
Vähintään 90 % lukion kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti	Toteutunut 90 %

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Kustannustehokkaat ja laadukkaat opetuspalvelut				
Perusopetuksen opetustuntiresurssi				
Kevät	7 183	7 198	7 240	7 240
Syksy	7 213	7 275	7 240	7 309
Lukio-opetuksen kurssiresurssi				
Kevät	810	814	820	820
Syksy	814	818	820	846
Opetus- ja oppilashuoltopalvelujen tarkoituksenmukainen kohdentaminen				
Erityisopetuksen käyttö tunteina viikossa / oppilas	0,3	0,3	0,3	0,3
a) laaja-alainen	0,14	0,14	0,14	0,14
b) luokamuotoinen	0,16	0,16	0,16	0,16
Oppilasmäärä /kuraattoreita	547	642	644	651
Oppilasmäärä /psykologeja	958	899	902	760
Lukion alhainen keskeyttäminen, enintään 3 %	toteutunut	toteutunut	enintään 3%	toteutunut
Henkilöstön määrä				
Opettajat				
- virat	296	294	294	297
- tuntiopettajat	32	40	40	43
Avustajat				
- vakituiset	58	59	62	63
- määräaikaiset	12	23	15	15
Oppilashuolto	11	14	12	12
Oppilaiden määrä				
Perusopetus	3 832	3 844	3 870	3 892
Lukio-opetus	620	650	640	668
Koulujen määrä				
Perusopetus	15	15	15	14
Oppilasmäärä/koulu	255	256	258	278
Lukio-opetus	1	1	1	1
Oppilaan kustannukset				
Perusopetus				
netto/oppilas	8 967	9 033	9 176	9 182
Lukio				
netto/opiskelija	7 174	7 260	8 000	7 613

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut

Ruotsinkielisten peruskoulujen palveluverkon uusiminen jatkui. Vuonna 2019 Grännäs skolan lisärakennus ja peruskorjaus ja Tolkkis nya skola valmistuivat. Yhtenäiskoulu aloitti toimintansa 1.8.2019 ja pääsi syyslukukauden jälkeen muuttamaan uuteen rakennukseen. Kvarnbackens skolan peruskorjaus jatkui ja kaupunginhallitus päätti aloittaa Hindhår skolan projektisuunnittelun. Lukuvuoden 2019–2020 alkaessa koulut Saxby skola, Näse skola ja Gammelbacka skola eivät olleet enää toiminnassa. Yllä mainittujen muutosten jälkeen, ruotsinkielisten peruskoulujen noin 1700 oppilasta on jaettu yhdeksään yksikköön. Jokaisessa koulussa on keskimäärin 190 oppilasta, mikä on ollut kouluverkon uudistamisen yhtenä tavoitteena.

Ruotsinkieliset koulutuspalveluiden kulujakauma,
1 000 €

Palveluverkon uudistaminen on toiminut astinlautana koulujen toimintakulttuurityössä, jossa oppilaiden oppiminen sekä oppilaiden että henkilökunnan hyvinvointi ovat keskiössä. Uudistuksen yhteisenä nimittäjänä on

ollut löytää työtapoja, jotka lisäävät opettajien yhteistyötä, kannustavat jakamiskulttuuriin ja johtamiseen, jossa kaikki koulun jäsenet huomioidaan ja jossa koko henkilökunta kantaa vastuun oppilaista. Henkilökunnalla

**Porvoossa on
9
ruotsinkielistä
peruskoulua**

on ollut erinomaiset mahdollisuudet perustaa haluamiaan ryhmiä, ottaa käyttöön yhteisopettajuus ja antaa oppilaiden työskennellä monin eri tavoin uusissa joustavissa tiloissa.

Henkilökunnan hyvinvointia on parannettu henkilöstökyselyn ja riskianalyysin pohjalta. Koulut ovat tehneet omia analyysejä ja suunnitelleet toimenpiteitä, jotka myös koskevat johtamista. Koulutusjaosto on johtanut selvitystyötä, jonka tarkoituksena on parantaa rehtorin tehtävien rakennetta ja vastaisuudessa antaa enemmän

tukea koulun henkilökunnalle selkeämmän systeemijohtamisen kautta.

Vuoden aikana tehtiin tilanneanalyysi siitä, miten digitaaliset palvelut toimivat kouluissa. Tämän analyysin pohjalta laadittiin kehitysohjelma, jossa huomioidaan oppilaiden ja henkilökunnan tietokonekanta, jatkokoulutustarve ja koululle annettava tuki.

**Ruotsinkielisissä
peruskouluissa
on noin
1700 ja
lukiossa 301
oppilasta**

Oppimistulosten arviointi osoittaa selkeää edistystä matematiikassa. Lukutaito huolestuttaa, erityisesti poikien kohdalla. Suomen oppiaine aloitettiin syksyllä vuosiluokalla 1 ja koulujen henkilökunta on saanut tukea uuden opetus suunnitelman toimeenpanossa projektien kautta, jotka ovat saaneet ulkoista rahoitusta.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Vähintään 99 % ikäluokasta saa perusopetuksen jälkeen jatko-opiskelupaikan	Toteutunut 99,3 %
Vähintään 90 % lukion kolmannen vuoden opiskelijoista suorittaa hyväksytysti	Toteutunut 100 %

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Kustannustehokkaat ja laadukkaat opetuspalvelut				
Perusopetuksen opetustuntiresurssi				
Kevät	3 360	3 330	3 360	3 350
Syksy	3 380	3 340	3 360	3 300
Lukio-opetuksen kurssiresurssi				
Kevät	385	382	382	382
Syksy	383	384	382	382
Opetus- ja oppilashuoltopalvelujen tarkoituksenmukainen kohdentaminen				
Erityisopetuksen käyttö tunteina viikossa / oppilas				
Kevät	0,25	0,24	0,24	0,28
Syksy	0,28	0,26	0,24	0,29
a) laaja-alainen	0,11	0,13	0,13	0,14
b) luokamuotoinen	0,16	0,13	0,11	0,15
Oppilasmäärä /kuraattoreita	344	407	400	399
Oppilasmäärä /psykologeja	860	678	1001	997
Lukion alhainen keskeyttäminen	toteutunut	2,2	enintään 3 %	2 %
Henkilöstön määrä				
Opettajat				
-virat	133	131	131	132
- tuntiopettajat	41	38	38	40
Avustajat				
- vakituiset	42	36	37	36
- määräaikaiset	12	21	21	21
Oppilashuolto	7	8	7	7
Oppilaiden määrä				
Perusopetus	1 719	1 721	1 719	1 693
Lukio-opetus	284	312	284	301
Koulujen määrä				
Perusopetus	12	12	11	9
Oppilasmäärä/koulu	143	143	156	188
Lukio-opetus	1	1	1	1
Oppilaan kustannukset				
Perusopetus				
netto/oppilas	9 766	10 015	9 954	9 825
Lukio				
netto/opiskelija	8 963	8 701	8 151	7 672

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksessa aikaisemmin sovelletut useisiin eri sosiaalihuollon järjestämisistä koskeviin lakeihin ja asetuksiin sekä lasten päivähoidosta annettuun asetukseen kuuluneet säännökset on koottu uuteen varhaiskasvatustalakiin 540/2018. Vuoden 2019 aikana lähdettiin valmistelemaan varhaiskasvatustalain mukaisesti päiväkotihenkilöstön nimikemuutoksia, jotta tulevaisuudessa päiväkodeissa työskentelee moniammatillisena tiiminä varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen sosionomeja ja lastenhoitajia.

Kansallisen varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardan käyttöönotto käynnistyi keväällä. Varaan tallennettiin vuoden loppuun mennessä kunnallisesta varhaiskasvatuksesta järjestäjiä, henkilöstöä, perhettä ja lasta koskevia tietoja, joita viranomaiset tarvitsevat toteuttaessaan lakisääteisiä viranomaistehtäviään. Muutos tuottaa ajanmukaista, luotettavaa, kattavaa ja vertailtavaa tietoa eri tahojen käyttöön.

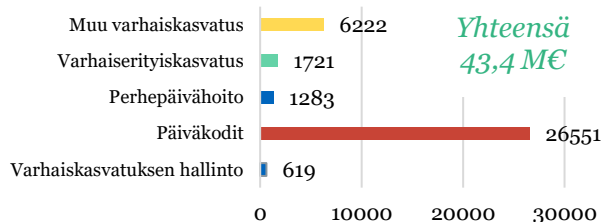
Kehittämistoiminnassa painopisteenä oli edelleen sähköisen asioinnin ja tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen sekä liikumisen lisääminen kaikissa varhaiskasvatyksiköissä. Päiväkoteihin hankittiin uudet puhelimit ja tablettitietokoneita. Tieto- ja viestintätekniikan pedagoginen suunnitelma Porvoon varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa otettiin käyttöön. Vuoden loppuun mennessä kaikkiin päiväkoteihin saatiin langattomat verkot. Digitalisaation kehittäminen näkyy kustannuksien kasvuna IT-palvelu-, työasema- ja tietoliikennemaksuissa, joihin ei oltu varauduttu riittävästi talousarviossa.

Varhaiskasvatuspalveluissa otettiin osittain käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä Daisy. Järjestelmän testausta ja pilotointia tehtiin keväällä ja elokuusta lähtien huoltajat ryhtyivät tekemään hoitoaikavarauksia Daisyyn. Henkilöstön työvuorosunnittelua harjoiteltiin Daisyssä loppuvuodesta ja sen käyttöönotto siirtyi seuraavalle vuodelle. Järjestelmän avulla saadaan reaaliaikaista tietoa varhaiskasvatusresurssien käytöstä sekä sähköinen viestintä huoltajien kanssa lisäänty merkittävästi.

Palveluverkon kehittämisessä painopiste oli esiopetusryhmien sijoittamisessa koulujen yhteyteen.

Kaksi esiopetusryhmää toimi entisen Gammelbacka skolanin parakeissa syyslukukauden, ennen Strömborgska skolanin valmistumista vuodenvaihteen jälkeen.

Varhaiskasvatuspalveluiden kulujakauma,
1 000 €

Tolkisten uudisrakennuskoulu otettiin käyttöön syksyllä ja kaksi suomenkielistä esiopetusryhmää siirtyi tilapäispäiväkoti Metsätähdestä Tolkisten kouluun ja Tolkis skolanin valmistuttua ruotsinkielinen esiopetusryhmä Haikkoontörmän päiväkodista siirtyi Tolkis skolanin tiloihin.

Eklöfska skolanin valmistuttua ruotsinkielinen esiopetusryhmä Haikkoontörmän päiväkodista siirtyi Eklöfska skolanin tiloihin. Päiväkoti Metsätähden rakennushanke käynnistyi maanrakennustöillä. Päiväkotihenkilöstö on ollut tiiviisti mukana uudisrakennuspäiväkodin suunnittelussa.

73,3 %

**lapsista
kunnan
järjestämässä
päivähoitossa**

Maksuttomien kerhojen toiminta, jossa suurin osa lapsista on alle 3-vuotiaita, vakinaistettiin elokuusta lähtien. Kerhojen kysyntä laski hieman vuoden kuluessa.

Kotihoidontuen käyttäjien ja perhepäivähoitolaisten määrä väheni ja vastaavasti sekä kunnallisten että yksityisten päiväkotipaikkojen kysyntä kasvoi. Varhaiskasvatuspalvelujen tarve vaihtelee alueittain, minkä vuoksi erityisesti henkilöstöresurssien kohdentaminen tarpeen mukaisesti on haastavaa.

Päiväkodeista siirrettiin erityislastentarhanopettajien toimet Varhaiserityiskasvatuksen tulosyksikköön. Syksyllä lisättiin hankerahoituksen turvin erityislastentarhanopettajien määrää. Näillä järjestelyillä pystytään kohdentamaan joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti kehityksen ja oppimisen tuki niihin yksiköihin, joissa kulloinkin tarvetta esiintyy.

Varhaiskasvatushenkilöstön tehtäväkohtaiset palkantarkistukset järjestelyvaraeräneuvottelujen yhteydessä nostivat palkkakuluja vuoden alusta lähtien. Palkantarkistuksiin saatiin lisämäärärahaa, mutta eläkekuluihin ja henkilöstösivukuluihin ei varauduttu riittävästi. Asiakasmaksutuottoja saatiin suunniteltua enemmän.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Täyttöaste päiväkodeissa on 100 %	Toteutunut

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
0-6 vuotiaiden määrä Porvoossa*	3 752	3 748	3 719	3 525
Lapsia kunnan järjestämässä päivähoidossa, % osuus 1-6 v. ikäluokasta	74,54	68,75	75,69	73,30 %
Lapsia yksityisessä päivähoidossa, % osuus 1-6 v. ikäluokasta	10,11	11,77	12,74	13,12 %
Lapsia kotihoidon tuella, % osuus 0-6 v. ikäluokasta	18,47	13,58	15,06	12,91 %
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	590	579	541	563
Päiväkotien määrä		21	21	21
Päiväkotipaikan hinta/yli 3-v. lapsi		9 720	9 895	10 522
Käyttöaste, %	77	79	82	ei saatavissa

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden (Kuva-palveluiden) painopisteinä olivat asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ylläpito heitä aktivoiden ja palveluiden saavutettavuutta edistäen. Tavoitteita on toteutettu mm. viestintään, henkilöstön jaksamiseen ja tiedolla johtamiseen panostaen. Työhyvinvointi- ja johtamiskoulu- tus jatkuvat vuonna 2020.

Kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön palvelut toteuttivat tavoitteiden mukaisesti kaksi- tai monikielisiä, asukaslähtöisiä palveluita asukkaille, osan yhteistyössä 3. sektorin, luovan alan ja muiden elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Palveluista ja tapahtumista saaduilla kokemuksilla on yksiköiden omien ja valtakunnallisesti toteutettujen kyselyiden ja selvitysten perusteella suuri merkitys asukkaille, matkailulle ja elinkeinoelämälle.

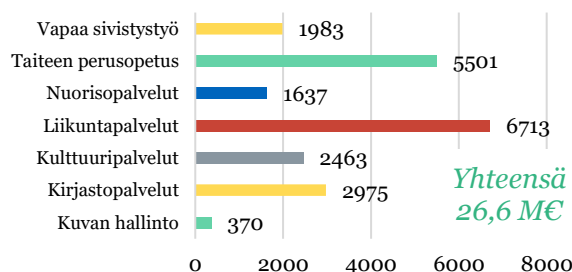
Kuva-palvelut toteuttivat varhaiskasvatus- ja opetus-suunnitelmia tukevat kulttuurikasvatussuunnitelmat (Mini-Kultis, Kultis). Niillä turvattiin jokaiselle lapselle ja peruskouluikäiselle yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet kulttuuriin, liikuntaan ja taiteisiin ja kannustettiin erilaisiin harrastuksiin. Senioreiden KultisPlus-tarjotin yli 65-vuotiaille valmistui yhteistyössä sosiaali- ja terveys-toimen ja 3. sektorin kanssa, samoin senioreille suunnatut nettivisut.

Kuva-palvelut on tarjonnut alustan liikunnan, kulttuurin ja luovan alan toimijoille vuokraamalla tiloja harrastuksiin ja ammatillisesti toteutettuihin tapahtumiin. Ulkopuolisten toimijoiden ja seurojen toimintaa on tuettu tarjoamalla heille asiantuntija- ja markkinointiapua, subventoi-

**Liikunta-
ohjelma 2030
Porvoon
mitalla
valmistui**

malla tilojen käyttöä ja myöntämällä avustuksia paikalliseen kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut kulujakauma,
1 000 €

Liikuntaohjelma 2030 Porvoon mitalla valmistui 2019 koko kaupungin hankkeena. Ohjelman aikana asukkaita, liikuntaseuroja ja muita toimijoita ja vaikuttajia on kuultu laajasti. Ohjelman jatkotoimenpiteitä valmistellaan edelleen 2020, osana sivistystoimen palveluiden ja hankkeiden kokonaisuutta. Konkreettiset, terveyden edistämistä tukevat palvelut ja niiden kehittämissuosituksukset sekä toimenpiteet tilojen kehittämiseksi toteutuvat jatkosuunnittelussa.

Kaupunginkirjasto on toiminut alueellista kehittämistehdävää hoitavana kirjastona toimialueena Uusimaa. Kirjasto on panostanut erityisesti henkilökunnan digitaaliseen osaamiseen ja digipalvelujen kehittämiseen. Hellekirjastojen yhteistyö on jatkunut yhteisen Koha-tietojärjestelmän kehittämisen myötä. Erityisesti kirjastoaineiston logistiikkaa on edistetty. Kirjasto on osallistunut vuoden aikana pääkirjaston peruskorjauksen suunnitteluun ja kirjastoauton hankintaprosessiin. Kirjastoauto tilattiin ja auto valmistuu 2020. Kirjasto- ja nuorisopalvelut ovat osallistuneet aktiivisesti lähiötyön kehittämiseen Kevätkummussa ja Gammelbackassa, yhdessä muiden kuvayksiköiden kanssa.

Kulttuuripalveluiden toteuttamat taide- ja kulttuuritapahtumat, näyttelyt ja lasten ja nuorten työpajat saavuttivat suuren suosion. Vuoden aikana toteutui 193 tapahtumaa, joista kolmannes lapsille ja nuorille. Taide- ja kulttuuritapahtumien toteutuminen on ollut parasta arkea. Sosiaali- ja terveystoimen ja Kuva-palveluiden yhteistyömuoto LiiKu-passipalvelu on tuonut liikunnan ja kulttuurin avulla hyvinvointia syrjäytymisuhan alla oleville. Passi saavutti v. 2019 noin 900 asiakasta.

**Vuoden aikana
toteutui
193
taide- ja kulttuuri-
rapahdumaa**

Kulttuuripalvelut osallistuivat ARC-taidemu-
seo-luontokeskushankkeen suunnitteluun. Monialainen
työ on ollut parasta arkea. Sosiaali- ja terveystoimen ja
Kuva-palveluiden yhteistyömuoto LiiKu-passipalvelu on
tuonut liikunnan ja kulttuurin avulla hyvinvointia syrjäyty-
misuhan alla oleville. Passi saavutti v. 2019 noin 900
asiakasta.

Nuorisopalveluiden pelitoiminta ja liikkuva nuorisotyö
ovat kehittyneet mm. uuden laitteiston ja auton ansiosta.
Nuorisopalvelut on kirjaston kanssa aktiivisesti mukana
ja Lape-työssä ja lähiötoiminnassa. Yksikkö on koordi-
noinut Ohjaamon monialaista yhteistyötä. Kohdennettu
nuorisotyö on tehnyt töitä erityisesti ala-asteen oppilai-
den kanssa ja Etsivä nuorisotyö erityisesti 2. asteen nuori-
en kanssa.

Taiteen perusopetuksen palveluissa Porvoonseu-
dun musiikkiopisto on kehittänyt digitaalisia palveluita
opetuksen ja viestinnän tueksi ja valmisteellut uuden op-
pilaitoshallintaohjelman (Eepos) hankintaa yhdessä
ICT-palvelujen kanssa. Kahdeksan kunnan yhteisen
opiston oppilasmäärä on kasvanut muutamalla oppi-
laalla sopimusten mukaisesti. Aktia-säätiön tukema
maksuton varhaismusiikkikasvatuskokeilu on jatkunut

Loviisan päiväkodeilla v. 2019 onnistunein tuloksin. Pi-
lotointimalli on tarkoitus tuoda Porvooseen v. 2020. Yh-
teistyötä yksityisten Taidetikas-toimijoiden kanssa on
vahvistettu ja avustusraha on kohdistettu Por-
voossa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärään
mukaan annettuun opetukseen.

Kansalaisopiston rinnalla Taidekoulu on osallistu-
nut Porvoontalon peruskorjauksen suunnitteluun ja
muuttanut entisen Kissankulman päiväkodin väistötiloi-
hin kunnes Porvoontalo peruskorjataan.

Kansalaisopiston kurssien
määrä on ollut noin 900 v.
2019. Painopisteinä ovat olleet
liikuntaan, terveyteen sekä
taito- ja taideaineisiin liittyvät
kurssit. Erityistä tukea ovat
saaneet ikäihmiset digitaitojen
oppimisessa. Kansalaisopisto on osallistunut mahan-
muuttajien lukemisen ja kirjoitustaidon opetukseen ke-
hittämiseen sitä varten saadun erillisen valtionosuuden
turvin.

**Kansalaisopisto
järjesti noin
900
kurssia**

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen talous on toteutunut
positiivisena. Tuloja, erityisesti osallistumismaksuja ja
hankeavustuksia on saatu arvioitua enemmän. Me-
noissa säästöä on syntynyt henkilöstömenoissa, henki-
lövaihdosten yhteydessä sekä yksiköiden toimintame-
noissa

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Kevätkunnan ja Gammelbackan alueiden lähipalveluiden kehittäminen - kukin kulttuuri- ja vapaa-ajan yksikkö tuottaa vähintään yhden tapahtuman Kevätkunnassa ja Gammelbackassa - palveluohjaaja kuulee asukasta, kerää palautteet ja tekee ehdotuksia toiminnan kehittämisestä.	Toteutunut
Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma otetaan käyttöön - laadittu sopimus, sovittu toimintatavat ja aikataulut kunnallisilla ja yksityisillä päiväkodeilla - 500 lasta osallistunut varhais-Kulttuurin toimintamuotoihin *pyydetty ja saatu päiväkotien ja lasten arviot Varhais-Kulttuuritoiminnasta	Toteutunut Suunnittelu toteutunut, käytännön toteutus 2020 Toteutunut
Liiku-toiminnan edelleen kehittäminen monialaisena, matalan kynnyksen yhteistyönä *mittareina 1) osallistujamäärä 2) tuettu tapahtumamäärä ja 3) arvioitu taloudellinen panos (vertailu 2017, 2018, 2019)	Toteutunut 1) 900 osallistujaa 2) 502 tapahtumaa 3) 2017: 10 000 2018: 12 000 2019: 12 000
Kaupunki selvittää aktiivisesti keilahallitoiminnan saamista kaupunkiin	Toteutunut

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Tehtäväalueen yhteiset				
Kustannustaso (netto) euroa/asukas	321	315	336	330
Avustukset (netto) euroa/asukas	26,3	27,42	28,85	28,4
Palvelujen kustannukset ikäryhmittäin				
Lapset ja nuoret (0-18 v.), %	54	52	52	52 %
Työikäiset (18-60 v.), %	20	25	25	25 %
Ikäihmiset (yli 60 v.), %	26	23	23	23 %
Övikin/Epoon käyttövuorokaudet	187	0	0	0
Kirjastopalvelut				
Kirjaston nettomenot/asukas	55,5	50	56,9	51,2
Aineistomenot/asukas	4,7	4,6	5,4	5,2
Kirjastokäynnit/asukas	6,2	6,2	9	7,1
Lainat/asukas	13,94	13,4	15,9	14,9
Verkkokäynnit	2 610 000	2 740 500	3 100 000	ei saatavissa
Kulttuuripalvelut				
Kulttuuripalveluiden nettokustannukset €/asukas	41,2	41,2	42,6	42,3
- josta kulttuuritoiminta	22	21,9	22	21
- josta museo- ja näyttelytoiminta	19	19,7	21	23
Kulttuuripalvelutuotannon volyymi/ kävijämäärät, näyttelyt ja tapahtumat	114 000	101 000	96 000	95 000
Tuetut tapahtumat kulttuuritaloissa/asiakkaat (Taidetehdas ja Grand)	20 000	15 000	14 000	17 000
Tuetut tapahtumat kulttuuritaloissa/ kpl	83	75	90	82
Liikuntapalvelut				
Liikuntapalveluiden nettokustannukset, €/asukas	96,23	92,5	100	102,5
Liikuntatilojen harjoitusvuorotunnit	74 101	7 789	77 000	78 462
Uimahallin käynnit	214 167	205 000	219 000	206 729
Liikuntapalveluiden palvelutuotannon suoritteet*	222 110	225 862	220 000	299 093
Nuorisopalvelut				
Nuorisopalveluiden nettokustannukset, €/asukas	25,2	25,7	30	29,4
Nuorten käyntikerrat nuorisotoimen toiminnassa	63 463	61 016	65 000	61 489
Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret	1 222	1 124	1 500	1 120
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret (etsivä ja kohdennettu)	283	449	320	316
Ohjaamo, yksilöllisesti kohdatut nuoret				509
Nuorisotilojen käyttötunnit	9 840	9 152	8 000	10 283
Opetuspalvelut				
Vapaan sivistystyön kustannukset netto €/asukas	13,64	14,87	13,51	14,43
Opiskelijamäärä	6 316	7 287	6 600	7 309
Opetustunnit	21 028	22 639	19 000	22 866
- Kansalaisopisto	12 501	13 216	12 800	12 858
- BMI	5 899	6 039	6 200	6 230
Luku- ja kirjoitustaidottomien opetus				1 224
Muu kuin valtionosuusopetus	2 627	3 384	1 200	2 554
Taiteen perusopetuksen nettomeno/ porvoollainen asukas yhteensä	16,53	18,08	18,13	20,95
- Musiikkiopisto	12,05	13,5	13,37	16,12
- Taidekoulu	4,48	4,58	4,76	4,83
Opiskelijamäärä	3 270	3 063	3 418	3 367
- Musiikkiopisto	2 320	2 241	2 338	2 337
- joista sopimuskuntien oppilaita	1 180	1 134	1 230	1 308
- Taidekoulu	950	822	1 080	1 030
- joista sopimuskuntien oppilaita	150	120	200	150
Opetustunnit	53 277	52 966	51 800	54 276
- Musiikkiopisto	47 877	47 566	46 000	48 826
- Taidekoulu	5 400	5 400	5 800	5 450
Musiikkiopistoon pyrkijät	752	640	600	665

* liikunnan suoritteet ilman tiedotuksen lukuja 159 842

SIVISTYSTOIMEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2019

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Sivistystoimen johto						
Toimintatuotot						
Tuet ja avustukset				132		132
Muut toimintatuotot				3 775		3 775
Toimintatuotot yhteensä				3 907		3 907
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-816 345	-15 873	-832 218	-937 567	112,7	-105 349
Palvelujen ostot	-163 100		-163 100	-137 905	84,6	25 195
Aineet, tarvikkeet	-15 400		-15 400	-9 939	64,5	5 461
Avustukset	-114 000		-114 000	-2 500	2,2	111 500
Vuokratulot	-174 900		-174 900	-181 025	103,5	-6 125
Muut toimintakulut	-30 700		-30 700	-32 875	107,1	-2 175
Toimintakulut yhteensä	-1 314 445	-15 873	-1 330 318	-1 301 811	97,9	28 507
Toimintakate	-1 314 445	-15 873	-1 330 318	-1 297 905	97,6	32 413
Suomenkieliset koulutuspalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	616 400		616 400	709 713	115,1	93 313
Maksutuotot	95 600		95 600	119 942	125,5	24 342
Tuet ja avustukset	263 700		263 700	528 716	200,5	265 016
Vuokratulot	4 900		4 900	9 338	190,6	4 438
Muut toimintatuotot	7 000		7 000	8 158	116,5	1 158
Toimintatuotot yhteensä	987 600		987 600	1 375 867	139,3	388 267
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-23 083 361	-888 843	-23 972 204	-23 783 840	99,2	188 364
Palvelujen ostot	-7 094 430		-7 094 430	-7 726 681	108,9	-632 251
Aineet, tarvikkeet	-887 700		-887 700	-949 597	107,0	-61 897
Avustukset	-307 000		-307 000	-306 215	99,7	785
Vuokratulot	-10 408 600		-10 408 600	-10 511 211	101,0	-102 611
Muut toimintakulut	-50 500		-50 500	-119 984	237,6	-69 484
Toimintakulut yhteensä	-41 831 591	-888 843	-42 720 434	-43 397 528	101,6	-677 094
Toimintakate	-40 843 991	-888 843	-41 732 834	-42 021 662	100,7	-288 828
Ruotsinkieliset koulutuspalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	392 000		392 000	355 774	90,8	-36 226
Maksutuotot	500		500	2 897	579,3	2 397
Tuet ja avustukset	157 000		157 000	212 641	135,4	55 641
Vuokratulot	4 300		4 300	5 124	119,2	824
Muut toimintatuotot	900		900	34 813	3 868,1	33 913
Toimintatuotot yhteensä	554 700		554 700	611 249	110,2	56 549
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-11 366 785	-311 019	-11 677 804	-11 679 871	100,0	-2 067
Palvelujen ostot	-3 657 690		-3 657 690	-3 688 516	100,8	-30 826
Aineet, tarvikkeet	-408 500		-408 500	-461 097	112,9	-52 597
Avustukset				-4 032		-4 032
Vuokratulot	-4 365 500		-4 365 500	-4 218 290	96,6	147 210
Muut toimintakulut	-25 200		-25 200	-78 153	310,1	-52 953
Toimintakulut yhteensä	-19 823 675	-311 019	-20 134 694	-20 129 959	100,0	4 735
Toimintakate	-19 268 975	-311 019	-19 579 994	-19 518 710	99,7	61 284

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Varhaiskasvatuspalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	99 200		99 200	120 140	121,1	20 940
Maksutuotot	2 900 200		2 900 200	3 211 560	110,7	311 360
Tuet ja avustukset	81 700		81 700	52 209	63,9	-29 491
Vuokratulot	400		400	30	7,6	-370
Muut toimintatuotot	18 900		18 900	3 846	20,4	-15 054
Toimintatuotot yhteensä	3 100 400		3 100 400	3 387 786	109,3	287 386
Toimintakulut						
Palvelujen ostot	-4 994 500		-4 994 500	-5 274 870	105,6	-280 370
Aineet, tarvikkeet	-331 300		-331 300	-335 057	101,1	-3 757
Avustukset	-6 144 400		-6 144 400	-5 873 041	95,6	271 359
Vuokratulot	-4 750 900		-4 750 900	-4 764 216	100,3	-13 316
Muut toimintakulut	-110 200		-110 200	-148 380	134,6	-38 180
Toimintakulut yhteensä	-34 444 122	-1 130 556	-35 574 678	-36 396 988	102,3	-822 310
Toimintakate	-31 343 722	-1 130 556	-32 474 278	-33 009 203	101,6	-534 925
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	760 100		760 100	1 036 287	136,3	276 187
Maksutuotot	2 768 000	-150 000	2 618 000	2 584 852	98,7	-33 148
Tuet ja avustukset	496 200		496 200	566 597	114,2	70 397
Vuokratulot	743 200		743 200	739 706	99,5	-3 494
Muut toimintatuotot	77 000		77 000	77 181	100,2	181
Toimintatuotot yhteensä	4 844 500	-150 000	4 694 500	5 004 623	106,6	310 123
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-10 927 580	-212 481	-11 140 061	-10 718 243	96,2	421 818
Palvelujen ostot	-3 369 300	-90 000	-3 459 300	-3 716 741	107,4	-257 441
Aineet, tarvikkeet	-1 723 500		-1 723 500	-1 702 539	98,8	20 961
Avustukset	-1 478 900		-1 478 900	-1 430 582	96,7	48 318
Vuokratulot	-4 105 500		-4 105 500	-3 872 545	94,3	232 955
Muut toimintakulut	-204 919		-204 919	-200 559	97,9	4 360
Toimintakulut yhteensä	-21 809 699	-302 481	-22 112 180	-21 641 208	97,9	470 972
Toimintakate	-16 965 199	-452 481	-17 417 680	-16 636 585	95,5	781 095
SIVISTYSTOIMI						
Toimintatuotot	9 487 200	-150 000	9 337 200	10 383 431	111,2	1 046 231
Toimintakulut	-119 223 532	-2 648 772	-121 872 304	-122 867 495	100,8	-995 191
Toimintakate	-109 736 332	-2 798 772	-112 535 104	-112 484 065	100,0	51 039

2.1.5 ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintatuotot	15 090 494		15 090 494	15 244 551	101,0	154 057
Toimintakulut	-14 395 494	-198 870	-14 594 364	-14 406 930	98,7	187 434
Toimintakate	695 000	-198 870	496 130	837 621	168,8	341 491

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin pelastustoimeen 198 870 euroa.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Itä-Uudenmaan pelastusalueella pelastuslaitoksen tuottamien palvelujen saatavuus ja taso perustuu pelastustoimen strategiaan, pelastustoimen lainsäädäntöön sekä sisäministeriön asettamiin pelastustoimen valtakunnallisiin tulos- ja palvelutavoitteisiin. Pelastuslaitoksen tuottamien palvelujen alueellinen saatavuus ja taso on määritelty yksityiskohtaisemmin pelastusalueen 2015–2018 palvelutasopäätöksessä, joka on laadittu yhteistyössä sopijakuntien kanssa. Palvelutasopäätöksen voimassaoloaika jatkettiin Sisäministeriön kirjeen (SM 1648046) suosituksesta aluepelastuslautakunnan päätöksellä 9.10.2018 vuoden 2020 loppuun.

Pelastuslaitoksen palvelutason perusteena on alueen riskinarvio, jonka nojalla on määritelty nykyiset resurssit alueen riskienhallinnan, ensihoidon ja pelastustoimin-

nan edellyttämien toimintojen ylläpitämiseksi. Pelastuslaitoksen toiminnan arvioinnissa on kiinnitetty erityistä huomiota onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn sekä ensihoidon ja pelastuspalvelujen kattavuuteen ja saantiin. Pelastuslain edellyttämän palvelutuotannon ylläpitämisessä ydintoiminnot muodostuvat riskienhallinnan, pelastustoiminnan, öljyntorjunnan sekä tilannekeskuksen toiminnoista. Pelastuslaissa todettujen tehtävien lisäksi pelastustoimi hoitaa muuhun lainsäädäntöön ja tehtyihin sopimuksiin perustuvia tehtäviä, joista merkittävimmät ovat osallistuminen meripelastukseen sekä vaarallisia aineita koskevat valvontatehtävät.

Talousarviossa 2019 pelastuslaitoksen tuottovaatimus oli 695 000 €, joka muodostuu pelastusalueen kunnilta perityistä investointiosuuksista.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Toimintavalmiusaika / pelastustoiminnan keskimääräisen toimintavalmiusajan täytyminen prosentteina, 80 %	95 %
Vakituiseen, sivutoimisiin ja sopimuspalokuntiin kuuluvien henkilöstön määrän ja toimintakyvyn ylläpitäminen / vakituisen, sivutoimisen ja sopimuspalokuntien savusukeltamiseen kykenevän henkilöstön määrä, 220 henkilöä	208
Pelastusalueen valvontasuunnitelman mukaisten suoritteiden kokonaismäärä / vuosi, 3500 suoritetta	4 013
Turvallisuuskoulutusta saaneiden henkilöiden lukumäärä, 3000 henkilöä	3439

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tehtäväalue vastaa palvelutasopäätöksen sekä valvonta- ja turvallisuusviestintäsuunnitelman mukaisista riskienhallintaan liittyvästä tehtävien hoitamisesta. Valvontasuunnitelmassa määritellään valvontatoimintaan liittyvät toimenpiteet sekä valvontayhteistyö muiden viranomaisten ja tahojen kanssa. Lisäksi siinä on määritelty keskeisin viranomaisyhteistyö sekä suunnittelijoiden neuvonta ja pelastusviranomaisen asiantuntijalausuntojen antaminen. Turvallisuusviestintäsuunnitelmassa määritellään turvallisuuskoulutuksen periaatteet, toteutumisen seuranta sekä keskeisimmät yhteistyötahot. Lisäksi turvallisuusviestintäsuunnitelma määrittelee kohderyhmät sekä kohderyhmille tarjottavan koulutuksen sisällön.

Toimintavuoden aikana valvontaa on kohdistettu suunnitelmassa todettujen kohteiden säännösten vastaiseen toimintaan, toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi sekä toiminnan tuloksellisuuden seurantaan. Erilaisia valvontatoimenpiteitä suoritettiin vuonna 2019 yhteensä 4013 kpl.

Pelastuslaitoksen turvallisuusviestinnän tavoitavuuden ja toteuman mittarina käytetään kouluttamalla tavoitettujen henkilöiden määrää. Turvallisuusviestintätilastoihin perustuen tavoitteena on ollut, että turvallisuuskoulutuksella tavoitetaan vähintään 3000 henkilöä eli noin 3 % alueen väestöstä vuosittain. Turvallisuuskoulutus voi olla esimerkiksi alkusammutuskoulutus, turvallisuusai-

heinen luento tai turvallisuuskävely. Turvallisuuskoulutusta järjestettiin vuoden 2019 aikana yhteensä 3439 henkilölle.

Turvallisuuden parantamiseksi asumiseen liittyvää turvallisuutta kehitetään ja keskeisenä tavoitteena on palojen määrän vähentäminen ja turvallisuustason nostaminen yhteistyössä eri viranomaisten kanssa. Vuoden 2019 aikana tapahtuneista vakavista tulipaloista ja tulipalonvaaroista tehtiin palontutkinnan teematutkintaa, jonka yhtenä tavoitteena oli kehittää pelastuslaitoksen sisäisiä prosesseja onnettomuusvaarailmoitusten käsittelyyn sekä niihin liittyvää viranomaisyhteistyötä. Tehdyissä tutkimuksissa esiin nousseita kehittämistarpeita parannetaan vuoden 2020 aikana.

Pelastuslaitoksen tukemana alueen kuntien valmiussuunnittelussa kehitettiin evakuointi- ja suojaväestöön liittyviä toimenpiteitä. Työ on saatu hyvin käyntiin ja sitä tullaan jatkamaan lähivuosien aikana. Myös riskienhallinnan tehtäväalueen oma jatkuvuudenhallinta ja henkilöriskien poistaminen aloitettiin vuoden 2019 aikana.

Omakoti- ja paritalojen valvonnassa vuonna 2019 toimitettiin yhteensä 2441 kiinteistöön omakoti- ja paritaloille suunnattuja omavalvontaoppaita ja –lomakkeita, joista pelastuslaitokselle palautettiin 2270 (93 %). Kiinteistöt, jotka eivät palauttaneet omavalvontaan liittyviä palautelomakkeita, on tarkastettu pelastuslaitoksen toimesta ja lisäksi muihin tarkastusalueella oleviin kiinteistöihin on tehty pistokoeluonteisesti yleisiä palotarkastuksia.

Päivystävä palotarkastaja palvelu antaa opastusta ja neuvontaa onnettomuuksien ehkäisyyn, omatoimiseen varautumiseen sekä pienikiinteistöjen (omakotitalot, kesäasunnot yms.) rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Päivystävälle palotarkastajalle voi tehdä myös iltatutkimusilmoitukset, pienet yleisötapahtumailmoitukset (alle 1000 henkilön tapahtumat) sekä tilapäismajoitusilmoitukset. Lisäksi päivystävä palotarkastaja hoitaa yhteistyöviranomaisilta tulleita onnettomuusvaarailmoituksia sekä laitelain mukaisien tarkastuspöytäkirjojen käsittelyn. Päivystävä palotarkastaja palvelee arkisin ma-pe klo 9:00–14:30. Lisäksi päivystävälle palotarkastajalle on oma sähköpostiosoite. Päivystävälle palotarkastajalle kertyi vuoden 2019 aikana yhteensä 1246 toimenpidettä.

Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan tehtäväalue vastaa pelastusalueen operatiivisesta toiminnasta, valmiuden ylläpidosta sekä pelastustoiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta pelastusalueella. Pelastustoiminnan lisäksi tehtäväalueen toimintoihin on sisällytetty öljyvahinkojen torjunta, erillisiin sopimuksiin perustuva ensivastetoiminta, pelastuslaitoksen tilannekeskuksen ylläpito sekä pelastuslaitoksen kalustohankinnat ja tekniset palvelut.

Pelastustoiminnan palvelujen saatavuus ja taso perustuu palvelutasopäätöksessä tehtyyn riskiarvioon ja sen mukaisesti määriteltyihin pelastusalueen riskialueisiin. Vuoden 2019 pelastustoiminnan toteutuneet toimintavalmiusajat alueen eri osissa vastaavat pääosin sisäministeriön ja palvelutasopäätöksessä riskialueittain asetettuja tavoitteita.

Pelastustoimen hälytyksiä oli vuonna 2019 yhteensä 2412 kpl (v. 2018 2552 kpl).

Pelastuslaitoksen kalustoa on uusittu toimintavuoden aikana investointisuunnitelman ja palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Vuonna 2019 pelastuslaitos on palvelutasopäätöksen mukaisesti kehittänyt suuronnettomuus- ja poikkeusolojen valmiuksiaan toimintaympäristön muutokset huomioiden. Pelastuslaitoksella on ollut säännöllistä viranomaisyhteistyötä erityisesti poliisin, Säteilyturvakeskuksen, terveydensuojeluviranomaisten, Suomen ympäristökeskuksen, Rajavartiolaitoksen ja Puolustusvoimien kanssa. Läheistä yhteistyötä on ollut lisäksi Neste Oyj:n ja Fortum Power and Heat Oy:n kanssa.

Pelastuslaitoksen tilannekeskuksen kykyä pelastustoiminnan johtamisen ja kuntien johtoryhmien tukemiseen on kehitetty. Pelastuslaitoksen väestön varoittamisen järjestelmiä on kehitetty suunnitelman mukaisesti. Tilannekeskuksella on kyky käynnistää väestön varoittamisen menettelyt itsenäisesti koko pelastusalueella.

Ensihoito

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja Porvoon sairaanhoitoalue ovat sopineet toistaiseksi voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ensihoito- ja ensivastepalvelujen tuottamisesta Porvoon sairaanhoitoalueen kunnissa. Ensihoito- ja ensivastepalvelujen taso ja valmius perustuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin hyväksymään ensihoidon palvelutasopäätöksen ensihoito- ja ensivastepalvelujen tuottamisesta.

Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt ovat palvelutasopäätöksen mukaisesti sijoitettuina valmiuteen Porvoon, Loviisan ja Sipoon pelastusasemille. Lisäksi Sipoon ja Loviisan sekä Lapinjärven väestön tavoitettavuuden parantamiseksi ensihoitoyksiköitä on sijoitettu Sipoon Söderkullan ja Loviisan Koskenkylän alueille. Ensihoidon palveluverkostoa täydennetään Porvoon sairaanhoitoalueen hyväksymillä pelastustoimen ensivasteyksiköillä.

Ensihoidon palvelutuotanto perustuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin laatimaan riskiarvioon, jossa kiireellisyysluokittain on määritelty alueen väestön tavoitettavuus. Keskeisenä tavoitteena on saavuttaa potilaat eri riskialueilla ensihoidon palvelutasopäätöksessä ase-

tetuissa määrärajoissa. Potilaiden tavoitettavuutta täydennetään Porvoon sairaanhoitoalueen hyväksymillä pelastustoimen ensivasteyksiköillä.

Ensihoidon tehtävissä potilaiden tavoittamisviiveet vuoden 2019 aikana ovat pääosin vastanneet ensihoidon palvelutasopäätökseen kirjattuja tavoitteita. Toimintavuoden 2019 aikana ensihoitoyksiköiden kokonaissuoritemäärä oli 12 639 (vuonna 2018 13 513) suoritetta. Ensihoitotehtävien määrän väheneminen johtui kuntien kii-reettömien potilassiirtojen siirtymisestä HYKS akuutti sairaankuljetuksen kilpailuttamille yksityisille palveluntuottajille. Pelastustoimen ensivasteyksiköillä oli 650 (vuonna 2018 822) suoritetta. Ensivastetehtävien määrän väheneminen johtui ensihoidon hälytysohjeiden tarkennuksesta ja ERICA-hätäkeskustietojärjestelmän käyttöönotosta.

ALUEELLISEN PELASTUSTOIMEN TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2019

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Hallinto						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 161 332		1 161 332	878 624	75,7	-282 708
Tuet ja avustukset				35 101		35 101
Muut toimintatuotot				275		275
Toimintatuotot yhteensä	1 161 332		1 161 332	914 001	78,7	-247 332
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-289 032	-5 620	-294 652	-240 219	81,5	54 433
Palvelujen ostot	-126 700		-126 700	-185 996	146,8	-59 296
Aineet, tarvikkeet	-6 500		-6 500	-3 984	61,3	2 516
Vuokratulot	-35 500		-35 500	-36 262	102,1	-762
Muut toimintakulut	-8 600		-8 600	-8 976	104,4	-376
Toimintakulut yhteensä	-466 332	-5 620	-471 952	-475 436	100,7	-3 484
Toimintakate	695 000	-5 620	689 380	438 564	63,6	-250 816
Pelastustoimi						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	7 635 648		7 635 648	8 915 217	116,8	1 279 569
Maksutuotot	51 000		51 000	41 469	81,3	-9 532
Tuet ja avustukset	121 000		121 000	225 053	186,0	104 053
Vuokratulot	14 000		14 000	16 429	117,3	2 429
Muut toimintatuotot	11 000		11 000	25 419	231,1	14 419
Toimintatuotot yhteensä	7 832 648		7 832 648	9 223 586	117,8	1 390 938
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-5 259 947	-102 277	-5 362 224	-5 388 896	100,5	-26 672
Palvelujen ostot	-1 030 800		-1 030 800	-1 045 491	101,4	-14 691
Aineet, tarvikkeet	-302 000		-302 000	-320 409	106,1	-18 409
Avustukset	-1 000		-1 000			1 000
Vuokratulot	-1 214 500		-1 214 500	-1 202 753	99,0	11 747
Muut toimintakulut	-24 400		-24 400	-39 573	162,2	-15 173
Toimintakulut yhteensä	-7 832 647	-102 277	-7 934 924	-7 997 122	100,8	-62 198
Toimintakate	1	-102 277	-102 276	1 226 463	-1 199,2	1 328 739
Riskienhallinta						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	867 348		867 348			-867 348
Maksutuotot	80 000		80 000	97 818	122,3	17 818
Muut toimintatuotot	500		500			-500
Toimintatuotot yhteensä	947 848		947 848	97 818	10,3	-850 030
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-654 948	-12 735	-667 683	-617 292	92,5	50 391
Palvelujen ostot	-130 500		-130 500	-133 374	102,2	-2 874
Aineet, tarvikkeet	-45 500		-45 500	-34 651	76,2	10 849
Vuokratulot	-112 700		-112 700	-134 018	118,9	-21 318
Muut toimintakulut	-4 200		-4 200	-5 888	140,2	-1 688
Toimintakulut yhteensä	-947 848	-12 735	-960 583	-925 224	96,3	35 359
Toimintakate		-12 735	-12 735	-827 407	6 497,1	-814 672
Ensihoitopalvelut						
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 673 666		3 673 666	3 611 871	98,3	-61 795
Maksutuotot	274 000		274 000	231 764	84,6	-42 236
Tuet ja avustukset	1 200 000		1 200 000	1 165 512	97,1	-34 488
Muut toimintatuotot	1 000		1 000			-1 000
Toimintatuotot yhteensä	5 148 666		5 148 666	5 009 147	97,3	-139 519

TEHTÄVÄALUE	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO JA MUUTOKSET	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-4 023 667	-78 238	-4 101 905	-3 685 255	89,8	416 650
Palvelujen ostot	-318 600		-318 600	-490 069	153,8	-171 469
Aineet, tarvikkeet	-149 700		-149 700	-186 977	124,9	-37 277
Vuokrakulut	-644 200		-644 200	-608 670	94,5	35 530
Muut toimintakulut	-12 500		-12 500	-38 177	305,4	-25 677
Toimintakulut yhteensä	-5 148 667	-78 238	-5 226 905	-5 009 147	95,8	217 758
 Toimintakate	 -1	 -78 238	 -78 239			 78 239
ALUEELLINEN PELASTUSTOIMI						
Toimintatuotot	15 090 494		15 090 494	15 244 551	101,0	154 057
Toimintakulut	-14 395 494	-198 870	-14 594 364	-14 406 930	98,7	187 434
Toimintakate	695 000	-198 870	496 130	837 621	168,8	341 491

2.1.6 LIIKELAITOKSILLE ASETETTUIJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Liikelaitos Porvoon vesi

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Tuottovaatimus 5 % liikevaihdosta =0,61 milj. euroa	Vaatimus täytettiin, mutta on otettava huomioon, että samalla velka kaupungille kasvoi 1 milj. euroa enemmän kuin budjetoitu.

Kuninkaantien työterveys

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Palvelutason varmistaminen	Ei toteutunut 3.44 (asteikolla 1-5)
Liikeliijäämän saavuttaminen	Ylijääminen tulos 116 121€
Ennaltaehkäisevän työn osuus (Kela luokka I osuus liikevaihdosta)	Toteutui Kela I- yli 72%

Porvoon tilapalvelut

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Peruspääoman tuotto 5 %	Toteutunut 13 473,16 €
Lähiruuan osuutta lisätään *	Ei ole toteutunut
Ruokahävikin määrää vähennetään	Toteutui (-15 %)
Kiinteistöjen huollon ja ylläpidon dokumentaatio kattaa 100 % tilapalveluiden hoidossa olevista kiinteistöistä	Toteutui

* Mikäli lähiruoka käsitteenä tarkoittaa Porvoon alueella tuotettuja raaka-aineita, ei lähiruuan osuutta ole voitu lisätä, koska lähiraaka-aineita ei ole saatavissa sopivassa jalostusasteessa tai pakkauskoossa tuotannossa tarvittavia määriä. Lähiruokapäivä toteutettiin kuten edellisenä vuonnakin, samoin on käytetty paikallisen leipomon tuotteita. Mikäli lähiruoka katsotaan Suomessa tuotetuista raaka-aineista, niin hankinnoissa on valittu aina suomalainen tuote, kun sellainen on ollut saatavilla.

Hävikin määrä oli kevätlukukaudella 2019 keskimäärin 60 g per asiakas ja syyslukukaudella 51 g per asiakas. HUOM! Hävikissä on mukana myös hedelmien kuoret ja paperiservetit, joten luku ei kuvaa syömäkelpoista ruokahävikkiä.

2.1.7 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

SITOVAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	TA2019	TOTEUMA
Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab		
Tuloutus / liikevaihto, %	3,85 %	toteutui
Omavaraisuusaste-%	≥ 20%	toteutui
Hiilineutraali sähkönmyynti, %	100 %	toteutui
Uusiutuvien polttoaineiden osuus kaukolämmön tuotannosta on vähintään 90 prosenttia	≥ 90 %	toteutui
Oy Porvoo EventFactory Oy		
Tilikauden tulos	0	toteutui
Kaupungin myöntämän tuen määrä, teur	1050 teur	toteuma 1 100 teur
Lyhytaikaisen tilamyynnin vuokrausaste, % (tapahtumatilat)	65 %	toteutui
Pitkäaikaisen vuokrauksen käyttöaste, % (liiketilat)	100 %	tot 98 %
Porvoon A-asunnot Oy-Borgå A-bostäder Ab		
Asuntojen käyttöaste, %	≥ 99,7 %	tot 99,29 %
Laaditaan taseen vahvistamissuunnitelma jonka toteutumista seurataan tunnuslukumittarein	suunnitelma vahvistettu ja toimenpiteisiin ryhdytty	toteutui
Porvoon vuokra-asunnot Oy Borgå hyresbostäder Ab		
Asuntojen käyttöaste, %	≥ 99,7 %	tot 98,8 %
Careeria Oy (ent. EdupoliPointCollege Oy)		
Tilikauden tulos	≥ 0	toteuma -0,28 milj.eur

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

(ilman liikelaitoksia)

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	28 175 058		28 175 058	29 514 733	104,8	1 339 675
Maksutuotot	15 281 700	-150 000	15 131 700	15 100 644	99,8	-31 056
Tuet ja avustukset	4 509 965		4 509 965	6 064 203	134,5	1 554 238
Muut toimintatuotot	46 221 050		46 221 050	51 190 807	110,8	4 969 757
Toimintatuotot yhteensä	94 187 773	-150 000	94 037 773	101 870 387	108,3	7 832 614
Valmistus omaan käyttöön	1 060 000		1 060 000	890 057	84,0	-169 943
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-112 434 095	-1 968 606	-114 402 701	-114 412 005	100,0	-9 304
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-23 723 466	393 517	-23 329 949	-24 182 383	103,7	-852 434
Muut henkilösivukulut	-4 040 226	75 089	-3 965 137	-3 427 202	86,4	537 935
Palvelujen ostot	-149 474 849	-3 770 000	-153 244 849	-160 099 995	104,5	-6 855 146
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 969 200	-120 000	-14 089 200	-15 011 550	106,5	-922 350
Avustukset	-16 880 100		-16 880 100	-16 692 728	98,9	187 372
Muut toimintakulut	-44 305 381	-160 000	-44 465 381	-49 574 446	111,5	-5 109 065
Toimintakulut yhteensä	-364 827 317	-5 550 000	-370 377 317	-383 400 309	103,5	-13 022 992
TOIMINTAKATE	-269 579 544	-5 700 000	-275 279 544	-280 639 865	101,9	-5 360 321
Verotulot	235 000 000	7 000 000	242 000 000	242 952 920	100,4	952 920
Valtionosuudet	52 000 000	2 100 000	54 100 000	54 307 451	100,4	207 451
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot muilta	100 000		100 000	46 242	46,2	-53 758
Korkotuotot liikelaitoksilta				122 161		122 161
Muut rahoitustuotot	2 500 000		2 500 000	3 132 799	125,3	632 799
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	600 000		600 000	623 473	103,9	23 473
Korkokulut	-1 500 000		-1 500 000	-874 449	58,3	625 551
Muut rahoituskulut	-100 000		-100 000	-37 020	37,0	62 980
VUOSIKATE	19 020 456	3 400 000	22 420 456	19 633 712	87,6	-2 786 744
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 000 000		-20 000 000	-21 349 779	106,7	-1 349 779
Arvonalentumiset				-61 811		-61 811
TILIKAUDEN TULOS	-979 544	3 400 000	2 420 456	-1 777 878	-73,5	-4 198 334
Poistoeron muutos				410 560		410 560
Varausten muutos				-250 000		-250 000
Rahastojen muutos				3 182 786		3 182 786
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-979 544	3 400 000	2 420 456	1 565 468	64,7	-854 988

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin osuutta yhteisöveron tuotosta lisätään 13 miljoonaan euroa, kunnallisveron tuottoa alennetaan 6 miljoonaa euroa ja valtionosuustuloja lisätään 2,1 miljoonaa euroa.

Verotulojen erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
Kunnan tulovero	198 000 000	-6 000 000	192 000 000	193 587 858	100,8	1 587 858
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 000 000	13 000 000	33 000 000	32 382 226	98,1	-617 774
Kiinteistövero	17 000 000		17 000 000	16 982 836	99,9	-17 164
Verotulot yhteensä	235 000 000	7 000 000	242 000 000	242 952 920	100,4	952 920

Vuosi	Tulovero-prosentti	Kunnan tulovero, 1000 euroa	Muutos, %
2006	18,75	133 844	4,5
2007	18,75	145 039	8,4
2008	18,75	154 420	6,5
2009	19,25	158 743	2,8
2010	19,25	162 062	2,1
2011	19,25	167 174	3,2
2012	19,25	166 872	-0,2
2013	19,25	179 781	7,7
2014	19,25	179 346	-0,2
2015	19,75	187 564	4,6
2016	19,75	196 962	5,0
2017	19,75	190 592	-3,2
2018	19,75	192 402	0,9
2019	19,75	193 588	0,6

Valtionosuuksien erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset				56 898 221		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-2 590 770		
Valtionosuudet yhteensä	52 000 000	2 100 000	54 100 000	54 307 451	100,38	207 451

2.3 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

(ilman liikelaitoksia)

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
KONSERNIHALLINTO						
Investointimenot	-34 644 000	-7 333 000	-41 977 000	-34 285 969	81,7	7 691 031
Investointitulot				-14 672		-14 672
Yhteensä	-34 644 000	-7 333 000	-41 977 000	-34 300 641	81,7	7 676 359
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI						
Investointimenot	-400 000	-300 000	-700 000	-401 906	57,4	298 094
Yhteensä	-400 000	-300 000	-700 000	-401 906	57,4	298 094
SIVISTYSTOIMI						
Investointimenot	-1 800 000		-1 800 000	-1 110 994	61,7	689 006
Investointitulot				45 000		45 000
Yhteensä	-1 800 000		-1 800 000	-1 065 994	59,2	734 006
ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS						
Investointimenot	-1 427 000	-24 400	-1 451 400	-994 787	68,5	456 613
Investointitulot	482 000		482 000	407 167	84,5	-74 833
Yhteensä	-945 000		-969 400	-587 620	60,6	381 780
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Investointimenot	-38 271 000	-7 657 400	-45 928 400	-36 793 656	80,1	9 134 744
Investointitulot	482 000		482 000	437 495	90,8	-44 505
Yhteensä	-37 789 000	-7 657 400	-45 446 400	-36 356 161	80,0	9 090 239

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion investointiosaan seuraavat 7 657 400 euron muutokset:

Talonrakennus 4 833 000 euroa, kuntatekniikka ja kiinteä omaisuus 2 500 000 euroa, sosiaali- ja terveystoimen irtain omaisuus 300 000 euroa ja pelastustoimen irtain omaisuus 24 400 euroa.

Talonrakennus

5005 Hallinnon toimitilojen keskittäminen

Vuoden 2019 määräraha, 100 000 €, jäi käyttämättä 100 000 €.

5050 Hankesuunnitelmat ja kuntoselvitykset

Vuoden 2019 määräraha, 150 000 €, ylittyi 6 354 eurolla. Määrärahoilla on tehty tulevien vuosien investointihankkeiden hankesuunnitelmia, kuntotutkimuksia ja tilaselvityksiä.

5060 Varikko Kaupunginhaka

Vuoden 2019 määräraha, 100 000 €, jäi käyttämättä 10 393 €. Varikon hankesuunnittelutyö on aloitettu vuoden aikana ja hankesuunnitelma valmistuu kevään 2020 aikana.

5105 Päiväkotihelmi

Vuoden 2019 määräraha, 50 000 €, jäi käyttämättä 36 145 €. Päiväkodin viimeiset irtaimistohankinnat on tehty vuoden 2019 aikana ja päiväkoti on valmis.

5119 Päiväkotihelmä

Vuoden 2019 määräraha, 3 700 000 €, jäi käyttämättä 3 545 598 €. Päiväkodin hankesuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2019 ja päiväkodin suunnittelu aloitettu vuoden aikana.

5339 Jokilaakson koulu

Vuoden 2019 määräraha, 600 000 €, jäi käyttämättä 557 764 €. Koulun hankinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen, jonka vuoksi hankinta on viivästynyt.

5399 Koulujen korjaustyöt

Vuoden 2019 määräraha, 1 204 000 €, ylittyi 143 481 eurolla. Hanke käsittää Linnankosken lukion, Linnajoen koulun ja Keskuskoulun korjaustyöt.

5402 Grännäs skola

Vuoden 2019 määräraha, 1 792 000 €, ylittyi 308 665 eurolla. Koulun pihatyöt ja peruskorjattava puurakennus valmistuivat vuoden 2019 aikana. Hanke on valmistunut.

5406 Kvarnbackens skola

Vuoden 2019 määräraha, 3 211 000 €, ylittyi 870 907 eurolla. Kohteen sisäilmakorjaukset ovat edistyneet vuoden aikana hyvin, mutta ovat olleet haasteellisempia kuin oli arvioitu. Hanke valmistuu vuonna 2020.

5413 Tolkisten koulu

Vuoden 2019 määräraha, 100 000 €, jäi käyttämättä 38 001 €. Koulun viimeiset irtaimistohankinnat on tehty vuoden 2019 aikana ja koulu on valmis.

5414 Tolkis skola

Vuoden 2019 määräraha, 3 503 000 €, jäi käyttämättä 326 691 €. Koulu on otettu käyttöön syksyllä 2019. Osa irtaimistohankinnoista ja urakoitsijoiden viimeiset maksuerät laskutetaan vasta vuonna 2020.

5419 Strömborgska skolan

Vuoden 2019 määräraha, 13 576 000 €, jäi käyttämättä 1 603 804 €. Koulu on otettu käyttöön joulukuussa 2019. Osa irtaimistohankinnoista ja osa rakentamisen kustannuksista laskutetaan vasta vuonna 2020.

5535 Jäähalli

Vuoden 2019 määräraha, 100 000 €, jäi käyttämättä 100 000 €. Jäähallin peruskorjausta ei ole edistetty vuoden aikana, koska hanke odottaa Kokkonien liikunta-alueen kokonais selvitystä.

5555 Kirjasto

Vuoden 2019 määräraha, 200 000 €, jäi käyttämättä 155 002 €. Suunnittelu on aloitettu syksyllä 2019 ja hanke jatkuu vuonna 2020.

5770 Energiansäästöinvestoinnit

Vuoden 2019 määräraha, 801 000 €, jäi käyttämättä 470 448 €. Vuoden aikana on tehty energiansäästötoimenpiteitä eri kiinteistöissä, mm. Keskuspaloasema, Huhtisten koulu ja Borgå Gymnasium.

Kuntatekniikka

Uudisrakennuskohteina toteutettiin Länsi-Haikkoon, Kevätlaaksonkallion, sekä Humlebergin siirtolapuutarhan kaava-alueita. Kaava-alueiden jatkorakentamisina toteutettiin Toukovuoren alueella katuviheriöitä sekä joukkoliikenneyhteys Kevätkumpuun, Kevätlaaksonpuron ja Omenatarhan viimeistelyitä. Suurimpina yksittäisinä hankkeina olivat Aleksanterinkadun puuistutukset, F.E. Sillanpään kadun aukion rakentaminen Hornhattulassa,

Gabriel Hagertin kujan kiveystyöt sekä Näsin Koulukadun saneeraus.

Pilaantuneen maaperän kunnostuksia on tehty pääasiassa investointirakennuskohteissa, joista isoimmat työt tehtiin Humlebergissä, Gabriel Hagertin kujalla, Kevätlaaksossa ja Länsi-Haikkossa. Uudispuistokohteina toteutettiin Toukovuoren ja Länsi-Haikkoon puuhapuistot.

Liikenneturvallisuustöinä toteutettiin nopeusvalvontakameroiden asennus kolmeen kohtaan katuverkolle sekä liikennejärjestelykokeiluita keskustan alueella.

Näsin alueella sekä Kevätkummuntien viereen laatukäytävän jatke. Päälystyskohteita oli normaalia enemmän ja painopisteenä olivat kevyen liikenteen väylien päällystykset. Esteettömyystöitä jatkettiin Aleksanterinkadun kevyenliikenteen väylillä. Kevyenliikenteen kilpailukyvyyn parantamiseksi keskusta-alueelle hankittiin 60 kaupunkipyörää. Yhteiskäyttöautojen käyttöönottoa valmisteltiin latauspisteiden rakentamisella.

Domargårdin II alueen eristäminen, joka aloitettiin vuonna 2018, saatiin valmiiksi syksyllä 2019. Länsirannalla toteutettiin laaja pohjatutkimus- ja rakennettavuusselvitysohjelma. Pohjatutkimuksia tehtiin rakennussuun-

nittelua, ja louhinnan suunnittelua varten myös Kulloon yritysalueen kaava-alueella. Pohjatutkimuksiin suunnittelussa olevilla kaava-alueilla yhdistettiin myös maaperän pilaantuneisuustutkimuksia.

Tulevia suuria investointeja valmisteltiin kilpailuttamalla rakennuttamiskonsultteja. Kilpailuttamisia on toteutettu myös Länsirannan kevyenliikenteenväylän ympäristöön Lucia-hankkeessa (EU) toteutettavan älykkään valaistuksen suunnitteluttamiseksi ja hankinnoissa. Talousarvion mukaisia kohteita jäi toteuttamatta mm. lupa-, kilpailutustilanteen tai yhteistyökumppaneiden määräraha-tilanteen takia. Näistä suurimpia olivat Länsirannan ranta-alueen työkohteet sekä Kulloon yritysalueen rakentamisen aloittaminen.

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poik- keama	Poikkeama %	Kust.- arviosta käytetty %
8000 KAUPUNGINHALLITUS									
IRTAIN OMAISUUS									
1150 Taloushallinnon tietojärjestelmä									
Menot			-400 000		-400 000	0	-400 000	0,0	0,0
1165 HPK:n irtain omaisuus									
Menot			-79 000		-79 000	-32 505	-46 495	41,1	41,1
YHTEENSÄ			-479 000		-479 000	-32 505	446 495	6,8	6,8
OSAKKEET JA OSUUDET									
1110 Praktikumin osakkeet									
Menot			-250 000		-250 000	-84 094	165 906	33,6	33,6
YHTEENSÄ			-250 000		-250 000	-84 094	165 906	33,6	33,6
TALONRAKENNUS									
KONSERNIHALLINNON TALONRAKEN- NUS									
5005 Hallinnon tilojen keskittäminen									
Menot	-12 200 000		-100 000		-100 000	0	100 000	0,0	0,0
5050 Hankesuunnitelmat ja kuntoselv									
Menot	-1 050 000	-156 754	-150 000		-150 000	-156 354	-6 354	104,2	29,8
5060 Varikko kaupunginhaka									
Menot	-6 000 000	-12 360	-100 000		-100 000	-89 607	10 393	89,6	1,7
5770 Energiansäästöinvestoinnit									
Menot	-3 500 000	-470 763	-500 000	-301 000	-801 000	-330 552	470 448	41,3	22,9
YHTEENSÄ									
Menot			-850 000	-301 000	-1 151 000	-576 513	574 487	50,1	50,1
Yhteensä			-850 000	-301 000	-1 151 000	-576 513	574 487	50,1	50,1
SIVISTYSTOIMEN TALONRAKENNUS									
5119 Päiväkotitoiminta									
Menot	-9 900 000	-25 428	-3 700 000		-3 700 000	-154 403	3 545 597	4,2	1,8
5339 Jokilaakson koulu									
Menot	-600 000		-600 000		-600 000	-42 236	557 764	7,0	7,0
5399 Koulujen korjaus									
Menot	-500 000		-500 000	-704 000	-1 204 000	-1 347 481	-143 481	111,9	269,5
Tulot						-14 672	-14 672		
5402 Grännes skola									
Menot	-5 500 000	-4 057 994	-500 000	-1 292 000	-1 792 000	-2 100 664	-308 664	117,2	112,0
5406 Kvarnbackens skola									
Menot	-2 300 000		-2 300 000	-911 000	-3 211 000	-4 081 907	-870 907	127,1	177,5
5413 Tolkisten koulu									
Menot				-100 000	-100 000	-61 999	38 001	62,0	62,0
5414 Tolkis skola									
Menot	-3 460 000		-3 460 000	-43 000	-3 503 000	-3 176 309	326 691	90,7	91,8
5419 Strömborgska skolan									
Menot	-21 800 000	-8 223 645	-12 144 000	-1 432 000	-13 576 000	-11 972 196	1 603 804	88,2	92,6
5535 Jäähalli									
Menot	-7 000 000		-100 000		-100 000	0	100 000	0,0	0,0
5555 Kirjasto									
Menot	-700 000		-200 000		-200 000	-44 998	155 002	22,5	6,4
5105 Peippolan päiväkotitoiminta									
Menot			0	-50 000	-50 000	-13 855	36 145	27,7	27,7
YHTEENSÄ									
Menot			-23 504 000	-4 532 000	-28 036 000	-22 996 048	5 039 952	82,0	82,0
Tulot						-14 672	-14 672		
Yhteensä			-23 504 000	-4 532 000	-28 036 000	-23 010 720	5 025 280	82,1	82,1
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ									
Menot			-24 354 000	-4 833 000	-29 187 000	-23 572 560	5 614 440	80,8	80,8
Tulot						-14 672	-14 672		
Yhteensä			-24 354 000	-4 833 000	-29 187 000	-23 587 232	5 599 768	80,8	80,8

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poik- keama	Poik- keama %	Kust.- arviosta käy- tetty %
8000 KAUPUNGINHALLITUS									
Menot yhteensä			-25 083 000	-4 833 000	-29 916 000	-23 689 159	6 226 841	79,2	79,2
Tulot yhteensä						-14 672	-14 672		
Yhteensä			-25 083 000	-4 833 000	-29 916 000	-23 703 831	6 212 169	79,2	79,2
8050 KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA									
IRTAIN OMAISUUS									
Kuntatekniikka									
1034 Käytetyt pakettiautot									
Menot			-30 000		-30 000	-25 161	4 839	83,9	83,9
1036 Pyöräkuormaaja									
Menot			-100 000		-100 000	-162 876	-62 876	162,9	162,9
1048 Kunnossapitolusto									
Menot			-50 000		-50 000	-39 890	10 110	79,8	79,8
1075 Maastomittaus- ja tulostuslait- teet									
Menot			-40 000		-40 000	-24 374	15 626	60,9	60,9
1081 Katuosaston irtain omaisuus									
Menot			-20 000		-20 000	-17 076	2 924	85,4	85,4
1087 Puiston pienkoneet									
Menot			-50 000		-50 000	-55 663	-5 663	111,3	111,3
Kuntatekniikka yhteensä			-290 000		-290 000	-325 040	-35 040	112,1	
Maapolitiikka									
1173 Takymetri									
Menot					0	-9 600	-9 600		
1088 Pakettiauto									
Menot			-41 000		-41 000	-26 158	14 842	63,8	63,8
Maapolitiikka yhteensä			-41 000		-41 000	-35 758	5 242	87,2	87,2
YHTEENSÄ			-331 000		-331 000	-360 798	-29 798	109,0	
KIINTEÄ OMAISUUS									
2000 Kiinteistöjen osto									
Menot			-1 000 000	-2 500 000	-3 500 000	-3 551 206	-51 206	101,5	101,5
KIINTEÄ OMAISUUS yhteensä			-1 000 000	-2 500 000	-3 500 000	-3 551 206	-51 206	101,5	101,5
KUNTATEKNIikka									
6069 Uudisrakennus, kadut									
Menot			-2 480 000		-2 480 000	-2 735 080	-255 080	110,3	110,3
6070 Perusparannus, kadut									
Menot			-1 060 000		-1 060 000	-950 263	109 737	89,6	89,6
6099 Erittelemätön kuntatekniikka									
Menot			-130 000		-130 000	-19 732	110 268	15,2	15,2
6159 Kevyen liikenteen väylät									
Menot			-180 000		-180 000	-99 834	80 166	55,5	55,5
6559 Liikennejärjestelyt									
Menot			-250 000		-250 000	-101 052	148 948	40,4	40,4
6659 Päällystäminen, erittelemätön									
Menot			-1 400 000		-1 400 000	-1 491 132	-91 132	106,5	106,5
6899 Puistot, erittelemätön									
Menot			-900 000		-900 000	-550 389	349 611	61,2	61,2
7059 Satama, erittelemätön									
Menot			-340 000		-340 000	-100 072	239 928	29,4	29,4
7239 Avo-ojien perusparannus									
Menot			-240 000		-240 000	-25 595	214 405	10,7	10,7
7399 Työpaikka-alueet, erittelemätön									
Menot			-1 050 000		-1 050 000	-57 886	992 114	5,5	5,5
7500 Tutkimus ja suunnittelu									
Menot			-200 000		-200 000	-553 770	-353 770	276,9	276,9
KUNTATEKNIikka YHTEENSÄ									
Menot			-8 230 000	0	-8 230 000	-6 684 806	1 545 194	81,2	81,2
Yhteensä			-8 230 000	0	-8 230 000	-6 684 806	1 545 194	81,2	81,2
8050 KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA									
Menot yhteensä			-9 561 000	-2 500 000	-12 061 000	-10 596 810	1 464 190	87,9	87,9
Yhteensä			-9 561 000	-2 500 000	-12 061 000	-10 596 810	1 464 190	87,9	87,9

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poik- keama	Poik- keama %	Kust.- arviosta käy- tetty %
8100 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTA- KUNTA									
IRTAIN OMAISUUS									
1019 Vanhus- ja vammaispalvelu irtain Menot			-60 000		-60 000	0	60 000	0,0	0,0
1020 Terveyspalvelujen irtain om Menot			-40 000		-40 000	-33 390	6 610	83,5	83,5
1025 Tietojärjestelmät, palvelimet Menot			-300 000	-300 000	-600 000	-368 516	231 484	61,4	61,4
8100 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTA- KUNTA YHTEENSÄ									
Menot yhteensä			-400 000	-300 000	-700 000	-401 906	298 094	57,4	57,4
Yhteensä			-400 000	-300 000	-700 000	-401 906	298 094	57,4	57,4
8200 SIVISTYSLAUTAKUNTA									
IRTAIN OMAISUUS									
Koulutuspalvelut									
1065 Sivistystoimen it-hankinnat Menot			-60 000		-60 000	-91 063	-31 063	151,8	151,8
1066 Sivistystoimen irtain omaisuus Menot			-50 000		-50 000	-30 284	19 716	60,6	60,6
1067 Varhaiskasvatuksen ohjelmisto Menot			-100 000		-100 000	-63 472	36 528	63,5	63,5
1068 Koulujen it-hankinnat Menot			-200 000		-200 000	0	200 000	0,0	0,0
Kuvapalvelut									
1050 Musiikkiopiston irtain omaisuus Menot			-20 000		-20 000	-25 897	-5 897	129,5	129,5
1053 Liikuntapalvelujen pienkoneet Menot			-20 000		-20 000	-24 500	-4 500	122,5	122,5
1055 Nuorisopalvelujen irtain om Menot			-20 000		-20 000	-20 000	0	100,0	100,0
1121 Musiikkiopiston ICT-hankinnat Menot			-76 000		-76 000	-30 206	45 794	39,7	39,7
1122 Taidekoulun ICT-hankinnat Menot			-15 000		-15 000	-14 949	51	99,7	99,7
1123 KoMbin ICT-hankinnat Menot			-15 000		-15 000	-12 316	2 684	82,1	82,1
1130 Kirjastoauto ja invanostin Menot			-390 000		-390 000	-310 000	80 000	79,5	79,5
1136 Pääkirjaston kalusto Menot			-49 000		-49 000	-46 926	2 074	95,8	95,8
YHTEENSÄ			-1 015 000		-1 015 000	-669 613	345 387	66,0	
LIIKUNTAPALVELUJEN MAANRAKEN- NUS									
4040 Yleiset alueet Kokkonniemi Menot			-150 000		-150 000	-47 782	102 218	31,9	31,9
4080 Keskuskentän rakennustyöt Menot									
Tulot						30 000	30 000		
4105 Skeittihallin suunnittelu Menot			-10 000		-10 000	-10 036	-36	100,4	100,4
4155 Uimahallin rakentamaton alue Menot			-10 000		-10 000	0	10 000	0,0	0,0
4180 Lähiliikuntapaikat Menot						-33 263	-33 263		
Tulot						15 000	15 000		
4186 Lähiliikunta-alue Tolkkinen Menot			-450 000		-450 000	-199 552	250 448	44,3	44,3
4202 Taka-Humlan ulkoilureitti Menot			-125 000		-125 000	-106 439	18 561	85,2	85,2
4259 Uimarannat, erittelemättömät Menot			-40 000		-40 000	-44 309	-4 309	110,8	110,8

INVESTOINTIHANKKEIDEN TOTETUTUMINEN	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio- muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poik- keama	Poik- keama %	Kust.- arviosta käy- tetty %
YHTEENSÄ									
Menot			-785 000		-785 000	-441 381	333 619	56,2	56,2
Tulot						45 000	45 000		
YHTEENSÄ			-785 000		-785 000	-396 381	378 619	50,5	50,5
SIVISTYSLAUTAKUNTA									
Menot yhteensä			-1 800 000		-1 800 000	-1 110 994	679 006	61,7	61,7
Tulot yhteensä						45 000	45 000		
Yhteensä			-1 800 000		-1 800 000	-1 065 994	724 006	59,2	59,2
8900 ALUEPELASTUSLAUTAKUNTA									
IRTAIN OMAISUUS									
Menot yhteensä			-1 427 000	-24 400	-1 451 400	-994 787	456 613	68,5	68,5
Tulot yhteensä			482 000		482 000	407 167	-74 833	84,5	84,5
Yhteensä			-945 000		-969 400	-587 620	381 780	60,6	60,6
INVESTOINNIT YHTEENSÄ									
MENOT			-38 271 000	-7 657 400	-45 928 400	-36 793 656	9 124 744	80,1	80,1
TULOT			482 000		482 000	437 495	-44 505	90,8	90,8
YHTEENSÄ			-37 789 000	-7 657 400	-45 446 400	-36 356 161	9 080 239	80,0	80,0

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

(ilman liikelaitoksia)

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	%	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	19 020 456	3 400 000	22 420 456	19 633 712	87,6	-2 786 744
Tulorahoituksen korjauserät	-5 502 000		-5 502 000	-5 483 181	99,7	18 819
Toiminnan rahavirta yhteensä	13 518 456	3 400 000	16 918 456	14 150 531	83,6	-2 767 925
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-38 271 000	-7 657 400	-45 928 400	-37 650 744	82,0	8 277 656
Rahoitusosuudet investointimenoihin	482 000		482 000	437 495	90,8	-44 505
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.tulot	5 502 000		5 502 000	7 980 202	145,0	2 478 202
Investointien rahavirta yhteensä	-32 287 000	-7 657 400	-39 944 400	-29 233 047	73,2	10 711 353
Toiminta ja investoinnit, netto	-18 768 544	-4 257 400	-23 025 944	-15 082 516	65,5	7 943 428
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset muille				-19 000		-19 000
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille	-1 000 000	-3 000 000	-4 000 000	-4 000 000	100,0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	480 000		480 000	321 623	67,0	-158 377
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta				680 000		680 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	-520 000	-3 000 000	-3 520 000	-3 017 377	85,7	502 623
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	42 500 000	-10 000 000	32 500 000	32 000 000	98,5	-500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-23 000 000		-23 000 000	-23 376 586	101,6	-376 586
Lainakannan muutokset yhteensä	19 500 000	-10 000 000	9 500 000	8 623 414	90,8	-876 586
Rahoituksen rahavirta				6 084 125		6 084 125
Rahavarojen muutos yhteensä	211 456	-17 257 400	-17 045 944	-3 392 354		13 653 590

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto päätti, että lainanottoa vähennetään 10 miljoonaa euroa ja antolainasaamisia lisätään 3 miljoonaa euroa.

2.5 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOAR- VOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Talous- arvio	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Talous- arvio	TA- muutos	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
		1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Konsernihallinto	N	65 492	350	65 842	73 183	-7 341	53 951		53 951	59 998	-6 047
Sosiaali- ja terveyslautatoimi	N	165 717	2 353	168 070	172 943	-4 873	16 720		16 720	17 134	-414
Sivistystoimi	N	119 223	2 648	121 871	122 867	-996	9 487	-150	9 337	10 383	-1 046
Pelastuslaitos	N	14 396	199	14 595	14 407	188	15 090		15 090	15 245	-155
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	-						235 000	7 000	242 000	242 953	-953
Valtionosuudet	-						52 000	2 100	54 100	54 307	-207
Korkotulot	-						100		100	168	-68
Muut rahoitustulot	-						3 100		3 100	3 756	-656
Korkomenot	-	1 500		1 500	874	626					
Muut rahoitusmenot	-	100		100	37	63					
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Irtain omaisuus	N	479		479	33	446					
Osakkeet ja osuudet	N	250		250	84	166					
Koulujen korjaus	N	500	704	1 204	1 347	-143				-15	15
Pohjoisten alueiden koulut	N	600		600	42	558					
Strömborgska skolan	N	12 144	1 432	13 576	11 972	1 604					
Tolkkisten koulu	N		100	100	62	38					
Tolkis skola	N	3 460	43	3 503	3 176	327					
Grännäs skola	N	500	1 292	1 792	2 101	-309					
Kvarnbackens skola	N	2 300	911	3 211	4 082	-871					
Peippolan päiväkoti	N		50	50	14	36					
Päiväkoti Metsätähti	N	3 700		3 700	154	3 546					
Kirjasto	N	200		200	45	155					
Jäähalli	N	100		100	0	100					
Hallinnon keskittäminen	N	100		100		100					
Varikko Kaupunginhaka	N	100		100	90	10					
Muut talonrakennushankkeet	N	650	301	951	487	464					
Kaupunkikehitys											
Irtain omaisuus	N	331		331	361	-30					
Maan hankinta	N	1 000	2 500	3 500	3 551	-51					
Kuntatekniikka	N	8 230		8 230	6 685	1 545					
Sosiaali- ja terveystoimi											
Irtain omaisuus	N	400	300	700	402	298					
Sivistystoimi											
Irtain omaisuus	N	1 015		1 015	670	345					
Liikuntatoimen hankkeet	N	785		785	441	344				45	-45
Pelastuslaitos											
Irtain omaisuus	N	1 427	24	1 451	995	456	482		482	407	75
RAHOITUSOSA											
Antolainojen lisäys	B	1 000	3 000	4 000	4 019	-19					
Antolainojen vähennys	-						480		480	1 001	-521
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						42 500	-10 000	32 500	32 000	500
Pitkäaikaisten lainojen vähen- nys	-	23 000		23 000	23 377	-377					
Oman pääoman muutokset	-									1 643	-1 643
Vaikutus maksuvalmiuteen	-	211		211	-3 392	-3 181		17 257	17 257	6 084	11 173
		428 910	16 207	445 117	445 109	8	428 910	16 207	445 117	445 109	8

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2019 euroa	1.1.-31.12.2018 euroa
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	32 332 706,91	30 021 712,90
Maksutuotot	14 729 646,02	15 609 871,82
Tuet ja avustukset	6 165 462,58	6 274 051,37
Muut toimintatuotot	18 545 083,01	20 996 295,44
Toimintatuotot yht.	71 772 898,52	72 901 931,53
Valmistus omaan käyttöön	1 473 679,08	1 464 282,58
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-124 768 514,71	-119 258 464,78
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-26 219 995,07	-25 531 468,56
Muut henkilösivukulut	-3 742 967,81	-4 436 532,49
Palvelujen ostot	-136 425 283,35	-124 846 743,66
Aineet, tarvikkeet	-20 937 663,12	-21 358 496,78
Avustukset	-16 692 728,55	-16 110 389,97
Muut toimintakulut	-18 700 466,01	-15 547 673,50
Toimintakulut yht.	-347 487 618,62	-327 089 769,74
TOIMINTAKATE	-274 241 041,02	-252 723 555,63
Verotulot	242 952 920,19	229 152 204,19
Valtionosuudet	54 307 451,00	50 464 569,00
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	46 241,72	61 075,53
Muut rahoitustuotot	3 153 318,96	2 952 002,60
Korkokulut	-874 449,05	-738 527,08
Muut rahoituskulut	-37 323,86	-12 017,77
VUOSIKATE	25 307 117,94	29 155 750,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 505 481,68	-24 313 024,46
Arvonalentumiset	-61 811,18	-1 843 854,28
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
TILIKAUDEN TULOS	-1 260 174,92	2 998 872,10
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	410 559,79	155 893,17
Varausten lisäys (-)/vähennys (+)	-250 000,00	2 000 000,00
Rahastojen lisäys (-)/vähennys (+)	3 182 785,86	-2 722 687,92
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ(-)	2 083 170,73	2 432 077,35

3.2 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	2019 euroa	2018 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	25 307 117,94	29 155 750,84
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-5 508 155,69	-9 513 341,36
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 230 942,42	-53 527 577,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin	437 495,00	247 500,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 008 669,57	8 438 487,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 985 815,60	-25 199 180,21
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-21 500,00	-133 222,00
Antolainasaamisten vähennykset	321 623,06	4 836 099,22
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000 000,00	40 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 376 586,32	-21 950 993,14
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-138 015,43	-140 662,12
Vaihto-omaisuuden muutos	-53 567,19	43,68
Saamisten muutos	2 871 774,32	-955 321,98
Korottomien velkojen muutos	2 040 156,57	5 877 827,05
Rahoituksen rahavirta	13 643 885,01	27 533 770,71
Rahavarojen muutos	-3 341 930,59	2 334 590,50
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	27 408 459,51	30 750 390,10
Rahavarat 1.1.	-30 750 390,10	-28 415 799,60
Muutos	-3 341 930,59	2 334 590,50

3.3 TASE

TASE VASTAAVAA		31.12.2019 euroa	31.12.2018 euroa
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	346 185 062,13	329 039 878,53
I	Aineettomat hyödykkeet	3 268 847,46	2 743 000,59
	1. Aineettomat oikeudet	432 580,10	158 841,85
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 836 267,36	2 584 158,74
II	Aineelliset hyödykkeet	293 987 824,67	276 697 441,17
	1. Maa- ja vesialueet	31 374 189,94	27 266 073,41
	2. Rakennukset	141 302 034,69	141 205 326,16
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	86 083 027,19	82 125 762,89
	4. Koneet ja kalusto	8 794 863,29	10 512 016,12
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	40 533,29	40 533,29
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	26 393 176,27	15 547 729,30
III	Sijoitukset	48 928 390,00	49 599 436,77
	1. Osakkeet ja osuudet	45 475 217,28	45 846 140,99
	3. Muut lainasaamiset	2 683 277,72	3 004 900,78
	4. Muut saamiset	769 895,00	748 395,00
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 514 509,83	10 059 988,99
	2. Lahjoitusrahastojen varat	10 462 663,51	9 996 008,57
	3. Muut toimeksiantojen varat	51 846,32	63 980,42
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	40 404 509,53	44 284 187,45
I	Vaihto-omaisuus	392 147,45	338 580,26
	1. Aineet ja tarvikkeet	392 147,45	338 580,26
II	Saamiset	12 603 902,57	13 195 217,09
	Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
	3. Muut saamiset	0,00	0,00
	Lyhytaikaiset saamiset	12 603 902,57	13 195 217,09
	1. Myyntisaamiset	5 783 176,85	5 665 902,98
	3. Muut saamiset	3 517 163,50	2 432 453,75
	4. Siirtosaamiset	3 303 562,22	5 096 860,36
III	Rahoitusomaisuusarvopaperit		
	4. Muut arvopaperit		
IV	Rahat ja pankkisaamiset	27 408 459,51	30 750 390,10
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	397 104 081,49	383 384 054,97

TASE VASTATTAVAA		31.12.2019	31.12.2018
		euroa	euroa
A	OMA PÄÄOMA	147 558 606,97	148 658 222,10
I	Peruspääoma	83 655 913,15	83 655 913,15
IV	Muut omat rahastot	6 638 637,75	9 821 423,61
V	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä yli-/alijäämä	55 180 885,34	52 748 807,99
VI	Tilikauden yli-/alijäämä	2 083 170,73	2 432 077,35
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 615 391,19	2 775 950,98
	1. Poistoero	1 865 391,19	2 275 950,98
	2. Vapaaehtoiset varaukset	750 000,00	500 000,00
C	PAKOLLISET VARAUKSET	5 227 817,00	3 508 151,02
	2. Muut pakolliset varaukset	5 227 817,00	3 508 151,02
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 139 276,27	10 822 770,86
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	10 486 913,44	10 020 344,50
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	652 362,83	802 426,36
E	VIERAS PÄÄOMA	230 562 990,06	217 618 960,01
I	Pitkäaikainen	163 751 787,36	153 179 778,35
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	149 989 743,60	140 203 846,16
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	154 350,63	217 875,19
	7. Liittymismaksut ja muut velat	13 607 693,13	12 758 057,00
II	Lyhytaikainen	66 811 202,70	64 439 181,66
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 464 102,56	21 564 102,56
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	63 524,57	1 062 483,77
	5. Saadut ennakot	3 025 986,15	1 175 866,73
	6. Ostovelat	19 359 770,45	16 469 712,24
	7. Muut velat	3 053 267,31	4 552 000,51
	8. Siirtovelat	19 844 551,66	19 615 015,85
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		397 104 081,49	383 384 054,97

3.4 KONSERNITULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	1.1.–31.12.2019 euroa	1.1.–31.12.2018 euroa
Toimintatuotot	280 774 670,65	243 042 066,91
Toimintakulut	-521 354 388,74	-485 960 830,37
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	743 586,99	937 213,84
Toimintakate	-239 836 131,10	-241 981 549,62
Verotulot	242 952 920,19	229 152 204,19
Valtionosuudet	55 627 084,59	69 450 827,20
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	94 899,22	80 533,65
Muut rahoitustuotot	554 460,44	928 098,29
Korkokulut	-2 377 342,78	-2 932 873,94
Muut rahoituskulut	-554 743,55	-519 057,27
Vuosikate	56 461 147,01	54 178 182,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-49 000 142,55	-39 937 660,49
Omistuksen eliminointierot		3 032,49
Arvonalentumiset	-387 058,08	-2 134 466,74
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	7 073 946,38	12 109 087,76
Tilinpäätössiirrot	2 326 071,07	-3 592 537,84
Tilikauden verot	-25 764,49	-5 455,03
Laskennalliset verot	-38 910,04	9 497,09
Vähemmistöosuudet	91 371,41	-97 140,71
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	9 426 714,33	8 423 451,27

3.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	2019 euroa	2018 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	56 461 147,01	54 178 182,51
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-25 764,49	-5 455,03
Tulorahoituksen korjauserä	-6 592 534,44	-12 429 405,96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-74 369 859,52	-85 205 332,64
Rahoitusosuudet investointi menoihin	463 687,28	355 171,48
Pysyvien vastaavien luovutustulot	8 857 370,83	13 821 437,33
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15 205 953,33	-29 285 402,31
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	-4 464,20	-142 064,63
Antolainojen vähennykset	322 324,63	63 339,56
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	59 297 688,13	71 160 637,86
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-50 815 930,64	-43 418 531,93
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 382 123,98	2 376 976,88
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-5 280 199,26	-714 780,75
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-136 924,96	-141 163,13
Vaihto-omaisuuden muutos	198 637,42	-303 350,73
Saamisten muutos	429 577,05	-3 299 058,87
Korottomien velkojen muutos	1 593 971,13	10 932 114,79
Rahoituksen rahavirta	7 986 803,28	36 514 119,05
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 219 150,05	7 228 716,74
Rahavarat 31.12	46 148 924,26	51 275 594,71
Rahavarat 1.1.	53 368 074,31	44 046 877,97
	-7 219 150,05	7 228 716,74

3.6 KONSERNITASE

TASE VASTAAVAA	31.12.2019 euroa	31.12.2018 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT	605 084 357,86	573 957 062,36
Aineettomat hyödykkeet	10 927 360,10	8 687 584,02
Aineettomat oikeudet	2 128 794,66	1 057 647,33
Muut pitkävaikutteiset menot	8 798 565,44	7 628 446,74
Ennakkomaksut		1 489,95
Aineelliset hyödykkeet	565 030 013,35	537 651 397,41
Maa- ja vesialueet	49 238 295,18	46 099 213,43
Rakennukset	283 175 978,02	280 350 220,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	160 478 050,91	154 530 344,75
Koneet ja kalusto	26 158 728,49	27 805 540,73
Muut aineelliset hyödykkeet	255 305,35	352 604,51
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	45 723 655,40	28 513 473,29
Sijoitukset	29 126 984,41	27 618 080,93
Osakkuusyhtiöosuudet	7 529 537,58	16 601 186,85
Muut osakkeet ja osuudet	19 705 757,88	9 735 517,77
Joukkovelkakirjalainasaamiset	200 000,00	200 000,00
Muut lainasaamiset	707 640,85	1 817,51
Muut saamiset	984 048,10	1 079 558,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 844 828,50	10 534 166,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT	84 296 853,21	89 283 478,43
Vaihto-omaisuus	3 329 265,55	3 527 902,97
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	44 561,70	36 758,36
Lyhytaikaiset saamiset	34 774 101,70	34 443 222,39
Rahoitusarvopaperit	13 256,68	44 200,98
Rahat ja pankkisaamiset	46 135 667,58	51 231 393,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	700 226 039,57	673 774 707,76

TASE VASTATTAVAA	31.12.2019 euroa	31.12.2018 euroa
OMA PÄÄOMA	170 638 426,43	165 125 605,43
Peruspääoma	83 655 913,15	83 655 913,15
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	50 456,38	50 456,38
Arvonkorotusraho		
Muut omat rahastot	28 354 493,18	30 759 500,23
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	49 150 849,39	42 236 284,39
Tilikauden yli-/alijäämä	9 426 714,33	8 423 451,28
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 274 930,86	1 502 065,90
PAKOLLISET VARAUKSET	6 669 567,33	5 280 674,18
Eläkevaraukset	29 373,15	33 911,83
Muut pakolliset varaukset	6 640 194,18	5 246 762,35
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 472 678,90	11 299 273,60
VIERAS PÄÄOMA	505 170 436,05	490 567 088,65
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	331 906 017,74	314 493 146,46
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	55 850 021,84	53 106 634,77
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	39 791 305,34	47 475 642,13
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	77 623 091,13	75 491 665,29
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	700 226 039,57	673 774 707,76

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1 KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelmilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelma on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Nordean koronvaihtosopimuksen käyvän arvon lisäys, 36 634 euroa, kirjattiin vuoden 2019 tilinpäätöksessä kuluksi, sopimuksella suojataan kaupungin koko lainasalkkua.

4.1.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa Porvoon kaupunki on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Kiinteistövero ei ole eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Osaketytäryhteisöjen, kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiön aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennallisen verovelkaan ja niiden muutos on merkitty konsernilaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Muutokset konsernin rakenteessa

Tytäryhteisö Asunto Oy Porvoon Edelfeltinbulevardi 23 myytiin vuonna 2019 ja Asunto Oy Porvoon Auratie 10 osakkeita myytiin suurin osa, jolloin kaupungin omistusosuus putosi alle 20 %.

Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä purettiin vuonna 2019 ja kuntayhtymän koko omaisuus luovutettiin apporttina Careeria Oy:lle. Oy Porvoon International College Ab:n henkilöstö siirtyi 1.1.2019 Careeria Oy:n palvelukseen ja omaisuus lahjoitettiin Careerialle.

4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6 Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	10 690 065,12	6 502 263,14	7 705 957,05	7 864 243,75
Sosiaali- ja terveyspalvelut	109 671 039,54	103 141 429,28	18 040 589,96	19 053 607,96
Opetus- ja kulttuuripalvelut	43 341 535,45	16 754 500,56	9 965 863,97	9 867 023,86
Yhdyskuntapalvelut	35 237 547,46	35 705 691,06	36 060 487,54	36 117 055,96
Muut palvelut	81 834 483,08	80 938 182,87		
Toimintatuotot yhteensä	280 774 670,65	243 042 066,91	71 772 898,52	72 901 931,53

7 Verotulojen erittely	2019	2018
Kaupungin tulovero	193 587 857,66	192 402 462,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	32 382 226,35	20 363 640,10
Kiinteistövero	16 982 836,18	16 386 101,16
Verotulot yhteensä	242 952 920,19	229 152 204,19

8 Valtionosuuksien erittely	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	56 898 221,00	52 898 695,00	56 898 221,00	52 898 695,00
Siitä: Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus	-6 294 858,00	-7 894 583,00	-6 294 858,00	-7 894 583,00
Järjestelmämuutoksen kompensointi				
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	-1 271 136,41	16 552 132,20	-2 590 770,00	-2 434 126,00
Valtionosuudet yhteensä	55 627 084,59	69 450 827,20	54 307 451,00	50 464 569,00

9 Palvelujen ostojen erittely	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	89 659 980,54	83 224 505,80
Muiden palvelujen ostot	46 765 302,81	41 622 237,86
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	136 425 283,35	124 846 743,66

11 KÄYTTÖOMAISUUDEN POISTOSUUNNITELMA	Poistomenetelmä	
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Porvoon veden vesijohtoavustukset	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkäaikaiset menot		
Tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	2 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	2 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	2 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset (1)	Tasapoisto	20 vuotta
Tehdas ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 vuotta
Elinkaarirakennukset		
- 40 % hankintahinnasta (vv. 1 - 20)	Tasapoisto	20 vuotta
60 % hankintahinnasta (vv. 21 - 40)	Tasapoisto	20 vuotta
Liikelaitos Porvoon vesi		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Vesilaitos- ja viemärilaitosrakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Vedenottamot	Tasapoisto	30 vuotta
Jätevedenpuhdistamot	Tasapoisto	30 vuotta
Pumppaamot	Tasapoisto	30 vuotta
Vesitornit	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet	Menojäännös	20 %
Johtoverkostot ja laitteet	Menojäännös	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännös	25 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännös	20 %
Liikelaitos Porvoon vesi		
- automaatiojärjestelmät ja -laitteet	Tasapoisto	7 vuotta
- koneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta
- vesi-, jätevesi- ja sadevesijohdot	Tasapoisto	30 vuotta
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 vuotta
Raskaat kuljetuskoneet	Tasapoisto	10 vuotta
Liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut koneet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Pysyvät sijoitukset		
Osakkeet, osuudet, saamiset	ei poistoaikaa	
Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina		2018–2022
Suunnitelman mukaiset poistot		27 852 021
Poistonalaisten investointien omahankintameno		49 890 105
Hankintameno		22 038 084
Ero		-44,17 %

12 Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Eläkevastuu 1.1.	33 911,83	33 911,83		
Vähennykset tilikaudella	-4 538,68	0,00		
Eläkevastuut 31.12.	29 373,15	33 911,83		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	316 968,02	979 312,30	316 968,02	979 312,30
Lisäys tilikaudella				
Vähennyt tilikaudella	-316 968,02	-662 344,28	-316 968,02	-662 344,28
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.	0,00	316 968,02	0,00	316 968,02
Mätäjärven kaatopaikan puhdistus 1.1.	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00
Lisäys tilikaudella	2 000 000,00		2 000 000,00	
Vähennys tilikaudella				
Mätäjärven kaatopaikan puhdistus 31.12	5 000 000,00	3 000 000,00	5 000 000,00	3 000 000,00
Koronvaihtosopimus 1.1.	191 183,00	154 773,00	191 183,00	154 773,00
Lisäys tilikaudella	36 634,00	156 424,15	36 634,00	156 424,15
Vähennys tilikaudella		-120 014,15		-120 014,15
Koronvaihtosopimus 31.12.	227 817,00	191 183,00	227 817,00	191 183,00
Porvoon A-Asunnot Oy kauppahinnan palautus 1.1.		900 000,00		900 000,00
Lisäys tilikaudella				
Vähennys tilikaudella		-900 000,00		-900 000,00
Porvoon A-Asunnot Oy kauppahinnan palautus 31.12.		0,00		0,00
Muu varaus 1.1.	1 738 611,33	1 780 071,61		
Lisäys tilikaudella	51 815,95	43 737,25		
Vähennys tilikaudella	-378 050,10	-85 197,53		
Muu varaus 31.12.	1 412 377,18	1 738 611,33		

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Muu toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	4 780 489,70	5 722 277,09	4 780 191,17	5 711 439,53
Rakennusten myyntivoitot	851 878,70	1 916 308,22	846 454,33	
Muut myyntivoitot	1 616 746,86	2 316 526,30	1 603 184,87	2 253 983,84
Myyntivoitot yhteensä	7 249 115,26	9 955 111,61	7 229 830,37	7 965 423,37
Muut toimintakulut				
Kiinteistön luovutustappiot				
Muu myyntitappio	3 182,97	1 891,26	2 008,70	16,27
Myyntitappiot yhteensä	3 182,97	1 891,26	2 008,70	16,27

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Porvoon Energia Oy	2 025 960,60	1 795 478,71
Svartså vattenverk Ab	2 100,00	2 100,00
Kojamo OyJ	7 192,00	5 440,00
Aktia		16,53
Kuntarahoitus	14 640,00	
Kuntapro Oy	516,00	
Korko osuuksista		
HUS	396 391,69	396 391,69
Kärkulla samkommun	1 426,57	1 426,57
Yhteensä	2 448 226,86	2 200 853,50

4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	158 841,85	2 584 158,74	2 743 000,59
Lisäykset tilikauden aikana	415 993,71	967 561,44	1 383 555,15
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä	8 400,00		8 400,00
Tilikauden poisto	-150 655,46	-715 452,82	-866 108,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	432 580,10	2 836 267,36	3 268 847,46
Kirjanpitoarvo 31.12.	432 580,10	2 836 267,36	3 268 847,46

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Soranotto-alueet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	27 266 073,41	141 205 326,16	82 125 762,89	10 512 016,12	40 533,29	15 547 729,30	276 697 441,17
Lisäykset tilikauden aikana	4 247 872,86	6 704 469,79	13 117 797,16	2 756 742,60		16 936 410,86	43 763 293,27
Rahoitusosuudet tilikaudella		14 672,00	-45 000,00	-407 167,00			-437 495,00
Vähennykset tilikauden aikana	-139 756,33	-182 580,67		-3 493,19			-325 830,19
Siirrot erien välillä		5 344 078,17	738 485,72			-6 090 963,89	-8 400,00
Tilikauden poisto		-11 722 119,58	-9 854 018,58	-4 063 235,24			-25 639 373,40
Arvonalentumiset		-61 811,18					-61 811,18
Poistamaton hankintameno 31.12.	31 374 189,94	141 302 034,69	86 083 027,19	8 794 863,29	40 533,29	26 393 176,27	293 987 824,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 374 189,94	141 302 034,69	86 083 027,19	8 794 863,29	40 533,29	26 393 176,27	293 987 824,67

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet/ Tytäryhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkeet/ Osakkuus- ja muut omistus-yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	16 269 435,15	27 458 036,71	1 781 624,64	337 044,49	45 846 140,99
Lisäykset			84 094,00		84 094,00
Vähennykset	-265 240,00		-189 777,71		-455 017,71
Siirrot erien välillä	10 608 332,71	-10 612 532,71	4 200,00		0,00
Arvonalentumiset					0,00
Hankintameno 31.12.	26 612 527,86	16 845 504,00	1 680 140,93	337 044,49	45 475 217,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 612 527,86	16 845 504,00	1 680 140,93	337 044,49	45 475 217,28

JVK-, muut laina- ja muut saamiset	Lainasaamiset tytär-yhteisöiltä	JVK-laina-saamiset	Liittymis-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 804 900,78	200 000,00	748 395,00	3 753 295,78
Lisäykset			21 500,00	21 500,00
Vähennykset	-321 623,06			-321 623,06
Siirrot erien välillä				0,00
Hankintameno 31.12.	2 483 277,72	200 000,00	769 895,00	3 453 172,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 483 277,72	200 000,00	769 895,00	3 453 172,72

OMISTUKSET YHTEISÖISSÄ

Nimi	Koti- paikka	Kaupun- gin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 €		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Porvoon A-asunnot Oy-Borgå A-bostäder Ab	Porvoo	100	100	12 032	104 368	1070
Porvoon Energia Oy-Borgå Energi Ab	Porvoo	100	100	42 855	106 400	4 992
Oy Kokonhalli Ab	Porvoo	100	100	570	37	-65
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	Porvoo	100	100	2 928	1 315	0
Porvoon Seudun Asuntosäätiö-Borgånejdens bostadsstiftelse	Porvoo	66,7	66,7	845	6 812	0
Gammelbackan Liikekeskus Oy	Porvoo	100	100	1 346	5	-10
Ab Svartså Vattenverk-Mustijoen Vesilaitos Oy	Porvoo	60	60	82	34	0
Porvoo Event Factory Oy Ab	Porvoo	100	100	-813	2 067	16
Kesk. kiinteistö Oy Porvoon Piispantalo	Porvoo	100	100	2 471	9	0
Careeria Oy	Porvoo	65,64	65,64	11 586	8 563	-206
			Yhteensä	73 902	229 610	5 797
Kuntayhtymät						
Uudenmaan Liitto	Helsinki	3,2	3,2	56	92	3
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Helsinki	3,377	3,377	12 776	33 463	-468
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	5,56	5,56	975	2 781	42
Kärkulla Samkommun	Parainen	6,48	6,48	824	2 470	12
Samkommunen för Yrkesutbildning i Östra Nyland, Inveon	Porvoo	54,64	54,64	2 736	298	-481
			Yhteensä	17 367	39 104	-892
Osakkuusyhteisöt						
Rosk'n Roll	Lohja	20,7	20,7	6 281	934	739
Borgå Folkakademi Ab	Porvoo	37,13	37,13	1 327	387	-14
Posintra Oy	Porvoo	37,77	37,77	264	121	-9
Kiinteistö Oy Jousitie	Porvoo	20	20	1	916	0
			Yhteensä	7 873	2 358	716

23 Saamisten erittely	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		71 816,86		90 519,01
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		313,33		706,68
Yhteensä		72 130,19		91 225,69
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		50 070,00		67 844,46
Siirtosaamiset				1 980,00
Yhteensä		50 070,00		69 824,46
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		138,00		1 260,00
Siirtosaamiset				
Yhteensä		138,00		1 260,00
Saamiset muilta		12 481 564,38		13 032 906,94
Saamiset yhteensä	0,00	12 603 902,57	0,00	13 195 217,09

24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuolto	904 302,48	1 286 243,32	724 800,00	1 117 181,48
ELY-Keskus /OKM	705 011,68	963 855,54	705 011,68	963 855,54
EU-tuet ja avustukset	123 587,01	149 661,21		
Työttömyysvakuutusrahasto	127 000,73	126 429,98	127 000,73	126 429,98
Muut tulojäämät	2 928 387,72	4 647 408,62	1 567 994,59	2 814 912,64
Tulojäämät yhteensä	4 788 289,62	7 173 598,67	3 124 807,00	5 022 379,64
Ennakkomenot yhteensä	178 755,22	74 480,72	178 755,22	74 480,72
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	4 967 044,84	7 248 079,39	3 303 562,22	5 096 860,36

25 Oman pääoman erittely	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15	83 655 913,15
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.	50 456,38	50 456,38		
Lisäykset				
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12	50 456,38	50 456,38		
Maanhankintarahasto 1.1	9 821 423,61	7 098 735,69	9 821 423,61	7 098 735,69
Siirrot rahastoon		4 000 000,00		4 000 000,00
Siirrot rahastosta	-3 182 785,86	-1 277 312,08	-3 182 785,86	-1 277 312,08
Maanhankintarahasto 31.12.	6 638 637,75	9 821 423,61	6 638 637,75	9 821 423,61
Muut omat rahastot 1.1.	20 938 076,62	20 832 296,41		
Siirrot rahastoon	777 778,81	105 780,21		
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot 31.12.	21 715 855,43	20 938 076,62		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	50 659 735,67	40 626 978,94	55 180 885,34	52 748 807,99
Muu ero	-1 508 886,28	1 609 305,45		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	49 150 849,39	42 236 284,39	55 180 885,34	52 748 807,99
Tilikauden yli-/alijäämä	9 426 714,33	8 423 451,28	2 083 170,73	2 432 077,35
Oma pääoma yhteensä	170 638 426,43	165 125 605,43	147 558 606,97	148 658 222,10

27 Pitkäaikaiset velat	2019	2018
Velat jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	72 533 333,28	70 797 435,84
Lainat julkisyhteisöiltä	17 266,60	12 763,62
Pitkäaikaiset velat yhteensä	72 550 599,88	70 810 199,46

29 Pakolliset varaukset	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Pakolliset varaukset				
Maisemointivaraus, Domargård		316 968,02		316 968,02
Mätäjärven kaatopaikan puhdistus	5 000 000,00	3 000 000,00	5 000 000,00	3 000 000,00
Koronvaihtosopimus	227 817,00	191 183,00	227 817,00	191 183,00
HUS, eläkevastuu	29 373,15	33 911,83		
HUS, Potilasvakuutusmaksu	1 293 333,05	1 738 611,33		
HUS muut	119 044,13			
Pakolliset varaukset yhteensä	6 669 567,33	5 280 674,18	5 227 817,00	3 508 151,02

30 Vieras pääoma	2019		2018	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 740 435,76		1 122 711,72
Siirtovelat		0,00		2 691,02
Yhteensä		1 740 435,76		1 125 402,74
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		1 254 763,30		856 234,48
Siirtovelat		61 798,64		283 073,21
Yhteensä		1 316 561,94		1 139 307,69
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Ostovelat		148 694,43		113 167,96
Yhteensä		148 694,43		113 167,96
Velat muilta	134 791 837,94	63 667 309,21	134 791 837,94	62 344 376,48
Vieras pääoma yhteensä	163 751 787,36	66 811 202,70	153 179 778,35	64 439 181,66

32 Muiden velkojen erittely	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut	48 951 585,50	47 094 664,14	13 559 888,61	12 651 573,28
Muut velat	620 044,90	627 369,52	47 804,52	106 483,72
Muut velat yhteensä	49 571 630,40	47 722 033,66	13 607 693,13	12 758 057,00

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	2 449 563,19	2 052 888,15	1 195 885,51	643 225,17
Menojäämät				
Henkilöstömenojen jaksotukset	31 192 116,70	29 035 724,09	18 092 760,53	17 581 504,48
Korkojaksotukset	839 339,77	1 244 634,05	120 765,10	117 987,36
Muut menojäämät	709 118,20	4 539 537,58	435 140,52	1 272 298,84
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	35 190 137,86	36 872 783,87	19 844 551,66	19 615 015,85
Siirtovelat yhteensä	35 190 137,86	36 872 783,87	19 844 551,66	19 615 015,85

4.4 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuokravastuut	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	59 584 443,07	77 366 313,39	43 724 968,60	51 937 599,07
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	9 925 986,82	10 540 647,70	7 516 376,80	7 329 594,48
Leasingvastuut yhteensä	53 997 619,30	56 037 827,47	23 713 763,55	24 495 900,37
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 913 227,82	5 748 321,31	2 878 115,61	2 897 870,50
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	14 818 310,31	15 257 180,39	14 818 310,31	15 257 180,39
Yhteensä	113 582 062,37	133 404 140,86	67 438 732,15	76 433 499,44

Vastuusitoumukset	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			99 454 211,47	105 771 594,15
Jäljellä oleva pääoma			67 713 303,47	73 564 904,62
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	17 836 897,34	18 114 030,12	16 000 000,00	16 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	8 978 118,35	11 569 393,20	7 210 275,39	9 513 513,27

40 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2019	2018
Porvoon osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	302 592 047,00	286 354 049,00
Porvoon osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Porvoon mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	199 085,00	183 969,26

41 Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaupungille aiheutuvat veloitteet	1 731 807	1 362 245	1 731 807	1 362 245
Muut sopimukset	37 625 730	29 398 218	37 473 855	29 257 567
Sopimusvastuut yhteensä	39 357 537	30 760 463	39 205 662	30 619 812
Johdannaisvastuut				
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-6 373 935	-3 814 023	-7 440	-246 448
Kohde-etuuden arvo	57 786 304	188 120 171	750 000	17 250 000
Sähkökaupan hintariskin suojaus (Porvoon Energia Oy)				
Käypä arvo	27 804 324	29 542 417		
Nimellisarvo	26 248 468	20 381 927		
Sähköjohdannaisvastuut (HUS)				
Käypä arvo	23 741	105 245		
Muut taloudelliset vastuut				
ARA-avustuksen palautusvastuu	1 108 454	1 108 454		
Potilasvakuutus (HUS)	9 146	1 143 232		
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 249 882	2 310 896	2 013 921	2 013 921

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Porvoo	
	2019	2018	2019	2018
Koronvaihtosopimus 1				
Koronvaihtosopimus 1 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 11.6.2020. Vastapuolella ei ole purkuehtoa.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	750 000	2 250 000	750 000	2 250 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-7 440	-55 265	-7 440	-55 265
Porvoon Energia Oy				
Koronvaihtosopimus 1				
Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisen lainan suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivä vastaavat toisiaan.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo erääntyy 10.9.2020	5 000 000	5 000 000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-14 893	-23 460		
Koronvaihtosopimus 2				
Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Nimellisarvo eräpäivä 22.6.2026	10 000 000	10 000 000		
Markkina-arvo	-57 985	-755 618		
Nimellisarvo eräpäivä 20.9.2021	10 000 000	10 000 000		
Markkina-arvo	446 036	520 662		
Nimellisarvo eräpäivä 16.3.2037	10 000 000			
Markkina-arvo	-1 420 629			
Nimellisarvo eräpäivä 20.9.2035	10 000 000			
Markkina-arvo	-907 868			
Nimellisarvo eräpäivä 31.10.2034	11 000 000			
Markkina-arvo	-4 401 526			
Koronvaihtosopimus 3				
Koronvaihtosopimus 3 on tehty leasingsopimuksen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus eräpäivät poikkeavat leasingsopimusten eräpäivistä.				
Nimellisarvo eräpäivä 19.12.2017		23 259 704		
Markkina-arvo		378 867		
Leasingsopimuksen eräpäivä 19.12.2022				
Nimellisarvo eräpäivä 19.12.2017		23 259 704		
Markkina-arvo		-155 394		
Leasingsopimuksen eräpäivä 20.12.2023				
Koronvaihtosopimus 4				
Porvoon Energia Oy:n 1-3.suojausten korjaussopimukset ja niiden vaikutus.				
Nimellisarvo alkupäivä 14.12.2016 eräpäivä 8.9.2020		6 900 000		
Markkina-arvo		312 214		
Nimellisarvo alkupäivä 27.2.2017 eräpäivä 27.5.2023		15 000 000		
Markkina-arvo		-1 497 338		
Nimellisarvo alkupäivä 14.12.2016 eräpäivä 8.9.2020		6 900 000		
Markkina-arvo		-171 970		
Nimellisarvo alkupäivä 10.9.2020 eräpäivä 10.9.2035		6 900 000		
Markkina-arvo		-355 040		
Nimellisarvo alkupäivä 10.9.2020 eräpäivä 10.9.2035		6 900 000		
Markkina-arvo		-306 891		
Nimellisarvo alkupäivä 17.11.2017 eräpäivä 16.11.2037		10 000 000		
Markkina-arvo		-618 609		
Nimellisarvo alkupäivä 20.12.2017 eräpäivä 20.6.2019		10 000 000		
Markkina-arvo		123 195		
Nimellisarvo alkupäivä 20.9.2019 eräpäivä 20.9.2035		18 000 000		
Markkina-arvo		-1 096 093		

Sähkökaupan hintariskin suojaus			
Nordpool -forwardit (tulouttamatta olevat) 2019			
Volyymi, MWh 329730			
Nimellisarvo		11 829 920	
Markkina-arvo		17 687 604	
Nordpool -forwardit (tulouttamatta olevat) 2020			
Nimellisarvo	11 860 774	5 812 347	
Markkina-arvo	13 003 037	8 687 241	
Nordpool -forwardit (tulouttamatta olevat) 2021			
Nimellisarvo	9 118 379	2 444 960	
Markkina-arvo	9 495 618	2 961 274	
Nordpool -forwardit (tulouttamatta olevat) 2022			
Nimellisarvo	5 269 315	284 700	
Markkina-arvo	5 305 669	206 298	
Sähkön hintariskin hallintaan käytetään suojausja.			
Suojaustarkoituksessa tehtyjen sopimusten tulos			
kirjataan tulokseen kun suojattava tuotto tai kulu realisoituu.			
HUS-kuntayhtymä			
Koronvaihtosopimus 1			
- korkoriskin suojaaminen, kohdistus yksittäiseen lainaan			
- muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.9.2022 asti			
- osa lainan pääomasta suojattu, koronmaksupäivät			
vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla			
- korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä			
vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 2800,76 euroa			
- negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat			
vuosille 2020-2022			
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus)	337 700	337 700	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-15 859	-17 927	
Koronvaihtosopimus 2			
- korkoris kin suojaaminen, kohdistus yksittäiseen lainaan			
- muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.12.2021 asti			
- osa lainan pääomasta suojattu, koronmaksupäivät			
vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla			
- rahoituslaitoksella purkuoikeus 6 kk välein			
- korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä			
vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 2004,65 euroa			
- negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat			
vuosille 2020-2021			
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus)	337 700	337 700	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-11 031	-14 370	
Sähköjohdannaiset			
- osa sähkönkulutuksesta suojataan sähköjohdannaiset			
hankitaan suojaamistarkoituksessa ja vaihdetaan			
fyysiseen tuotteeseen. Sopimuksia 21 kpl, jotka tehty			
kalenterivuosille 2020, 2021 js 2022			
Käypä arvo (Porvoon osuus)	23 741	105 245	
Eteva kuntayhtymä			
Koronvaihtosopimus			
Lisähyötyswap			
Lisähyötyswap on tehty yksittaisen lainan korko-			
riskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella			
muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja			
koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä			
koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.Sopimus			
eräntyy 7.11.2022			
Lainapääoma vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus)	198 256	232 243	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-18 449	-24 740	
Kårkulla			
Koronvaihtosopimus			
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi			
Sopimus eräntyy 5.2.2021			
Lainapääoma vastaava nimellisarvo (Porvoon osuus)	162 648	202 824	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 189	-1 936	

4.5 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITÄHOJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2019	2018
Konsernihallinto	271	264
Sosiaali- ja terveystoimi	1 004	1 042
Opetus- ja kulttuuritoimi	1 637	1 681
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	221	259
Liiketoiminta	323	322
Yhteensä	3 456	3 568

43 Henkilöstökulut	2019	2018
Palkat ja palkkiot	124 768 514,71	119 258 464,78
Henkilösivukulut, siitä:	29 962 962,88	29 968 001,05
Eläkekulut	26 219 995,07	25 531 468,56
Muut henkilösivukulut	3 742 967,81	4 436 532,49
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	154 731 477,59	149 226 465,83
Henkilöstökulut yhteensä	154 731 477,59	149 226 465,83

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2019	2018
SFP	16 656,00	17 634,75
SFP i Nyland	180,00	270,00
Porvoon Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö	19 943,81	19 050,57
Kansallinen Kokoomus	7 354,00	7 552,50
Suomen Keskusta	3 278,51	2 871,51
Porvoon Seudun vihreät	11 522,31	10 821,98
Porvoon Vasemmistoliitto	390,00	330,00
Uudenmaan Kokoomus	27,00	74,25
Porvoon Perussuomalaiset	692,00	550,00
KD Porvoon paikallisosasto	1 360,00	2 124,00
Uudenmaan sosiaalidemokraatit	316,25	810,00
Feministien puolue	28,00	
Loviisan seudun Kokoomus	13,50	
Uudenmaan keskusta	27,00	108,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	61 788,38	62 197,56

45 Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
PWC Julkistarkastus Oy / KPMG Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	29 759,40	31 514,40
Tilintarkastajan lausunnot	18 360,00	7 500,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 112,00	7 839,00
Muut palkkiot	240,00	4 320,00
Palkkiot yhteensä	56 471,40	51 173,40
Palkkiot yhteensä	56 471,40	51 173,40

46 Kaupungin ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

Kaupunki on myöntänyt Mustijoen vesilaitos Oy:lle 318 000 euron rahalainan, josta 31.12.2019 on avoimena 27 000 euroa. Lainasta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupunki on myöntänyt tytäryhtiölleen EventFactory Oy:lle 1 100 000 euron avustuksen vuokraustoiminnasta syntyneen alijäämän kattamiseksi.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu johtajasopimus. Jos luottamuspujan vuoksi on käynnistetty irtisanomismenettely, kaupunginjohtajalla on oikeus saada korvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava määrä, mikäli hän itse irtisanoutuu virastaan. Korvauksesta vähennetään irtisanomisajan palkka.

Johtajasopimukset ovat voimassa myös seuraavien johtavien viranhaltijoiden kanssa: apulaiskaupunginjohtaja, sivistysjohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, pelastusjohtaja, liikelaitos Porvoon veden toimitusjohtaja, liikelaitos Porvoon tilapalveluiden toimitusjohtaja. Johtajasopimuksissa ei ole sovittu erokorvauksesta.

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 TASEYKSIKKÖ ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

TULOSLASKELMAN TOITEUTUMINEN	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1.1.-31.12.2019	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2018
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	13 337 994		13 337 994	13 405 711,51	67 717,51	12 556 907,85
Maksutuotot	405 000		405 000	371 050,29	-33 949,71	425 232,08
Tuet ja avustukset	1 321 000		1 321 000	1 425 666,43	104 666,43	1 635 822,81
Muut toimintatuotot	12 500		12 500	25 693,92	13 193,92	164 558,89
Vuokratuotot	14 000		14 000	16 428,84	2 428,84	16 428,84
Toimintatuotot yhteensä	15 090 494	0,00	15 090 494	15 244 550,99	154 056,99	14 798 950,47
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-8 444 632	-198 870,00	-8 643 502	-8 210 558,34	432 943,66	-7 999 525,82
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 437 195		-1 437 195	-1 446 424,41	-9 229,41	-1 417 547,30
Muut henkilösivukulut	-345 767		-345 767	-274 679,20	71 087,80	-320 003,25
Palvelujen ostot	-1 606 600		-1 606 600	-1 854 930,10	-248 330,10	-1 758 118,52
Aineet ja tarvikkeet	-503 700		-503 700	-546 021,12	-42 321,12	-633 692,43
Avustukset	-1 000		-1 000	0,00	1 000,00	0,00
Muut toimintakulut	-2 056 600		-2 056 600	-2 074 317,00	-17 717,00	-1 893 324,59
Toimintakulut yhteensä	-14 395 494	-198 870,00	-14 594 364	-14 406 930,17	187 433,83	-14 022 211,91
TOIMINTAKATE	695 000	-198 870,00	496 130	837 620,82	341 490,82	776 738,56
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot				0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot				926,04	926,04	563,28
Muut rahoituskulut				-39,27	-39,27	-69,34
VUOSIKATE	695 000	-198 870,00	496 130	838 507,59	342 377,59	777 232,50
Suunnitelman mukaiset poistot				-857 689,37	-857 689,37	-823 892,98
TILIKAUDEN TULOS	695 000	-198 870,00	496 130	-19 181,78	-515 311,78	-46 660,48
Poistoeron muutos				410 559,79	410 559,79	155 893,17
Varausten muutos				-250 000,00	-250 000,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	695 000	-198 870,00	496 130	141 378,01	-354 751,99	109 232,69

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	105,8	105,5
Vuosikate/Poisto,t %	97,8	94,3
Vuosikate, euroa/asukas	8,58	7,99
Asukasmäärä	97 613	97 263

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1.1.-31.12.2019	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	695 000,00	-198 870,00	496 130,00	838 507,59	342 377,59	777 232,60
Tulorahoituksen korjauserät				-7 822,58	-7 822,58	-40 104,78
Toiminnan rahavirta yhteensä				830 685,01		737 127,82
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 427 000,00	-24 400,00	-1 451 400,00	-994 786,78	456 613,22	-964 237,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	482 000,00		482 000,00	407 167,00	-74 833,00	187 500,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-voitot				7 822,58	7 822,58	40 104,78
Investointien rahavirta yhteensä				-579 797,20		-736 632,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	-250 000,00	-223 270,00	-473 270,00	250 887,81	724 157,81	495,37
Rahoituksen rahavirta						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos				587 300,38	587 300,38	-525 602,69
Korottomien velkojen muutos				-870 240,37	-870 240,37	506 536,92
Rahoituksen rahavirta				-282 939,99	-282 939,99	-19 065,77
Rahavarojen muutos	-250 000,00	-223 270,00	-473 270,00	-32 052,18	441 217,82	-18 570,40
Rahavarat 31.12				122 142,33		154 194,51
Rahavarat 1.1				154 194,51		172 764,91

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Investointien tulorahoitus, %	142,7	100,1
Kassan riittävyys, pv	3	4
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 e	-1 256	-1 168

TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 129 212,14	3 399 281,73
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	3 129 212,14	3 399 281,73
Koneet ja kalusto	2 888 147,14	3 399 281,73
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	241 065,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 496 538,43	3 115 890,99
Saamiset	2 374 396,10	2 961 696,48
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	68 144,38	75 591,20
Muut saamiset	1 421 722,90	2 229 494,24
Siirtosaamiset	884 528,82	656 611,04
Rahat ja pankkisaamiset	122 142,33	154 194,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 625 750,57	6 515 172,72
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 151 252,13	1 009 874,12
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 009 874,12	900 641,33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	141 378,01	100 870,55
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 615 391,19	2 775 950,98
Poistoero	1 865 391,19	2 275 950,98
Vapaaehtoiset varaukset	750 000,00	500 000,00
VIERAS PÄÄOMA	1 859 107,25	2 729 347,62
Lyhytaikainen	1 859 107,25	2 729 347,62
Ostovelat	214 156,16	611 685,52
Muut velat	182 831,21	309 812,63
Siirtovelat	1 462 119,88	1 807 849,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 625 750,57	6 515 172,72

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	67,0	58,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,2	18,4
Ketynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 151	1 010
Ketynyt yli-/alijäämä, €/asukas	12	10
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainat ja vastuut, 31.12. €	613 908	875 861
Lainat ja vastuut, 31.12., €/asukas	6	9
Lainasaamiset, 1000 €	0	0

ITÄ-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu samoja arvostusperiaatteita ja -menetelmiä kuin kaupungin koko tilinpäätöksen laadinnassa.

Tasetta koskevat liitetiedot

1. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
		Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	3 399 281,73		3 399 281,73
Lisäykset tilikauden aikana		753 721,78	241 065,00	994 786,78
Rahoitusosuudet tilikaudella		-407 167,00		-407 167,00
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto		-857 689,37		-857 689,37
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	2 888 147,14	241 065,00	3 129 212,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	2 888 147,14	241 065,00	3 129 212,14

2. Saamisten erittely
2019
2018

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamaiset

0,00

2 586,88

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset

392,86

4 327,61

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä

Myyntisaamiset

0,00

150,63

Lyhytaikaiset saamiset muilta

Myyntisaamiset

67 751,52

68 526,08

Muut saamiset

1 421 722,90

2 229 494,24

Siirtosaamiset

884 528,82

656 611,04

Saamiset yhteensä
2 374 396,10
2 961 696,48
3. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät
2019
2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät

Kelan korvaus työterveyshuollosta

46 000,00

88 990,58

Työttömyysvakuutusrahasto

3 651,85

3 296,32

Muut tulojäämät

802 946,85

532 394,03

Tulojäämät yhteensä

852 598,70

624 680,93

Ennakkomenot yhteensä

31 930,12

31 930,11

Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä
884 528,82
656 611,04
4. Oma pääoma
2019
2018

Peruspääoma 1.1.

0,00

0,00

Peruspääoma 31.12.

0,00

0,00

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)

1 009 874,12

900 641,33

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

141 378,01

109 232,79

Oma pääoma yhteensä
1 151 252,13
1 009 874,12

5. Poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten muutokset	2019	2018
Investointivaraus 1.1.	500 000,00	500 000,00
Investointivarausten purku	0,00	-250 000,00
Investointivarausten lisäys	250 000,00	250 000,00
Investointivaraus 31.12.	750 000,00	500 000,00
Poistoero 1.1.	2 275 950,98	2 431 844,15
Poistoero muutos	-410 559,79	-155 893,17
Poistoero 31.12.	1 865 391,19	2 275 950,98
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	2 615 391,19	2 775 950,98

6. Vieras pääoma	2019	2018
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 755,17	2 047,25
Yhteensä	1 755,17	2 047,25
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	0,00	39,43
Siirtovelat (HUS)	61 798,64	283 073,21
Yhteensä	61 798,64	283 112,64
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä		
Ostovelat	202,69	152,37
Yhteensä	202,69	152,37
Velat muilta	1 795 350,75	2 444 035,36
Vieras pääoma yhteensä	1 859 107,25	2 729 347,62

7. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät	211 995,26	507 849,96
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 247 247,08	1 242 059,23
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 877,54	57 940,28
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 462 119,88	1 807 849,47
Siirtovelat yhteensä	1 462 119,88	1 807 849,47

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2019	2018
---	------	------

8. Leasingvastuiden yhteismäärä

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	342 297,45	327 460,57
Myöhemmin maksettavat	271 610,97	548 400,66
Yhteensä	613 908,42	875 861,23

Henkilöstöä koskevat liitetiedot	2019	2018
----------------------------------	------	------

9. Henkilöstömäärä	221	259
---------------------------	-----	-----

10. Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	8 210 558,34	7 999 525,82
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	1 446 424,41	1 417 547,30
Muut henkilösivukulut	274 679,20	320 003,25
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	9 931 661,95	9 737 076,37
Henkilöstökulut yhteensä	9 931 661,95	9 737 076,37

11. Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Porvoon sos-dem kunnallisjärjestö	108,00	36,00
Sfp	296,25	316,50
Uudenmaan sos.dem ry	157,50	348,75
Loviisanseudun kokoomus ry	40,50	74,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	602,25	775,50

5.2 LIIKELAITOS PORVOON VESI

Keskeisiä tapahtumia toiminnassa

Vedenhankinnan turvaamisen suunnittelussa päätettiin alkuvuodesta, että Helsingin siirtovesijohdon toteuttaminen siirretään tuonnemmaksi ja ensin toteutetaan Saksalan vesilaitoksen laajennus rakentamalla kalvosuodatusyksikkö, joka voi käsitellä Linnanmäeltä pumpattavaa raakavettä. Lisäksi tehtiin uuden pohjavesikaivon koe-pumppauksia Suomenkylässä. Myös tämän kaivon vesi käsiteltäisiin Saksalassa. Laajennuksen esisuunnitelma valmistui ja yleissuunnittelu aloitettiin vuoden 2019 aikana.

Hermanninsaaren puhdistamolla merkittävin hanke oli automaation päivitys, mikä toteutettiin pääosin vuoden 2019 aikana. Kokonniemen ja Pellingintien uudet jätevedenpumppaamot otettiin käyttöön vuoden aikana, mutta käyttöönoton yhteydessä ilmeni, että eräät pumpaamoihin liittyvät uudet paine johdot olivat painuneet liikaa ja johtoja joudutaan korjaamaan. Verkostoinvestoinneista merkittävimmät olivat Länsi-Haikkoon kaava-alueen vesihuoltotyöt sekä Pappilanmäen aluesaneeraus. Investoinneista 77 % kohdistui verkostoon.

Vedenmyynti normaaliasiakkaille kasvoi 1,7 % ja tukkuasiakkaiden vedenmyynti kasvoi 4,7 %. Kokonaisvedenmyynti oli 3 091 milj. m³, mikä oli 2,2 % enemmän kuin 2018. Jätevesilaskutus normaaliasiakkaille kasvoi 1,1 % ja tukkuasiakkaille 5,7 %. Yhteensä jätevesilaskutus oli 2 580 milj. m³, mikä oli 1,7 % enemmän kuin 2018.

Tilikauden tulos, talousarvion toteutuminen ja toiminnan rahoittaminen

Liikevaihto 12,17 milj. euroa oli lähellä budjetoitua. Toimintakulut 6,44 milj. euroa ylittivät budjetoidun noin 6,5 %. Ylitykseen vaikutti Kerkkoon talousveden liikaantumistapahtuman puhdistuskustannukset, läpilas-kutettavien töiden suurempi osuus sekä budjetointivirhe eläkekuluissa. Tuloslaskelman muut erät olivat lähellä budjetoitua. Tilikauden tulos 1,02 milj. euroa, oli 36 % pienempi kuin budjetoitu.

Investoinnit 7,43 milj. euroa olivat 2,5 % suuremmat kuin budjetoitu. Liittymismaksutulot 0,91 milj. euroa alittivat budjetoidun 9 %. Talousarvion mukaan toimintavuoden rahoitus edellytti nettolainanottoa 0,27 milj. euroa. Edellä mainittujen poikkeamien takia nettolainanotto kasvoi 1,32 milj. euroon. Lainat on otettu Porvoon kaupungilta.

Henkilöstö

Porvoon veden henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden lopussa 43 henkilöä. Henkilöstömäärät olivat yksiköittäin seuraavat; verkostoyksikkö 23, laitousyksikkö 12 sekä asiakaspalvelu ja hallinto 8.

Tuloksen käyttö

Kuntalain 120 §:n mukaan johtokunnan on tehtävä esitys tilivuoden tuloksen käsittelystä. Tilivuoden ylijäämä 1 023 671,38 euroa esitetään kirjattavaksi tulostilille liikelaitos Porvoon veden taseeseen osana omaa pääomaa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tulevina vuosina investointitaso tulee säilymään korkeana. Investoinnit kohdistuvat verkoston saneeraukseen ja uudisrakentamiseen sekä vedentuotantolaitosten kehittämiseen. Korkean investointitason takia koko taloussuunnitelmakaudella on tarpeen korottaa vesimaksuja.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Toimitusjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta. Toiminnassa tehdään yhteistyötä konsernijohtoon sekä tilintarkastajien kanssa. Toimitusjohtaja esittelee johtokunnalle jokaisessa kokouksessa katsauksen ajankohtaisista asioista.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu puutteita eikä päätöksistä ole tehty oikaisuvaatimuksia. Hallintopäätökset on keskitetty toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen. Toiminnan vakauden vuoksi käyttötalousarvion toteutuminen on lähellä budjetoitua. Vesilaitostoiminnassa riskienhallinta on keskeisessä asemassa. Talousveden tuotantoon ja jakeluun liittyvien riskien hallintaa tehostetaan Valviran WSP-työkalun avulla ja jätevedenpuhdistuksen osalta SSP-työkalulla. Todettujen riskien poistamiseksi suoritetaan systemaattisia toimenpiteitä.

Prosessikuvausten laatimisella ja toimintaohjeiden tarkistuksilla kehitetään ja parannetaan kriittisiä toimintaprosesseja siten, että virheiden mahdollisuus vähenee.

Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Vesihuoltolain mukaan hulevesitoimintojen kustannukset on eriytetty laskennallisesti tilinpäätöksessä. Tilinpäätöslaskelmat on esitetty erikseen vesihuoltotoiminnalle ja hulevesitoiminnalle. Porvoon vesi on yhdessä kaupungin kanssa solminut vesihuoltolain 17 § mukaisen sopimuksen hulevesivastuun jakamisesta. Tois-

taiseksi ei ole peritty kunnalta vesihuoltolain 19a§ mukaista korvausta yleisten alueiden huleveden viemäroinnistä. Kuten tähän saakka on hulevesitoiminnot pääosin rahoitettu vesihuollon ylijäämällä

Sitovien tavoitteiden ja muiden tunnuslukujen saavuttaminen

Kaupungin tuottovaatimus oli 5 % liikevaihdosta, eli 0,61 milj. euroa. Tämä vaatimus täytettiin, mutta on otettava huomioon, että samalla velka kaupungille kasvoi 1,05 milj. euroa enemmän kuin budjetoitu.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Tuottovaatimus 5 % liikevaihdosta =0,61 milj. euroa	Vaatimus täytettiin, mutta on otettava huomioon, että samalla velka kaupungille kasvoi 1 milj. euroa enemmän kuin budjetoitu.

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	Toteutuminen 2019
Asiakkaiden lukumäärä	10 578	10 747	10 850	10 901
Saneeratun verkoston pituus, km	5,3	2,5*	8	5,4*)

*) Saneerataan tiheään rakennettua keskusta-aluetta, missä verkostopituudet ovat lyhyitä

TUOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	1.1-31.12.2019	%	Poikkeama	1.1-31.12.2018
Liikevaihto	12 206 000	12 173 467,37	99,7	-32 532,63	11 465 264,82
Valmistus omaan käyttöön	665 034	583 622,54	87,8	-81 411,46	616 405,83
Liiketoiminnan muut tuotot	25 000	62 888,28	251,6	37 888,28	69 882,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 695 213	-1 670 926,53	98,6	24 286,47	-1 585 073,34
Palvelujen ostot	-1 745 851	-2 051 474,79	117,5	-305 623,79	-1 817 307,03
Henkilöstökulut	-2 464 685	-2 549 630,21	103,4	-84 945,21	-2 512 186,02
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 550 000	-4 648 707,53	102,2	-98 707,53	-4 226 566,41
Liiketoiminnan muut kulut	-136 300	-164 057,82	120,4	-27 757,82	-180 723,69
Liikelyijäämä	2 303 985	1 735 181,31	75,3	-568 803,69	1 829 696,37
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0,00		0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	16 000	19 122,28	119,5	3 122,28	15 817,20
Korkokulut	-110 000	-120 632,21	109,7	-10 632,21	-99 118,25
Korvaus peruspääomasta	-610 000	-610 000,00	100,0	0,00	-574 000,00
Muut rahoituskulut					
Yhteensä	-704 000	-711 509,93	101,1	-7 510	-657 301,05
Ylijäämä ennen varauksia	1 599 985	1 023 671,38	64,0	-576 313,62	1 172 395,32
Tilikauden ylijäämä	1 599 985	1 023 671,38	64,0	-576 313,62	1 172 395,32

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,45	3,96
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,45	3,96
Voitto, %	8,41	10,23

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	1.1.-31.12.2019	%	Poikkeama	1.1.-31.12.2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	2 303 985,00	1 735 181,31	75,31 %	-568 803,69	1 829 696,37
Poistot ja arvonalentumiset	4 550 000,00	4 648 707,53	102,17 %	98 707,53	4 226 566,41
Rahoitustuotot ja -kulut	-704 000,00	-711 509,93	101,07 %	-7 509,93	-657 301,05
Tulorahoituksen korjauserät		-24 974,55		-24 974,55	-2 016,13
Yhteensä	6 149 985,00	5 647 404,36	91,83 %	-502 580,64	5 396 945,60
Investointimenot	-7 250 000,00	-7 431 203,41	102,50 %	-181 203,41	-11 478 918,22
Hyödykkeiden luovutustulot				0,00	
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien luovutustulot		28 467,74		28 467,74	2 016,13
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 100 015,00	-1 755 331,31	159,57 %	-655 316,31	-6 079 956,49
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainojen muutokset					
Antolainojen lisäykset	0,00	-2 500,00		-2 500,00	-47 410,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	1 000 000,00	4 000 000,00		3 000 000,00	5 100 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta					0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-730 000,00	-680 000,00			-325 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta					
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		-1 997 113,25			354 181,25
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Liittymismaksujen lisäys	1 000 000,00	908 315,33	90,83 %	-91 684,67	1 274 166,72
Vaihto-omaisuus, lisäys(-)/vähennys(+)	0,00	-53 567,19		-53 567,19	43,68
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys(-)/ vähennys(+)	0,00	-156 874,08		-156 874,08	-572 707,81
Korottomat velat, lisäys (+)/ vähennys(-)	0,00	-116 444,98		-116 444,98	235 442,47
Yhteensä	1 000 000,00	581 429,08	58,14 %	-418 570,92	936 945,06
Rahoituksen rahavirta	1 270 000,00	1 901 815,83	149,75 %	631 815,83	6 018 716,31
Kassavarojen muutos	169 985,00	146 484,52	86,17 %	-23 500,48	-61 240,18
KASSAVAROJEN MUUTOS					
Kassavarat 31.12	246 785,00	524 447,77			377 963,25
Kassavarat 1.1.	76 800,00	377 963,25			439 203,43
Muutos	169 985,00	146 484,52			-61 240,18

LAINAT	2019	2018
Lainat 1.1.	7 685 000,00	2 910 000,00
+ uudet lainat	4 000 000,00	5 100 000,00
- lainojen lyhennykset	680 000,00	325 000,00
Lainat 31.12.	11 005 000,00	7 685 000,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e	-16 618	-16 032
Investointien tulorahoitus *)	76 %	47 %
Lainanhoitokate	7	13
Kassan riittävyys, päiviä	13	7
Quick ratio	0,76	0,48
Current ratio	0,86	0,54
*) Ilman liittymismaksujen rahoitusosuutta		

TASE, VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018	TASE, VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	16 447 381,10	16 447 381,10
Muut pitkävaikutteiset menot	1 724 648,36	1 958 390,41	Edellisten tilikausien ylijäämä	22 109 263,98	20 936 868,66
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden ylijäämä	1 023 671,38	1 172 395,32
Maa- ja vesialueet	1 075 925,33	867 925,33		39 580 316,46	38 556 645,08
Rakennukset	6 846 695,85	5 800 382,23			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	53 951 940,65	50 183 790,02	VIERAS PÄÄOMA		
Koneet ja kalusto	355 261,32	349 179,44	Pitkäaikainen		
Ennakkomaksut	51 317,70	2 067 119,09	Lainat kunnalta	9 925 000,00	7 005 000,00
Sijoitukset (liittymismaksut)	100 720,00	98 220,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	64 106 509,21	61 325 006,52	Liittymismaksut ja muut velat	14 030 664,74	13 122 349,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen		
Vaihto-omaisuus			Lainat kunnalta	2 562 992,87	4 160 106,12
Tarvikevarasto	392 147,45	338 580,26	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset			Saadut ennakot	35 141,77	34 123,74
Myyntisaamiset	2 017 552,16	1 887 722,40	Ostovelat	737 431,30	883 899,44
Muut- ja siirtosaamiset	466 457,54	439 413,22	Muut velat	220 964,68	185 097,79
Rahat ja pankkisaamiset	524 447,77	377 963,25	Siirtovelat	414 602,31	421 464,07
	3 400 604,92	3 043 679,13		27 926 797,67	25 812 040,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	67 507 114,13	64 368 685,65	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	67 507 114,13	64 368 685,65

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	59	60
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	228	223
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 e	12528	11198
Kertynyt ylijäämä/alijäämä	23 133	22 109
Lainakanta 31.12, 1000 e	12 488	11 165

PORVOON VESI - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahintaan.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

2019**2018**

2. Toimintatuotot eriteltynä

Vedenmyynti		
Perusmaksut	1 467 997,15	1 378 091,63
Kulutusmaksut	4 083 200,08	3 849 956,33
	5 551 197,23	5 228 047,96
Jätevesilaskutus		
Perusmaksut	1 162 203,18	1 090 434,56
Käyttömaksut	4 541 775,51	4 357 920,62
	5 703 978,69	5 448 355,18
Asennustoiminta		
Työlaskutus	22 473,12	28 733,67
Tarvikemyynti	299 593,52	268 382,42
Kuljetukset	3 102,41	3 652,17
Tonttijohdot taksan mukaan	208 535,33	234 467,32
Tonttijohdot kaavoitetulla alueella	116 260,10	103 577,18
Muut tulot	7 166,93	9 758,81
	657 131,41	648 571,57
Muut myyntituotot		
Lietteen vastaanotto	261 160,04	140 290,11
Muut palvelut	0,00	0,00
Muut myyntituotot	0,00	0,00
	261 160,04	140 290,11
Liikevaihto		
	12 173 467,37	11 465 264,82
Valmistus omaan käyttöön	583 622,54	616 405,83
Muut tuotot		
Muut vuokratulot	12 234,77	12 068,81
Muut myyntivoitot	24 974,55	2 016,13
Muut tulot	25 678,96	55 797,27
	62 888,28	69 882,21
	12 819 978,19	12 151 552,86

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käytetyt poistomenetelmät ovat tasapoisto ja menojäännöspoisto (mj).

	2019 ei poistoja	2018 ei poistoja
Maa-alueet		
Rakennukset		
Vesilaitosrakennukset	20 v	20 v
Viemärlaitosrakennukset	20 v	20 v
Toimitilarakennukset	10 % mj	10 % mj
Vesitornit	30 v	30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Verkostot	30 v	30 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v	15 v
Laituskoneistot	10 v	10 v
Automaatiojärjestelmät	7 v	7 v
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4 v	4 v
Vesimittarit	5 v	5 v
Atk-laitteet	3 v	3 v
Kehittämismenot	5 v	5 v
Liikearvo	20 v	20 v

Tasetta koskevat liitetiedot

2019

2018

4. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet					Sijoitukset	Yhteensä
	Muut pitkävaikuttiset menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakko-aksut ja keskenäiset	Liittymismaksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 958 390,41	867 925,33	5 800 382,23	50 183 790,02	349 179,44	2 067 119,09	98 220,00	61 325 006,52
Lisäykset tilikauden aikana	30 391,20	208 000,00	610 095,57	6 411 811,12	170 905,52		2 500,00	7 433 703,41
Rahoitusosuudet tilikaudella								0,00
Vähennykset tilikauden aikana					-3 493,19			-3 493,19
Siirrot erien välillä			1 291 465,67	724 335,72		-2 015 801,39		0,00
Tilikauden poisto	-264 133,25		-855 247,62	-3 367 996,21	-161 330,45			-4 648 707,53
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 724 648,36	1 075 925,33	6 846 695,85	53 951 940,65	355 261,32	51 317,70	100 720,00	64 106 509,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 724 648,36	1 075 925,33	6 846 695,85	53 951 940,65	355 261,32	51 317,70	720,00	64 106 509,21

5. Pitkä- tai lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä/osakkuusyhteisöiltä

Lyhytaikaiset myyntisaamiset

1 772,48

5 238,41

6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydehuollosta	6 100,00	13 544,36
Arvio siirtyvästä laskutuksesta	458 700,00	423 700,00
Koulutuskorvaus TVR	1 473,94	1 807,66
Muut tulojäämät	183,60	361,20
Yhteensä	466 457,54	439 413,22

7. Oman pääoman erittely

Peruspääoma	16 447 381,10	16 447 381,10
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	22 109 263,98	20 936 868,66
Tilikauden ylijäämä	1 023 671,38	1 172 395,32
Oma pääoma yhteensä	39 580 316,46	38 556 645,08

8. Pitkä- tai lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille/osakkuusyhteisöille

Lyhytaikaiset ostovelat	104 580,30	96 084,20
-------------------------	------------	-----------

9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lomapalkkavelka (sis. sivukulut)	355 277,87	357 135,41
----------------------------------	------------	------------

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

10. Leasingvastuiden yhteismäärä

Seuraavalla tilikaudella maksettavat -	14 924,15	11 041,05
Myöhemmin maksettavat	24 679,00	21 763,53
Yhteensä	39 603,15	32 804,58

11. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

2019

2018

Henkilöstömäärä	43	44
-----------------	----	----

12. Henkilöstökulut

Palkkaerittely

Tuntipalkat	400 271,89	409 901,16
Kuukausipalkat	1 639 880,01	1 608 693,99
Sairasajan palkat		
Palkkiot	7 005,00	4 310,00
Maksetut palkat (tuloslaskelma)	2 047 156,90	2 022 905,15
Lomapalkkavaraus/muutos	-1 857,54	-10 861,46
Palautukset	-14 109,86	-12 075,97
Palkat yhteensä	2 031 189,50	1 999 967,72

Lakisääteiset henkilöstösivukulut

Sosiaaliturvamaksut	15 720,50	17 164,81
Eläkevakuutusmaksut	456 217,17	438 275,48
Tapaturmavakuutusmaksut	46 503,04	56 778,01
Maksetut sivukulut (tuloslaskelma)	518 440,71	512 218,30
Lomapalkkasivukulut/muutos		
Sivukulut yhteensä	518 440,71	512 218,30

Henkilöstökulut yhteensä	2 549 630,21	2 512 186,02
---------------------------------	---------------------	---------------------

Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Porvoon sos.dem. kunnallisjärjestö	207,00	324,00
SFP	189,00	162,00
Kansallinen kokoomus	81,00	87,75
Porvoon seudun vihreät ry	108,00	135,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	585,00	708,75

5.3 LIIKELAITOS KUNINKAANTIEN TYÖTERVEYS

Yleistä

Kuninkaantien työterveys on kunnallinen liikelaitos, joka perustettiin Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan toimesta 1.1.2009 tuottamaan kuntien lakisääteisiä terveyspalveluja. Liikelaitoksen tehtävä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista työterveyshuollon palveluista sekä Porvoon, Sipoon ja Pornaisten kunnalle että Porvoon, Sipoon, Pornaisten ja Askolan alueen yrityksille.

Kuninkaantien työterveydellä on Porvoon lisäksi toimipiste Sipoossa. Kuninkaantien työterveyden johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi kertaa. Johtokunnassa käsiteltiin liikelaitoksen toimintaa ja taloutta sekä niiden seurantaan koskevia asioita sekä yksikön toiminnan kehittämistä.

Kaupunginhallitus päätti syksyllä 2018, että Kuninkaantien työterveys toiminta jatketaan liikelaitoksena. Keväällä 2019 valittiin uusi toimitusjohtaja ja hän aloitti virassaan huhtikuussa. Kaupungin henkilöstöjohtaja oli hoitanut toimitusjohtajan tehtävää 50% työajalla kevästä 2018 lähtien.

Vuosi 2019 oli Liikelaitos Kuninkaan työterveydelle taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä vuosi. Liikelaitoksessa yrityssopimusten määrä oli loppuvuodesta 854. Liikelaitos on panostanut digitaalisiin ratkaisuihin. Vuonna 2019 on otettu käyttöön sairaslomatie-tojen siirto-ohjelma ja loppuvuonna on valmisteltu työtekijätietojen siirto-ohjelma potilastietojärjestelmään Dynamic Health ja SMS viestikäyttöpalvelua.

Työterveydessä on jo vuosien varrella vakiintunut laatu-työ. Laatu-työ on merkittävästi kehittänyt liikelaitoksen prosesseja ja osaamista laadunarvioinnista. Sisäiset ja ulkoiset seuranta-auditoinnit tehtiin keväällä ISO 9001 sertifikaatin jatkumisen varmistamiseksi.

Liikelaitos liittyi Työterveyslaitoksen laatuverkostoon, jonka tavoitteena on kehittää työterveyshuoltotoiminnan laatua yhdessä muiden työterveysyksiköiden kanssa. Laatuverkoston kautta henkilökunta on osallistunut erilaisiin koulutuksiin. Loppuvuoden asiakastyytyväisyyskyselyt on laadittu Laatuverkoston kautta, Conmedicin tilalle.

Asiakas ja asiakastyytyväisyys

Henkilöasiakkaiden lukumäärä vuonna 2019, on pysynyt ennallaan, yhteensä 7725. Asiakasyhteisöjen määrä nousi hieman ollen 854 (812 v. 2018). Sipoon kunnan järjestämisvelvollisuuden alaisuuteen kuuluvien yritysten henkilökuntamäärä (1914 työntekijää) suhteessa Porvoon yritysten henkilökuntamäärään (4940 työntekijää) on vähän laskenut vuodesta 2018.

Liikelaitos Kuninkaantien työterveys järjesti asiakastyytyväisyyskyselyn loppusyksyllä 2019. Henkilöasiakkaat olivat tyytyväisiä saamaansa palveluun, kokonaiskeskiarvon ollessa 3,44 (asteikolla 1-5). Keskiarvo on alle tavoitellun (3.5) mutta selittävänä tekijänä on, että ensimmäistä kertaa asiakastyytyväisyyskysely järjestettiin Työterveyslaitoksen laatuverkoston kautta.

Asiakastyytyväisyyskyselyssä esille tulleita kehitysehdotuksia työstetään yksikössä ja kehittämislle asetetut tavoitteet on kerätty yksikön omaan toimintasuunnitelmaan.

Henkilökunta

Vakituista henkilökuntaa oli vuoden lopussa 20 ja lisäksi kaksi määräaikaista. Viisi henkilöä työskenteli osa-aikaisena ja yksi oli työvapaalla syksyllä 2019. Yksikkö osti lisäksi kolmelta eri vuokralääkäriltä yhteensä noin 2,5 lääkärin työpanoksen. Hoitohenkilökunnan rekrytoinnissa on onnistuttu ja vapautuneisiin tehtäviin on saatu hyvin palkattua pätevät ja osaavat henkilöt.

Yksikölle on tehty koulutussuunnitelma ja kullekin henkilökohtaiset koulutuskortit. Terveystenhuollon henkilökunnalle asetetut koulutustavoitteet saavutettiin keskimäärin. Kehityskeskustelut pidettiin sovitusti vuonna 2019. Muutoksiin valmistautumiseksi ja toiminnan kehittämiseksi koko työyhteisölle on järjestetty erilaisia koulutuksia.

Taloudellinen asema ja tulos sekä niihin liittyvät tunnusluvut

Toimintavuoden päättyessä Kuninkaantien työterveyden taloudellinen tulos oli 116.000 euroa ylijäämäinen. Tulokseen vaikutti palveluhintojen lievä korotus ja lisäksi toimitilojen vuokrakustannukset olivat 60 000€ alhaisempia. Tulokseen vaikuttaa myös, että osa henkilökunnasta työskenteli osa-aikaisena

Sitova tavoite	Mittarit	Vuositavoite	Toteutuminen
Palvelutason varmistaminen	Asiakastytyvyisyys	Asiakastytyvyisyyskyselyn arvosana 3,5 (asteikolla 1-5)	Ei toteutunut 3.44 (asteikolla 1-5)
Liikeliijäämän saavuttaminen	Taloudellinen tulos	0 tulos	Ylijäämäinen tulos 116 121 €
Ennaltaehkäisevän työn osuus (Kela luokka I osuus liikevaihdosta)	Kela I-korvattava osuus %	Vähintään 60%	Toteutui Kela I- yli 72%

Tunnusluku	TP2018	TP2019
Henkilöasiakkaiden määrä	8009	7725
Asiakasyhteisöjen määrä	812	854

Tunnusluku	TP 2016	TP2017	TP2018	TP2019
Vakituisten henkilöstön määrä	23	21	18	20
Määräaikaisen henkilöstön määrä	1	0	2	2

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2019	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2018
LIIVEVAIHTO	2 411 000,00	2 490 184,10	103,3	79 184,10	2 203 374,99
Liiketoiminnan muut tuotot	7 000,00	12 087,79	172,7	5 087,79	45 560,47
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00	102 924,89
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 050,00	-41 822,57	109,9	-3 772,57	-38 305,02
Palvelujen ostot	-907 100,00	-992 351,46	109,4	-85 251,46	-901 844,72
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-983 425,00	-920 007,17	93,6	63 417,83	-853 090,71
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-194 711,00	-153 650,44	78,9	41 060,56	-173 824,13
Muut henkilösivukulut	-40 051,00	-27 356,30	68,3	12 694,70	-32 978,47
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-252 200,00	-250 962,92	99,5	1 237,08	-319 064,28
Liikeliijäämä (-alijäämä)	2 463,00	116 121,03	4714,6	113 658,03	32 753,02
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	399,83	0,0	399,83	355,64
Kunnalle maksetut korkokulut	-2 000,00	-1 687,56	84,4	312,44	-3 122,45
Muut rahoituskulut	0,00	-2,10	0,0	-2,10	-14,73
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	463,00	114 831,20	0,0	114 368,20	29 971,48
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	463,00	114 831,20	0,0	114 368,20	29 971,48

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-160,04	-42,68
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-160,04	-42,67
Voitto, %	4,6	1,4

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2019	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 463,00	116 121,03	4 714,6	113 658,03	32 753,02
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 000,00	-1 289,83	64,5	710,17	-2 781,54
Toiminnan rahavirta	463,00	114 831,20		114 368,20	29 971,48
Investointien rahavirta					
Investointimenot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	463,00	114 831,20		114 368,20	29 971,48
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos		-15 262,61			4 179,91
Lyhytaikaisten velkojen muutos kunnalta		-137 278,39			1 992,79
Korottomien velkojen muutos muilta		28 480,92			-19 767,66
Rahoituksen rahavirta		-124 060,08			-13 594,96
Rahavarojen muutos		-9 228,88			16 376,52
Rahavarojen muutos		-9 228,88			16 376,52
Rahavarat 31.12.		83 978,62			93 207,50
Rahavarat 1.1.		93 207,50			76 830,98

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e	-72	-72
Kassan riittävyys, päiviä	15	15
Investointien tulorahoitus, %	0	0
Lainanhoitokate	8	1
Quick ratio	0,5	0,4
Current ratio	0,5	0,4

TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	79 632,59	71 571,88
Muut saamiset	17 541,48	10 916,07
Siirtosaamiset	7 718,45	7 141,96
Saamiset yhteensä	104 892,52	89 629,91
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	83 978,62	93 207,50
VASTAAVAA YHTEENSÄ	188 871,14	182 837,41
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien alijäämä	-298 414,55	-328 386,03
Tilikauden ylijäämä	114 831,20	29 971,48
Oma pääoma yhteensä	-183 583,35	-298 414,55
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	99 551,63	236 830,02
Ostovelat	78 711,61	67 355,22
Muut velat	22 723,45	30 094,48
Siirtovelat	171 467,80	146 972,24
Vieras pääoma yhteensä	372 454,49	481 251,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	188 871,14	182 837,41

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	-97	-163
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15	21
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 e	123	255
Kertynyt alijäämä, 1000 e	-184	-298
Lainakanta 31.12., 1000 e	100	237
Lainasaamiset 31.12., 1000 e	0	0

KUNINKAANTIEN TYÖTERVEYS - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät****Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tasetta koskevat liitetiedot**2019****2018****2. Saamisten erittely**

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset

0,00

0,00

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset

7 210,64

2 511,15

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

Myyntisaamiset

138,00

20,00

Saamiset muilta

72 283,95

69 040,73

Saamiset yhteensä

79 632,59**71 571,88****3. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät**

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tulojäämät

Siirtyvät korot

0,00

0,00

Kelan korvaus työterveydenhuollosta

6 000,00

6 400,00

Työttömyysvakuutusrahasto

1 011,96

701,80

Muut tulojäämät

706,49

40,16

Yhteensä

7 718,45**7 141,96****4. Oman pääoman erittely**

Edellisten tilikausien alijäämä

-298 414,55

-328 386,03

Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)

114 831,20

29 971,48

Oma pääoma yhteensä

-183 583,35**-298 414,55****5. Vieras pääoma**

Lyhytaikainen

Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille

Ostovelat

11 801,29

6 580,25

Porvoon kaupungin yhdystili

99 551,63

236 830,02

Velat muille

Ostovelat

66 910,32

60 774,97

Muut velat

22 723,45

30 094,48

Siirtovelat

171 467,80

146 972,24

Vieras pääoma yhteensä

372 454,49**481 251,96****6. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

Lyhytaikaiset siirtovelat

Menojäämät

Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset

168 160,74

138 880,50

Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset

1 681,10

7 019,90

Muut menojäämät

1 625,96

1 071,84

Siirtovelat yhteensä

171 467,80**146 972,24**

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2019	2018
---	------	------

7. Leasingvastuiden yhteismäärä

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 326,15	8 823,79
Myöhemmin maksettavat	14 016,72	8 897,36
Yhteensä	23 342,87	17 721,15

Henkilöstöä koskevat liitetiedot	2019	2018
----------------------------------	------	------

8. Henkilöstömäärä	22	19
--------------------	----	----

9. Henkilöstökulut

Kuukausipalkat	892 737,50	893 325,31
Luottamushenkilöpalkkiot	3 060,00	5 190,00
Maksetut palkat	895 797,50	898 515,31
Lomapalkkavarauksen muutos	29 280,24	-35 663,46
Palautukset	-5 070,57	-9 761,14
Palkat yhteensä	920 007,17	853 090,71

Lakisääteiset henkilöstösivukulut

Sosiaaliturvamaksut	6 837,47	7 601,83
Eläkevakuutusmaksut	153 650,44	173 824,13
Tapaturmavakuutusmaksut	20 518,83	25 376,64
Sivukulut yhteensä	181 006,74	206 802,60

Henkilöstökulut yhteensä	1 101 013,91	1 059 893,31
---------------------------------	---------------------	---------------------

10. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Porvoon sos-dem kunnallisjärjestö	108,00	216,00
SFP	67,50	81,00
Porvoon seudun vihreät ry	135,00	216,00
SFP i Nyland	36,00	108,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	346,50	621,00

5.4 LIIKELAITOS PORVOON TILAPALVELUT

Toiminnan sisältö

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut tuottaa ruoka-, siivous-, kiinteistönhoito- ja käyttäjäpalveluja pääosin Porvoon kaupungin toimintayksiköille.

Liikelaitos Porvoon tilapalvelujen johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana 6 kertaa. Johtokunnassa käsiteltiin liikelaitoksen toimintaa ja taloutta sekä niiden seuranta.

Vuosi 2019 oli keskuskeittiön ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Kaikki koulujen ja päiväkotien ateriat tuotettiin keskuskeittiöstä. Keskuskeittiön kiinteistöleasing-sopimuksen mukaiset leasingvastuut ovat 364 917,56 euroa vuodessa. Leasing-sopimus päättyy 29.2.2028. Koulujen ja päiväkotien lounashintoja alennettiin keskimäärin 5 % (0,14 € - 0,20 €).

Kevätlukukaudella kokeiltiin vegaanipäivää, jolloin kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa tarjottiin perinteisen lakto-ovo-vegetaarisen lounaan tilalla vegaanista lounasta kerran viikossa. Tästä luovuttiin kokeilujakson päättyessä kevätlukukauden lopussa. Kasvisruokapäivä on edelleen kerran viikossa ja kasvisvaihtoehto on päivittäin vapaasti valittavana. Vegaaniruoka on tilattavissa erityisruokavaliona. Vegaaniruokakokeilu kasvatti hävikin määrää tuotekehityspanostuksesta huolimatta. On syytä tarjota sellaista ruokaa, jota asiakkaat haluavat syödä, jotta toinen tärkeä tavoite eli ruokahävikin vähentäminen toteutuu.

SOTE-ateriapalvelut olivat edelleen omassa tulosityksikössä valtakunnallisen SOTE-reformin ollessa avoinna. SOTE-tuotanto keskitettiin Johannisbergin aluekeittiön vuoden alusta.

Ruokapalvelun liikevaihto oli n. 532 000 euroa budjetoitua pienempi. Tämä muodostuu lähes täysin (n 500 000 euroa) SOTE-ateriapalveluista kun laskutus muutettiin vastaamaan muuttunutta toimintamallia Kotipalveluaterioiden määrä laski edelleen noin 7800.

Luomu- ja lähiruuan osuutta on pyritty lisäämään. Päiväkodeissa käytetään luomuhiutaleita ja kouluissa ja päiväkodeissa käytetään luomumaitoa. Mikäli lähiruoka käsitteenä tarkoittaa Porvoon alueella tuotettuja raaka-aineita, ei lähiruuan osuutta ole voitu lisätä, koska lähiraaka-aineita ei ole saatavissa sopivassa jalostusasteessa tai pakkauskoossa tuotannossa tarvittavia määriä. Lähiruokapäivä toteutettiin kuten edellisenä vuonna, samoin on käytetty paikallisen leipomon tuotteita. Raaka-aineiden kotimaisuusastetta on pidetty korkeana ja hankinnoissa on valittu aina suomalainen tuote, kun sellainen on ollut saatavilla.

Ruokahävikin määrää seurataan systemaattisesti sähköisen omavalvontajärjestelmän kautta. Hävikin määrä oli kevätlukukaudella 2019 keskimäärin 60 g per asiakas ja syyslukukaudella 51 g per asiakas. Hävikissä on mukana myös hedelmien kuoret ja paperiservetit, joten luku ei kuvaa syömäkelpoista ruokahävikkiä.

Liikelaitos vastasi vuonna 2019 Careerian Hevosenkengänkadun toimipisteen siivouksesta ja kiinteistönhoidosta ja Inveonin siivouksesta ja kiinteistönhoidosta sekä keittiö- ja varastotoiminnon henkilöresursseista. Näiden yhden vuoden mittaisten toimeksiantojen liikevaihto oli noin 450 000 euroa. Tehtäviin siirtyi vanhoina työntekijöinä tai palkattiin 11 henkilöä.

Kiinteistönhoidon liikevaihto säilyi lähes entisellä tasolla (1 643 991 euroa vuodessa) mutta erikseen laskutettavien välitystuotteiden osuus kasvoi 50 % (200 000 euroa vuodessa) ja muiden palveluiden osuus kasvoi 10 % edellisvuoteen verrattuna (8000 euroa vuodessa).

Kiinteistönhoidon määräaikaistehtävien dokumentointi ja palvelupyyntöjen kuittaukset tehtiin toimitilajohdon kiinteistönpitojärjestelmään Visma Fivaldi. Toimeksiantoja järjestelmän kautta kirjattiin suoritetuksi 3640 kappaletta ja keskeneräisiä 280 tehtävää.

Sisäisen postin ja koulujen ja päiväkotien vahtimestari-palveluiden myynti pysyi ennallaan palveluverkossa tapahtuneet muutokset huomioiden.

Siivouksen ja ruokapalvelutehtävien yhdistelmätyön osuus on ollut noin 411 000 euroa.

Asiakkaat ja asiakastytyväisyys

Liikelaitoksen asiakkaita ovat sopimus- ja sisäiset sekä ulkoiset käyttäjäasiakkaat.

Kertomusvuoden aikana toteutettiin laatuauditointi koko liikelaitoksen palvelutarjoon osalta 88 kohteessa. Asiakastytyväisyys oli hyvä 4,07 (asteikko 1-5). Tämän lisäksi on suoritettu säännöllisesti teknisiä laatukierroksia. Asiakkaan edustajat ovat osallistuneet laatukierrokseen. Kiinteistönhoidon laatukierroksia tehtiin toiminnassa olevissa kohteissa 50/ 71 ja siivouksen laadun arviointeja tehtiin 114/114.

Tilapalvelujen henkilöstön kokonaismäärä vuoden lopussa oli 265 henkilöä, joista vakinaisessa työsuhteessa 240 henkilöä ja määräaikaissäessä työsuhteessa 25 henkilöä. Palkattomilla työ- ja virkavapailla oli 24 henkilöä. Henkilöstön määrä jakautuu tulosyksiköittäin seuraavasti:

- tilapalvelujen johto 5 henkilöä
- toimitilapalvelut 163 henkilöä, joista
 - siivous 124 henkilöä
 - kiinteistönhoito 39 henkilöä
- ruokapalvelut 97 henkilöä

Porvoon tilapalveluiden osalta laaditaan erillinen henkilöstöraportti.

Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet	Toteutuminen
Peruspääoman tuotto	13 473,16
Lähiruuan osuutta lisätään	Ei ole toteutunut
Ruokahävikin määrää vähennetään	Toteutui, väheni 15 %
Kiinteistöjen huollon ja ylläpidon dokumentaatio kattaa 100 % tilapalveluiden hoidossa olevista kiinteistöistä	Toteutui 3920/3640

Muut tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Laatuauditoinnit	91	89	90	88
Yksikkökustannukset: Kiinteistönhoito (mitoitettut tehtävät) €/m ²	9	9	9	9
Siivous €/m ² , sosiaali- ja terveystoimi	26	28	27	28
Siivous €/m ² , muut	24	23	23	23
Ateriasuorite /hlö/päivä, Sivistystoimi			152	167
Ateriasuorite / hlö/päivä, Sote-ateriapalvelut	79	83	73	87
Kiinteistönhoidon m ²	199 000 m ²	190 000 m ²	187 000 m ²	187 000 m ²
Siivottavat m ²	169 000 m ²	162 000 m ²	160 000 m ²	160 000 m ²
Ruokahuolto, annosmäärä, kpl	2 594 622	3 038 827	2 813 000	3 032 713

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2019	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2018
LIIVEVAIHTO	17 783 500	18 274 752,25	102,8 %	491 252,25	18 273 320,03
Liiketoiminnan muut tuotot	87 500	180 034,06	205,8 %	92 534,06	152 097,34
Toimintakulut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 257 500	-4 511 758,09	106,0 %	-254 258,09	-4 857 326,77
Palvelujen ostot	-3 449 600	-3 481 968,14	100,9 %	-32 368,14	-3 115 875,13
Henkilöstökulut	-8 566 799	-9 059 244,30	105,7 %	-492 445,30	-8 821 990,81
Toimintakulut yhteensä	-16 273 899	-17 052 970,53	104,8 %	-779 071,53	-16 795 192,71
Suunnitelman mukaiset poistot	-493 300	-506 995,31	102,8 %	-13 695,31	-643 211,10
Liiketoiminnan muut kulut	-1 510 400	-1 503 001,46	99,5 %	7 398,54	-1 485 107,33
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-406 599	-608 180,99	149,6 %	-201 581,99	-498 093,77
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0,00	0,0 %	0,00	0,00
Rahoitustuotot	0	998,23	0,0 %	998,23	105,04
Korvaus peruspääomasta	-13 500	-13 473,16	99,8 %	26,84	-13 473,16
Muut rahoituskulut	0	-143,39	0,0 %	-143,39	-400,24
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-13 500	-12 618,32	93,5 %	881,68	-13 768,36
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-420 099	-620 799,31	147,8 %	-200 700,31	-511 862,13
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-420 099	-620 799,31	147,8 %	-200 700,31	-511 862,13

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-28,98	-18,71
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-28,99	-18,72

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	Talousarvio	Toteutuma 1.1.-31.12.2019	%	Poikkeama	Toteutuma 1.1.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta					
Liikeliikettä (-alijäämä)	-468 399	-608 180,99	129,8 %	-139 781,99	-498 093,77
Poistot ja arvonalentumiset	493 300	506 995,31	102,8 %	13 695,31	643 211,10
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 500	-12 618,32	93,5 %	881,68	-13 768,36
Tulorahoituksen korjauserät		0,00			-19 072,58
Toiminnan rahavirta yhteensä	11 401	-113 804,00	-998,2 %	-125 205,00	112 276,39
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-150 000	-148 995,53	99,3 %	1 004,47	-466 147,11
Pysyvien vastaavien luovutustulot		0,00			19 072,58
Toiminnan ja investointien kassavirta	-138 599	-262 799,53	189,6 %	-124 200,53	-334 798,14
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	0	0,00		0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	0	276 868,80		276 868,80	714 000,45
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys(-)/ vähennys(+)	0	-98 884,90		-98 884,90	2 243,10
Korottomat velat, lisäys+/ vähennys(-)	0	-2 016,50		-2 016,50	-258 284,73
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	175 967,40		175 967,40	457 958,82
Rahoituksen rahavirta	0	175 967,40		175 967,40	457 958,82
Rahavarojen muutos	-138 599	-86 832,13	62,6 %	51 766,87	123 160,68
Rahavarojen muutos					
Kassavarat 31.12		244 553,05			331 385,18
Kassavarat 1.1		331 385,18			208 224,50
Muutos		-86 832,13			123 160,68

RAHOITUSOSAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Investointien tulorahoitus, %	-76	28
Kassan riittävyys, päiviä	5	6
Quick ratio	1,53	1,7
Current ratio	1,53	1,7
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	37	653

TASE, VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018	TASE, VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	269 463,29	269 463,29
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	85 981,50	Edellisten tilikausien ylijäämä	2 136 242,19	2 648 104,32
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden ylijäämä	-620 799,31	-511 862,13
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 865,36	13 581,70	Oma pääoma yhteensä	1 784 906,17	2 405 705,48
Koneet ja kalusto	529 051,38	798 353,32			
Sijoitukset					
Muut saamiset	186 335,76	186 335,76			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	46 331,41	23 746,49	Ostovelat	612 842,44	528 648,91
Saamiset kunnilta	2 340 352,83	2 617 221,63	Muut velat	103 199,31	186 817,51
Muut saamiset	227 925,42	133 910,91	Siirtovelat	1 262 855,49	1 265 447,32
Siirtosaamiset	178 388,20	196 102,73	Vieras pääoma yhteensä	1 978 897,24	1 980 913,74
Rahat ja pankkisaamiset					
Rahat ja pankkisaamiset	244 553,05	331 385,18			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 763 803,41	4 386 619,22	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 763 803,41	4 386 619,22

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	47	55
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11	11
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 e	3840	4382
Kertynyt ylijäämä, 1000 euroa	1 515	2 136
Lainakanta 31.12., 1 000 e	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 e	0	0

PORVOON TILAPALVELUT - TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT**1. Arvostus ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät****Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuuden ja vieraan pääoman arvostus

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**2. Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista**

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 27.3.2013 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistajat ja niitä vastaa poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika	Poistomenetelmä
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 %	Menojäännös
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut koneet	3 vuotta	Tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

Tasetta koskevat liitetiedot	2019	2018
------------------------------	------	------

3. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet**Muut pitkävaikutteiset menot**

Poistamaton hankintameno 1.1.	85 981,50	345 107,82
Tilikauden lisäykset	0,00	4 916,17
Tilikauden poistot	-85 981,50	-264 042,49
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	85 981,50

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Poistamaton hankintameno 1.1.	13 581,70	16 977,13
Tilikauden lisäykset	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-2 716,34	-3 395,43
Poistamaton hankintameno 31.12.	10 865,36	13 581,70

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno 1.1.	798 353,32	712 895,56
Tilikauden lisäykset	148 995,53	461 230,94
Tilikauden poistot	-418 297,47	-375 773,18
Poistamaton hankintameno 31.12.	529 051,38	798 353,32

Kirjanpitoarvo yhteensä 31.12

	539 916,74	897 916,52
--	-------------------	-------------------

Sijoitukset

Liittymismaksut	186 335,76	186 335,76
-----------------	-------------------	-------------------

4. Saamisten erittely

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset

945,18

5 100,04

Siirtosaamiset

313,33

0,00

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset

34 525,94

0,00

Siirtosaamiset

0,00

175,00

Yhteensä

34 525,94

175,00

Saamiset kunnalta

2 340 352,83

2 617 221,63

Saamiset muilta

416 860,58

348 485,09

Saamiset yhteensä

2 792 997,86

2 970 981,76

5. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Ennakkomaksut

60 819,56

60 819,56

Tulojäämät

3 033,62

508,27

Kelan korvaus työterveydenhuollosta (2017 - 2018)

66 700,00

93 948,54

Koulutuskorvaukset TVR

1 869,92

3 275,06

Tuet ja avustukset

45 965,10

37 551,30

Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä

178 388,20

196 102,73

6. Oman pääoman erittely

Peruspääoma

269 463,29

269 463,29

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

2 136 242,19

2 648 104,32

Tilikauden yli-/alijäämä

-620 799,31

-511 862,13

Oma pääoma yhteensä

1 784 906,17

2 405 705,48

7. Vieras pääoma

Lyhytaikainen

Velat tytäryhteisöille

Ostovelat

10 749,80

15 520,95

Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille

Ostovelat

2 109,72

3 174,48

Velat muille

Ostovelat

599 982,92

509 953,48

Muut velat

103 199,31

186 817,51

Siirtovelat

1 262 855,49

1 265 447,32

Vieras pääoma yhteensä

1 978 897,24

1 980 913,74

8. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat

Menojäämät

1 095,17

932,46

Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset

1 251 122,88

1 170 219,61

Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset

10 637,44

94 295,25

1 262 855,49

1 265 447,32

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2019	2018
---	------	------

9. Leasingvastuiden yhteismäärä

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	130 380,63	133 792,54
Myöhemmin maksettavat	89 739,55	175 878,12
	220 120,18	309 670,66
Kuntarahojus (Keskuskeittiö)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	452 497,77	452 497,77
Myöhemmin maksettavat	3 167 484,42	3 619 982,20
	3 619 982,19	4 072 479,97
Yhteensä	3 840 102,37	4 382 150,63

Henkilöstöä koskevat liitetiedot	2019	2018
----------------------------------	------	------

10. Henkilöstömäärä	258	259
---------------------	-----	-----

11. Henkilöstökulut

Tuntipalkat	24 601,93	0,00
Kuukausipalkat	7 386 025,66	7 210 946,92
Palkkiot	6 230,00	4 815,00
Maksetut palkat (tuloslaskelma)	7 416 857,59	7 215 761,92
Lomapalkkavaraus/muutos	80 903,27	-15 215,36
Palautukset	-92 447,51	-96 532,59
Yhteensä	7 405 313,35	7 104 013,97

Lakisääteiset henkilöstösivukulut

Sosiaaliturvamaksut	56 439,00	61 064,65
Eläkevakuutusmaksut	1 427 744,71	1 453 694,98
Tapaturma	169 747,24	203 217,21
Yhteensä	1 653 930,95	1 717 976,84

Henkilöstökulut yhteensä	9 059 244,30	8 821 990,81
---------------------------------	---------------------	---------------------

12. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Porvoon sos.dem. kunnallisjärjestö	288,00	234,00
SFP	108,00	81,00
Suomen keskusta	72,00	36,00
Kansallinen kokoomus	94,50	0,00
Porvoon seudun vihreät ry	126,00	108,00
Yhteensä	688,50	459,00

5.5 LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN

Kaupunkiorganisaatioon kuuluu kolme liikelaitosta; liikelaitos Porvoon tilapalvelut, liikelaitos Porvoon vesi ja liikelaitos Kuninkaantien työterveys. Lisäksi kaupunkiorganisaatioon kuuluu itsenäisenä taseyksikkönä toimiva Itä-Uudenmaan pelastuslaitos.

Liikelaitosten johtokunnat päättävät kuntalain mukaisesti omista talousarvioistaan ja taloussuunnitelmistaan. Liikelaitosten talousarvio- ja taloussuunnitelma esitetään kaupungin talousarvion liitetietona. Liikelaitosten tilinpäätösten luvut yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen.

Liikelaitokset toimivat erillisinä yksikköinä kaupunkiorganisaation sisällä, mutta kuuluvat juridisesti kaupungin emoyhteisöön. Liikelaitokset ovat itsenäisestä roolistaan huolimatta suoraan osa kaupungin taloutta. Liikelaitokset laativat omat tilinpäätöslaskelmansa liitetietoineen. Tiedot yhdistellään kaupungin vastaaviin tilinpäätöslaskelmiin rivi riviltä siten, että sisäiset ostot, sisäiset myynnit ja muut sisäiset erät eliminoidaan.

Tuloksen muodostuminen

Liikelaitosten toiminnan kokonaisvaikutus kaupungin tilikauden 2019 tuloksen muodostumiseen oli positiivinen. Liikelaitosten yhteenlaskettu vuosikate oli 5,7 miljoonaa euroa, poistot 4,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 0,5 miljoonaa euroa

Kaupungin tilikauden tulos ilman liikelaitoksia on 1,8 miljoonaa euroa negatiivinen. Liikelaitokset mukaan lukien tulos on 1,3 miljoonaa euroa negatiivinen. Kaupungin käyttötalouden sisäiset menot ja tulot ovat 36,2 miljoonaa euroa. Kaupungin, liikelaitosten ja taseyksikön väliset sisäiset ostot ja myynnit olivat 27 miljoonaa euroa. Kaupungin, taseyksikön ja liikelaitosten käyttötalouden sisäisiä eräiä oli yhteensä yli 63 miljoonaa euroa.

Liikelaitos Porvoon tilapalvelun liikevaihto oli 18,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla. Liikelaitos tuottaa palveluja lähes yksinomaan Porvoon kaupungille pääasiakkanaan sivistystoimi ja sosiaali- ja terveystoimi. Liikelaitos maksoi korkoa peruspääomastaan 13 500 euroa. Liikelaitoksen alijäämä oli 0,6 miljoonaa euroa, mikä on noin 200 000 euroa talousarviota suurempi alijäämä. Tähän vaikuttaa kuitenkin sosiaali- ja terveystoimen laskutusperustan muutos, jota ei ollut talousarviossa ja joka alensi tuloja noin 500 000 eurolla.

Liikelaitos Porvoon veden liikevaihto oli noin 12,2 miljoonaa euroa ja investoinnit 7,4 miljoonaa euroa. Liikelaitos Porvoon veden investoinnit on rahoitettu toimintatuloilla, liittymismaksutuloilla ja kaupungin myöntämällä lainoilla. Liittymismaksuja kertyi viime vuonna vajaa miljoona euroa. Porvoon veden tuloutus kaupungille oli 610 000 euroa. Liikelaitoksen poistot olivat 4,6 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä noin 1,6 miljoonaa euroa.

Liikelaitos Kuninkaantien työterveyden liikevaihto oli 2,5 miljoonaa euroa. Liikelaitos tuotti 0,11 miljoonan euron ylijäämän.

Toiminnan rahoitus

Liikelaitosten toiminnan ja investointien rahavirta oli -1,9 miljoonaa euroa ja koko kaupungissa -17 miljoonaa euroa.

Liikelaitosten rahoitustarpeisiin ei nostettu erillistä lainaa. Liikelaitos Porvoon veden investointeihin on myönnetty kaupungin sisäistä lainaa. Liikelaitosten maksuvalmius on hoidettu kaupungin keskuskassan välityksellä. Liikelaitosten ottamista kaupungin keskuskassan maksuvalmiusluotoista peritään sisäinen korko.

TULOSLASKELMAN YHDISTELY	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaantien työterveys	Porvoon tilapalvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	11 009 591,68	13 304 887,57	12 173 467,37	2 490 184,10	17 376 024,95	32 332 706,91	-24 021 448,76
Maksutuotot	14 549 534,17	371 050,29				14 729 646,02	-190 938,44
Tuet ja avustukset	4 638 537,14	1 425 666,43	1 473,94	1 011,96	98 773,11	6 165 462,58	0,00
Muut toimintatuotot	20 311 690,22	42 122,76	61 414,34	11 075,83	80 947,62	18 545 083,01	-1 962 167,76
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	50 509 353,21	15 143 727,05	12 236 355,65	2 502 271,89	17 555 745,68	71 772 898,52	-26 174 554,96
Valmistus omaan käyttöön	890 056,54		583 622,54			1 473 679,08	
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-106 201 446,35	-8 210 558,34	-2 031 189,50	-920 007,17	-7 405 313,35	-124 768 514,71	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-22 735 958,34	-1 446 424,41	-456 217,17	-153 650,44	-1 427 744,71	-26 219 995,07	
Muut henkilösivukulut	-3 152 522,53	-274 679,20	-62 223,54	-27 356,30	-226 186,24	-3 742 967,81	
Palvelujen ostot	-152 992 614,13	-1 754 106,16	-2 051 474,79	-992 351,46	-2 582 927,51	-136 425 283,35	23 948 190,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 444 327,04	-546 021,12	-1 670 926,53	-41 822,57	-4 511 758,09	-20 937 663,12	277 192,23
Avustukset	-16 692 728,55					-16 692 728,55	0,00
Muut toimintakulut	-16 657 298,97	-2 074 317,00	-164 057,82	-250 962,92	-1 503 001,46	-18 700 466,01	1 949 172,16
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-332 876 895,91	-14 306 106,23	-6 436 089,35	-2 386 150,86	-17 656 931,36	-347 487 618,62	26 174 555,09
TOIMINTAKATE	-281 477 486,16	837 620,82	6 383 888,84	116 121,03	-101 185,68	-274 241 041,02	
Verotulot	242 952 920,19					242 952 920,19	
Valtionosuudet	54 307 451,00					54 307 451,00	
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	168 403,32					46 241,72	-122 161,60
Muut rahoitustuotot	3 755 345,87	926,04	19 122,28	399,83	998,23	3 153 318,96	-623 473,29
Korkokulut	-874 449,05		-120 474,04	-1 687,56		-874 449,05	122 161,60
Muut rahoituskulut	-36 980,93	-39,27	-610 158,17	-2,10	-13 616,55	-37 323,86	623 473,16
VUOSIKATE	18 795 204,24	838 507,59	5 672 378,91	114 831,20	-113 804,00	25 307 117,94	
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 492 089,47	-857 689,37	-4 648 707,53		-506 995,31	-26 505 481,68	
Arvonalentumiset	-61 811,18					-61 811,18	
TILIKAUDEN TULOS	-1 758 696,41	-19 181,78	1 023 671,38	114 831,20	-620 799,31	-1 260 174,92	
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)		410 559,79				410 559,79	
Varausten lis.(-)tai väh.(+)		-250 000,00				-250 000,00	
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	3 182 785,86					3 182 785,86	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 424 089,45	141 378,01	1 023 671,38	114 831,20	-620 799,31	2 083 170,73	0,00

RAHOITUSLASKELMAN YHDISTELY	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaantien työterveys	Porvoon tila- palvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	18 795 204,24	838 507,59	5 672 378,91	114 831,20	-113 804,00	25 307 117,94	
Tulorahoituksen korjauserät	-5 475 358,56	-7 822,58	-24 974,55			-5 508 155,69	
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-36 655 956,70	-994 786,78	-7 431 203,41		-148 995,53	-45 230 942,42	
Rah.osuudet investointimenoihin	30 328,00	407 167,00				437 495,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 972 379,25 -15 333 403,77	7 822,58 250 887,81	28 467,74 -1 755 331,31	114 831,20	-262 799,53	8 008 669,57 -16 985 815,60	
Toiminnan ja invest. rahavirta							
Rahoituksen rahavirta							
Antolainojen muutokset	-4 019 000,00		-2 500,00			-21 500,00	4 000 000,00
Antolainojen lisäykset	1 001 623,06					321 623,06	-680 000,00
Antolainojen vähennykset							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000 000,00		4 000 000,00			32 000 000,00	-4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-23 376 586,32		-680 000,00			-23 376 586,32	680 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos			-1 997 113,25	-137 278,39		0,00	2 134 391,64
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutok- set							
Toimeksiant.varojen ja pääomien	-138 015,43					-138 015,43	
Vaihto-omaisuuden muutos			-53 567,19			-53 567,19	
Saamisten muutos	3 272 734,14	587 300,38	-156 874,08	-15 262,61	177 983,90	2 871 774,32	-994 107,41
Korottomien velkojen muutos	3 232 346,40	-870 240,37	791 870,35	28 480,92	-2 016,50	2 040 156,57	-1 140 284,23
Rahoituksen rahavirta	11 973 101,85	-282 939,99	1 901 815,83	-124 060,08	175 967,40	13 643 885,01	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-3 360 301,92	-32 052,18	146 484,52	-9 228,88	-86 832,13	-3 341 930,59	0,00

TASEEN YHDISTELY VASTAAVAA	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaantien työterveys	Porvoon tilapalvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
A PYSYVÄT VASTAAVAT	306 415 708,80	3 129 212,14	64 106 509,21		726 252,50	346 185 062,13	
I Aineettomat hyödykkeet	1 544 199,10		1 724 648,36		0,00	3 268 847,46	
1. Aineettomat oikeudet	432 580,10					432 580,10	
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 111 619,00		1 724 648,36			2 836 267,36	
II Aineelliset hyödykkeet	228 037 554,94	3 129 212,14	62 281 140,85		539 916,74	293 987 824,67	
1. Maa- ja vesialueet	30 298 264,61		1 075 925,33			31 374 189,94	
2. Rakennukset	134 455 338,84		6 846 695,85			141 302 034,69	
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	32 120 221,18		53 951 940,65		10 865,36	86 083 027,19	
4. Koneet ja kalusto	5 022 403,45	2 888 147,14	355 261,32		529 051,38	8 794 863,29	
5. Muut aineelliset hyödykkeet	40 533,29					40 533,29	
6. Ennakkomaksut ja keskeneräis	26 100 793,57	241 065,00	51 317,70			26 393 176,27	
III Sijoitukset	76 833 954,76		100 720,00		186 335,76	48 928 390,00	
1. Osakkeet ja osuudet	62 192 061,67					45 475 217,28	-16 716 844,39
3. Muut lainasaamiset	13 688 277,72					2 683 277,72	-11 005 000,00
4. Muut saamiset	953 615,37		100 720,00		186 335,76	769 895,00	-470 776,13
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 514 509,83					10 514 509,83	
1. Valtion toimeksiannot						0,00	
2. Lahjoitusrahastojen varat	10 462 663,51					10 462 663,51	
3. Muut toimeksiantojen varat	51 846,32					51 846,32	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	36 445 341,26	2 496 538,43	3 400 604,92	188 871,14	3 037 550,91	40 404 509,53	
I Vaihto-omaisuus			392 147,45			392 147,45	
1. Aineet ja tarvikkeet			392 147,45			392 147,45	
II Saamiset	10 012 003,52	2 374 396,10	2 484 009,70	104 892,52	2 792 997,86	12 603 902,57	
Pitkäaikaiset saamiset							
3. Muut saamiset							
Lyhytaikaiset saamiset	10 012 003,52	2 374 396,10	2 484 009,70	104 892,52	2 792 997,86	12 603 902,57	
1. Myyntisaamiset	3 571 516,31	68 144,38	2 017 552,16	79 632,59	46 331,41	5 783 176,85	
3. Muut saamiset	4 660 871,67	1 421 722,90		17 541,48	2 568 278,25	3 517 163,50	-5 151 250,80
4. Siirtosaamiset	1 779 615,54	884 528,82	466 457,54	7 718,45	178 388,20	3 303 562,22	-13 146,33
IV Rahat ja pankkisaamiset	26 433 337,74	122 142,33	524 447,77	83 978,62	244 553,05	27 408 459,51	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	353 375 559,89	5 625 750,57	67 507 114,13	188 871,14	3 763 803,41	397 104 081,49	-33 357 017,65

TASEEN YHDISTELY VASTATTAVAA	Kaupunki	Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Porvoon vesi	Kuninkaantien työterveys	Porvoon tilapalvelut	PORVOON KAUPUNKI YHTEENSÄ	Eliminoinnit
A OMA PÄÄOMA	121 942 559,95	1 151 252,13	39 580 316,46	-183 583,35	1 784 906,17	147 558 606,97	
I Peruspääoma	83 655 913,15		16 447 381,10		269 463,29	83 655 913,15	-16 716 844,39
III Muut omat rahastot	6 638 637,75					6 638 637,75	
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	30 223 919,60	1 009 874,12	22 109 263,98	-298 414,55	2 136 242,19	55 180 885,34	
V Tilikauden yli/alijäämä	1 424 089,45	141 378,01	1 023 671,38	114 831,20	-620 799,31	2 083 170,73	
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	2 615 391,19				2 615 391,19	
1. Poistoero		1 865 391,19				1 865 391,19	
2. Vapaaehtoiset varaukset		750 000,00				750 000,00	
C PAKOLLISET VARAUKSET	5 227 817,00					5 227 817,00	
2. Muut pakolliset varaukset	5 227 817,00					5 227 817,00	
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	11 139 276,27					11 139 276,27	
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	10 486 913,44					10 486 913,44	
3. Muut toimeksiantojen pääoma	652 362,83					652 362,83	
E VIERAS PÄÄOMA	215 065 906,67	1 859 107,25	27 926 797,67	372 454,49	1 978 897,24	230 562 990,06	
I Pitkäaikainen	150 191 898,75		23 955 664,74			163 751 787,36	
2. Lainat vakuutus- ja rah.lait	149 989 743,60					149 989 743,60	
3. Lainat julkisyhteisöiltä	154 350,63		9 925 000,00			154 350,63	-9 925 000,00
7. Muut velat/Liittymismaksut	47 804,52		14 030 664,74			13 607 693,13	-470 776,13
II Lyhytaikainen	64 874 007,92	1 859 107,25	3 971 132,93	372 454,49	1 978 897,24	66 811 202,70	
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	21 464 102,56					21 464 102,56	
3. Lainat julkisyhteisöiltä	63 524,57		2 562 992,87	99 551,63		63 524,57	-2 662 544,50
5. Saadut ennakot	2 990 844,38		35 141,77			3 025 986,15	
6. Ostovelat	17 716 628,94	214 156,16	737 431,30	78 711,61	612 842,44	19 359 770,45	
7. Muut velat/Liittymismaksut	6 092 254,96	182 831,21	220 964,68	22 723,45	103 199,31	3 053 267,31	-3 568 706,30
8. Siirtovelat	16 546 652,51	1 462 119,88	414 602,31	171 467,80	1 262 855,49	19 844 551,66	-13 146,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	353 375 559,89	5 625 750,57	67 507 114,13	188 871,14	3 763 803,41	397 104 081,49	-33 357 017,65

6 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Kirjanpitokirjat

Tilinpäätös	sidottuna
Pääkirja	elektroninen arkisto (Rondo)
Päiväkirja	elektroninen arkisto (Rondo)
Tase-erittelyt	paperitilusteina

Tositelajit

Kaupunki ilman liikelaitoksia ja taseyksikköä

Tlaji	Nimi
2	Muistiot1
3	Maksuliikenne
4	Kassajärjestelmä
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
7	Muistiot2
8	Yksilö- ja perhehuolto
9	Muistiot maksuliikenne
10	Muistiot kassa
12	Vuokrat
13	Sosiaalitoimi
14	Sivistystoimi
15	Liikuntatoimi
16	Hallintopalvelukeskus
17	Kunnallisteknisten palvelut
18	Omenamäen palvelukeskus
21	Kiinteistö- ja mittaustoimi
23	Taidekoulu
25	Musiikkiopisto
26	Toripaikat
27	Liikunta, Timmi
28	Romuaotot ym.
29	Lims
32	Hammashuolto Effic
33	Terveyskeskusmaksut
35	Kotipalvelu, Effic
36	Laitoshoito, Effic
37	Päivähoito
38	Vuokrat Koivula
50	Venepaikat
51	Rakennusvalvonta
52	Satama
55	Terveystensuojelu
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
70	ASPA kassa
72	Tontinvuokrat
75	M2
80	Tilapalvelut Porvoo Rondo
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
93	Korkolaskut
94	Manuaaliset suoritukset
95	Sisäinen laskutus
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositt

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
3	Maksuliikenne
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
60	Sairaankuljetus
61	I-U Pela Sipoo
62	I-U Pela Porvoo
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
75	M2
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
94	Manuaaliset suoritukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

Liikelaitos Porvoon vesi

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
3	Maksuliikenne
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
68	Sonet varasto
69	Vesikanta
70	Työlaskutus
75	M2
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

Tositelajit

Liikelaitos Porvoon tilapalvelut

Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
3	Maksuliikenne
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
7	Muistiot2
57	Liikelaitos-kaupunki laskutus
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
75	M2
81	Tilapalvelut
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
94	Manuaaliset suoritukset
95	Sisäinen laskutus
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

Liikelaitos Kuninkaantien työterveys

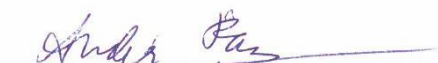
Tlaji	Nimi
1	Pankkitositteet
2	Muistiot
5	Excel tosite
6	Palkkatositteet
65	OR laskujen mitätöinti
66	MR suoritusten mitätöinti
75	M2
80	Työterveys
82	Luottotappiot
83	KP Laskennalliset
85	SL Laskennalliset
88	Ostolaskut Rondo
90	Ostolaskujen maksut
91	Myyntireskontra suoritukset
92	Hyvitysten kohdistus
94	Manuaaliset suoritukset
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
	Liitetietotositteet

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

PORVOON KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2019 – BORGÅ STADS BOKSLUT 2019

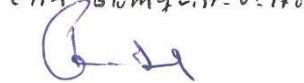
Tilinpäätöksen päiväys ja allekirjoitus – Bokslutets datering och underskrift
Porvoo - Borgå 30.3.2020

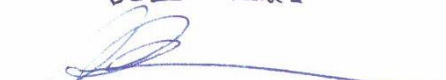

Jukka Jalonen

Anders Rosengren

Outi Lahti

Elin Blomqvist-Valkonen

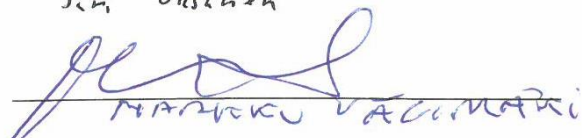

Bäril Lund

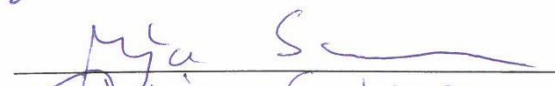

Anette Karlsson

Nina Uski

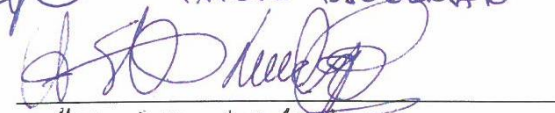

Johan Sjöterberg

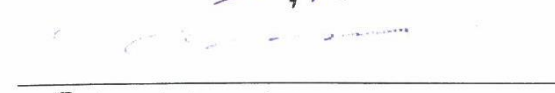

Jari Oksanen

Markku Väänänen

Mya S. Sjöström

Patrik Sjöström

Hanna-Jana Luhtajärvi

Jukka-Pekka Ujale

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

REVISIONSANTECKNING

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision

Porvoo - Borgå 5.5 2020

KPMG Julkistarkastus Oy
Tilintarkastusyhteisö

Outi Koskinen
JHT, KHT